Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Kh
Rep.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

~~Elzevier~~

KW 224
D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

DE NONNVLLIS ORIENTALIVM VRBIBVS,

Nec non

Indigenarum Religione ac moribus, tractatus brevis.

A Gabr. Sionita Profeſſore & interprete Regio ac Ioanne Heſronita interprete Regio, Maronitis è Libano.

Koninklijke Bibliotheek te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

PRÆFATIO.

MVlti nos ſæpius monuerunt atq; hortati ſunt, ut Orientalium conditiones, ſtatuſque recentiores, brevi narratione complecteremur: Nos, ut eorum deſiderio aliquatenus ſatisfacere conaremur, celebriores nonnullas earũ regionum, ordine alphabetico deſcribentes, quaſi data occaſione & anſa arrepta, de aliquot incolarum moribus, religione, cæremoniis, victu atque veſtitu tractavimus. Præterea ſi quidam apud illos ſapientiæ doctrinæque ſtudiis illuſtres, ſui nominis famam atque gloriam reliquerint; ſi quid etiam in illis regionibus naturæ beneficio mirandum aut hominum artificio rarum reperiatur, quidve vi-

ctu, quid veſtitu ab aliis diſcreparent attigiſſe ſatis rati, ac veluti digito indicaſſe, quidquid minus neceſſarium videbatur, omittemus. Ne vero illa à nobis nullo authore dicta aut commemorata aliquis crederet, ea omnia ex Iacub Ben-ſidi Aali libro in Moſlemannorum dogmata atque mores, ex Iuſof Ben-Abdillatif virorum illuſtrium genealogiæ; ex Mohamedis Ben-Caſem horto rerum delectabilium, atque aliis quos inter legendum laudatos reperies, breviter excerpſimus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAP. I.

Arabiæ & Arabum nomen atque origo, & eorundem in equitando ars, arma, rapinæ, cibi, ac veſtes. De oryza fabella.

ARabia non ab Arabo Apollinis & Babyloniæ filio, ut Latinorum plerique aſſerunt, ſed ab Araba plaga non longè à Medina ſita, omen ſortita eſt, quam incoluit Iſmaël brahami & Hagar filius, à quo etiam ſmaëlitæ & Hagareni dicuntur; Huic erò plagæ nomen dedit Iaarob filius ahhtan ſeu Iectan, filii Heber, filii Saleh, lii Sem, filii Noe, qui primus, Mohamee Ben-Iacub Sirazita viro doctiſſimo, Aabicæ linguæ theſauri authore teſte, Abicæ linguæ inventor extitit, & poſt ipum Iſmaël, qui prædictam plagam incoit, eam excoluit, elegantem, ornatamue reddidit; ea de cauſa Sirazita ille atrem eloquentiæ Arabicæ Iſmaëlem ocat. Quod ſi credere vellemus Iuſo Ben-Abdillatif, nobis perſuaderet ahhtan ſeu Iectan Abelis pronepotem xtitiſſe, ut in ſua illuſtrium virorum Geealogia apertè aſſerit: At hoc eſt aertè affirmare linguam Arabicam pri-

 mam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

mam omnium extitiſſe, quod non facile probatur nec approbatur, aut tunc temporis terram non fuiſſe labii unius, quod clarè ut falſum convincitur. Melius igitur doctiſſimus Sirazita tenet Iectanum ex filiis Noë fuiſſe, cui etiam favet Sacrarum paginarum authoritas Gen. cap.10. Arabia ergo & Arabes ab Araba plaga nomen traxere, quod dedit Iaarob filius Iectan.

Porrò Arabum quidam habitant urbes, quidam deſerta incolunt, ſed ut mos eſt, cives ſunt moribus excultioribus, urbanitatemque proſequuntur: & propter mercaturam aliaſque artes, quas exercent non ignobiles, non humano inepti conſortio, neque tractandis negotiis impares ſunt. Quin immo inter illos non pauci reperiuntur, qui ſtudiis, & liberalibus artibus dediti, ſibi primum, deinde ſuis, aliiſque multa afferunt emolumenta, non tantum per literarum otia, verum etiam res bellicoſas gerendo, non minus imperio quàm obſequio apti, ac militaris diſciplinæ obſervantiſſimi, quibus artibus ad eos uſque limites, quos videmus, ſui imperii fines propagarunt, ac firmaverunt. Plerique tamen poſtea otio ac longa quiete degeneres facti, malunt temporis clementia aërique temperie perfrui, ac ſe ſoli exponere, quam gentibus extraneis imperare, parcoque cibo uti, quàm laborantes terræ bonis, amœnitateque frui.

Illi

Illi vero qui deſerta inhabitant Bedauyæ, deſerti ſcilicet gens dicuntur, atque hi quidem ſunt innumeri, potentes, bellicoſi, armigerique, vagi tamen atque errabundi: ſine tectis, ſine lectis atque ſine ſtatione in tentoriis è goſſipina materia aut caprarum camelorumque pilis confecta ſe recipiunt. Sub dio ſine ulla quiete morantur, ac in continuo ſunt motu, ex una in aliam regionem migrantes, & incertis ſedibus circumvagantes; proque paſcuorum ubertate, & aquarum copia, armentorumque commoditate loca commutant: camelorum dorſis, ubi iter agunt, uxores, liberos, & quicquid habent utenſilium circumferunt. Equos alunt graciles, macie torridos, tenues, miniméque edaces, curſu tamen velociſſimos & laboribus aſſuetos: eâ verò audaciâ ac pernicitate præditos, ut in obvios impetum faciant, & ubi neceſſitas poſtularit, maxima cum velocitate periculo ſe facilè ſubducant. Equites autem ita in equitando prompti ſunt atque agiles, ut nullus ferè mortalium ipſorum artem dexteritatemque imitari queat, nam res quaſdam ſupra humanum captum, atque ita mirabiles exequuntur, ut falſæ prorſus viderentur, niſi quotidianâ experientiâ veras eſſe comprobaret. Scilicet equo inſidentes, miſſileque quodlibet telum, quanta vi poſſunt, jaculantes, ſtimulato equo antequam ad terrã perveniat, manu capiunt. Item ſi quod

miſſile contra ſe venire videant, ſummâ dexteritate vel equorum lateribus protecti, vel eorumdem ſub ventre deliteſcentes, violentos telorum ictus vitant atque eludunt. Neque novum eſt apud ipſos tela in terram jacentia equo currente è terra colligere, ſagitta eminus vel minimum aſſem collimare, fundiſque multa præclara gerere. Arma his ſunt miſſilia tela, utputa ſagittæ & haſtæ ſupra & infra ferrea cuſpide munitæ; quas ſummâ peritiâ admirabilique dexteritate eminus & cominus vibrant; enſes habent, quibus non punctim ſed caſim feriunt, pugioneſque punctim lædentes; fundæ etiam apud ipſos maximo ſunt in uſu, quibus lapides eminus in hoſtes vibrant ſive adverſi ſeſe opponant, ſive ſe in fugam convertant. Quamvis autem rarus ſit apud ipſos ſclopetarum uſus, imò ab illarum ſtrepitu auribus digito obturatis, quaſi ab injecto fulmine deterreantur ac fugiant: nonnulli tamen ipſorum modo illis utuntur.

Cæterum his hominibus præcipuus ſcopus eſt, Caravannis inſidiari, vias prædandi cauſa obſidere, rapinis latrociniiſque victum quæritare, atque aliorum labore & ære acquiſita in ſuos uſus convertere, imò ſæpe annua Byzantini Principis vectigalia iſti deprædantur, urbes non rarò invadunt, viatoreſque, ſi inferiores eſſe contingat, bonis ſpoliant, aut impoſitam hominibus & ſarcinis

multam,

mulctam, priuſquam abire liceat, ſolvere cogunt: quippe qui liberi ſunt, nec Othomannum, neque alium quempiam Dominum recipiunt, nec ſupremo ulli obediunt principi, ſed ſine certo Domino in plures familias copioſiſſimas diviſi militant, ac ſuis illis familiarum principibus ſeu ducibus, qui auctoritate ac nobilitate cæteris præſtant, morem gerunt. Hæ quidem familiæ innumeræ ferè ſunt, quæ primi parentis cognomine, & agnomine diſtinguuntur: aliæ enim ſunt familiæ Abi-helal, aliæ Abi-Riſce; Abi Zaid, Abi-Sciòbaib, & ſexcentæ aliæ, quarum ſingulæ ſeſe ſalutant nobiles, omneſque naturali quadam concordia æquo jure cenſentur. Horum cibus panis eſt ſubcineritius, obſonia lac recens, & acidum, caſeus caproque caprarum & camelorum, legumina ut lentes, fabæ, & alia hujuſmodi, mel, oleum, ac butyrum. Cæteras ciborum delicias non agnoſcunt præter oryzam, quæ in deliciis ſummopere apud illos eſt, tum quia ea terra nimis abundat, tum quia ineptè Mohamedis ſequaces confabulantur, ortam eſſe ex ipſius Mohamedis ſudore antequam mundo ſe manifeſtaret, mundum infeſtaret penè dixerim, cum thronum Dei circuibat in paradiſo. Deus enim converſus reſpexit eum, Mohamedes præ pudore ſudavit, tergenſque digito ſudorem, ſex extra paradiſum guttas miſit, ex quarum una roſa, ex

ſa, ex altera oryza productæ ſunt, ex reliquis quatuor, quatuor Mohamedis ſocii nati ſunt. Solent etiam frequenter nutriri pulmento quodam Heriſe dicto, quod ex tritico prius decocto conficiunt, poſt ſoli exſiccandum exponitur, tum in urna contunditur donec emundetur, poſtremò pingui carne ſimul coquitur, donec caro conſumetur, quod ſane palato non eſt ingratum. At Mohamedes pietatis larvâ, impietatiſque indutus, myſteria in his edendis requirebat, ſuiſque ſane omni ratione deſtitutis abſurda perſuadebat: affirmabat namque hoc pulmentum à Gabriele Angelo ſe edoctum fuiſſe, & utilitatem ejus, eodem Angelo teſte, in eo conſiſtere, ut renes corroboret. Quandoque Angeli juſſu Mohamedes ex eo edens una nocte pugnavit adverſus quadraginta viros, aliaſque quadragies indefatigatus rem cum fœminis habuit. Sanè hæc, anuum delirantium fabellas aut alicujus Moſlemanicæ ſectæ oſoris calumnias eſſe opinaremur, niſi præfatum authorem juris peritiſſimum eumdemque obſequentiſſimum Mohamedis ſectatorem ea omnia diſertè Arabico ſtylo, capite de quorumdam ciborum delectu & utilitate videremus referentem. Et quidem inſanus vir iſte ſuis delirans cibos perſuadebat edendos, qui ſibi placebant, idque Angeli auctoritate confirmabat: Inter cætera eſum cucurbitarum ſuadebat,

bat, ſed melongenarum cibus ſupra omnia ei placebat, qui teſte eodem, quem modò laudavimus, authore, hominum ſagacia aut imbecilla ingenia ex multo aut exiguo in edendis melongenis amore dimetiebatur, impudenterque hanc fruticem in paradiſo deliciarum ſe vidiſſe affirmabat, nam cùm ſemel vi eſſet carcere detentus (inquit Ben-ſidi Aali) Gabriel Angelus de cœlo deſcendens illum in deliciarum hortum, quem Gennet elenaam vocant, tranſtulit, ubi inter cæteras fruticem hanc vidit, poſcentique ab Angelo cauſam propter quam ibi eſſet conſita, reſpondit, quia Dei unitatem inter cæteras plantas, ac te verum eſſe Prophetam confeſſa eſt. Pluribus Iacub Ben-ſidi Aali pergit narrare cibos, quibus Mohamedes utebatur: uti dactylis, uvis, carnibus venationum, quæ omnia ut vana & ridicula omittimus. Quis enim unquam mortalium his quæ retulimus audivit vaniora? quis anilia hæc blateramenta non rideat? & indigna putet ut ſanæ mentis hominibus exponantur? & tamen miſera illa gens ignorantiæ tenebris circumfuſa has nugas ipsâ veritate certiores credit & amplectitur. Porrò eorum potus præter aquam, eſt camelorum caprarumque lac, quo & famis & ſitis ardorem expellunt. Et quamquam ob Mohamedis leges vinum multi non bibant, plerique tamen eorum egregiè generoſa vina apotant, & Chri-

ſtianorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ſtianorum Caravannas invadentes prim
vinum expetunt.

Veſtitus verò ipſorum viliſſimi ſunt,
præter goſſypinum manicis ampliſſim
induſium, & penulam laneam caprin
aut camelinis pilis rudi admodum mod
lineis albis nigriſque diviſim conte
tam, nihil quo ſe tegant, habent. Nud
ſæpiſſime pedibus incedunt. Nobilior
eorum pulchrioribus indumentis utu
tur, & calceis, pauci autem caligis in
duuntur. Illorum lumbos cingit cori
cea zona rubro colore ut plurimum in
fecta: capita verò albo tulipanto ſe
cydari goſſypina aut linea non multis ſp
ris complicata involvuntur. Ipſorum fœ
minæ etiam fere nudæ incedunt, qu
goſſypino cyanei coloris induſio corpu
caputque linteo tegunt, faciemque ve
lant. Illarum ornamenta ſunt inaure
monilia, torques, & annuli vitro aut a
lia vili materiâ confecta, frontem dein
de, genas, labia, brachiaque cærulei colo
ris notis tenui acu factis tingunt, inf
ciuntque. Atque hæc ſint ſatis dicta d
Arabibus Beduinis.

CAP. II.

Baghdadi ſitus, Reges, ſcholæ, ac viri
nonnulli illuſtres.

BAghdad, quæ & Dar-aſſalam, ſcilice
civitas pacis dicitur, nomen à mona

ch

cho quodam dicto Baghdad, qui (teſte Ben-Caſen) Eccleſiæ in illis pratis erectæ inſerviebat, ſortita eſt. Dar-aſſalam verò, eodem auctore teſte, illam vocavit Abu Giaphar Almanſur ſecundus Chalifa Abbaſæus, qui eam anno ab Hegyra 150. expugnavit. Vrbs hæc veteris olim Chaldeæ, nunc Meſopotamiæ, quæ ab Orientalibus Diarbecr modò dicitur, regia eſt, quam prædictus Almanſur in ampla ſupra Tigrim planitie collocavit, duaſque in urbes diviſit, quas flumine interlabente ſublicius pons cymbis ſupra fluvium impoſitis conjungit. Hanc igitur hoc in loco extructam multis annis Almanſurus gubernavit, & poſt ipſum alii Chalifæ ut Negmeddin, Fadhl-allah emir-elmumenin & alii uſque ad 339. ab hegyra annum, quo eam rex Aadhd-eddaule, & Saif-eddaule ceperunt, qui cum ſucceſſoribus ſuis eâ potiti ſunt, donec Othomannicus imperator Solymanus multis copiis atque ſubſidiis in ſuam redegit ditionem, quam modo Baſcia multis Ianizaris militibus ſtipatus gubernat ac moderatur. At de his plura apud Ahmad Abi-Bacrum Baghdadicum in ſuis annalibus invenies.

Cæterum urbs hæc nobilis eſt ſcholis, quæ omni ſcientiarum genere floruerunt & adhuc florent. Hîc Ahmad Aſſalami poeta celeberrimus carmina

ſua

ſua ſcripſit, de quo rex ſæpe dicere ſol
bat; en deorum nuncius Mercurius
nos de cœlo delapſus. Hîc etiam Alph
rabius celebris Philoſophus ac Medicu
quamquam ex hac urbe non ſit oriundu
ſed de Farab in Turcomannia non ign
bili urbe, tamen & Philoſophiæ & Med
cinæ ſtudiis imbutus eadem ibidem ſu
ma cum laude publicè profeſſus eſt,
poſt longos labores multis relictis in u
be auditoribus in Harran Meſopotam
urbem ſe recepit, ubi Ariſtotelis libru
de auditu inveniens quadragies perleg
& eidem libro ſupraſcripſit, vellem it
rum legere. Hinc demum Damaſcu
profectus obiit anno ab Hegyra 339. H
Ben-caſem in libro de viridario electo
rum.

CAP. III.

De Bochara Avicennæ patria, & e- juſdem vita, ac ſtudiis.

BOchara ab Europæis Bachora vetuſti
ſima urbs ad Euphratis fluvium, no
longè ab oſtio, qua parte reſpicit Ar
biæ deſertæ montes, ſita eſt. Patria e
Honain Abu Ali Ben-Sina quem Av
cennam Latini vocant, quamquam ej
pater ex Belch urbe de Choraſan fu
rit; Ludovicus Nonnius fortè vellet e
ſe Avicennam ſibi conterraneum, nan
in ſua Hiſpania aſſerit Avicennam Co

dubenſe

dubenſem eſſe: ſed Ben-Caſem diligentiſſimus author, qui virorum illuſtrium vitas ſcriptas reliquit, contrarium affirmat, cum Avicennam in quodam Bocharæ pago natum eſſe teneat anno ab Hegyra 370. Avicenna ergo his in partibus natus omnes ſtudiorum ſuorum gradus evaſerat, cum nedum octavum decimum ætatis annum attigiſſet, nam medicinæ ſtudiis teneris ab annis ſe dedit, inquit Ben-Caſem, adeoque in illis profecit ut ipſe primus auſus fuerit de Regum ac Principum ſanitate philoſophari, & apud illos medici officium exercere. Iſtud privilegium nulli ante ipſum medico fuerat conceſſum, quoniam illius terræ reges nulla medicorum ope utebantur ante Avicennam, ſed naturæ beneficio, aut aliqua herbarum vi ſecreta, ac tuta experientia ſanabantur. Cæterum Avicenna libros ferè centum, à ſe conſcriptos edidit, teſte eodem auctore ſupra citato: ſcripſit enim de Medicina multos libros, de Philoſophia nonnullos, epiſtolas familiares, theſaurum in explanationem nominum tum herbarum, tum lapidum; carmina quoque de anima, atque etiam de ſanitate conſervanda. Vixit annos 58. ac tandem anno ab Hegyra 428. in urbe Hamadan obiit.

Quidam tamen inter Orientales tanti viri gloriæ fucum offundentes, non ab Avicenna tot compoſitos fuiſſe libros

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

aſſerunt, ſed à ſummo quodam medico cui famulabatur, ita digeſtos, ac poſtea ab ipſo Avicenna exſcriptos & vulgatos ſuãque opinionem hoc commento ſtabilire nituntur. Fuit (inquit) in partibus orientalibus inſignis quidam medicus, qui arte ſua cæteros omnes anteibat, ac inde ſummis principibus notus, tantum gloriæ & divitiarum cumulavit, ut ipſorum pleroſque opibus ac divitiis ſuperaret. Ea fama multi illecti ſuos filios huic medico diſcipulos dare atque etiam ut famularentur ipſi, magna vel mercede vel pretio vel precibus tradere conabantur, ſed ille ne ſuæ doctrinæ ſecreta alii detegerent, nullos voluit arcanorum ſuorum cõſcios juxta ſe intra privatos parietes habere. Avicennæ mater, ſagaciſſimi ingenii mulier licet paupercula, hunc agreſſa medicum, ipſi ſuum filium famulandi gratia offert, ac ſummum ſe filiumque ſuum beneficium accepturos teſtatur, ſi quæ ipſe omnia ſolus facere non poterat, coquere herbas puta, pelves mundare, domum verrere, hæc per Avicennam fieri pateretur; ſurdum ipſum eſſe à natura ac perinde mutum, nihilque eſſe periculi, cur de ſcientiæ arcanis timeret. Ille mulierem vera dicere ratus, Avicennam tamen interrogat, qui à matre inſtructus tamquam aures non habuiſſet nihil reſpondit, ſeque ita ſtolide geſſit, ut eruditionis cujuſlibet incapacem animum habere fuerit viſus. Cum tamen die quadam

quadam ille probare vellet, an ita duras
ures haberet Avicenna, pelvem, qua
radendis pilis tonſores utuntur, à
ſummo culmine deorſum mittit ad A-
icennæ pedes, qui nec ad tantum ſo-
itum improviſum converſus, tamquam
ihil audiiſſet, ſedulam demandatæ rei
uram demonſtravit. Ab eo tempore
medicus ille, certior factus Avicennam
mnino & ſurdum & mutum eſſe, cui-
ue nihil præcipi niſi per digitorum mi-
ationem, aut ſignis aliis poterat, ipſi
n dies magis fidere cœpit, ac ſua ſcripta
mnia, cum domo exiret, propalam
n cubiculo reliquit, quæ clanculum ac
gaci diligentia exſcripta, Avicennæ
atri fideliter cuſtodienda tradebat.
Mortuo tandem poſt longum tempus
medico illo, Avicenna ſilentium linguæ
rodidit, medicinam profeſſus, quæ didi-
erat ad praxim reduxit, & vulgatis præ-
eptoris ſui ſcriptis tanquam ſuis, tantã
doctrinæ famam apud ſuos comparavit,
t in ſummorum principum notitiam nec
on amicitiam venerit, adeo ut omnes
pſum ſuæ ſanitatis ac vitæ arbitrum li-
enter evocarent. Hæc illi, quæ utlibet ſe
beant, aliorum judicium eſto.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAP. IV.

Damaſci nomina, Deſcriptio, Vbert[…] terræ, atque Viri illuſtres. Damaſcenum ferrum. Vita Poëtæ Almotenabbi.

DAmaſcus Arabibus Sciam & Demaſ[…] Syris Darmſuc eſt. Sciam à Sem N[…] filio multi nomen ſortitam eſſe volun[…] Demaſc autem à Demaſco Canaani fili[…] qui eam erexit, nomen deſumpſiſſe A[…] bi-Attaher affirmat. Darmſuc deniqu[…] quaſi doro ſumoco, hoc eſt terram ru[…] bram Syri vertentes, in qua Adam for[…] matus eſt, non malè appellant. Metropo[…] lis illa, totius Syriæ nobiliſſima, quæ qua[…] libet frugum copiâ mirè luxuriat, ſive ar[…] borarios fructus, ſive vinearum proven[…] tus requiras. Olivetis verò ditiſſima eſt[…] cumque omnium ferax ſit, tum vel præ[…] cipuè locupleti ferri venâ dives eſt, cuju[…] temperatura adeo fœlix eſt, ut maxima[…] apud omnes nationes ſit auctoritatis, n[…] præter Abana & Pharphar amnes, quo[…] rum aquis invictã armorum temperiem[…] parant artifices, peculiaris ipſis eſt etiam[…] ratio ferri temperandi, quod tali indu[…] ſtriâ paratur, ut neque ſcutum, neque ga[…] lea, vim ipſius remoretur. Suburbani eti[…] agri amœniſſimi, & aquarum copia, qua[…] Naaman Syrus ſupra cæteras laudibu[…] celebravit[…]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

elebravit,auræ lenitas,aëriſque clemen-
ia urbis fœlicitatem ita pandunt,ut me-
itò à ſcriptoribus paradiſus terreſtris
uncupetur. Vrbs hæc in ampla ſita eſt
lanitie ad Libani, ibi Hermon dicti, ra-
ices,ſex millia paſſuum ambitu ſuo con-
nens, totaque duplici muro cincta,for-
que munita arce,à quodam Florentino
n urbis umbilico quadratæ formæ con-
ructa, muris foſſiſque cincta, ad quam
er unicam tantum portam Orientali ex
arte ponte ſublicio intratur.Hanc dein-
e ornant limpidiſſimi ac ſaluberrimi
ontes, nundinarum fora ampliſſima ar-
uato ſed magnifico opere conſtructa,pu-
lica ædificia uti ſunt meſcuitæ,balnea,&
eregrinorum hoſpitia,textrinæ demum
bi ſerici textores & polimitarii artem
extoriam omnis generis ſerici exer-
ent. Hanc nobilem urbem ſubactis Ma-
naluchis & Ægypti imperio devicto à
elimo, anno ab Hegyra 922,Baſcia Iani-
erorum militum copiis inſtructus mo-
leratur. Hîc adhuc ſpectare licet locum
x quo Spiritus ſancti tubaPaulus demiſ-
ſus eſt prope portam, quam Chriſtiani
ocant portã Divi Pauli, ſimulq; cernere
lomum Ananiæ, ubi Beatus Paulus illu-
minatus,& fontem ubi baptizatus eſt.Iu-
vat etiam cernere locum, ubi, ut incolæ
radunt,occiſus fuitAbel à fratre nequiſ-
ſimoCaino,qui locus diſtat uno ferè mil-
iari ab urbe.Hac item in urbe, omnibus
anteactis ſæculis, ſtudia litterarum at-

que diſciplinæ floruerunt, doctiſſimiqu
viri in ea extiterunt, inter quos Sanct
Ioannes Damaſcenus, qui vitæ ſanctim
niâ atque Theologiæ doctrinis clarui
Eam quoque illuſtravit Poëtarum Ar
bum facile princeps Almotanabbi, q
literis & armis præſtantiſſimus erat,
propterea ſæpè de ſe dicere ſolebat ca
mine Arabico: *Equi & campus me c*
gnoſcunt: bellum, concertatio, charta & ca
lamus. Hic Mohamedi omnibus virib
aſſimilari ſtudebat, ſed res non eumde
habuit eventum. nam ille cum elegan
ter, ornateque ſcripſiſſet Alcoranum
hic tum ſolutâ tum ligatâ oratione m
rum in modum excelluit: ille armis, h
arte militari præſtitit, ille Nabion id e
propheta nuncupatus eſt, hic Motanab
bi, hoc eſt prophetans voluit appellari
At ille vivens & poſt mortem infinito
ferè populos ſeduxit, hic verò dum v
tam ageret non paucos ad ſe traxit, ta
men poſt obitum anno 354. ac ætat
ſuæ 51. omnes ejus ſectatores diſſipa
ſunt. Huic ſanè defuit calliditas illa a
que pietatis larva, quibus hominu
mentes impoſtor ille iniquus obcæca
vit.

Refert quoque Ben-Caſem, præſtan
tiſſimum Philoſophum Mohamede
Abi-Abdillah publice hac in urbe Ph
loſophiæ ſtudia profeſſum eſſe, ſuſt
nuiſſeque omne contrarium conven
re cum ſuo contrario aliqua in re, ex
cept

cepto Deo, qui nulla in re cum creatu-
ris poteſt convenire, ſcripſiſſeque ingens
volumen de unitate exiſtendi princi-
piorum: Tandem obiiſſe Damaſci an-
no ab Hegyra 638. ætatis ſuæ 78. Innu-
meri ſunt penè alii, qui hac in urbe flo-
ruerunt.

CAP. V.

Haleppi nomina, encomia, ſitus, emporium, divitiæ, portus, atque mercatores. Muſcus, & aliæ eorundem merces.

HAleppus, quæ ab incolis Haleb ſem-
per dicta eſt; Bellonio Hierapolis eſt,
eſte Mylio; Berrœa Gyllio, & Antio-
chia Villanovano, eſt totius Orientis cele-
berrimum & nobiliſſimum Emporium,
populi frequentiâ, ac mercium opulentiâ
cæteras Syriæ urbes longè ſuperans. Ad
hanc urbem Perſæ, Armeni, Orientales
Indi, atque ferè Europæi omnes undique
terrarum confluunt. Portus ejus, a
quo trium dierum ſpatio diſtat, Eſcan-
daruneh ab incolis, ab Europæis Ale-
xandreta (utrumque enim nomen par-
vam Alexandriam denotat) nuncupa-
tur, ad quem naves gregatim ſe undique
locorum conferunt. Vrbs tota tribus
amœnis collibus diſtincta jacet, ita ut
pars ejus in planitiem porrigatur, pars

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

altera in clivos amœnos blandè aſſu-
gat, amnis deinde haud magnam aqu-
rum copiam ſecum trahens, urbem a
luit in rivulis ex iſto per hortos atq
ſata arte diductis irrigat. Agro fœlici
ſimo feraciſſimoque frumentorum, ol
varumque cingitur. At præcipuè dit
urbem arborum mororum ampliſſim
planities, quibus ingens bombycu
copia alitur. Vrbis verò ambitus ſ
millium paſſuum continet, quamqua
mœnibus foſſiſque cincta ſit, quæ h
ſtilem impetum ſuſtinere nequeant
fortiſſima tamen arce, quæ urbis m
dium occupat locum, defenditur
munitur. Hanc anno ab Hegyra 92
hoc eſt anno ſalutis 1515. Soltan Seli
in ſuam poteſtatem redegit, & infin
tas penè divitias in ea reperit. Na
auri argentique facti, teſte Sciarfedd
no, qui duobus tomis Othmanorum v
ctorias complexus eſt, ſupra myriade
habuit centum quinquaginta millia, qu
ſumma tunc temporis erat maximi mo
menti; infecti verò ingentem vim: ho
lobrezitæ verò ac ſericæ veſtes; holobe
ræ præſtantiſſimæ, & coccineæ ſupra tre
centa millia, gemmarum etiam atqu
unionum ſummam copiam. Denique pr
ter alias innumeras divitias, armamenta
ria octo armis inſtructiſſima poſſedit
quæ omnia ita militum animos erexe
runt, tantumque virium ac roboris dede
re, ut eodem anno multas alias provin
cia

ias audaciſſimè aggreſſi ſint & ſubjugaint. Non minori tamen ſplendore atque opulentiâ nu c fulget, quam priſcis temporibus, imò modò ædificiis atque negotio fœlicior eſt & illuſtrior, adeo ut poſt Conſtantinopolim & Cairum inter Othmanis ſubjectas urbes primas teneat, cujus ſi gloriam, ſi opes, ſi rerum omnium abundantiam ſpectes, Reginam inter Orientis urbes eminentem dixeris. Caravannæ huc undique terrarum conveniunt, ut ſimul Meccam & Medinam peregrinationis causâ petant. Huc etiam ſæpe Sultanni Turcarum exercitus conveniunt, & non rarò Imperator ipſe; ac ſi ſola capax eſſet in univerſa Syria tantorum exercituum alendorum, qui ibi diu commorantes, vires reficiunt, ut deinde invadentes Perſam facilius expugnare poſſint. Incolæ ejus ſunt ferè ex omnibus nationibus, nam in ipſa degunt Muſſemanni, Maronitæ, Græci, Armeni, Neſtoriani, Iacobitæ, & nonnulli Coptitæ, Iudæique quamplurimi.

Mercatura in ea exercetur nobilis, nam cum ſumma bombycum copia ut dictum eſt in ejus ampliſſimo territorio alatur, maxima ſerici vis reperitur. Lapilli etiam non pauci, uti Margaritæ, Carbunculi, Sapphiri, Adamantes, Sardonyches, aliæque lectiſſimæ gemmæ copioſè hinc diſtrahuntur. Bezuar item lapis ſubniger ad viriditatem tendens, olearum ferè conditarum referens colorem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

quem caprarum ſylveſtrium è ventre Ind Orientales Perſæq; collimitanei eruunt. Ambarum etiam ac Bengeüinum, ſtorax ſeu ſtyrax, Maclabus, Aloës lignum, a Libanicum, & Baghdadicum manna, va rias in partes abundè diſpenſantur. Muſ cus præterea Orientalis præſtantiſſimu & longè Occidentali melior, qui ex parvo ſubrubri coloris animali hoc modo ex trahitur: Baculo animal pluribus uno eodemque loco ictibus verberatur, adeo ut ſanguis in unum concurrat locum, ac tum pellis inflata ſanguiniſq; plena ita ſtrictè ligatur, ut inde ſanguis concluſus egredi nequeat: pellem illam in unam aut plures veſicas contractam exſiccari ſupra dorſum animalis ſinunt, donec abſq; ulla vi nulloq; adhibito inſtrumento eæ veſicæ cadant, ubi ille ſanguis ſuaviſſimus, in muſcum beneolentem poſt unum menſem converſus reperitur.

Hinc oriundus eſt nobilis ille Grammaticus Othman Abu-Homar, cognomine Ben-ellhhageb celebris, qui Caſiam atque Sciaſiam de grammatica ſcripſit, qui poſt ſpatium temporis ſe Damaſcum recepit, ubi obiit anno 672. ætatis ſuæ 72.

CAPVT

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAPVT VI.

Libani etymon, laudes, Cedri deſcriptæ, vina, loca munita, flumina, veteres ac novi incolæ, ubi de Maronitis atque eorum Patriarcha.

Libanus ab Arabibus Lobnan, à Syris Lebnon dictus, mons eſt in Syria celeberrimus, ſic denominatus à vocabulo Syriaco Lbunto, quod Thus denotat non verò albedinem. Is Cedrorum ſuaveolentia, Machlabi plantarum, atque thuris præſtantiſſimo odore, cæterarumque arborum atque florum fragrantiâ ita abundat, ſicut in Canticis paſſim videre eſt, ut inde potius ſuaveolens quam albus denominandus ſit.

Montis hujuſce laudes atque gloriam Sacræ paginæ ſatis ſuperque celebrant. Nam de hoc in omnibus ferè Bibliorum præſertim Prophetarum libris fit mentio. Hinc nati ſunt tot Satrapæ, tot filii Enachim, totque Gygantes. Ad latera ejus habitabat Amorrhæus, Pherezæus, Hethæus, & Evæus, atque omnes ferè fortiſſimi Hebræorum adverſarii. Hîc erat illa domus ſuperbiſſima, ſeu Libani turris centum longitudinis cubi-

cubitorum porrecta, quinquaginta lati-
dinis, cujus rudera adhuc in ipſo Liba
ſaltu viſuntur. Hîc Cedri extant ſuave
lentes, ex quibus ſapientiſſimus Salom
ligna pro Dei templo excidenda à dece
virorum millibus curabat. Hîc cern
Hortorum fontem placidiſſimum, q
Syriacè ab incolis Nahro Kadiſcio, id
flumen ſanctum vocatur, cujus copioſiſ
mam ſcatebram vidimus, atquè ex ej
gelidis aquis placidè hauſimus. Hîc ſp
ctantur non hominum arte, ſed natur
quædam cōtra hoſtes intra vivum ſaxu
munimina ampliſſima, quorum oſtia bel
tempore atque obſidionis, vel quælibe
muliercula adverſum exercitum inte
grum facilè defendere valet. Vniverſi
autem montis ambitus, ut incolæ fe
runt, 600. ferè paſſuum millia complect
tur. Soli cœlique mira felicitas, ſiquider
mons iſte non inveſtis aut ſterilis eſt, ſe
denſis virentibuſque nemoribus ornatus
campi ſubjacentes uberrimi, & opima
meſſis feraces, ac omni frugum gener
mirâ luxuriâ abundantes, aquis perenni
bus irrigui, quibus peregrinantes ſitin
paſſim levare poſſunt. Vina proferun
generoſiſſima ac nutritiva, grata guſtui
non ingrata ſtomacho, corpori ſalubria
quæ nullum ventri tumorem, veſicæ nul-
lum gignunt impetum, ſed cibum conco-
quunt in ipſo ſtomacho, peccanteſque ab-
ſtergunt humores, & naturæ vires fo-
vent, adeo ut meritò Oſeas capite 14.

ccci-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

recinerit, *Memoriale Iſrael erit ſicut vinum Libani.* Quinetiam ipſum Noam vineam plantaſſe hoc in monte, in quodam pago Saidania dicto, Deiparæ Virgini ob imaginem à Divo Luca depictam ſacro, Noſtrates plurimi prodiderunt. Fluvii ex eo plures emanant, & præcipui ſunt Iordanes qui ex duobus fontibus Iur & Dan, aquis & vocibus commiſtis nomen atque ſcaturiginem trahit: Pharphar & Abana, atque Tripolis fluvius. Vberrimè etiam hoc in monte creſcunt cupreſſi, pini, buxi aliæque frondoſæ arbores. Cedri preſertim, quarum ſpeciem ut oculatiſſimi teſtes deſcribemus. Cedrus ſæpe à Salomone decantata creſcit ſummo in monte, cujus ſi altitudinem ſpectes, pino excelſiorem, ſi craſſitiem, quatuor interdum, interdum quinq; viri brachiis conjunctis truncum amplecti non poſſunt. Ramos non ſurſum elevatos, ſed omnes per tranſverſum porrectos, longè lateq; ſe diffundentes ordine quodam pulſant, ita ut ſit ramulus ramulo & folium folio ſic ſpiſſe conjunctus, alterique copulatus, ut non naturâ ſed arte mirabili extenſos exiſtimes, atque ita multos & ſedere & ſupinos jacere ſupra hos ramos non ſemel vidimus. Folia verò denſa inter ſe frequentiaque, anguſta tamen ac dura, ſpinoſa ſed perpetuo virentia. Lignum nodoſum & paulò contortum, durum tamen, incorruptibile, ac ſuaveolens. Fructus Cypariſſi conis non abſimiles, qui

gummi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

gummi tenax ſed mirè fragrans tant emittunt. Hunc ergo montem Maron incolunt, qui à Divo Marone Abbate tæ ſanctimoniâ pietateque perilluſtri, que ab ejus diſcipulis originem trahu vel ut quibuſdam placet à Maronia ter Vtrumlibet tamen verum fuerit nec n parum liquet, non deſcendunt tamen ullo Marone Hæreſiarcha, cum null iſtius nominis extiterit, neque unqua Maronitæ hæreſeos labe coinquina Effutiant quicquid voluerint nonnu adverſarii, qui ob inanem quandam mu danamque delectationem, ſemper pro ad aliena ulcera lambenda videntur; m lunt enim falſa mendaciis confirma ſcribere, quam veritatem indagantes b ne de aliis ſentire. At his ſilentium im ponemus, donec alia ſeſe opportunio offerat occaſio.

Iſti igitur totum montem prædictum ſoli occupant, magnamque argenti vi ſingulis annis Domino illius terræ præ ter ordinaria vectigalia, ne ullus cum ip ſis habitet alienæ religionis cultor, nequ ullus, ut in partibus Græcorum fit, rapia tur in captivitatem pro Bizantino prin cipe infans, impendunt. Vbi omni Chriſtianæ religionis Catholicæ offici adminiſtrare liberè poſſunt, immo & campanis ſoli utuntur, cum cæteris nationibus ſint interdictæ. nam cum ſemel in Moſlemaniſmi primordiis ad campanarum ſignum collecti Chriſtiani Moſle-

mannos

annos invaſiſſent, clademque ipſis in-
entem intuliſſent, illis omnino regioni-
us campanarum uſum interdixerunt,
uas in ſuum dominium atque poteſta-
m poſtea redegerunt. Maronitarum Pa-
iarcha, qui Antiochenus eſt, ſummâ
bſervantiâ atq;obſequiis colitur ab uni-
rſo populo, ipſeque cum univerſo clero
o maximo amore ac reverentia fertur
ſanctiſſimum Romanum pontificem,
uem & ſummum paſtorem, Chriſtique
terris legitimum atque unicum vica-
um agnoſcit atque fatetur. Sacra cele-
rat linguâ Syriacâ, atque reliqua quæ
d Dei cultum pertinent. Multa alia de
is vide apud eos qui de ſanctiſſimo ſe-
ulchro, ejuſque viſitatione in Palæſtina,
uam modò terram ſanctam vocant, pe-
egrinationes ſuas ſcripſerunt.

CAPVT VII.

Arabiæ deſertæ limites. De Mecca, ejus Dominio ac territorio, deq; templi ipſius origine, ſtructura, ſacrificiis & ad illud peregrinationibus. Arma ac pugnæ Meccæ interdicta.

MEcca urbs Arabię deſertæ matrix nobiliſſima, quæ & Becca dicta reperitur in Alcorano, à Zardo falsò Arach denominatur: Arach enim

eſt ad Euphratis ripam, Mecca ver
diximus in Arabia deſerta non lon
linea æquinoctiali conſtituta. Quidam
tem ſitam eſſe volunt in Arabia fælici
valdè aberrant à communi Arabum G
graphorum ſententia, nam & hic no
author ait, arbore quadam ſeparari t
minos Iaman à terminis Meccæ, & in-
Caſem dividit Hagiaz Peninſulam
territoria Meccæ ac Medinæ compl
tur, à Iaman, & communiter apud o
tales regimine diſtinguntur, Hagiaz e
à Domino Meccæ, Iaman verò à B
gubernatur. Hæc igitur apud Moſlem
nos ſanctior urbs eſt, non ob Moha
dis ſolum revelationes, quas ibi hab
ſed præcipuè ob fanum illud, ſi religi
ſpectes profanum, ſi ſtructuram ſuper
ſimum, & hoc Kabe (ſcilicet quad
domus) Mohametæi indigitant, quod
bulosè ferunt primò ædificatum fuiſſ
Angelis, & ab Adam ipſo ſæpe viſitat
ne tamen aquis una cum terra obru
tur, tranſlatum ad ſextum cœlum q
Dar-Aſſalam ſcilicet habitaculum p
Moſlemanni vocitant: poſt diluvium v
Abraham aliam domum priſtinæ omn
ſimilem ædificavit, quia umbra illius
de cœlo miſſa eſt. Hæc Iacub Ben-
Aali. Et quidem hæc eſt ſacellum qu
dam non nimis amplum quadratæ fi
ræ, ut nomen ipſum exprimit, quatu
portis adapertum, per quarum unam
tet miniſtris aditus, aliæ verò ſemel

an

nno aperiuntur; totum vero auro ful-
et & veſte Holobrezita vndequaque te-
tum, & ne ullus cominus accedat ad pa-
ietes, ferro pereleganti opere elabora-
o, ipſos circum dederunt, intra illud ne-
no mortalium ingreditur præter ſenio-
es quoſdam qui ſacelli curam gerentes
ongâ ad pectus demiſſa barbâ diu noctu-
ue ibi manent. Iuxta hoc ſacellum de-
nde cernes ampliſſimam aream marmo-
eis ſtratam lapidibus, quam in gyro or-
ant octo ingentes faces, atque trigin-
a ſex aureæ lampades perpetuo accenſę.
atent ad hanc aream ſimulque ad ſacel-
um prædictum tres aditus ſeu ſemitæ,
uibus tam viri quàm fœminæ nudis in-
edẽtes pedibus perveniunt ad ſacellum,
uod ſummâ reverentiâ ſuo modo atque
ultu preces ſuas obmurmurantes ſepties
ircumeunt, angulos deoſculantur, ge-
nunt, & Abrahami ac Mohamedis auxi-
um patrociniumque implorant. Ambit
einde totum hoc ſpatium perelegantis
ructuræ quaſi murus ſuperbum ædifici-
m, in quo ſexdecim portæ numerantur
rincipaliores, per quas patet ingreſſus
greſſusque, ubi infinitæ cernuntur lam-
ades appenſæ, & incredibilis magnitu-
inis faces ſeu luminaria accenſa. Intra
oc ſpatium, nempe inter columnarum
tque pilarum ordines, officinæ ſunt A-
omatopolarum, lapillorumque ac holo-
ericarum veſtium vendentium, quorum
anta eſt copia ut vix exprimi linguâ poſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ſit. India namque major quæ ultra Ga
gem eſt, ſummam unionum copiam a
que lapillorum mittit, Bengala & Ara
ſericas veſtes copioſè liberaliterque ſ-
peditant, Arabia ſœlix etiam ſuos lap
los atque pretioſa aromata adminiſtr
Æthiopia denique eadem affluenti atq
larga manu adfert. Non enim hîc a
templum aut urbem eſſe diceres, ſed t
tius mundi nundinas ſimul collectas i
tuereris. Videres hîc, niſi rideres potiu
hominum turbam deoſculantem atq
amplectentem maximo cum ardore
affectu lapidem quemdam, quem ipſi H
giar Alaſuad, ſcilicet lapidem nigrur
vocitant. Ajunt enim hunc lapidem e
margaritam ex paradiſo, cujus lume
univerſum Meccæ territorium illuſtraba
quæ tamen ob hominum ſcelera denigr
ta eſt. Coram hoc Mohamedes, te
Iacub Ben-Sidi Aali plorare, dolere, v
niam peccatorum à Deo implorare, g
mituque ac lacrymis auxilium contra h
ſtes poſcere præcipiebat. Poſtquam ſ
cellum illud, atque lapidem prædictu
inviſerunt, ſe ad aliud intra templum ſ
tis amplum ſacellum conferunt, ubi p
teus eſt, dictus Zam Zam;& eſt, inqu
auctor præfatus, fons ſeu ſcatebra qu
fluxit ſub pedibus Iſmaël dum gemer
ſitibundus, quum Hagar primò videns f
lio ait linguâ Copticâ Zam, Zam, h
eſt, ſiſte gradum. Ex hoc puteo mu
ti ſunt qui aquam exhauriunt, atque da
pere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

eregrinis, quibus præceptum eſt corpus
t caput eadem aquâ ter ſe lavare, atque
x eadem bibere, ſecumque ſi poſſint de-
erre, Deumque orare ut ſibi ipſis ſani-
atem concedat, veniamque peccatorum
ribuat. Huic ſtructuræ accedit nobilis
iſciplinarum Academia, beneficio & mu-
ificentiâ Solimanni anno ferè ab Hegyra
49. erecta, qui & ſumptibus architectu-
am mirabilem & proventibus lyceum
oſum ditavit.

His templi viſitationibus peractis pe-
egrini omnes decimo ab urbe millia-
i ad templum quoddam ſupra collem
xtructum proficiſcuntur, eoque tur-
matim confluentes, pro conditione
tque ſtatu, unum aut plures arietes
d ſacrificandum emunt. Et quia mul-
i eſſe apud Moſlemannos ſeu Moha-
medis ſectatores ſacrificia inficiantur,
ideliter hîc quæ Iacub Ben-Sidi Aali de
æremoniis, conſuetudinibus, victu &
eſtitu ſuorum docet, proponemus.
ic enim loquitur; Dhahhia (ſic vo-
„cant Arabes ſacrificium) eſt jugulatio
„quadrupedum in Dei oblationē & cul-
„tum, eaque ſunt agni ſex aut ſep-
„tem menſium ad minimum, cameli
„quinq; annorum, vituli vero duorum.
„Maſcula eligantur præ fœminis, ea-
„que munda, candida, nullaque labe
„naturali aut violenta infecta: ſint
„quoque pinguia, corpulenta, & corni-
„gera. Vnuſquiſque tenetur ſuas victi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

,, mas propria manu jugulare ac diſen-
,,rare,aut ſaltem ſi jugulationi adeſſe
,, poſſit ob aliquas urgentes neceſſitat
,, alios ſubſtituat, qui id ſuo loco p
,, ſtent;ſinguli enim antequam quicqu
,, manducent particulam tenentur alic
,, ex victimis edere,reliquum vero ſi p
,, ſint,pauperib⁹ hilari mēte elargiri. Q
,, ad has oblationes admittuntur, unu
,, offerant arietē pro ſe, alium pro m
,, tuorum animabus,alium denique p
,, Mohamede, ut in die judicii a calar
,, tatibus eos liberet.Hæ victimæ Deo
,, feruntur (inquit prædictus auctor)
,, Abrahami imitationem, qui Iſmaele
,, filium ſuum Deo immolare voluit,q
,, que urbe cum filio egreſſus, duxit e
,, ſecum ad quemdam collem (quem i
,, vocant Mena) ubi Deo ipſum in vi
,, mam offerre volebat, ſed cum gladi
,, ſcindere ejus collum non potuiſſet, a
,, paruit intra manus ejus aries candidu
,, pinguis, & corniger, quem Deo pro
,, lio immolavit.

Hîc dum talibus ſacrificiis peregri
incumbunt, Arabes Beduini, ſeu deſer
cultores,frequentes,ac velut ſturni ſpi
ſi Caravannas aggrediuntur, eaſque d
prædantes ſtatim in aſperos colles & l
ca invia tali velocitate ſe recipiunt,
eos non currere ſed volare dicere
Neque ſolum peregrinos invadunt, ſe
cum poſſunt urbes, pagoſque diripiun
& quamquam in territorio Meccæ quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

parte oriẽtali ſex occupat milliaria, ex
ptentrionali duodecim, ex occidentali
, ex meridionali denique 24, omnino
ma interdicantur, ideoque Mecca &
edina Alharamain vocentur ſcilicet
o loca in quibus pugnæ atque arma
terdicta ſunt, tamen iſti nunquam à
llo, vaſtitate, ac domorum vrbiumque
prædatione deſiſtunt, propterea ſæpe
regrini in iſtis locis arma ferre cogun-
r, ut inimicorum vim atque audaciam
pellere poſſint.

Meccæ territorium ob aquarum plu-
æque penuriam, ſterile admodum atque
fœcundum perhibetur, ideoque olera
uca, pauciſſimæ plantæ in ipſo conſitæ
rnuntur, non enim incolæ aut vinea-
m deliciis, aut denſorum nemorum a-
œnitate, hortorumque irriguis fonti-
s virentium fragrantia fruuntur, ſed
rpetuo æſtu, perpetuiſque ſolis ardo-
bus tam terra quam indigenæ tor-
ntur. Et hæc eſt forte cauſa, pro-
er quam arborum ramos, ſi qui ſint, a-
ıd ipſos frangere, fractoſque deferre
efas eſſe ducant. Tantum balſami ar-
uſta ex urbe Cairenſi huc delata fælici-
r creſcunt, atque modò ita ſunt propa-
ta, ut omnis ſuaviſſimus balſami liquor
onniſi ex hac urbe per univerſas regio-
es copioſè affatimque diſpenſetur. Hîc
einde ſumma columbarum copia inve-
itur, quæ quia ſunt de genere atque ſtir-
e ejus quæ ad Mohamedis aures (ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Moſlemanni nugantur) accedebat, o pollent privilegio atque authoritate, t non ſolum eas occidere, ſed aut cape aut fugare nefas eſſe exiſtiment.

Hujus urbis dominium, univerſamq Medinæ terram, quaſi hæreditario j poſſidet Scerifus quidam, qui Alama Alhaſcemi, id eſt, dux ſeu anteſignan Haſcmæus nuncupatur, qui de Haſc Mohamedis proavo originem trahit; quamquam olim Ægypti Sultanorum, ac modo Othomannorum pareat imperio, nunquam tamen ſuo dominio ctoritateque fuit ſpoliatus, immo Oth mannus imperator non ſe Meccæ Me næque aut Dominum aut imperatore ſed ſervum humilem perhibet. Sceri igitur iſte, qui etiam Emir, quaſi Mec rex ſeu imperator nominatur, quan quam nõ paucos habeat proventus, m raque ſint peregrinorum munera, ali rumque principum dona, ob affectantiu tamen imperium, fratrum diſſenſione Arabumque Beduinorum continuas p gnas invaſioneſque, ſemper ferè paup eſt. Hanc enim ob cauſſam annuorum Æ gypti vectigalium tertiam partem, atq ut peregrinantes ad Meccam ab Arabu invaſionibus protegantur, Othomann imperator elargitur.

CAPVT

CAPVT VIII.

Medinæ etymologia. Mohamedis origo, fuga, fraus, dominium, ſepulchrum, uxores, liberi, ſocii. Mohametanorum æra; diſſenſio inter Perſas & Turcas.

MEdina ſcilicet urbs per antonomaſiam dicta, & Medinat-Alnabi, hoc eſt civitas prophetæ, quia Mohamed primo cum Meccam patriam deſerere coactus eſſet, ſe in hanc urbem quæ Iathreb dicebatur recepit, ac ejus dominus factus eſt. Non igitur quia ex ipſa ſit oriundus, ut multi male ſibi perſuadent, Mohamedes dictus fuit Medinenſis: ſiquidem Meccæ natus, ibique educatus, tum demum ibidem ætatis ſuæ anno 40. & Alexandri Magni 933. ut notat Ben-Caſem, cœpit maledictam & execrabilem ſuam evomere doctrinam, & clam primo, deinde palam, impudentiæ larvis indutus, novas opiniones ſpargere, novaſque leges diſſeminare auſus eſt. Hoc ut ad magiſtratus aures pervenit, publico edicto tanquam urbis peſtis ejectus eſt, anno ætatis ſuæ juxta Ben-Caſem ſententiam 52. juxta vero Abdillatif Ben-Iuſof, 53. ad hanc urbem, quæ tunc tem-

poris Iathreb dicebatur, fugit, & ab h
fuga quæ Arabicè Hegeraton, aut Hege
dicitur, æram Moſlemanni deſumunt ſ
am, quæ incidit circa annum Domini 62
Et quamquam hic annus, qui Chriſtic
lis eſt 1619, ſit ipſis 1028, quia tamen ju
ta annos lunares, quos 354. diebus co
ſtare docent, enumerant, aliquot men
bus ſupra 31. annos circulus lunaris ſ
larem hucuſque exceſſit. Vnde menſ
illorum errantes ſunt, ac incerta ſede v
gantur.

In hac igitur urbe arte, dolo, ac fuc
tis verbis paulatim ad ſũmos evectus h
nores: excuſſo ſubjectionis jugo & E
cleſiaſticus atque Politicus Princeps
declaratus. Is ubi primum ſe ad tal
honores evectum eſſe ſenſit, amicitia
multorum ſibi conciliare ſtuduit, ac ſ
mul ſuas leges palam publiceque promu
gare. Secundo itaq; anno ſuæ fugæ cœp
jejunii leges ſancire: Tertio vinũ ſuillam
que carnem interdicere, & ſic deince
ſua omnia deliria, novæ doctrinæ ſpec
promulgare, dominiumque quod uſu
parat ſtabilire, ita ut intra octavum à ſ
fuga annum, Munam urbem & Mecca
patriam à qua fuerat turpiter expulſu
in ſuam ditionem redegerit, & ſic aud
cter ad alias conquirendas regiones ſ
amque infamem legem promulganda
perrexerit.

Quod vero ad Mohamedis uxores a
tinet, quamquam quatuor in matrimo
niu

um eũ duxiſſe Ben-Caſem aſſerat, mul-
s tamen pellices, pluresque concubi-
s addidiſſe dicitur; nec mirum. nam
p. de Vacca, quod Surato-Ibaqra indi-
tatur, ſuis præcepit, Mulieres ducite
ngulas, binas, ternas, quaternaſque,
ellices verò concubinaſque tot poſſide-
, quotalere poteſtis. Quod ſi tot fœmi-
as aliis permiſit, cur id ſibi prohiberet?
i uni decem prophetarum in coëundo
m ac robur Deum conceſſiſſe (teſte
en-Sidi Aali) impudenter jactabatur:
mo quaſcumque ſcortationes ſalax
r iſte, effrænus, ac planè belluinus, quę-
mque contra naturam ſcelera, ac ſtu-
ra, quæ ſceleſtiſſimè patrabat, in Deum
ngelumque Gabrielem referre non ve-
ebatur. Deum enim ea omnia Angelo
ictante ſibi conceſſiſſe audacter gloria-
atur. Porrò uxorum legitimarum prima
Chodaige dicebatur, de qua duos ſuſce-
it filios, & filias quatuor: Zainab ſcili-
et & Fatema, quam in uxorem duxit
Aali: tertia Om Calthum, & quarta Ra-
ià, quas ambas in matrimonium duxit
Abu-Becr. Secunda uxor nuncupatur
Aiſce filia Abi-Bacri primi Chalifæ, quæ
antum erat ſex annorum, teſte Ben-Ca-
ſem, dum Mohamedes illam in matri-
monium duxit, & hanc matrem fidelium
Moſlemanni appellant, quæ præter lin-
guarum cognitionem hiſtoriis Arabum
evolvendis diligenter incumbebat, &
hæc valde Mohamedem diligebat, laudi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

busque ſemper efferebat. Tertia fuit n
mine Maria quæ Mohamedi peperit
brahim, qui Caſem cognomento e
indeque paſſim Mohamedes vocatur
bulcaſem; alii tamen volunt alium fu
Ebrahim à Caſem, & conſtanter h
opinionem amplexus eſt Ben-Abd
tif ſed contrarium Ben-Caſem te
atque demonſtrat, Mohamedem
tantum filios maſculos habuiſſe, Ebrah
ſcilicet ſeu Caſem, qui octodecim m
ſibus tantum vixit, Tajeb, ac Taher, q
Chodaige procreavit, & ambo in cu
bulis perierunt. Vltima denique Mo
medis uxor Zainab appellatur, & h
etiam fidelium matrem multi voca
quæ prius fuit uxor Zaidi Ben-H
teh Mohamedis Domini, eodem B
Caſem teſte, quam à Domino re
diatam lætus duxit Mohamed in u
rem.

Socios ſeu conſiliarios habuit quatuo
Primus fuit Abdollah qui & Abi B
dictus, iſque intimus Mohamedi
ſyncerus amicus. Hic cum ditiſſim
eſſet, propriâ pecuniâ largè & liber
liter Mohamedis neceſſitatibus ſubv
niebat, quo tandem mortuo ei in dign
tate ſucceſſit, atque primus Chali
ſive ſucceſſor extitit. Obiit anno
Hegyra 13. & ætatis ſuæ 63. atque pro
Mohamedem in eodem tumulo ſepult
eſt. Secundus ſocius, fuit Homar fili
Chattab, cognomento Faruq. qui A

Bacr

cro ſucceſſit, & decem annis ſexque
enſibus ſucceſſoris officio functus eſt.
e primus fuit, qui rex fidelium voca-
s eſt, ac Moſlemannorum Annales
ripſit, & Alcoranum in volumen re-
git, & qui Ramadani jejunium obſer-
ri curavit. Denique eodem citato au-
ore teſte, occiſus eſt anno ab Hegyra
. atque propè Abi Bacrum ſepultus.
ertius ſocius fuit Othman, qui tertius
halifa extitit, & duodecim quibus re-
avit annis, in ſuam ditionem Cyprum,
aiſabur, Maru, Sarchas & Mauritaniam
begit, ac demum anno ab Hegyra 35.
biit, ſepultuſque eſt in urbis cœmete-
o. Quartus denique ſocius atque Cha-
fa fuit Aali, qui Emir Elmumenin et-
m dicitur, hoc eſt rex fidelium. iſte oc-
ſus eſt anno ab Hegyra 40. ætatis verò
æ 63. atque ſepultus eſt in urbe Kerbe-
i. Erat etiam cognatione junctus Mo-
medi, ejus ſcilicet patruelis, fratrum
nim filii ambo erant, ac ipſius gener,
tque familiaritate teneris ab annis con-
nctus, & ſimul cum Mohamede Moſle-
annica lege fuit imbutus, quam ob cau-
m ſæpe dicere ſolebat, ego ſum pri-
nus Moſlemannus. Inde fit ut Perſæ
anquam hæreticos alios tres Chalifas
eteſtentur, atque eorum ſcripta, ubi-
unque invenerint flammis exurant, &
rudeliter in eorum obſervatores ani-
m dvertant; quia ſcilicet impudenter im-
rudenterq; ſe Aali prætulerunt, & digni-
tate

tate jure teſtamenti debita eum ſpo runt, propterea perduelles atque hæri ci à Perſis tenentur. Hinc bella, conte tiones,diſſidia,interneciones,ac denic urbium vaſtitates, agrorum depopula nes, oppidorumque incendia inter P ſas, Arabes ac Turcas orta ſunt: ita u ſe mutuo tanquam in hoſtes acerrim & hæreticos abominabiles crudeliter viant.

Tandem hic Pſeudopropheta anno decimo poſt ſuam Hegyram ſeu fuga uti Ben-Caſem capite 31. de cantu ac cibus aſſerit, ætatiſque ſuæ 63. relicto bi-Becr ſucceſſore animam ſuam Medi diabolo tradidit ſine fine in gehennæ to mentis cruciandam, ibidemque ſepult eſt in tumulo Aaiſce uxoris ſuæ. Hîc perbum templum atque ingens, pere ganti architectura munificaque arte erectum, quod quotidie Othmannoru ſumptibus aliorumque principum don riis certatim ſplendideque augetur, ill ſtraturque. Intra hoc ædificium ſacellu extat non perfectæ quadraturæ venuſt ſima teſtudine tectum, ſub qua eſt urn lapidea Hagiar Monavat ſcilicet lapis lu cidus dicta, quæ, ut dictum eſt, ad Aaiſc Mohamedis uxorem pertinebat. H tota auro ac ſerica veſte eſt tecta, ferr iſque cancellis auratis vndequaque ci cundata; intra hanc, quæ auro gemmi que fulget, Mohamedis fætidum cada ver fuit collocatum, quod nec in aëre

ela

latum, nec vi magnetis ſurſum, aut alia
te elevatum,ſed humi lapidea urna for-
vacua miſere jacet.Templum hocMoſ-
manni peregrini poſt à Mecca reditum
viſunt, & eò libentius, quia Mohame-
s adhuc vivens dicere ſolebat, qui tu-
ulum meum poſt obitum inviſerit,ac ſi
e viventem inviſiſſet, & ego illi vitam
mnibus voluptatibus affluentem conce-
endam apud Deum intercedam; propte-
a gregatim omnes ſummum huic loco
onorem deferunt, ſummaque venera-
one eos cancellos (cum nemini pateat
itus ad prædictam urnam) amplectun-
r ac deoſculantur , & fælices ſe ac bea-
s prædicant. Hinc factum eſt ut multi
ujus loci deſiderio patriam conſangui-
eoſque reliquerint: plerique etiam tali
ſania dementiaque capti fuerint,ut ſibi
onte oculos eruerint, ne ſcilicet quic-
am mundanum, ut inquiunt,viderent:
liquum vitæ curriculum ibi peregerint.
Cæterum Medinæ ambitus eſt duorum
illium paſſuum, eſtque muri circuitus,
uem Aadhd Addaule rex Baghdad anno
4. condidit. Ejus territorium præter
ctylos atque nonnulla olera, arbores
ut fruges profert nullas , ac uti in Ara-
a deſerta ſita eſt, ita tota ſterilis atque
culta, aquarum penuria laborat, ſolis
dore, arenarumque calore torretur.

CAPVT

CAPVT IX.

De Metſr ſeu Ælcairo, ejuſque animalibus, ſegetibus, incrementi Niliaci ſignis miris, pullis, tabellariorum officio fungentibus, columbis atque gallinis, productis incolarum veſtibus, ac puellis nudis.

METſr non ſolum urbis ſed totius Ægypti regni nomen eſt, à Meſrai Noë filio ſic dicta, inquit Mohamed Sizzita. Vrbis vero nomen præcipuum incolis Alcahera, ſcilicet victrix dicit... Ab Europæis Alcairo, ſeu Cairo, ol... autem Memphis vocabatur. Atque h... Metropolis eſt totius Ægypti regni... que matrix nobiliſſima, quæ Mama... chis deſtructis & à Solimanno Bizanti... Principe devictis, à Baſc'a militia Turc... 25. millium Spahiorum Ianizerorumq... munita ſummo ſplendore regitur & g... bernatur. Porro urbs dives eſt caſſiæ... boribus, quarum truncus, rami, & fo... nucibus adeo ſunt ſimiles, ut quoties... pendeant fructus, nuces eſſe dixeris. ... quoque Sacari arundinum, frumenti... que reliquarum ſegetum feraciſſima, cu... bis in anno in nonnullis adjacentibus t...

frumentorum abundantiſſima colli-
ur meſſis: fœnum vero quater: olera, fabæ, ciceres, lenticulæ atque ſimi- ſerè ſemper vireant. Adde ingentem didiſſimi ſalis inexhauſtamque copiã; n aqua Nili in foveas concluſa, abſ- e ullo artificio ferè intra triduum ſolis lori expoſita, in ſalem nitidiſſimum ncreſcit. Superioribus etiam annis ce- ris erat balſami plantis, quæ modo homannorum juſſu tranſlatæ ſunt ad ſẽ Mecchenſem. & præter numero ſe- m arbuſculas, quę in Proregis viridario nma diligentia adſervantur, nulla in u- erſo Ægypti regno inveniuntur. Ar- ſculæ hæ cubiti altitudinem non ex- dunt. At Meccæ feliciſſimè ut dictum creſcunt; harum folia ſunt Æmaraco e majoranæ ſylveſtri ſimillima, ſuccus ò, qui balſamum eſt, educitur è trun- aut ramis parva facta inciſione.

Animalia in ipſa reperiuntur plurima. uus præſertim marinus, qui molem poris ingentem cum habeat, pedes collum perbreves, caput maximum, ormis admodum redditur; nihil aliud nen, ex tanto animali laudatur, aut pretio eſt, præter caudam ac dentes. enim equorum collis camelorumque enſa pulchrum ac venuſtum ipſis mi- rat ornamentum. Dentes verò ut fer- , contra vertiginem & capitis dolo- n proſunt; ex illis quoque fiunt annu- quos non tantum ornatus gratia in

dextro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

dextro pollice geſtare ſunt ſoliti, ſe-
tiam ad hunc uſum, ut fortius arcu
ſuorum nervos adducant, nec pollic
criſpatum offendant. Capiunt venato
hanc belluam foveis levi tegumento ſ
tis, in quas, cum noctu ad oryzam ed
dam egreditur è Nilo, cadit, neque eva
re poteſt. Item Crocodilus, qui terr
que ac flumine gaudet, iiſdem excip
inſidiis, cujus in nece ploratus effictu
eſt, ac plane nugatorius. Extat præte
Chamæleon animal quadrupes long
dine unius palmi, formam lacertæ vir
referens, niſi quod hoc ſit grandiuſc
corpore, variiſque coloribus affectu
Roſtrum aut lacertæ aut ranæ ſimile
bet, linguam acutam, qua muſcas ve
tur, caudam prælongam, exilem ac te
tem, dorſum gibboſum atque aſperu
inceſſum tardum teſtudinis ſimilem, v
trem flaccidum, ſtrictumq;, corpus m
me opacum, imo ſubdiaphanum ac tra
parens, in quo unum tranſpicitur in
ſtinum, pellis modo nigra modo vir
ſæpeque verſicolor cernitur. ova quæ
ctylorum ferè nuclei molem referu
quæque pelle tenui ſerpentum ovor
inſtar, circunducta, producunt. Qui v
hoc animal aëris alimento ſemper vi
re, in colores quoſcunque, quos pr
me attingit, converſione ſubita ob c
poris ſubtilitatem variari, aut magn
dine (ut Democritus, teſte Plinio lil
28. c. 8.) Crocodilo ſimile tenent, r
C

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

la omnino ac nugatoria docent; qua-
præter innumeras experientias hac
cauſa ſpeciatim factas, mercatores
ropæi plures fide digniſſimi hoc ani-
al vitellis, caſeo,hortorum herbis ve-
teſtantur, & panniculis verſicolori-
s appoſitum nunquam priſtinum co-
rem mutaſſe non rarò ſe vidiſſe affir-
ant. Quod ſi fortè aliquando ſub-
ctum colorem accepiſſe id compre-
nſum ſit, nihil mirum videri debet,
andoquidem, & qui purpura indu-
tur, colorem illum etiam à ſua veſte
tuantur, & in aliorum vultus tranſ-
ttunt, quare variæ illæ colorum mu-
tiones ad naturam animalis potius,
am ad objectum colorem; referendæ
nt.

Iſtud verò ea in urbe ſingulare eſt,
od nullibi fortè terrarum reperitur,
pulli ex ovis,non naturali gallinarum
ore, ſed ignis naturalis beneficio,ho-
numque artificio recludantur. Incolæ
im conſtruunt ſibi furnos duorum fe-
altitudinis cubitorum,atque una tan-
n portâ anguſtâ adapertos. In ſuper-
e vero plana ſuperiori, ubi nulla ſunt
a,carbones accenſi, canalibus quibuſ-
m circumductis apponuntur; in infe-
ri autem ova quamplurima (ſinguli
m furni plus minuſve quatuor aut
nque millia ovorum capiunt) ordine
ponuntur, ac ut diximus carbonibus
illis canalibus poſitis ignis admove-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

tur, qui diu noctuque ardens tem-
ratum præbet calorem ad 21. diem, a
pulli incipiunt excludi ovis uſque ad
qua tranſacta, ſi quæ remanent ex
bus non oboriantur pulli, inutilia at
corrupta eſſe deprehenduntur. Hi
igitur tanta copia excluſi, intra pa
educantur ſpatio octo aut decem
rum, quo tempore elapſo accedunt
ſtici homines, qui ſecuram pullorum
ram promittunt, quorum nominibu
albo relatis, ſingulis, menſura quad
lignea ſine fundo, quaſi modio, dan
tot menſuræ, quot volunt, eo pacto
una pullorum pars ſit pro terræ Do
no ſeu pro Turcarum Imperatore, a
ra pro furnorum magiſtro, tertia de-
que pro iis, qui pullos educarunt.
que induſtria exiguo tempore, t
Ægyptus maxima pullorum repletur
pia.

Eſt etiam aliud illa in urbe mirandu
ac notatu dignum, quod refert A
Chalil Ben-Aali, de Nili incrementi c
ta & non fallaci aut errabunda cognit
ne; nam ſolet, inquit, intra decim
quintæ diei ſpatium uſque ad vigeſim
ſecundam Rabii Atthani (hoc eſt Iu
cadere ros quidam, qui quamquam n
lum apparens ſignum aut palpabile i
primat in terra, neque ullum relinqu
veſtigium deprehendendi an cecider
terramque madeſecerit, uti rores effi
re ſolent, incolæ tamen quodam na

I

ſecreto id cognoſcunt, atq; certo ſci-
t. ſiquidem decima quinta die ejuſdem
enſis aut 16. terram, ſive arenã de Nili
pa deſumentes ponderant ſtatera, atq;
m ipſam uſque ad ſecundam diem aſ-
rvant, qua die iterum eam arenã pon-
rant, & ſi graviorẽ eſſe deprehendãt,
rtò cecidiſſe rorem affirmant: ſin verò
uſdem ſit ponderis, eam repoſitam
rtia die denuò ponderant, ſicq; ſemper
ciunt, donec ea terra gravior deprehẽ-
tur; major namque ejus terræ gravi-
s, rorem cecidiſſe indicat, eſtque argu-
entum Niliaci incrementi certiſſimũ.
in eo naturæ evidens miraculũ (ſub-
idem author) ac hujus roris vis vir-
ſque in eo conſiſtit præcipuè, ut præter
liaci incrementi certiſſimum ſignum,
r purgatus ac ſalubris reddatur, mor-
læti feræ peſtes, febreſque annuæ, qui-
s miſerè anguntur incolæ, ceſſent, &
uod magis eſt, omnes qui iis febribus
talibus laborant, ſtatim ad ſanitatem
ſtituantur.

Singulare etiam, atque incredibile fe-
videtur, quod non ſolum hac in ur-
, ſed in Aleppina, Damaſcena, ac
ipolitana ſpectatur, columbas ſcilicet
aſi hominum nuntiatrices novarum
rum eventus, pacis bellique ſucceſſus
ira velocitate denunciare. Siquidem
pè hæ columbæ Damieta egreſſæ ad
nc urbem, (intereſt enim ſpatium
toginta leucarum,) in qua Pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

regis ſedes curiaque eſt, abſque u
mora, ulloque periculo uno aut alte
die ſe conferunt, atque ſchedulas ip
rũ pedibus aut collo alligatas deferu
Nec ſane hæc aut falſa ſunt, aut fal
arte geruntur, ſed hominum ſagacit
mire excogitata. Quare dum ova in
do materno, ac innato foventur ca
re, aut dum neceſſarios expetunt cib
pulli: provida mater atque amans
ſtrahitur, & Damietam uſque aut ali
in urbem aſportatur; quæ quia tenel
juxta naturæ leges pullos alere tenet,
compellitur quodammodo atq; am
naturali cogitur nidum inveſtigare, d
cique ſuos eſca nutrire. hoc modo n
ter ſæpe aſſuefacta, ſtatim atque ob u
gentes neceſſitates dimittitur, in ea
urbem, ex qua abſtracta erat, alis exp
catis evolat. ut autem ſciatur epiſtola
eſſe redditam, habent alias columbas
militer inſtructas, per quas, ſi opus e
reſcribunt.

Porrò urbs, quæ admodum freque
ac refertiſſima populo eſt, incolas h
bet præter Spahios, Ianizaros ac n
paucos mercatores admodum viles
effœminatos, nullique virtuti dedit
qui laborem virtutemque peroſi, t
luris ubertate aeriſque clementia ab
tuntur, ac modo ſupini, modo ore pr
ni humi jacentes, in ſole, qui æque ip
hyeme ferè ac æſtate gratum præbet c
lorem, apricantur, & miſerè otioſ

ætate

atem traducunt. Incolarum veſtes, bilium præſertim, talares ſunt, ac ea rma, quæ infra dicetur. Plebeii, præter bucu am quæ ad ſuras uſque pendet, zonam coriace m, qua ſunt cincti, hil, quo ſe tegent, habent: omnes taen tam viri quam œminæ, tam nobis quam ignobiles, barracano ſeu fragento quodam laneæ materiæ inconſuli, quod illis pro pallio inſervit, utunir; fœminarum tamen barracana laxioa fluxioraque ſunt, quæ à capite uſque d talos pendent, quibus faciem ac requum corpus tegere poſſint. E contra erò puellæ hic ſunt quatuordecim & . annorum plures, quæ hominum aectum non verentes, abſque ulla tuni uloque velamine nudæ omnino inedunt. At hoc frequentiori in uſu eſt in rcumjacentibus pagis, in illo præſerm itinere, quod ad urbem Hieroſol. ucit. nam Caravannis has in partes iter acientibus, puellæ ex pagis omnino nuæ exeuntes multa obſonia divendunt. eque enim his puellis ante circumciionem, quæ fit anno 14 aut 15, aut ane matrimonium ullum datur jnduium; Lacædemoniorum more, quæ ntecto corpore, donec nuberent, incelebant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAPVT X.

De Tripolis nomine, ubertate, li-neis, Templis, ac Mercibus, Deb mbycibus, & Serici formatione.

TRipolis quæ ab incolis Tarabolo-citur, Syriæ urbs eſt antiquiſſima, jus meminit Quintus Curtius libro cundo, & Plinius libro ſexto . nome tribus, quibus olim conſtabat urbi vendicavit. Ad unum ſita eſt milliar mari, duobus diſtincta collibus, it pars ejus in clivos amœnos blandè ſurgat, pars altera in planitiem po gatur. Ex ea parte qua mare reſpicit, nat eam ſimulque divitem reddit pla ties ampliſſima arborum mororum, q bus ingens bombycum copia alitur, que citrorum horti, granatorumque ſacchari arundineta: ex alia verò qua banum reſpicit, olivarum guſtu ac ſua tate præſtantiſſimarum feraciſſima ſyl quindecim millium paſſuum latitudi longitudine verò octo extenſa, opima atque opulentam reddit; hujus verò tius ſpatii medium dirimit penè æqu liter, ſecatque placidus amnis, qui o ginem è Libano trahens, agros campe que urbis placidè irrigans, utramq ripam mirè fœcundat. Is deinde u

be

em interfluens, agroſque ſuburbanos
lluens, ad unum ex urbe milliare mari
e immiſcet. Adde etiam placidiſſimum
ontem ab radicibus Libani ſcatentem,
ui ſua aquarum copia totam urbem a-
mœnam reddit, deinde per aquæductus
nius ſpatio milliaris uſque ad mare ex-
urrens, eos, qui in portu commoran-
ur, recreat ac reficit. Demum urbs
æc frugum omnigenarum ſuavitate at-
que guſtu præſtantiſſimarum feraciſſima
ſt, vini oleique plena, frumento at-
que cæteris ſegetibus opima. In hac
œliciter, ut cæteras omittamus, creſcit
rbor quædam ſeu potius frutex Almauz
dicta, vulgò poma Adami, eſtque ſtipite
iridi, folia habens in digitorum mo-
dum protenſa, nullos tamen producens
amos preter ea folia, quæ ſunt tam lon-
ga, & lata, ut quiſque facilè uno tantum
egi atque cooperiri poſſit. Fructus à ſti-
pite pendentes fabarum recentium ſili-
quis inſtar ſemel arbor hæc profert, hi-
que ſunt ſapore delicati ac dulces, gra-
tique palato, colore dum maturi ſunt
ſubflavo, odore roſis non abſimiles, gu-
ſtuque ferè peponibus, forma oblonga,
cortice craſſa, quæ facilè veluti ficus de-
trahitur: ſemen nullum habent, ſed ſti-
pites album in terram gummi emit-
tunt, quod in aliam creſcit fruti-
cem.

Quamquã urbs nullis ſit cincta muris,
ſeptẽ tamen quadratis ſed fortibus tur-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ribus ad maris littora ſitis cuſtodi
immineтque ei ex editiori colle,
parte Libanum reſpicit, arx mun
quam ajunt incolæ à Chriſtianis Fr
cis eſſe conſtructam.

Intra urbis ambitum ædes quamp
res lapide quadrato conſtructæ, eleg
tibus ſtoreis, tapetibus ſuperimpoſit
pulvilliſque ſtratæ: parietes avium, fi
rumque picturis ornatæ viſuntur. Sup
ba etiam conſpiciuntur balnea, ea fo
ma, ut ingredientibus prima fronte ſe
offerat amplum atque ſpatioſum ap
dyterium eminenti teſtudine tectum,
cujus medio extat marmoreum labrum
frigidum fontem excipiens; parietib
verò circumquaque murus adjectus
latitudinis unius cubiti, alteriuſque a
titudinis, quem loturi aſcendentes v
ſtes exutas eo in loco reponunt: balnea
tores autem ſtatim loturis duo offerun
linteola, quorum uno corpus, alio ca
put tegant; & ſic involuti atque crepi
dati ad penitiora pergunt loca, ubi in
veniunt plures cellas caldarias, & a
ſudandum aptiſſimas, alias frigidarias
in quarum ſingulis labra aquarum ca
lidarum fimo animalium calefactarum
continentur. hinc balneatores poſt ſu
dorem egreſſi ad amplam cameram
patentemque accedunt, in qua plura
habentur baptiſteria aquarum calida-
rum frigidarumque capacia, ubi quiſ-
que aquas pro ſuo arbitrio temperare,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ſe lavare, prout libet, poteſt Omnes
ò hæ cellæ atque cubicula ſunt pul-
o artificio concamerata, quorum
rema pars ſpecularibus verſicolori-
, quæ Camriat incolæ vocant, lu-
n excipientibus, ornantur. Ad hæc
nea tã viri quam fœminæ acce unt,
aratim tamen lotiones peraguntur;
as enim apud ipſos, atque omninò
citum, & pœna mortis cautum eſt,
ulla fœmina viro ſociata ad balnea
mittatur, ſed aut viri matutinis horis,
minæ verò pomeridianis accedant,
diverſa balnea adeant: atque ita ni-
ibi indecorum, nihil turpe aut libidi-
ſum ullo pacto committitur. Id au-
n mirandum quod tam Moſlemanni
am Chriſticolæ omnes promiſcue ad
lnea accedant, nec ullo pacto diverſæ
igionis conſortium evitent, ſed ſimul
nnes balnea frequentent, ſeque invi-
m tam viri quam fœminę amore pro-
quantur. Cernuntur etiam hoc eodem
co munifica Chriſtianorum templa in
oſchæas (proh dolor) converſa. at-
e etiam alia Moſchæarum, ſive
nominant Meſcuitarum ſuperba æ-
ficia, ſumma arte, marmore, aut
tem quadrato lapide conſtructa ur-
m ornant, quarum hæc eſt topo-
aphica deſcriptio.. Adeunti hæc
mpla, primo occurrit ampla area
armore ſtrata, cujus medium qua-
atum lavacrum occupat, ubi ad ora-

tionem acceſſuri ſuo more ſe lavan
abſtergunt, poſt ad ingentem aulam
cedunt nullis imaginibus, aut aliis pi
ris, non auro aut gemmis fulgent
ſed nudi parietes conſpiciuntur, ut do
Ben-Sidi Aali de Meſcuitarum ſtructu
Pavimentum totum eſt ſtratum ſtor
quibus plebeii inſident: ditiores tap
bus, quos ipſis mancipia ſubſternunt,
tuntur. Ex teſtudine ſeu fornice plu
pendent lampades, quæ orationis te
pore accenduntur, & ea finita ext
guuntur. Hæc templa ſunt ferè ubiq;
eorum ſphæricæ formæ, & laminis plu
beis tecta: his adjunctæ ſemper ſu
prææltæ turres quædam, quæ Moſlema
nis inſerviunt pro turribus Chriſtiano
campanariis: hæ ſunt cylindricæ, atq
teretes, quarũ faſtigia quatuor ſunt
aperta feneſtris Meridiem, Oriente
Occidentem arque Septentrionem reſ
cientibus. Has turres ſtatis horis eor
doctores conſcendunt, & valida voce
iltis feneſtris clamorem intendentes,
gito in altera aurium inſerto, homin
ad orationem convocant. quo finito, l
tioneque legali facta, omnes calceis
limine portæ ordine relictis ſummo cu
ſilentio diſcalceati ad inſtratũ pavime
tum accedunt. Emamus ſive anteſign
nus orationẽ incipit, omnes ſequuntu
& dum flectit genua, alii idem præſtan
& illo erecto cæteri ſe erigunt, & i
ſum vocem attollentem vel deprime
te

m adſtantes imitantur; ubi neminem, ſſientem, oſcitantem, deambulanm aut confabulantem videre eſt, ſed mmo ſilentio oratione peracta remptiſque calceis diſcedunt.

Fœminæ autem nullæ poſſunt his ſtatis horis ad Meſcuitas accedere, ſi ri adſint: nec ullam virorum ſocietam habere poſſunt, excepto anteſigano, qui eas dirigit ac orandi modum ocet, ut refert author ſupracitatus. ermittitur tamen illis non templum gredi, ſed ad fores ſe ſtatuere, indee citò antequam virorum oratio pergatur, diſcedere debent. Ac ſubjunt idem auctor, fœminarum eccleſiam ſſe partem propriæ domus interiorem. antum enim apud illos deſpectæ ſunt eminæ, ut multi eas non paradiſum inredi, ſed ad fores cum Chriſtianis, irorũ gloriam inſpecturas confabulenur, non obſtantibus quæ Mohamed in lcorano fœminis etiam in paradiſo romiſit.

Porro quod ad magnum Tripolitaæ urbis ſplendorem facit, mercatoum omnium receptaculum atque emorium quoddam eſt, quo ex omni rbis parte terra marique pretioſiſſinæ quæque merces adducuntur, atque hinc in longiſſimas mundi parles diſtrahuntur. Huc enim variæ nationes, Orientales Indi, Araes, Ægyptii, Europæi, deinde ferè

omnes

omnes, uti ſunt Galli Maſſilienſes, Ve-
ronenſes, Lugdunenſeſque; Itali deinde
Veneti, Siculi, Hiſpani, Angli, Belgæ &c.
confluunt: merces præcipuæ hîc pro-
ſtant, goſſypium, filamenta goſſypii,
tapetes, lana, cineres ad conficiendum
ſaponem, ita ut ſæpe Venetorum na-
vis cineribus onuſtæ videantur: ac de-
que ut alia omittamus, oleum præſtan-
tiſſimum, ac ſerici maxima vis ob ingen-
tem bombycum copiam, qui hoc pacto
aluntur: Minutiſſima bombycum ſemi-
na (Vere incipiente, dum tempus in-
leſcere, arbores germinare, morique
folia producere cæperint) variis linteis
candidis involuta, aſſidua diligentia ac
cura diebus 12. plus minuſve, interdiu
mulierum ſinu, noctu temperato goſſy-
pii calore confoventur. Vbi vero ver-
culi generati, tenellis mororum foliis
ſubſtratis imponuntur, ac in orbiculis
quibuſdam ex boum fimo confectis
duarum aut trium hebdomadarum ſpa-
tio repoſiti mororum foliis aluntur; dei-
nec adultiores evadentes, & albeſcentes
ad hortos moris albis conſitos aſporten-
tur, ubi amplis caſis ex ſtoreis confectis,
palis, ac cervis fultis reconduntur. Porro
ro ii, qui horum curam gerunt, moro-
rum arbores foliis denudant, eaque vi-
rentia, ad has caſas conferunt, repta-
tibuſque per ſtoreas fulcris ſuſtentatis
bombycibus ea in alimentum bis in die
præbent, donec tandem albeſcentes ad
ulti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

tioreſque effecti, ſpumam emittere,
que ducere incipiant; hoc enim ii,
ibus hi ſunt curæ, animadvertentes,
culos ſimul colligatos & connexos
is apponunt, quos bombyces aſcen-
ntes, albos aut flavos globulos mira
e intus incluſi texunt, ac in orbem
merant. Expleto tandem hoc te-
ndi genere, ſericei illi globuli colli-
ntur, & in ahenum ſupra focum pen-
ns aqua ferventi plenum injiciuntur:
ifices fila extrahentes, ingenti alabro
æ inſtar contorquent. Ex his orbi-
is meliores durioreſque eliguntur ad
olem propagandam; nam bombyces
s irretiti involucris in candidos papi-
nes mutantur, ac naturæ inſtinctu ſpo-
illa dura perforantes, exeunt, qui de-
um ex mutuo maris ac fœminæ con-
eſſu ſemina producunt, quæ diligenti
ra conſervantur, ut ſequenti anno no-
proles modo præſcripto propagetur.
ores autem incolarum hujus urbis, in-
menta, cibi, Chriſtianorum conditio-
s, ac denique fœminarum ornatus,
ia non ſolum huic urbi, ſed etiam uni-
rſæ Syriæ conveniunt, ſequentibus ca-
tibus proponuntur.

CAPVT XI.

De variis Orientalium veſtib munditie ornatuque, ac fœminarum luxu.

ORientalium veſtes ferè omnes t res ſunt, quarum aliquæ inferi extremitate dextrorſum ac ſiniſtrorſ leviter conciſæ, aliæ ad talos uſque fluentes integræ. Superior enim ve manicas habet cubito tenus laxiores ad talos etiam pendet: interiorem rò, quæ ut plurimum è materia g ſypina eſt, alii ad talos, alii ad ſur ad crura alii gerunt, quam fluxior na ſerica aut goſſypina, aut etiam riacea artificioſe elaborata cingit. V ſtes iſtæ ſunt holoſericæ aut byſſinæ, undulatæ ſeu cymatiles, aut denique g ſypinæ, quibus collariis carentibus rientales pro cujuſque conditione ornant. Capitis velamina, quamqu omnes tulipanto ſeu cydari utuntur, ria tamen ſunt, atque juxta varios f tus dignitateſque varii geſtantur tu panti. Principes enim atque magnat candida tela ſed tenuiſſima Indica, n ra arte contorta oblonga potius quà ſphærica utuntur. Cadii ſeu Iudice Muſdii qui ſcilicet rebus ſpiritualib præſunt, ingenti tulipanto longitud

ni

ſcilicet quinquaginta aut ſexaginta
arum tenuiſſimæ goſſypii materiæ in
æricam formam fabricato multis cir-
s contorto utuntur. Cives etiam
dem formæ, ejuſdemque materiæ
arim ſed minoris molis, paucioribus
is aptatam gerunt. Scerifi ſeu no-
es de ſtirpe Mohametæa originem
nentes tulipanto viridi pluribus etiam
is circumvoluto capita tegunt. Mili-
atque dominorum ſervi tela etiam
dida utuntur, ſed forma oblonga,
ut ſuperior apex ſit fluxior, laxior-
, ſtrictior inferior. Chriſticolæ vero
cujuſque conditione ſerico, aut tela
ui aut goſſypio verſicolore, ſaltem
albo, formæque non rotundæ ca-
circumvolvunt. Maronitarum verò
riarcha cæterique ſuffraganei Epiſ-
pi, capiti impoſito nigro capitio, tuli-
ntum ingens ſuperimponunt, forma
æerica convolutum, colore tamen
neo: reliqui ſacerdotes eodem co-
e ac forma, ſed minori mole, in gy-
n etiam edito, capitio excepto, u-
tur.

Fœminarum deinde indumenta, pro-
um præcipuè, ſumptuoſa valde ac
erba ſunt, quia non ſolum ex ſeri-
& byſſo, ſed auro argentoque, ſplen-
a arte ac munifica contexta, ad talos
ue pendent; ubi verò in publicum
deunt, (quod illis præter balnea
o conceditur) peplo laxiſſimo albo
totæ

totæ circumvolvuntur , faciem vero
tam reticulo ex equinis tenuiſſimè
texto velant, ita ut alios ſpectare, o
autem ſpectari poſſint, quod ita dili-
ter obſervant , ut ne maritus quin
ſuam uxorem queat internoſcere. Q
ſi uxor maritum obvium inveniat, n
lutare quidem liceret, aut vix eum o
qui poſſet, quoniam turpe apud ipſos
fœminam aliquo viro ſociatam aut n
ipſo jocantem palam videre. Ind
habent ad ſuras pendentia, quibus ta
laxiores adſuuntur manicæ , ſubliga
verò ex tenui aut tela, aut goſſypio
talos uſque defluentia gerunt , quæ m
viris quam fœminis communia ſ
Dum etiam per vicos incedunt, oc
tæ, aliæve caligatæ proficiſcuntur , q
ſi breve iter ſint confecturæ , calope
utuntur elegantiſſimis arteque ven
confectis, auro ac variis coloribus pic
quæ domi etiam ipſis inſerviunt; Pr
rum tamen fœminæ iiſdem ex arge
aurato frequentius utuntur, indutæ
des ſoleolis ſimili arte atque induſt
verſicoloribus. Collum deinde conde
rant torque, brachia onerant ornant
plurimis monilibus aureis aut argent
ſæpe unionibus ac gemmis cælatis ,
des pedalibus , aures inauribus , an
lis denique digitos. Capillos etiam
niis ſericis, aut byſſinis compoſit
ex quibus quatuor pendent argent
vel aureæ catenulæ, ab occipitio p

rgum demiſſos condecorant. Hæc
nnia præter plurima alia undique
rrarum ſumma cura requiſita curioſe-
ne collecta, in opulentiſſimo honeſtiſ-
ni viri omnique virtutum genere or-
tiſſimi Iacobi Guitardi ſcrinio ac mu-
o videnda cuique patent.

Chriſtianorum fœminæ eodem modo
nare ſe ſolent; at non tantam audent
mpam laſciviamque oſtentare. Hæ
piti uſcuffiam imponunt altam ac te-
tem, ex qua pro cujuſque conditio-
ac fortuna plures pendent num-
i aurei aut argentei, & huic album
t alterius coloris velum ſuperimpo-
nt ad ſuras uſque pendens. Ocu-
s penè omnes ſuperciliaque collyrio
odam ac ſtibio illiniunt, genaſque
cant. Manuum palmis, unguibuſ-
e pulverem quemdam ſubviridem a-
a immixtum venuſtatis cauſa appli-
nt, qui exſiccatus eas rubras effi-
t. Tales fucos, ſicuti & nummos
orum ſupra meminimus, & plera-
e alia multa, videre eſt inter res mi-
biles & antiquas Ioannis Baptiſtæ du
llii, qui tanta diligentia ac ſagaci
agatione eas undiq; requiſitas aſpor-
vit, ut quacunque de re ferè ſermo in-
derit, illam ſi rara ſit, ſtatim ex ſuo Ga-
phylacio promat, uſũ oſtendat, & pro-
ietates doceat. Sed ut ad propoſitum
deamus, munditiem omnes tam viri,
am fœminæ diligenter colunt atq; ob-

ſervant, adeo ut dum alvum aut veſica
exonerant, ſummopere caveant ne c
urinæ veſtes maculet., crederent e
iſti hoc pacto ſe eſſe immundos. Vt
ro hoc fugiant periculum, omnes
fœmineo modo, dum mejunt, inc
vant, & aquis, quas ſecum deferu
vel deferendas curant, ſe luſtrant,
lapidibus, ſi aqua deerit, tribus, vel
latero ſaxo tergere ſe debent, ut r
net Ben-Sidi-Aali capite de lotione.
ab his adeo cavent, ut ſupra bruta
malia aut ſpuere aut mingere nefas
ducant. Quapropter ſemel vir ho
ſtus, ac nobilis Gallus cum ad urb
Tripolitanam iter faceret, & aſino
plerumque mos eſt inſideret, ac veſ
purgandæ neceſſitate urgeretur, jum
toque ſuo deſcendere ægrè ferret,
loco incautus mingere cœpit. Huj
modi rem Agaſones cum vidiſſent,
mnes furibundi ac rabie provocati, c
jurgant, contumeliis afficiunt, ac
pides in eum conjiciunt, eum, ſubla
altero pede, jumenti dorſo dejiciu
conatique ſe Italico licet corrupta l
gua explicare, ut impetum illum ſuu
aliqua ratione tuerentur, dicebant, N
ti bergognar? ti far piſceria ſopra le ge
di Dio? vallah ti ſtar cafer, Hoc eſt, n
te pudet creaturam Dei animatam u
næ tuæ ſpurcitiis maculare? per Deu
te modo infidelem eſſe agnoſcimus.

CA

CAPVT XII.

Varia circa orientalium cibos ac potus proponuntur.

ORientales quamquam ſua non tam
opiparè accommodent convivia, nec
m curioſè, ut Europæi faciunt, appa-
ent, aut tantis gulæ irritamentis ad e-
endum ſe provocent, lautè tamen ſatis
ſplendidè convivantur. Porrò quoti-
ani eorum cibi præter panem frumen-
ceum optimum, qui ubique pondere
enalis extat, ſunt carnes vervecinæ ob
ſcuorum ubertatem, bonitatemque
pidiſſimæ, quæ variis modis parantur;
æ enim elixæ, aut minutim in fruſta
onciſæ ac ſine oſſibus aſſatæ accommo-
antur, aliæ lebetibus impoſitæ ſine a-
ua coquuntur, aliæ in minutulas partes
ſſecantur, atque ex ipſis multis aroma-
bus conditis artocreata conficiuntur;
iæ denique pilis marmoreis contuſæ,
rre commixtæ & in globulos coactæ,
cabis juſculo decoquuntur, ipſiſq; ce-
unt in cibum. Frequentior tamen ci-
us tum apud magnates, tum apud
ebejos eſt oryza variis modis accom-
odata. Volatilium etiam tam domeſti-
orum quàm ſylveſtrium carnes maximè

abundant copia. ibi enim gallinæ, ca
nes, turtures, perdices, columbi, t
di, ſofriat, anſeres, anates, aliæque
genus aves, ſine larido tamen acco
modatæ, vili pretio emuntur. Ab
nent tamen omnes à ſuffocato ac
guine, & Moſlemanni à carne ſuilla. B
lariis ſeu dulciariis eduliis valdè de
ctantur. ſolent enim placentas confic
ſaccharo & amygdalis aut nucibꝰ pine
malis etiam citrinis melle conditis,
ryza ſaccharo aut melle ac butyro co
Zarda ab illis dicta, muſto ad me
ſpiſſitudinem cocto, uviſque paſſis
maſcenis præſertim. Fructus, ut nuc
ficus, pyra, amygdalas atque ſimilia
mittimus, quia communia ipſis ſunt.
itaque paratis hora prandii aut cœnę
ſtante, manibus lotis precibuſque p
miſſis ad menſam accedunt, quæ eſt
lis corium rotundum, cui panem ob
niaque apponunt. Panem cultris n
ſcindunt, ſed manibus frangunt. Fur
læ apud ipſos in uſu non ſunt, ſed tantu
cochlearia lignea variis coloribus pict
& ubi hæc opus non ſunt, tres digiti,
monet Ben-Sidi-Aali, ſupplere deben
Culinæ utenſilia, uti ſartagines, oll
cucumæ, cacabi, ænea ſunt ſtanno o
ducta; quæ verò ad menſam attinent,
lances, patinæ, paropſides & ſimilia
ſtanno Anglico ſeu Cornvvalino, quo
vulgo ſtannum ſonans ſeu tinniens c
ritur, conficiuntur. Etiã valde ſunt in u

va

ſa Indica vulgo porcellana dicta, quæ i-
is quotidie inſerviũt. Alia materia au-
a, aut argentea omnino eſt illicita,
am Mohamedes, ut idem auctor ait,
l præcipuè prohibuit, quoniam hujuſ-
odi vaſis diabolum uti, Mohamedes
gabatur.

Potus communior ac frequentior a-
a eſt, nobiliores tamen ditioreſque a-
am ſaccharo dilutam, ſæpe etiam am-
ro & muſco mixtam appotant. Vina
riæ generoſiſſima ſive alba ſive rubra,
anquam plerique ipſorum bibant,
ud ipſos tamen ſervantur nulla, nec
inus divenduntur, ſed tamen apud
hriſticolas vænalia extant, poſtulanti-
ſque pecunia diſpenſantur. Æſtivo
mpore Acſama utũtur. potus enim iſte
elle uviſque paſſis aqua mixtis, ac nive
nficitur, qui caloris ardorem tempe-
t, corpuſque totum refrigerat.

CAPVT XIII.

e linguis variis Orientalium, ac præſertim de Arabica, ejuſque limitibus. ubi de Alcorano, & ſcriptoribus Arabibus.

Cto in Oriẽte hodiè potiſſimum lin-
guæ vigent principaliores, Arabica
mpe, Perſica, Turcica, Hebraica,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Chaldaica, Syriaca, quæ parum diff
à Chaldaica, Græca, & Armena. A
bica tamen ut cæteris communior, f
quentior, nobiliorque, magis eſt in u
quæ non ſolum Arabibus vulgaris e
ſed Africanis etiam, Barbaris, Nu
Ægyptiis, Syriſque omnibus, ut dei
ſacra eſt apud Turcas, Perſas, Indoſq
plures. Tantum illa extenditur qu
tum Moſlemannorum ſceptrum, Mo
mediſque nomen propagatum eſt.
quidem nullus Turca eſt aut Perſa,
neſtior præſertim, qui Arabicam ig
ret linguam, cujus præceptis omnes fe
ſuos liberos imbui curant, ut doctio
evadant ac legibus Mohamedis incu
bere poſſint. Hac enim lingua Alco
nus ſcriptus eſt, nullique mortali
poſſibile eſſe ducunt, hunc unquam
aliam linguam debito modo transfer
Indeque factum eſt ut Alcoranus n
alia lingua, excepta Arabica, repe
poſſit, ac proinde pleraque in ipſum
tant commentaria. Hac etiam ling
publicæ preces domi foriſque fiunt,
que hac ut plurimum leges decretac
traduntur; hac, inquit Zaheri, Beati
paradiſo utuntur, hac denique ferè
mnia Philoſophiæ, Medicinæ, Aſtro
giæ, Legum, Rhetorices libri ſcri
ſunt.

Perſica enim Poëtis ſublatis, atq
hiſtoricis nonnullis pauca ſcripta ſu
Turcica aut pauca aut nulla habet: Ch

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ca ſeu Syra ferè extinctæ ſunt: Græca
Armena in Oriente omnino dilapſæ
nt: in Hebraica vero veteris teſtamen-
ſublata authoritate, Rabini præter fa-
las ſcripſerunt nihil. At lingua Ara-
ca ſemper floruit ac floret; hanc enim
ilosophi nobiliſſimi, Averroës, Al-
zeles, Abu-Becr, Alfarabius, qui à
oſlemannis ſecundus cognominatur
ilosophus, Mohamed Ben-Iſaac, qui
mamentorum clavem conſcripſit an-
o 663. & Mohamed Ben-abdillah de
ementorum contrariorumque exi-
entia, ornarunt. Aſtrologi nobiliſſimi
iafar Abu-Maaſciar Belchita, Moha-
ed Abu-Rihan Chouarezmita de ca-
one in Matheſis ac aſtrorum intelligen-
am anno 421, Abu-Naſr Commita de
ſtructionibus in Aſtrologiã anno 357,
bu-Giafar, & Ben-Haſan Tuſæus de
gnis aſtrorum condecorarunt. Eam
iam illuſtrarunt Mathematici inſig-
es Abu-Zaid Ben-Honain, qui Eu-
lidem in Arabicam linguam tranſtu-
t, & Thabet Ben-Corra, qui eun-
em Euclidem à multis mendis corre-
it, atque commentariis anno ab He-
yra 282. illuſtravit. Medici; Alfa-
abius ſupradictus, à quo Avicenna
ulta deſumpſit. Honain Ben-Iſac
badita, qui multa in artem medicam
cripſit anno 260. Ebn-Sina, ſeu A-
icenna, Abu-Aali Bocharita, & A-
li Ben-Iſa, qui de ſimplicibus atq; com-
E 4 poſitis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

poſitis medicamentis ſcripſit. Moham
Ben-Abdillatif, cognomento Ebn-E
tar, de plantis Ægyptiacis earumq
virtute ſcripſit anno 646, & Moham
Ben-Eladib de cauſis morborum. Hi-
ſtorici: Bidhavi de Chalifis ac Sultanis
Chalaccan de hominum memoriis an
601. Ebrahim Ben-Helal de imperio Iſ-
lemitico anno 383. Iſmaëi Ben-Aali, &
Abdollah Ben-Aſaad Iamanita tem-
rum eventus calamitateſque ſcripſit uſ-
que ad 750. Legiſlatores, atque ii, qui
de Alcorano ſcripſerunt, enumerat ci
tum quinquaginta Ben-Sidi Aali in ſu
de dogmatibus Moſlemannorum lib
Rhetores, Grammaticique innumeri
re ſunt, quos diligenter apud Ben-
ſem laudatos inter legendum nomi
cognomine, patria & anno reperi
Nec noſtrum hîc inſtitutum eſt om
Arabicos ſcriptores recenſere, cum
his catalogum ampliſſimum Thomas
penius vir ſanè doctiſſimus, omni
ſtudiorum genere excultiſſimus in luc
edendum promittat; at his paucis ad
oculos propoſitis, Arabicam lingua
à præſtantiſſimis viris fuiſſe excult
ſufficit demonſtraſſe.

CAPV

CAPVT XIV.

e Orientalium, Moſlemannorum præſertim, dogmatibus, Græcorum Schiſmate, ac Hæreſibus Neſtorianorum, Iacobitarum, & Coptitarum.

Vm jam aliquid de Orientalium non-
nullis urbibus ac moribus dixerimus,
s re non erit ſi breviter pauca de ipſo-
m cultu ac religione tractaverimus, ſi-
idem in Oriente, ut notum eſt, degunt
oſlemanni qui Mohamedis ſectatores
nt: & Chriſtiani, ac Iudæi, quorum hîc
llam faciemus mentionem.

Porrò Chriſticolæ in Oriente omnes
riſtum dominum Dei filium pro ho-
inum ſalute incarnatum credunt, ac
tentur, & ſacroſanctum ipſius Euange-
m omnes ſummo honore venerantur.
ia tamen infenſus generis humani
ſtis zizania ſeminare non ceſſat, ſan-
ſſimamque Chriſti unicam Eccleſiam,
ique terrarum ac gentium, tanquam
o rugiens affligere ſemper conatur,
ultorum mentes ſeduxit variaſque in
ereſes fœdas ac lethales induxit. Et
idem Melchitæ ſeu Græci, qui per to-
m Orientem longè lateque ſunt ſpar-

ſi, Spiritum ſanctum à ſolo Patre pro-
dere, Purgatorium nullum exiſtere p-
mè crediderunt; indeque illis odium i-
teſtinum in ſummum Pontificem, at-
in omnes ei in ſpiritualibus ſubjectos:
ut eidem veraciſſimo Chriſti in te-
Vicario primatum pertinaciter ab-
gent. Atque hos Georgiani in omni-
ſequuntur. Neſtoriani, qui hæreſi-
Neſtorio ac Theodoro Mopſueſteno
hauſerunt, per univerſam Chaldæam
de etiam Chaldæi dicti ſunt, Meſopo-
miam, Indiam Orientalem, qua de ca-
etiam Sancti Thomæ Chriſtiani nun-
pantur, ſparſi, regiones illas inhabit-
Hi duas in Chriſto perſonas conſtitu-
Chriſtumque non eſſe dicendum De-
incarnatum, ſed Deiferum, quia per
habitationem ſolam puro homini
ſimplici eſt Deus copulatus, ſtolidè ar-
trantur; hinc etiam Virginem Maria-
non Deiparam ſed Chriſtiparam app-
landam eſſe contendunt. Tum Græ-
etiam, Spiritum Sanctum à Patre & Fi-
procedere negantibus, temerè aſſenti-
tur. Neſtorio deinde à Concilio Eph-
ſino damnato ſummum honorem
ferunt, ac tanquam virum ſancti-
mum, cujus oſſa quæ in Thebaide con-
pulta, ſolo contactu mortuum reſuſ-
taſſe nugantur, publicis precibus inv-
cant ac venerantur. Iacobitæ, Dioſc-
riani, & Eutychitæ ſic ab hæreſiarchis I-
cobo Baradeo, Dioſcoro, & Eu-

di-

e dicti à Concilio Chalcedonenſi
nt damnati. Iacobitæ quidem ac
oſcoriani per totam Syriam ſunt dif-
i, Eutychiani verò, quos in omni-
s Coptitæ ſequuntur, per univer-
n Ægyptum, Nubiam, Æthiopiam
que Indiam ſuperiorem ſe dilatant,
diffundunt. Omnes hi à prædicto Con-
io hæretici ſunt declarati, quia Chri-
naturas, humanam ſcilicet & divi-
m, duaſque voluntates & operatio-
s confundentes ac permiſcentes, u-
m tantum in eo conſtituêre: negant
im poſt Verbi unionem cum carne,
as naturas inconfuſas, duas volun-
tes, duaſque operationes impermixtas
Chriſto Domino, ſed unam tantum
his conflatam autumant. Vt verò
nc ſuam hæreſim aliquo exteriori ſi-
o profiteantur, uno tantum digito
ucis ſigno ſe muniunt, ut ſic unam
hriſti naturam, operationem, volunta-
m que teſtentur. Ad hæc, Confeſſio-
em nullam admittunt, ſed eorum mul-
in Eccleſiæ parietibus factis forami-
bus peccata ſua confitentur, alii verò
eo ſoli, qui cordium ſcrutator eſt,
nfitendum ajunt. Coptitæ verò qui
gyptum, Nubiam & Æthiopiam inha-
tant, ut diximus, circumciſionem mo-
Iudaico addiderunt, quam ad ſalu-
m eſſe neceſſariam affirmant, & quia
Euangelio ſcriptum eſt, *Ipſe vos*
ptizabit ſpiritu ſancto atq; igne, aquam
elemen-

elementarem non ſufficere contendit,
ſed ferrum ignitum, quo puerorũ fr
tibus, aut genis, aut temporibus cr
ſignum inurunt, adhibent. Arme
Pauliſtas, aliaſque ſectas Orient
brevitatis cauſa omittimus, quoniam
omnes ſacri Doctores fuſe confutar
nec viſum nobis tam fœtida ulcera
fricare. Accedamus ergo, petita v
& ſalutata modeſtia Chriſtiana, ad
quæ de cultu vano ſuperſtitioſoque
poſtoris ac pſeudoprophetæ Moham
docet Sidi Ben-Aali in ſupracitato
bro. Moſlemanni igitur vox etymo
giam habet à verbo Aſlama, quod
dedit, obtemperavit, ac fidelis fac
eſt, denotat. Inde Iſmaëlitæ omnes M
ſlemanni dicti ſunt, quaſi Deo obedi
tes ac fideles.

Horum igitur cultus religioque
eo conſiſtit, ait Iacub Ben-Sidi Aali
credant omnia colloquia à Gabri
Angelo, facta Prophetæ noſtro, du
ipſum de iis, quæ credenda ac facien
interrogabat, quę ſunt ea, quę ſequu
„ tur. De dogmatibus Moſlemannoru
„ eſt, ut omnes credant in unum Deu
„ cui nullus alius eſt par. (& hanc ul
„ mam particulam directè contra Ch
„ ſtianos protulit, qui tres in Deo æqu
„ les perſonas veraciſſimè credunt ac f
„ tentur) Teneantque Angelos ſerv
„ Dei eſſe, & credant in ſcripturam, qu
„ miſſa eſt ad Apoſtolos, quæ ex comm

ni op

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ni opinione ipſorum dividitur in centum & quatuor libros, quorum decem ad Adamum miſſi ſunt, quinquaginta ad Set, & triginta ad Enoc, (quē Edris vocitant) & decem ad Abrahamum, lex ad Moſem, pſalmi ad Davidē, Euangelium ad Iſa ſeu Ieſum Chriſtū, Alcoranus deniq; ad Mohamedem. Vt quoque teneant hos miſſos eſſe ob hominum utilitatem, & credant in diem reſurrectionis poſt mortem, & aliquos eſſe ad ignem prædeſtinatos, alios ad Paradiſum, juxta Dei voluntatem. nam in Alcorano dicitur, nemo ex vobis eſt, qui non habeat locum ſuum in paradiſo, & locum in inferno determinatum. Credant etiam bonorum præmium, malorum autem ſupplicium: & Sanctorum interceſſionem. De dogmatibus eſt etiam, ut firmiter credant in calamum divinū, qui digito Dei creatus eſt. Calamus iſte ex margaritis eſt confectus, ejus longitudinis atque ſpatii, quod vix eques velox conficere poſſit annis quingentis. Eo fungitur munere, ut ſcribat ipſemet omnia præterita, exiſtentia, ac futura. atramentum quo ſcribit, eſt ex lumine: linguam verò, quâ ſcribit, nemo intelligit, præter Archangelum Seraphaelem. Credant etiam ſepulchrorum ſupplicium. nam ſolent ſæpe mortui cruciari in ſepulchris ſuis, ut factum eſt in quodam ſepulchro,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

pulchro, quod eſt intra Meccam & Me-
dinam. Hæc ex pluribus ſufficiant, ne
æquo dixiſſe videamur.

CAPVT XV.

De Moſlemannorum præceptis, & le-
gibus, quæ ſpectant circumciſione
orationem, jejunia, bellum, pa-
cem, lotionem & alia.

MOſlemannis omnibus Hebræo
more præputiorum circum
præcepta eſt, quæ non octavo à n
die juxta Iudæos celebratur, ſed
quam pueri octavum, nonum,
mum, undecimum, ac duodecim
attigerint annum: ut ſic, inquit
quid agant, intelligant; ac fidei pro
ſionem cum rationis uſu teſten
Fœminæ verò quamquam juxta mu
rum opinionem huic legi ſubj
non ſint, pleræque tamen, ut in
gypti regno fit, huic legi ſe ſubmitt
ibi enim puellæ tredecim, quatuor
cim, & quindecim annorum circun
duntur: At Sidi Ben-Aali capite de
cumciſione ait, circumciſionem ma
lis legem eſſe, fœminis vero hon
cauſa.

Iiſdem ſecundo loco oratio præc
tur, preceſque horariæ, quas in t
plis aut domi foriſque peragere deb

Q

inquies ad has preces interdiu, no-
que accedunt. Primæ orationis tem-
eſt hora antelucana, cum apparere
ipit aurora: ſecunda fit circa meri-
m: tertia poſt meridiem antequam
declinare incipiat: quarta poſt ſo-
occaſum dum ſtellæ apparere inci-
it: quinta denique prima noctis vi-
, ſeu tertia noctis parte, quæ licita
inquit Ben-Sidi Aali uſque ad me-
n noctem, quo tempore tranſacto
ita omnino eſt. His ergo præcisè
is adeò ſunt intenti, ut nemini il-
abſque peccato tranſgredi liceat, i-
ait Ben-Sidi Aali, ſi quis in mare
rit dejectus, ſciatque orationis tem-
a inſtare, ſi poteſt, orationis legem
nplere debet; ac mulier, inquit,
n parturit, non eſt ab hac lege immu-
, ſed infantis caput aliquo in loco
inare debet, & ſtatutum orationis
npus adimplere, quod in hac ſecta ar-
im omnino eſt.
iatores autem omnes ſtatim atque
tionis tempus inſtare advertunt, à
parum ſemoti ſe lavant, ſi aqua ad-
alioquin terra leviter effoſſa ſe la-
e ſimulant, & illinc non diſcedunt
ec orationem compleant ſuam. Præ-
tur etiam in pauperes ac pupillos e-
noſynę erogatio, qui vero adeo tenui
t fortuna, ut pauperibus elargiri
ueant, Xenodochiis inſervire, & in
licis viis ſternendis laborē inſumere
tenentur,

tenentur, quoniam ſe Deo ſatisfa
hoc modo arbitrantur. Item Rama
ni jejunium obſervare, quod trig
diebus conſtat; jejunium verò incip
ab aurora uſque ad Solis occaſum,
nec certo noctem adveniſſe, aſtraque
parere cognoſcant, tunc enim orati
veſpertina peracta menſæ ſe appon
& quibuſlibet cibis veſcuntur, nullo
tem modo à carnibus aut aliis ſe a
nent cibis, excepto vino, quod jej
tempore omnino eſt interdictum, q
niam in tranſgreſſores ſeverè anim
vertunt. Et licet interdiu non ſolù
cibo ſed potu abſtineant, noctem tam
totam in epulis ac dapibus & crapu
uſque ad auroram conſumunt; taber
enim, Ramadhani tempore, nocte cu
patent, quã cum canticis ac ſtrepitu,
aliter ac bacchanalibus diebus, inſo
nem tranſigunt.

Cuilibet eorum etiam, ſemel ſalt
in vita, Mecchenſis templi atque Me
nenſis viſitatio ſummoperè commen
tur, de qua quoniam ſupra capite ſ
timo ſatis dictum eſt, nihil hic ſubjung
mus.

Præcipitur etiam decertatio ac pug
contra ſuæ fidei hoſtes: Mohamedes
nim, inquit Author idem, in manda
habuit, ut non amplius Chriſti exemp
humilitate, precibus, ſuaſionibus, ac m
nitis ad legis obſervationem homin
induceret, aſt ferro ac bellis fidei re
ſtent

ntes invaderet, & tanquam Divinæ
itiæ vindex ſicarius iſte in trangreſſo-
animadverteret, pertinaces ac perfi-
s pro tanto ſcelere ulciſceretur; ob-
nperantibus verò, & ultro huic legi ſe
tibus innumeras fœminas pulcherri-
s, voluptates copioſiſſimas, flumina
lta lacte & melle ſcatentia, paradi-
ſeptem bonis omnibus affluentes
licetur. Immo præſcriptum eſt illis,
e Ben-ſidi Aali, ut ſi proprio ſangui-
Principi opem ferre nequeant, ſua
em pecunia ac bonis ei ſuccurrere
eantur. Suiſque proponunt, ſi quis
orum in bello moriatur, ſtatim in
lum evolaturum: propterea certatim
ımlibet laborem aggredi ac omnia ad
em pericula ſubire non dubitant. Hac
cauſa ſolent apoſtatis, qui ad Moſe-
nnicam tranſeunt profeſſionem, ſa-
am tradere, quam digitus index
ſum erectus ſuſtentat; Sagitta qui-
n bellum adverſus fidei ſuæ hoſtes de-
at: unicus autem digitus, Dei unita-
n contra Chriſticolas, qui ſanctiſſimæ
nitatis perſonas veraciſſimè credunt,
icat. Demum lotio corporalis aqua
urali. quæ triplex eſt apud illos. Pri-
enim & quotidiana ante horarias
ces, quæ legalis eſt apud ipſos, de qua
è tribus capitibus tractat Ben-Sidi
li. Ea hoc modo fit, primò denudatis
ito tenus brachiis manum ac bra-
um dexterum lavant, deinde ſimili

 pacto

pacto ſiniſtrum, poſtea naſum, aures ; fa-
ciem deinde totam, collum, capitis ver-
ticem, pedes uſque ad juncturas, ſi ſint
denudati, alioquin calceorum extremi-
tates ac ſuperficiem, poſtremò pudenda:
dumque talibus ſe luſtrant aquis, pre-
ces ſuo modo obmurmurant. Cum ve-
has lotiones ad leviora delenda pecca-
fieri autument, pro gravioribus emen-
dandis, balneis utuntur, ac lotiones
tius corporis ad crimina delenda o
eſſe nugantur.

Tertia demùm lotio fit cum alvum
aut veſicam exoneraverint. non enim
charta aut linteo utuntur, ſed aqua
gida qua pudenda ipſi aut ipſorum ma-
cipia lavant: nefas enim eſſe ducunt
veſtimenta ullo modo aut urina aut a-
re proximè inhoneſta fuerint maculas
imò ſi id accidat, luſtratione tunc
pus eſſe opinantur. Sidi Ben-Aali aut
duobus capitibus ventre veſicâque
purgatâ oſtendit modum ſe abſterge
lavandique, ſed quia relatu inſulſa ſu
& auribus mundis ingrata, illa ut fat
planè omiſimus. Ad hæc demum ima-
nes aut pictæ, aut ſculptæ, omnia fur
homicidia, rapinæ, adulteria, caro eti
ſuilla, vinum, ſanguis, morticina, ſuffo-
ta, ac immunda animalia apud ip
prohibentur.

CAPV

CAPVT XVI.

Moſlemannorum atque Chriſtia-norum teſtamentis ac funeribus.

Vctor ſupra citatus poſtquam de lo-
tione, jejunio, eleemoſynis tracta-
, fusè etiam de cura circa moribun-
gerenda, de teſtamento, exequiiſ-
in fine ſui libri pluribus agit. Moſ-
anni igitur ſtatim atque ſentiunt ſe
rbo gravatos, Abedum ſeu Pium
Santonem accerſendum curant, qui
os in fidei ſuæ profeſſione confor-
, cæleſtia eis proponat, & aliquid
opportunitate ex Alcorano reci-
. Interim ſi morbus ingraveſcat,
ue vicinæ mortis inſtare periculum
tiant, loti teſtamentum faciunt, at-
e omnia quæ furto, rapinaque ſunt
ata, creditoribus ſyngrapho ſolu-
nis dato, juxta leges reſtituere te-
ntur, ſi quæ verò furto latrociniiſ-
e dolove ſint uſurpata, neſciantque
ſint reddenda, aliquam argenti
n publicis ædificiis, uti Xenodo-
is, Moſchæis ſive Meſcuitis, bal-
iſque, pauperibus etiam ac religio-
ſuis legant: Quinetiam hac de cau-
multi captivi libertate donantur,
ab Avicenna factum legitur: alii li-
os in uſum communem teſtamento
ſignant: alii denique alia pro libito

 ſtatuunt.

ſtatuunt. At Ben-Sidi Aali de M[illegible]
medis præcepto eſſe ait, ut bonoru
tertia pars in uſum publicum cedat, e
nodochiis, atque Meſcuitis legat.
Qui autem ab inteſtato moritur, eum
aliis mortuis objurgari nugantur.

Vbi verò animæ corporis vinculo
ſolutæ, cadavera lavari proximi con[illegible]
guinei curant, & goſſypio nares, os,
culi, aureſque obturantur: tum [illegible]
lioribus induuntur veſtibus & ca[illegible]
dis induſiis, albuſque capiti tulipan[illegible]
imponitur, cadavera demum fere[illegible]
imponuntur, & ad cœmeteria, quæ [illegible]
tra civitatem ſunt, ingenti comitatu
feruntur eo ordine, ut ſantones relig[illegible]
ſique præeant, poſt hos reliqua viroru
turba confuſim, quam ſequitur te[illegible]
trum, quod fœminæ plorantes, mœ[illegible]
que voce ac lugubri ejulantes ſub[illegible]
quuntur, ſtriduliſque clamoribus uſ[illegible]
ad ſepulchra comitantur. Ibi veſtibus
lis quibus ornata ad ſepulturam eran[illegible]
ſpoliantur, ac albo linteo ab imo uſ[illegible]
ad verticem involvuntur, atque facie[illegible]
Meridiem verſa, terra teguntur. His p[illegible]
actis multæ funduntur pro defun[illegible]
preces, multæque pauperibus, ut idem [illegible]
ciant, erogantur eleemoſynæ.

Porrò Chriſticolæ in illis partib[illegible]
quotquot ſunt, dum tali in ſtatu verſa[illegible]
tur, ſanctam ſumunt Euchariſtiam, qua[illegible]
confeſſio præcedit ſacramentalis, dein[illegible]
aut verbis aut ſcriptis teſtamentum co[illegible]

ficiu[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

unt. Interea Sacerdos jam jam mo-
urum monere, adhortarique non ceſ-
,ut Chriſtianam religionem conſtan-
ore & corde confiteatur, fideique
iculos omnes affectuoſe amplecta-
, ac denique ad vitam æternam hac
eum venturum pollicetur. Eo de-
um mortuo thura in cubiculo odoreſ-
e incenduntur. Dein cadaver albo lin-
o involutum, feretroque impoſitum
atuor ad cœmeteria bajuli eſerunt,
dque plures viri comitantur, ac mul-
ſubſequuntur fœminæ. Interim pro-
miores conſanguineæ affineſque plo-
re, cineres ſupra caput facieinque
argere, veſtes dilacerare, capillos
ellere, genas vultumque percutere,
demum eiulantes horridos ad cœlum
amores extollere non ceſſant. Viros
iam videres diſcinctos ad feretri late-
calamitatem ſuam deflere, tulipanti
nias explicare, barbam evellere, ac la-
ymis gemitibuſque terram implere.
bi verò ad ſepulchrum ventum eſt, lai-
rum corpora, ſindone alba involuta,
t etiam veſtibus induta, facie ad Orien-
em verſa humantur; Sacerdotum ve-
, Pontificum præſertim corpora, ve-
ibus ſacerdotalibus induta, in ſella ſta-
untur, ac lapide ora ſepulchrorum oc-
uduntur. Supra deinde ſepulchra thu-
cremantur, atque multæ funduntur
reces. His peractis fœminæ in gyrum
epulchrum ordine ambiunt, & næniis

mœſtis ac lugubribus, ſtridulisque [...]bus de morte amici conqueruntur, [...]rulaſque cantilenas in defuncti la[...] affinis canens, omnes alias reſpon[...]tes ad lacrymas excitat. Sacrum a[...] pro mortuo celebratur, quo pe[...] omnes Sacerdotes, qui ibi interfue[...] multique Clerici, alii etiam ſæcul[...] defuncti hæredibus ad prandium co[...]cantur. Accumbentes autem m[...] proximior conſanguineis inter e[...] ſæpiuſculè, ut pacem ac requiem [...] defuncto precentur, monet hortatu[...] hi verò alta voce, Deus miſereatu[...]jus, cujus cauſa hos edimus cibos [...]ſpondent. Prandio verò finito, m[...] hæredes verbis amicis ſolantur, a[...]quiem eidem precantes diſcedunt.

CAPVT XVII.

Quænam ſit Moſlemannorum de D[...] de Chriſto, deque Virgine do[...]ctrina & opinio.

MOſlemanni omnes, Arabes ſ[...]cet, Perſæ, Tatari, ac Turcæ un[...] Deum omnipotentem creatorem [...]li ac terræ, ſapientiſſimum, æt[...]num, atque bonis præmia, m[...] ſupplicia tribuentem confitentur [...]que prædicant. tamen verum De[...]

ni tribus perſonis adorari, & coli vult, mnino negant, tribuſque potiſſimum gumentis ex Alcorano deſumptis ad nctiſſimam perſonarum Trinitatem gandam temerè ducuntur. Primò eus omnipotens eſt ens ſimpliciſſimũ, go unus, ſolus ac ſingularis. ſi enim nus eſſet, plures eſſent, ac proinde non nplex. Cùm verò nullam aliam genetionem, quàm carnalem per comixtionem maris & fœminæ eſſe nout, ſecuudo argumentantur: Deus nulm habuit uxorem, igitur neque libeſ. Tertio ex abſurdo aliud trahunt gumentum: Si plures eſſent, inde deuctio univerſi ſequeretur. nam fieri ſſet, (inquiunt) ut aliqua diſcordia ſſentioque inter illos oriretur, ac prode maxima creaturis incommoda. Ad quoque argumentum Mohamedes utum, ſcilicet, capite de mulieribus b fine addebat, ubi ſic: Maria mater hriſti quanquam juſta ac pia eſſet, fœina tamen erat, ciboque indigebat, itur Deus eſſe non poteſt. Inſipiens vir e atque omnino ignarus beatam Virnem ut tertiam Trinitatis perſonam à hriſtianis coli adorarique putabat. t hæc argumenta cum aranearum teſ ſint debiliora, Chriſtianorum muerculis, ut levia ac inania diſſolvenrelinquimus: neque talia ullum mentur habere reſponſum. At verò ps ex ipſo Alcorano, etiam invito

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Mohamede, Divinas Perſonas, C
que Divinitatem,quam acerrimè i
gnat, fatendas compellemus. Cap
nim de mulieribus, quod *Surat A*
indigitant,paulò ante finem ait,pro
Iſa (ſeu Ieſus) filius Mariæ Miſſus e
& eſt verbum ejus collocatum in ip
Spiritus de ipſo, hoc eſt de Deo. E
pite de fœderibus, quod *Surato-L*
vocant, paulò etiam ante finem ſi
„ Memento ô Ieſu fili Mariæ ben
„ mei erga te ac matrem tuam, du
„ corroboravi Spiritu Sanctitatis.
„ queris enim homines in cunabul
„ adultos, & creabis de luto vola
„ inſufflabis enim in luteam formam
„ creabis volucres permiſſu meo. Su
„ deinde; leproſos mundabis, cœco
„ luminabis, ac denique mortuos
ſuſcitabis. atque eadem alibi ſæpe
petit. En quomodo ſuo ſe gladio
gulat impoſtor iſte, quomodo e
ſanctiſſimæ Trinitatis perſonas, Verb
ſcilicet atque Spiritum Sanctum agn
cit, quomodo etiam Chriſtum appe
Deum. ad quem enim creatio perti
niſi ſolum ad ipſum Deum. Attam
miſer iſte atque inſipiens quod hîc ac
rimè impugnat, alibi ultrò conced
Tanta nempe vis veritatis eſt ac virt
ut eam ſæpe hoſtes, etiam ab ipſa ext
res, obtorto velut collo, proferre ac
teri cogantur. Ad hæc etiam veri
prophetam natum de virgine, virum
cogn

gnoſcente, & à Gabriele Angelo an-
nciata, capite de familia Amram,
od *Surato Al-Amram* vocant, inge-
è ac ſponte fatetur. Porrò ob talem
ıtamque Chriſti dignitatem atque ar-
m cum Deo familiaritatem, quodque
ophera inſignis, & omni virtutum ge-
re afflueret, ſceleſtiſſimorum ac per-
iſſimorum hominum ludibriis eum
ponere, Dei bonitati indignum eſſe
tabat, ac proinde cruci affixum, at-
e mortuum omnino negabat. At a-
m in Chriſti ſimilitudinem ac formam
ıtatum, ejus loco à Iudæis crucis pa-
bulum atque mortem ſuſtinuiſſe exiſti-
abat. Sic enim capite de mulieribus
loquitur; Ob turpem illorum (ſcili-
cet Iudæorum) ſermonem (ſubintel-
lige, ſupplicio affecimus eos, vel
quid ſimile) in Mariam atque in Meſ-
ſiam Ieſum filium Mariæ Miſſum Dei,
dum occidiſſe illum gloriabantur. At
ſanè non occiderunt eum, neque cru-
ci affixerunt, ſed alium in ejus ſpeciem
atque ſimilitudinem mutatum. Et
paulò poſt: Certò non occiderunt il-
lum, ſed Deus ad ſe eum tranſtulit, &
in die judicii erit teſtis ſupra eos (hoc
eſt ſupra Iudæos atque Chriſtianos)
milia habet capite *de Al-Amram*, ubi
Virginis nativitate, annunciatione, at-
e Chriſti Domini miraculis & in cœ-
m tranſlatione ſeu aſcenſione, falſa ve-
s mixta tractat. Ob hæc Moſlemanni

 omnes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

omnes tali opprobrio atque inf
crucem habent,ut eam miſeros Chri
nos adultos , qui ad Mohametæam le
gem tranſeunt , ter pedibus concul
terque conſpuere cogant. Cæteros in
Chriſtianos imprudentiæ atque ſtul
tatis arguunt , qui Chriſtum probra
crucis ignominia turpem , acerbam
mortem perpeſſum eſſe affirmant.
plura jungere promptum fuerat & c
le , ſed ne leves aliorum nugas effu
aut infidelium in Chriſtianos oppro
repetere videremur , ea omnia ſilen
potius tegenda , quam typis vulga
ſumus arbitrati , dicendique finem
mus,graviora molientes.

FINIS.

DE M

DE MORIBVS ATQVE INSTITVTIS URCARUM ARABVM, ALIA-RVMQVE,

Quæ MAHVMEDEM ſequuntur, gentium.

Operâ & ſtudio

HRISTOPHORI RICHERII Cubicularii Regii, & Cancellario Franciæ à ſecretis.

DE moribus Turcarum dicturus, non alienum eſſe videtur, de lingua, quâ utuntur, pauca prælibare. Turcis non unam eſſe linguam conſtat. m & ſuâ, hoc eſt, Turcicâ, eos linguâ i, & Arabicum ſermonem, atque adeò lavonicum ac Græcum ſæpiuſcule uſurre palam eſt. Turcicæ voces primum i locum vendicant, ut quæ ipſis cum minibus Turcis natæ ultro in os vent, & in effundenda barbarie aptio-

res

res accommodatioreſque ſunt. E
idcirco uſus Imperatori, totique
cohorti perquam familiaris. Sed e
pene gloria eſt Arabicis, quas Tu
pueris ediſcere ſolent cum primum
religione imbuuntur. Legem enim
rabicis literis conſcriptam habent,
omnibus publicis privatiſque rebus
bicis literis utuntur. Hominibus qu
vitæ, ut Conſtantinopolitanis ci
& totius Græciæ civitatibus Græce l
& ſcribere gentile genuinumque eſt
latiſſime patet ſermo Sclavonicus,
quod multus in ore omnibus Ianitz
ea de cauſa unicum hunc ſonat un
ſa propemodum militia. Cumqu
fere in caſtris degant, tecti caſtrenſi
torio munitionis expertes, parum
men cæteris cedunt habitandi felicit
Nam univerſi humillime habitant, &
ceptis ſolum Principum domibus,
neis, ac delubris, quorum ſtructur
quod lapidea ſit, paulò excellentio
putant, aut ligneum eſt, aut terreum
rum ædificium. Nec deſunt, qui in
va, ſpretis ſuis domibus ſponte di
dant, quique in Nomadum morem
tis ſedibus deſtituti, & ſoli pecoris
adnati, vagentur, ac in omnem gre
ſuos regionem, uti temporum locoru
que fert natura, circumducant. Cæte
omnes cujuſcunque ſunt ſtatus condi
niſque, ſumpturi cibum aut urinam r
dituri, aut naturam exoneraturi, au
I

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

facturi quidpiam humi ſedent, deco-
men, nempe indumentis ad hoc af-
è comparatis & compoſitis. Etenim
elandam, ſi qua inſit, deformitatem,
ribus veſtibus & laxis tam fœminæ
n viri induuntur. Nec profecto ul-
hominum genus noſtre eſt magis ve-
ndum, magiſque munditiæ ſtudio-
. Quippe qui ne pullos gallinaceos
iem, aut canes in ſuas cænationes
ittant. Quod ſi quid ab his forte
nantibus vel ſupremis labris tantum
batum ſit, id protinus tanquam pa-
m venenatum abjiciunt. Ab omni
ò morticinio abſtinent, quod id pu-
m ſit; & vino; quod omnium turpi-
num irritamentum: & ſue, quod illo
nali nullum ſit immundius, ſuillaque
e veſcentem contaminatum iri cre-
t. Quod ſi pullum ſibi, aut animal
l quodpiam in epulis apponere ſta-
t, id prius ſex aut ſeptem dies penes
nctum tenent, & puriore interea ci-
o ſaginandum curant: menſæ po-
etiam ægrè apponitur. Quæ quidem
ſa ut plurimum è glabro corio eſt:
fortè cervinum ſit; nam tunc hirſu-
eſſe nec ulla ea parte depilatum, re-
ſum non eſt. Adde quod poſt vere-
antis naturæ opus, videri à quopiã,
u quam loqui nefas putant. Neque
prius in publicum prodeunt, ante-
n omni ea parte laverint: eoque
ine balneas reperire eſt oppidatim
per-

per quam communeis,ad quas is, qu
Tſchmunx vocant , luſtrandus ſece
Neque eſt qui domum , aut ſacrari
aut locum ubi ſeſſurus ſit , non dep
tis calceis ingrediatur. Nam apud
calceatum ſedere flagitium eſt. Vt
res commodius lepidiuſque fiat,ſcan
larum , quibus *batinagh* nomen eſt
ſum fæminæ præſertim noverunt
vulgo locum ubi conſidetur, laneis ſt
peiſve tegetibus , vel tabulis conſer
ad coercenda ſoli humidi vitia præ
rant. Lege unicuique viro licet duc
cim legitimas uxores habere & anci
quotquot libuerit. Ex quibus cum li
ros ſuſceperit , licet & eadem lege v
nulis tanquam liberis hæreditatem
re. Id in cauſſa eſt quare potentiore
quicunque per fortunas poſſunt,oppi
tim ſingulas uxores habeant, & ancil
& liberos. Pauci autem duas eadem
domo uxores alunt , ad jurgia poti
mum devitanda. Sed & viris liberum
conjugum repudium. Vnde vincul
matrimonii, quod ipſi *kebin* vocant ,
poteſtate viri,non uxoris eſſe prædica
Quod tametſi ſolvere is poteſt ex ani
ſententia , ſolius tamen authoritate
cerdotis necti conſuevit : idque ad ge
randam tantum ſobolem,non autem
libidinem. Libido quam ſit in fæmi
rara,pudor earum ſatis docet : utp
quæ ſimpliciſſimo habitu mitras capi
bus imponunt, tũ velaſuperingerunt,

tantu

rum conſilio, ut mitra velo diligenter
enterque involuta, verſatilis ejus ex-
nitas in dextram propendeat: ut ſi
num exire, aut domi viro videri con-
at, (nam mulierem uxorem ore a-
o in virorum conſpectum venire, &
ni aut foris patere, item forum adire,
re, vendere, turpe & flagitioſum eſt)
ſtigio os obducant, & illud demptis
is virili conſpectui ſubripiant. Lo-
idcirco in delubris longè à viris
nctum, atque ita undique obſeptum
ent, ut nemo quiſpiam introſpicere
it. Nec eo feminę omnes indiſcrimi-
m, ſed optimatum ſolummodo ux-
s conveniunt: neque alias unquam
ſacro & ſolenni apud eos die, qui à
eta Veneris nomen habet, idque o-
onis tantum meridianæ tempore.
erum fœminam equo inſidere mon-
m eſt, & virum publicè cum uxore
oqui, aut privatim cum eadem laſci-
ridiculum. Sed ad tantam virorum
ritatem accedunt Eunuchi, quos do-
viri Principes abeuntes, in uxorum
odiam relinquunt. Qui virilis ſexus
alibus matrimoniis naſcuntur, ii vel
nperatorem duci, ut ejus beneficio
ceantur, vel à parentibus erudiri ſo-
. Qui autem ad Imperatorem ducun-
(id autem ex more fit; nam quinto
que anno ipſe paullò minores quam
nti annorum juvenes, libertinorum
ertim filios, toto ſuo imperio con-
ſcribit)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ſcribit)eos velut aulæ deſtinatos,ali
liis Principibus educandos, & armu
artes edocendos partitur. Hoc ide
paris ætatis venalibus (quos habet in
meros, quippe cum ei præda omni
cumana ſit, tum præcipue captivo
quorum ſuis pro decumis, quam m
mum poteſt numerum venalitiis in
rat) facere conſuevit. Quos omne
annum vigeſimum attigerunt, eos
nes ad ſeſe revocat,& in numerum
zarorum adſcribit, adſcriptiſque
conſtituit. Quum autem huic g
ſcalpere, aut pingere impium ſit, n
omnium, ſpretis iis artibus, duriti
labori non ſtudet, & vitam in venati
bus,ac ſtudiis rei militaris collocat.
que ſi quando in ullam regni ſui par
bellum ſenſerit imminere, Impera
de habendis toto Imperio ſuo delect
non magnopere laborat. Etenim d
ad Provinciarum urbiumque præfe
literis,quibus & neceſſarius militum n
merus comprehendatur, & locus ac
qua ſiſti Imperatori oporteat deſig
tur,ſinguli pro ſe publico pręconio m
data faciunt, tantundemque militum
vocant, quantum Imperatori ſatis
Cum quibus univerſis, ipſi præfecti,
quiſque cum oppidanis ac Provinci
bus, condicto die & præſcripto loco
ſtuntur. Quod ſi, qui accerſiti ſunt, ce
tores ad diem non veniant, eorum c
feſtim impenſâ quaterni aut quini ſ

ſtitu

uuntur; qui cum in exercitum coa-
re, *Eſchetihori* vocantur. Delectus qui
rincipe habentur, equitum ſunt ac pe-
um. Vtrorumque plura ſunt genera.
m, ut hos primo expediam, Prætoria
hors fortiſſimorum peditum eſt, qui
rum lingua *Ianizari* dici ſolent. Hi
tio quidem pauci fuere, ſed nunc ad
adraginta millia excreverunt. Impe-
orem, *Aga* duce, (ita enim eum qui
ſmodi ordini præeſt appellant) per-
uo circumeunt. In quibus ſagittarii
t ad quinque vel ſex millia, qui quod
iſtrorſum arcus ſuos intendunt ac re-
ttunt, *Czolaclar*, hoc eſt ſiniſtri, popu-
iter dicuntur. Sunt in iis ducenti cæ-
is proceriores & militari diſciplinâ
gis clari, qui ab equitante Principe ne
um quidem pedem diſcedunt, iis *Sola-*
nomen eſt. Omnes enim *Ianizari* ab
is peditibus, amictu breviore, & mi-
s niveis acuminatis diſtinguuntur: i-
n armis, quæ ſcutum ſunt & enſis,
em *Cymitharram* vocant, & arcus: de-
que officio; illi enim caſtra muniunt,
que oppugnationes moliuntur. Alte-
m genus eſt peditum, quos ſingulæ
ovinciæ ac civitates, mandato Impe-
toris, ſuis ſumptibus, nempe collata
ſingulos menſtruâ ſtipe, ad bella mit-
nt. *Aſapi* nominantur, & quadraginta
illium & paullo plurium eorum eſt ex-
citus. A *Ianizaris*, & habitu & officio
ſcrepant. Mitris ſiquidē rubris, enſe &

ſcuto, & longiori haſta inſtruuntur, …
rũ quidẽ eſt hoſtileis equos incaleſ…
te prælio configere. Sũt & alii qui ſ…
te ſua bellũ ineunt, lixę, unà cũ cal…
bus, fabri lignarii, & qui pugnãtibu…
ceſſaria miniſtrãt, vias aperiũt, a br…
loca adæquant, pontes faciunt, agge…
cumulãt, omnia quę expugnation…
accommoda ſunt diligenter curan…

Atque hæc quidem ſunt Turcico…
peditum genera. Equitum verò …
dam *Spachi oglani*, vel unico verbo …
chioglani, & *Spahiglani*, vocan…
Hi autem omnium ſunt ſelectiſſim…
partim equitibus præfici ſolent, par…
etiam peditibus. In his vis omnis…
Turcicę militiæ, legationes obeun…
Sangiachatibus, hoc eſt provincialii…
præfecturis, atque id genus muneri…
funguntur. Hi denique filias ſoror…
Imperatoris ducunt tanquam cæt…
omnibus clariores ac de Principe b…
meriti. Capite quoque ut alii mitt…
ſunt, & aureis, ſericiſve verſicolori…
indumentis utuntur.

Hi numero mille, quorum eſt exe…
tem urbe Principem, dextrâ comit…
Lævam verò mille alii equites cingu…
Solaſtri, ſive *Soluphtari* appellati. qu…
eadem omnino eſt cum *Spahiglanis*…
vitæ, & nobilitatis, & veſtium, atq…
armorum ratio. Iis adhærent alii qu…
qu…

e mille equites *Vluſagi*, conflati par-
ex Ianizaris egregio aliquo facino-
obilitatis, partim etiam ex ſervis,
aſſa, aut *Belerbejo* pugna aliqua be-
meritis, ut qui fidelem iis, promp-
nque operam imminente periculo
ſtiterint. Poſt hos *Charippici* pari
nero & conditione, niſi quod hi le-
ſint armaturæ. Ex his equitum pe-
umque generibus porta Principis
ſtat. Sed alii ſunt equitum ordines
Belerbeiis, *Subaſii*, ac *Timoriotes*, ſeu
marcini. Ii ſunt qui pro numero vil-
um aut locorum, quæ Turcæ Princi-
mandato poſſident, ab iis agente id
ſuetudine aluntur, ac trium *Aſpro-*
milliū ſtipendium in ſingulos an-
capiunt. Alii ſunt *Mozellini*, lecti
is, quibus olim Turcarum Impera-
es acquiſitos bello agros diviſerunt.
nt & *Alcanzi*, ſive ut quibuſdam
cet *Aconizii*, hoc eſt fatales ſeu for-
æ milites, ad triginta fere millia.
itant nullo ſtipendio, ſed unis ſem-
aut binis caſtris reliquas copias an-
edentes excurrunt prædabundi, &
ntam prædæ partem ad Imperato-
n manubiarum nomine deferunt.
nnes autem ejuſmodi copiæ in duos
rcitus dividuntur. Europęum atque
aticum. His præſunt *Belerbeji*, hoc
præfecti præfectorum, ſeu Princi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

pum principes. Qui quidem num
duo ſunt, quorum hic Aſiæ præeſt, il
Europæ. Alter legatus Imperatori
Anatolia *Cutheiæ* quæ urbs Galatiæ
ſedem habet:alter in *Romania*, Soph
quæ in Servia eſt, habitat. Vterque p
res ſub ſe *Sangiachatus* tenet, & *San*
chis, hoc eſt Provinciarum præfectis,
ad eum Magiſtratum facto aliquo
mio aſſumuntur, mandata dat. *San*
chi vero *Subaſiis*, de quibus ſupra, qu
lubet, præcipiunt. *Baſſarum Viſiron*
aliæ ſunt partes. Nam Imperatori c
ſilia ſuggerunt, & cum iis ipſe de
gociis belli ac pacis agere conſue
Plures tribus aut quatuor eſſe non
lent, & bellum quoque ii aliquan
moliuntur. Huic militiæ nullus eſt
xillorum uſus. Verum ipſi duces
prȩfecti caſtrorum, quos *Zumbaſtos* v
cant, lanceam proferunt in ſumn
propēſos certi coloris pilos habente
quod ſignum qui ſub eorum præfect
ra ſunt perpetuo ſequuntur. Siquan
vel coeundum ſit, vel diſcedendum, v
in aciem prodeundum tympano ac
ſtulâ, copiæ convocantur citanturqu
Alioqui ſilentii Turcę adeo ſunt ſtudi
ſi, ut nemo omnium niſi in caſtris a
metur, & captivos noctu elabi facile a
que effugere patiantur, ne quem pr
ter morem tumultum, in perſequend

rapien

iendiſve fugitivis excitent. Qui præ-
tis caſtrorum ſubſunt, centuriones,
heribaſchi vocantur, ſinguli centenis
ingeris hoc eſt centum equitibus vel
ditibus præſunt. Nemo eſt omnium,
i non ſe quaſi bello natum vitâ ac
ctis comprobet. Eaque de cauſa,
ando nomina referunt in album, ſi
i domi relicti ſint, magnam ſibi fa-
am eſſe injuriam putant. Tantus eſt
ilitiæ honos. Nulla eſt concio, nul-
s hominum conceſſus, nulla convi-
, in quibus non pro iis qui militant,
eces dicantur: multo autem religio-
s pro iis Deos ſollicitant, qui pro
ute communi mortẽ oppetiverunt.
lices itaque apud eos qui foris inter
ſtas ſagittaſque hoſtium non domi
ter fœminarum lachrimas occubue-
. Nulla acceptior præda captivis eſt.
imirum in eâ ſunt opinione, nemi-
em qui ſervum habeat, ullâ inopiâ
nquam laboraturum. Eaque de cau-
bello captos, ſummâ diligentiâ con-
rvant, non humanitatis quidem quâ
oveantur, ſed utilitatis tantum gra-
a, ſi quam ſibi ex ſervis factis haud
ediocrem fore proſpiciunt. Nimirũ
ti nationi ſervos habere, more veteri,
mere, vendere per quam familiare
ſt. Atque ejus commercii nomine, op-
idatim deſignantur venalitii, magnis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

cum privilegiis, qui in eam tantum
ram incumbunt, ut ejuſmodi ho
num copiam comparent, venund
commutent, pignorentur, prout cu
que libido eſt atque uſus, nullo i
rim fortunarum ſuarum publicive
ni detrimento. In eam quoque u
paſſim fora ſunt conſtituta, in
venales deducti, nudi licitatoribu
ſtenduntur. Quorum tam virili
xus, quam fæminini membra et
pudenda, emptoribus contrectare
cet: hinc ſcilicet ut præſentiant,
veneſne ſint, an affecta jam æt
virgines an corrupti, ſani, an vale
dinarii. Quod ſi empti diffugi
onus ſervitutis duplo majus quam
tea receptis imponitur. Tum ſi
cundo peccent, virgis aut ſecuri
cædere, aut cibo, ac potu interdi
re ad mortem pæna eſt. Major i
cautio, qui pro retinendis ſervis ſp
aliquam libertatis proponunt. Qu
ſemel polliciti, dubium non eſt q
præſtent. Nam tanta eſt iſtis ho
nibus dictorum conſtantia, tanta
iam de fide ſuorum ſecuritas, ut
conventis nulla unquam ſyngraph
nulla obſignatione, nullo chirograp
utantur: ſed ſolo promittentis verb
vel ipſa nominis ejus qui paciſcit
auditione ſtent omnia. Ea autem i

ſervi à Dominis manumittuntur,
ad ſuos manumiſſi aut ad alios exe-
t,ſed inTurcæ ditione perpetuo mo-
ıtur. Quod factum puto, cum ob
ajorem clientelam, tum ob religio-
Mahumedeæ incrementum. Cu-
quam ſeveri obſervatores ſint, &
id ſibi, nobiſque futurum credant:
n nunc dicam.Hoc vulgo ad populũ
ncionantur, fuiſſe olim nobilem
ophetam *Miſſah*, hoc eſt Moſem,qui
imus divinitus legem tulit, & librũ
frit, quem Græci Pentateuchum
pellant, condidit. Quo quidem
vino beneficio, ſervatum fuiſſe prę-
cant omnem ejus tempeſtatis homi-
em. Verum ſacrilegus hominum fu-
r, cum ejuſmodi legem antiquaſſet,
tanti expiationem flagitii, deſigna-
m aſſeverant alterum Prophetam
ajit, hoc eſt David,qui pariter librum
ripſit *Czabur*, hoc eſt pſalterium, &
gem ſimilis prærogativæ impoſuit.
ed ejus ſanctione humano ſcelere fle-
ıętatis labefacta;tertius ſucceſſitPro-
heta *Ieſſe*,id eſt,Ieſus Chriſtus,cũ lege
perne accepta; & libro *Viglis*,hoc eſt,
ım Euangelio in communem omniũ
lutem. Atqui diſſipata abrogataque
us lege, denique miſertum eſt homi-
ũ,& legatus huc miſſus Mahumedes
ropheta quartus, pari cũ ſuperioribus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

privilegio, nempe qui quartam leg
cum libro Alcorano conſtituit. Q
perfidiâ humanâ perruptâ, alium q
que venturum exiſtimant. Prima *l*
humedeæ legis præcepta ſunt, omn
utriuſque ſexus hominem, nubili æt
matrimonium contrahere oportere
ſingulos quinquies orare quotidie,
ſignatis ad hoc quinque temporũ d
ferentiis. Orationis primæ, Sol ori
eos admonet; Ea fit valde ſuperſtitio
nempe per quatuor *Erket*, & duo *C*
lamat. *Erket* vocant geminatam corp
ris inclinationem cũ totidem proſt
tionibus. *Czalamat* vero ipſa eſt tac
oratio, quam fundit ſupplex ſeden
poſt ſingula *Erket*, cum ſalutatione de
tra lęvaque, & pacis impreſſione, qua
deſignat ambabus manibus os obd
centibus. Altera ſub meridiem celebr
tur per decem *Erket*, & quinque *Czal*
mat. Quarta ſub occaſũ ſolis, per qui
que *Erket*, & quatuor *Czalamat*. A cær
ultima, ea ſerò fit per quindecim *Erk*
& octo *Czalamat*. Prima lingua eoru
Dangnanias dicitur, ſecunda *Orlenania*
tertia *Kindinanias*, quarta *Achſamna*
nias, quinta *Laczinanias*. Eas oratione
lege coguntur ſinguli cum tribuli ſuc
in *Meskita*, hoc eſt fano communi face
re, niſi legitimè impediantur. Cur
prohibet negotium, ubivis locorur
orar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

are licet. Et eandem tempus orandi
niam habet, ut ſcilicet horâ intem-
ſtivâ ſuppleri poſſit quod legitimâ
erat intermiſſũ. Religioſius orãt Ve-
ris die apud illos reliquis celebrio-
Sunt tamen profeſti omnes dies, nec
opere ullo abſtinetur. In ſingulis ci-
atibus fanum aliquod princeps eſt,
od ipſi *Evemeſgit* vocant: quo dicto
e univerſi conveniunt, ipſe quoque
perator una cum aliis, cum adeſt, &
i cæteri principes. Oratur meridie, &
tim orationẽ ſequitur publica quę-
m concio, largitioniſque Imperato-
liberalitas. Cenſores habent, qui
glectæ orationis inſimulatos pluri-
s ſuppliciis afficiant. Eos enim per
pidum trahunt, appenſâ collo tabel-
& caudis vulpinis, ad hæc pecunia
ılctant. Id autem pręcipue fieri ſo-
neglecta verno jejunio oratione.
vari triplici modo ſolent, antequam
ent. Aut enim aquâ integrum corpus
fundunt, & quicquid in eo pilorum
excepta in viris barbâ, & fœminis
nâ, corradunt, præſecant etiam pe-
m ac manuum ungues diligentiſſi-
, & eâ fortaſſe ratione circumcidun-
. Hæc autem lotio eſt, poſt quancun-
e maculæ contrectationem neceſſa-
, & dicitur ab illis *Czoagermeg*. Aut
retiore loco pudenda & podicem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

abluunt, fitque cum opus aliquod
turæ fecerunt. Vocatur ea lotio *Ta*
at. Aut quinque ſenſus aqua purg
manus ad cubitum uſque, os, nares
res, pedes, crura, & tibias, eo qu
ctū eſt ordine. Et eam lotionis form
Auptas, ſive *Abdas* dicunt. Hanc au
facere ubique licet. nec tamen nec
eſt ut omnem orationem præcedat
id labes aliqua vitiati corporis eff
tet. Verum ſi à prima oratione ab o
vitio abſtinetur, eadem die nulla re
tenda lotio eſt. Luna annum meti
tur. Et ut lunam unam pro menſe
duodecim lunas pro anno numer
Sed per lunā unam quotannis jeju
perfunguntur, atq; interdiu quidē
omni cibo & potu ſibi temperant,
ctu vero perbacchari laudabile eſt.
ſoluto tempore jejunii ſtatam feri
hoc eſt, Paſcha unum in memoriā il
arietis, qui inopinan ti Abrahamo i
ctimā loco filii objectus eſt, noctis
ro ejus qua alcoranum cælo ad ſe m
prædicant, celebrare conſueverunt,
pulchris mortuorum inviſendis, f
dendis ad ea orationibus, conſum
dis ibidem cibis quotquot ſecum a
lerint. Mutuis demum datis oſculis
hæc verba prorumpunt, *Baaram Gl*
oc zong, hoc eſt, ſit tibi hoc Paſcha fau
ac felix. Iterum ſexageſimo poſtea
p

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ri omnino ſuperſtitione feriantur. ius alterius feriæ cauſſa eſt annuus eregrinorum adventus in locum qui aliis *Mecca*, ab iis *Mekite* dicitur, ubi pultum ferunt Mahumedem, trans rosolymam ſexagenorum dierum itiere. Quo perveniri nequit, niſi caelis, in id à Sultano ad tranſmittens arenas diſpoſitis.. Qui hoc iter eregerunt vocantur vulgo *Katſchilai*, multis præmiis exornantur. Etem honorifice ab omnibus excipi, ac teſtimoniis dicendis, trium teſtium co haberi ſolent. Haud ſecus pro atque victoribus oratur, & eorum uſſâ conſtituta ſunt duo Xenodoiorum genera. Vnum cui nomen t *Seuvennezerei*, ædificium ingens in litudinibus, quo ipſi viatores recepntur. Alterum in oppidis eſt, *Hyerath*, magna templi moles ab regis poſita, & multis feracibuſque ædiis dotata, ad quotidie cibo reeandos, quicunque advenerint, pegrinos præcipuè & literarum ſtuoſos. Quibus refectis, mos eſt imæ ædificatoris bene precari, interim reliquum in commune ſtribuere: fitque hoc prandii & enæ tempore. Sunt & Turcis equentia gymnaſia, in quibus plaa regia, atque edicta, quæ pro

regno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

regno adminiſtrando ſunt, edocen-
Qui ea didicere, duplici gradu Ma-
ſtratibus præfici conſuevere. Magiſ-
tus inferiores *Munetſchim*, ſuperio-
Muderis, dicti. Qui diſciplinam mi-
tenent *Tauſmani* appellantur: qui
quidẽ Alcoranũ, & ceremonias qu-
cultũ legis pertinent, didiciſſe ſatis
Ii ſacerdotes ſunt qui à vulgo nihil
ferunt. Dant nimirũ ipſi operam ux-
bus, liberis, familiæ, negotiationi,
ræ, venationi. Plurimi ſunt Turcar-
qui vota ſuſcipiunt. Quidam auſte-
vitam vovent: & hi omni tempore
di, celatis tantum pudendis incedu-
Alii victus abſtinentiam, qui rariſſi-
cibo ac potu fruuntur. Alii paupe-
tem ſequuntur ex voto: his in diem
vere ſatis eſt. Alii perpetuum ſilenti-
ſervant, hi nomine mutorum *Czam-*
lat vocantur. Seorſim alii à populo
cunt dies. Quibuſdam nemora & ſ-
tudines placent. Aliis hoſpites, in ſ-
domos quæ *Tekie* dicuntur, oppida-
excipere religioſum. Quidam men-
citate continuâ victitant. Alii in op-
da gelidam recentemque aquam i-
portant, petentibus nulla mercede i-
pertiuntur. Quod ſi quid gratuito o-
ratur haud recuſant. Alii ad ſanctua-
inhabitant tanquam vigiles, & volu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

tis populi donis reficiuntur. Qui-
n ſunt quibus *Neſles Ogli* nomen
Eos rumor eſt ſine virili ſemine
nceptos ac natos. Sacerdotes feriari
ius ſolent, nunc ut vota populi red-
nt, nunc majorem memoriam ut re-
vent, aliquando communi neceſſi-
e adducti ad imbres impetrandos,
ſerenitatem aeris precibus obtinē-
n. Ad has ferias convenit omnis vi-
ia & epulatur. Cum Muſicus ſum-
incuſſoque tympano modulari in-
t, cæteri ſequuti ſigillatim choreas
cere. Feria illis *Machia* dicitur & lu-
Czamach, qui fit ſaltatione & tripu-
, & decorâ atque ad motus accom-
datâ membrorum omnium agita-
ne: Ad hæc ſub finem circulari mo-
& velociſſima totius corporis revo-
one: in quo, vis ipſa ludi conſiſtit.
i vero ludum ſinguli luſerunt, tum
verſi coire, & promiſcuè colludere,
buſdam interim precum vocibus e-
s, pro ſalute eorum qui vota hæc
ncupaverunt, ſeu liberales domos
viatica ſunt impertiti. Vtuntur &
tionibus rhythmicis, idque viciſſim
ciunt, ut ſcilicet quod unus dixerit,
repetant. Habent etiam quos à
rte divos factos putent. Quo-
n omnium facile princeps eſt *Sdi-*
chaſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

chaſi, quem victorem fas eſt interp
tari. Sepulchrum ejus *Ottomanni*
Caramanni finibus intermedium e
numenque invocari ſolet omni bell
expeditione. Tum *Harſchi petteſch*,
regrinationis ſubſidium, peregrinis
honore eſt. Tertio loco eſt *Askic pa*
id eſt patronus amoris, ſumpto ab
more nomine. Conjugio præeſt, p
tus difficultati, habendæ etiam pro
deſiderio, viri ac fœminæ ſedandæ d
cordio. *Van paſſa* diſſidentes anim
lenit. *Sekech paſſa* perturbatis & tri
bus ſolatio eſt. Denique alii ſu
Gotuelmirtſchin & Bartſchin paſſa, q
ambo pecoris cuſtodiæ præſunt atq
conſervationi. Et *Chiridelles*, qui n
ceſſitate affectis viatoribus opitulatu
Apparet is, ut rumor eſt, viatori
millimus, equo glauco inequitans: i
vocatus citiſſime adeſt. Quod
nomen ignoretur, ad Dei implorati
nem etiam præſto eſt. Sacerdotu
quatuor ſunt genera. Quidam vel
gubernacula tenent populi, ſacriſq
dignitatibus præſunt, ſacrificia priva
ac publica procurant, religiones i
terpretantur. Inſerunt opinionem
neminem unquam niſi lege Mah
medis ſervatum iri. Alii ſunt qu
vulgo *Derniſcher* vocant. Hi autu
ma

nt, legem nihil prodeſſe, ſed gra-
n Dei tantum, qua neceſſe ſit
nem hominem ſervari, quæ ſi-
lege & merito ſatis ad ſalutem
lta eſt, eam ipſi *Rachmatallach*
unt. Tertium genus eſt eorum
Czoſilar, id eſt contemplantes ap-
antur. His perſuaſum eſt unum-
mque debere merito ſervari: me-
m ad ſalutem ſatis eſſe, etiam ſi-
gratia aut lege. Hanc ipſi opi-
nem *Pereketallech* vocant. Poſtre-
m genus eſt eorum qui *Horiſe* ap-
antur, id eſt factioſi. Hi docent,
mquemque lege quam teneat
atum iri, & unicuique genti le-
latam eſſe à Deo qua cęlum
eri debeat: & æqualiter omnes
s utiles eſſe iis, qui eas ſevere,
genter & inviolate obſervarint,
ullam alteri eſſe præferendam.
madverti in hos ſolet acerbiſſi-
ut in factioſos omnium perditiſ-
os. Comprehenſi incendio tol-
tur. Turcæ furtum inprimis a-
e puniunt. Homicidium gravi
plicio expiant, in cætera negli-
tius animadvertunt. Commen-
tur fabulanturque multa de An-
riſto, quem *Terſchel* vocant.
ultimum tamen, Mahumedem ſu-
um

um univerſos, cujuſcunque ſint
ſectæ vel religionis, poſt diem di
judicii, ab inferis revocaturum a
trantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

X IOHANNIS COTOVICI
VLTRAIECTINI
TINERARIO HIEROSOLYMITANO ET SYRIACO,

e ſacris, ritibus, moribus & nſtitutis Mahometæorum,

EXCERPTA.

CAPVT I.

Iahometæorum ſectæ origo, atque inde nata hæreſis Perſarum.

EX Mahometæa, quæ Turcis Mauriſque communis eſt, non ſolum per univerſũ Oſmannidarum imperium, puta Ægyptum, Syriam, Armeniam, Meſopotamiam, Chaleam, Cappadociam, Aſiam minorẽ, npetium Trapezuntinum, Græciam

 omnem,

omnem, inſulaſque & Maris Mediter-
ranei & Archipelagi, Peloponn
item, Epirum, Ætoliam, Achaiam
cedoniam, Sclavoniam, Boſniam,
lachiam, Serviam, Bulgariam, Myſi
Vngariam, ſive Pannoniam, aliaſqu
giones; verum etiam apud Scythas
taros hodie (vel ut alii volunt) Tarta
appellatos, Perſas, Indos, Arabes,
thiopes, Africanoſq; cæteros long
teque dominatur. Hi quidē omn
num Deum creatorem univerſi co
tentur, & adorant; Mahometem au
nuncium, atq; prophetam Dei ulti
itemque Paracletum in Euangelio p
miſſum, cæteriſq; qui ante eū fuer
& digniorem, & gratiorem, ac Deo c
riorem affirmant. Opinionibus tam
circa legis doctores, & Mahometi
Caliphæ dignitate ſucceſſores, pluri
inter ſe differunt, varioſq ſectantu
terpretes; quod ut exponā noſtro p
poſito non videbitur abſonum. He
clio Cæſare cum magna ex parte Im
rium Rom. concidiſſet, nova è proſ
do barathro erupit religio, ſeu cla
potius, ac lues humani generis. Ea i
tium ſumpſit ab Arabe quodam Mah
mete nomine, qui humili & ſordi
loco natus, ad majora adſpirans, au
eſt Prophetam ſe dicere à Deo miſſu
qui leges perennes, noviſſima ſa

morta

ortalibus traderet; cui nec acrimo-
a ingenii defuit, nec peritia ſacrarum
rum: quam ex Iudæis & Chriſtia-
s hauſerat. Hic flagitia ſua, ac
ores quantumvis perditiſſimos cal-
iſſime ſcivit occultare; & ſi quando
nergeret, in Deum & religionem
ansferre, ut facilè barbaros & rerum
naros à veri cognitione averteret, at-
ue in ſuam ſententiam traheret: eo-
ue magis, quod novas leges (quas
upidis ea tempeſtate Arabibus & ido-
latris impoſuit) ad Gabrielem ange-
m referret: quo monitore ſeſe om-
a gerere mentiebatur. A Chriſtiano
item Monacho Sergio, hæreſeos
amnato, & ab Italia profugo, adju-
s, hæreſim omnium peſtilentiſſi-
am in lucem edidit, imo potius o-
nes antiquarum hæreſium fæces,
uas diabolo imbuente ſorbuerat, re-
oravit. Cum Sabellio & Arrio Tri-
itatem abnegavit: cum Ebione &
eſtorio Chriſti divinitatem abjecit:
um Macedonio Spiritum ſanctum
eum eſſe noluit: cum Manicheo
ortem Chriſti negavit: cum Cerintho
ircumciſionem tenendam docuit. Ad
æc leges ſanxit, quæ mortalibus ma-
imè arriderent, neque juberent quid-
uam, quod explendæ libidini adver-
ū eſſet; ut ſic homines ſeveritatis legū

ſuarum pertęſos ad ſe pelliceret. Nec
improbam ſpem fefellit eventus. nam
ut ſunt plerique magis ad vitia quam
ad virtutem proni, brevi factum eſt, u
etiam multi à Chriſtianâ fide deſciſce
tes, peſſimam ejus legem amplexi fue
rint. Quibus artibus tandem regnum
adeptus, hoc ſucceſſu lætatus, nefariam
hæreſim longè lateque diſſeminavit
jacto quidem dolis fundamento, gla
diis tamen prolato imperio: nam quo
arte capere non potuit, viribus in no
vum dogma ſubjugavit. Quo humani
exempto rebus poſteri aucti viribus &
potentiâ, mirum in modum Imper
ſui limites propagarunt, ut jam Aſiam
atque Africam pænè totam, ac magn
Europæ partem invaſerint, victoriiſ
que frequentibus fermè Mundum oc
cupaverint univerſum. Proximi in reg
no ſucceſſores fuere Ebubeccir, Omer
Oſman, denique Alim: qui tanquam
ſacrorum reges & ſupremi legis Maho
metææ Caliphæ, plurima Mahometi
ſcriptis addiderunt. Hos, itemque Ebu
hanifen, Malichim, Schaaffim, & Ach-
metem Sembelim, velut eximios Ma-
hometææ legis doctores, ſeu Imamos
aut Santones, Turcæ, Arabes, Tartari,
Indi, Africanique Mahometani omnes
venerantur. Contra Perſæ hos omnes,
Ali ſeu Hali excepto, velut hæreticos
dete-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

deteſtantur, ſcripta & libros eorum, ubicunque reperiant, flammis exurunt; crudeliter etiam in eorum obſervatores animadvertunt; Scheichadaris verò atque Haruſtis doctrinam veluti legitimam, ac cæteris ſinceriorem, & saniorem amplectuntur; quos tamen reliqui Mahometææ ſectæ cultores execrãtur. Hinc cruentum & vehemens inter Perſas & Turcas jamdudum ortum eſt bellum, atque ingens odium, ut in ſe mutuo tanquam hoſtes accerrimos, & hæreticos peſtiferos, crudeliter ſæviant: imo in eã rabiem progreſſa eſt religionis diſſenſio, ut Muphtis (qui eſt apud Turcas ſupremus ſacrorum antiſtes) in Perſas ſententiam tulerit, quâ gratius eſſe Deo affirmat religionis cauſâ Perſam unum occidere, quam ſeptuaginta Chriſtianos, Mahometææ legis hoſtes acerrimos. Sumpſit autem hæc nova Perſarum opinio exordium à Santone quodam Scheichadare nomine. Is regnante Vſſum Caſſane Perſarum rege, poſteaquam diu latuiſſet, & ab hominum converſatione remotiſſimam duxiſſet vitam, tantam ſanctitatis opinionem, atque auctoritatem apud vicinos populos eſt conſequutus, ut ſimul atque è latebris prodiiſſet, ingens hominum multitudo (ut ſunt ſemper humanæ mentes novarum rerum cũpidæ) ad

novum Doctorem è vicinis regionib
confluxerit, eique adhæſerit. Int
cæteros vero quidam Erdebil illuſ
natus familia regulus, Iſmaëlis Sop
Perſarum poſtea regis pater, qui cu
cauſæ illius, tanquam rectæ religion
ac ſanioris doctrinæ patrocinium ſuſc
piſſet, ejus fretus viribus, in Reza Pe
ſidis oppido novam doctrinam pr
mum diſſeminavit. Docebat aute
ille non eſſe præſtandam fidem tribu
Mahometis prophetæ ſociis, ac prim
illius in regno & Caliphæ dignita
ſucceſſoribus: verum iis poſthabiti
ſolum Alim, ſi ſalvi eſſe vellent, in om
nibus ſequendum: eum namque fuiſſ
legitimum Prophetæ ſucceſſorem, a
verum Legis interpretem, & Cal
pham, non alios. Ad ſuam vero do
ctrinam comprobandam, Aliſqu
auctoritatem & dignitatem corrobo
randam majorem denique dictis ſui
fidem acquirendam, revelatum ſi
bi à Deo aſſerebat, Angelum Gabrie
lem è cœlis in terris quandoque miſ
ſum, qui Alcoranum divulgaret, eum
que Dei præcepto Ali primum traderet
ſed errore decepum Mahometi obtu
liſſe. Deum vero ea re nihil offenſum
quippe qui hunc quoque tali dono di
gnum cenſeret; prætuliſſe tamen Alim
Mahometi, vel ſaltẽ æquaſſe. Hinc quo-
que

ete Mahometem Alim tanquam cæteris digniorem, & rebus gerendis magis idoneum, atque etiam ſibi propinquiorem, ut qui eſſet ipſius gener, teſtamento non ſolum hæredem inſtituiſſe, ſed & Calipham & regni ſucceſſorem declaraſſe. Ebukebirem nihilominus, ſpreto Prophetæ ultimo elogio, quorundam adjutum favore per injuriam ſe Calipham conſtituiſſe. Hunc ſecutos Oſmerem, & Oſmanem: Ali interim dignitate ſibi teſtamenti jure debita ſpoliato, in ſpelunca quadam abdita latente, & privatam ducente vitam: donec tandem illegitimis exſtinctis Caliphis, Dei judicio in debita ſibi Caliphę dignitate ſuccederet. Ideoq; cum manifeſtè inde conſtare diceret, primos illos poſt Mahometem Reges ſupremæ Prophetæ voluntati reſtitiſſe, & decretum irritum feciſſe, perduelles atque hæreticos exiſtimandos, adeoq; quæcunq; literarum monumenta poſt ſe reliquiſſent, flammis eſſe mandanda. Vt vero ſui aliquo ſigno à cæteris ſecernerētur, voluit ne lineis involucris, ut Turcæ, faſtuoſę caput ornarent, ſed tegmine tantum laneo & vili uterentur. Hinc Perſæ etiamnum, contra morem Turcarum, nequaquā Tulipantho albido, ſed rubro è lana pileo, duodecim habēte plicas, vel Tulipātho lineo

verſicolore caput tegunt: qui idcirco
Turcis contemptim *Cuſelbaßi*, id eſt
Rubri capite, appellantur.

CAPVT II.

De variis Mahometææ Legis cultoribus, eorumque conditione varia.

PRevalent cæteris omnibus Mahometææ legis cultoribus quatuor præcipuæ nationes, viribus, imperio, & numero: Arabes, Tartari, Perſæ, & Turcæ. Inter hos Arabes, uti legis primitiæ, vetuſtioreſque cæteris, ſuperſtitioſi admodum & Zelotypi in primis, maxime in Chriſtianos odio ardent. Perſæ contrà mitiores, benigniores, & humaniores, Chriſtianis non adeò ſunt infenſi. Tartari Gentilium ritibus ex parte dediti, feroces quidem, & in Chriſtianos inhumani, cæteris tamen ſimpliciores rudioreſq; habentur. Turcæ verò Chriſtianorũ infeſtiſſimi hoſtes, dominandi libine agitati, ac Marti quodammodo conſecrati, armis potius vacant, quam religioni. Hinc regnorum amplitudine, potentiâ, fælicitate, ac rerum geſtarum gloriâ cæteros omnes Mahometæos longè antecellunt. Turcarum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

autem alii ſunt nati, alii facti. Hi vel Chriſtianæ vel Moyſaicæ Legis deſertores, Mahometanã ſectam ultrò amplectuntur, vel à pueris in ſervitutem abducti, propriæ Legis neſcii, falsâ Mahometis lege imbuuntur. Ea enim eſt miſera ſanè Chriſtianorum in Europâ ſub Turcâ degentium conditio, ut vel inviti filios à ſe divelli parentes patiantur: cui namque terni ſunt filii, horum tertius Chiauſii arbitrio eligendus jure tributi cedit Imperatori. Hebræi, cum Mahometæam legem profiteri volunt, jam circumciſi, abjuratâ tantum Moyſaicâ Lege, ſolo juramento profeſſionẽ ſuam edunt: ita tamen, ut baptizati prius Chriſtum Mariæ Virginis filium fuiſſe Meſſiam, à Deo patribus promiſſum, & à Prophetis prænunciatum, jam in cœlo corpore & animâ manentem fuerint confeſſi. Chriſtiani adulti prius circumciduntur, & crucem ſibi oblatã ter pedibus conculcant, & ter conſpuunt; hæc ſubjungentes verba. *La Illah Illa allah, Mahomet ruſul Allah:* id eſt, Non eſt Deus niſi verus ille Deus, qui creavit cœlum & terram, Mahometes nuncius Dei. Interim tres ex adſtantibus Turcis totidem cœlum verſus ſagittas emittunt; quæ priuſquam in terram decidant, nomen ei Turcicum imponunt. Marem Thulipanto, ſplendiſque

diſque veſtibus ornatum toto bidu per urbem equo vectũ circumducun ea ratione ne quis poſtea injuriis eur veluti infidelem laceſſat, ſed omnes l berum ac Mahometæi juris hominer eſſe agnoſcant. Si honeſtioris conditio nis ſit, Chelibæi, proceresve urbis, ne non Genizari, equitantem per urben honoris cauſa comitantur; ſolemni ſa nè pompa. Præcedunt ſigniferi templo rum inſignia Dei nomine inſignita ge ſtantes: ſuccedunt tibicines, tympani ſtæ, aliique diverſa pulſantes inſtrumẽ ta ſtridula: ſubſequitur multitudo populi, virilis ſexus homines; hi ſuum *La Illah Illa allah* elata voce decantantes, tanto ſtrepitu, tantoque ſtridore voces tollunt, ut adſtantium & prætereuntiũ aures obtundant. Inter hos medius equitat Novitius; quẽ denique ſequuntur nobiles ac milites Genizari, in præſtantiſſimis equis. Tertio autem die circumciditur: & ex eo tempore Muſulmanus, id eſt Orthodoxus, aut Rectè credens ab omnibus appellatur; poteſtque liberè Mahometæorum ingredi templa, intereſſe ſacris, ac legere eorum ſacros codices, nec non quæcunque munia, præter eccleſiaſtica, ut nati Mahometani, obire. Turcæ, Mahometæique cæteri liberos ſuos non octavo à natali die, quemadmodum

He-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Iebræi circumcidunt, ſed cum ad mi-
imum octavum, nonum, decimum,
ndecimum, aut duodecimum annum
ttigerint. Sunt qui in decimum ter-
ium annum circumciſionem diffe-
ant, exemplo Iſmaëlis filii Abrahæ,
a quidem ratione, ut per ſe fidei ſuæ
rofeſſionem edat, quidve agat, intel-
igat, ſciatque fidei, quam quiſque
rofeſſus eſt, aliqualem reddere ratio-
em. Circumciduntur Turcarum fi-
ii vel in templis, vel in ædibus paren-
um, proximis conſanguineis convo-
atis; & quemadmodum noſtris libe-
is nomina in baptiſmo indimus, ſic
Mahometæi ſuis infantibus nomina in
pſa ſtatim circumciſione imponunt.
Chelibęi ſeu primates Turcici cum fi-
ium circumcidi volunt, feſtum diem
gunt, & ſolemne convivium celebrãt.
nter epulas tempuſque cœnæ adduci-
ur puer circumcidendus, cujus glandẽ
llius artis medicus retegit, & replica-
am pellem forpiculis apprehendit. De-
nde quo metum adimat puero, ait ſe
n proximã diem circumciſionem per-
acturum; atque ita re infecta diſcedit.
Mox ſimulans quaſi omiſſum aliquid
eſſet quod ad pręparationẽ attinet, mẽ-
brũ rurſum attrectat, atq; ex improviſo
pręputium abſcindit, vulnerique pa-
rum ſalis & goſſypinæ telæ apponit. Per

tri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

triduum convivium continuant, eo a
ſoluto circumciſus ducitur in balneu
cum maximâ pompâ. Cum domum r
dierit, ducitur per convivas; qui para
illi munera offerunt. Alii veſtes ſ
ricas, alii ſcyphos argenteos, alii p
cunias, alii equos. Mulieres quoqu
& ſua addunt donaria, aliæ ſudariol
aliæ induſia, aliaque linteola: & prou
cujuſque ſunt opes, ſuam quiſque libe
ralitatem in circumciſum oſtẽdit. Sun
ex primatibus qui in circumciſionis fe
ſto bovem integrum exenterant; oven
ventri, ovi gallinam, ac gallinæ ovun
includunt: ventrem hoc modo confer
tum conſuunt, ac publicè aſſant, poſte
cum propinquis lautè epulantur: quod
ſupereſt, in pauperes erogant. Circum
ciſum albido Thulipanto mox ornant
pueri ſiquidem Turcici nondum circũ-
ciſi pileolo ſerico verſicolore, ejuſdem
ferè formæ, quo apud nos honeſtiores
pro tegmine domi utuntur, caput te-
gunt. Diximus ſupra, Turcarum facto-
rum alios eſſe Chriſtianorum filios Eu-
ropæos, pueros adhuc à parentibus vel
invitis divulſos, ac perfidâ Mahometis
ſectâ imbutos; alios grandiores natu
Chriſto abnegato Mahometæam per-
fidiam amplexos. Vtrique autem armis
deſtinati, illi ubi ea exercere incipiunt
Azamoglani dicuntur, Genizaris po-
ſtea

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ea adſcribendi ubi in viros evaſerunt.
i ſtatim ubi Chriſtianam fidem ab-
egaverint, ex ordine Genizarorum
enſentur, ſtipendiaque merent. Ho-
um plerique ſi mancipia fuerint, vel
œnas indictas veriti, vel ſervitutis in-
ommoda exoſi, id ſcelus committunt;
liberi, vel cauſa vindictæ, vel deſpera-
ione ut plurimum ducti, vel publicis
diciis damnati, ſpe lucri, atque ho-
orum faſtu allectati, in principes ut
vadant viros, divitias conſequantur,
c ſæculi commoditatibus abundent,
berè etiam voluptatibus operã dent,
eneremq; præſertim illicitam impu-
è exerceant, in nefanda hæc incidunt.
x his in omnibus ferè primariis Oſ-
nannici Imperii urbibus, maximè Cõ-
antinopoli, Cairo, Damaſco, Alepo
venias plurimos: qui Turcis natis
uplo pejores, nequioreſque, & Chri-
ianis in primis offenſi, nihil præter lu-
rum per fas nefaſque quærunt: dela-
ores ſummi, utque alienigenis noce-
nt vel maximè intenti. Nonnulli ta-
nen Chriſtianis Occidentalibus quan-
oque confidentes, conditionem ſuam
pſis aperiunt, ſecreto ſe Chriſtianos
ſſe confitentur, & licet palã ore Chri-
ianiſmum negaverint, corde tamen
Chriſti fidem amplecti, Chriſtumque
e colere, non Mahometem, ac primâ
occaſio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

occaſione paraturos abitum aſſeri-
quod tamen ſive pœnę timore,ſi ex-
ga retrahantur perferendæ,ſive ſpe n-
jorum opum accumulandarum, e
voluptatis cauſa,cui renūciare nolu,
nunquā aut rariſſimè præſtant; ſed
pertinaces(proh dolor)in eo vitæ ge-
re moriuntur, vel negligentes (quā i-
helare debebant) animæ ſalutem, u
adeo converſionem & nefandæ hær s
abjurationem protrahunt, ut ſero t-
dem medelam animæ quærentes, n
inveniant, miſereq;vitam finiant.Q-
re peregrinantem ſerio admoneo, e
unquam horum verbis fidem adhi-
at,neve opem ullam iis præſtet; ſed
lut peſtem fugiat, vel tum maximè
valedicere ſe velle Mahometæ pe-
diæ, ac fugam tentare ſimulant: a
namque id faciunt, ut irretiant reru
ignaros, & quodam prætextu miſer
advenas tanquam Mahometææ leg
infractores ad magiſtratus deferant,
que ex alterius detrimento nefariu
ſibi lucrum quærant. Si vero in apoſta
deſit ſimulatio,& verè pœniteat, ac ſ
dulo aufugiendi occaſionem quæra
conſilium etiam & auxilium ad id p
tat, neque tum his ſe immiſcere reb
advenæ tutum erit:nam ſi fugiat, in f
miliares cadit ſuſpicio, & tanquam f
gæ authores graviſſimè puniuntur.

CAPV

CAPVT III.

Mahometææ Legis præcepta, ritus, ceremoniæ. Variæ item de Deo, de Chriſto, ejus Matre Maria, de ſalute hominum, ſacris Bibliis, ultimo Iudicio, Paradiſo, Inferno, Angelis, & Dæmoniis doctrinæ, & opiniones.

MAhometææ Legis præcepta (ut ad rem redeamus) præcipua hæc unt. Adorare unum Deum, eumue timere: circumciſionem ſervare; on tamen ob expiationem peccati riginalis, quod nullum eſſe putant Iahometani : honorare parentes, empla ſtatutis horis adire, obſervae quotannis jejunium menſtruum, in auperes eleëmoſynas erogare: non abere imagines, ſive pictas, ſive culptas, præſertim in templis: non ommittere homicidium, furtum, dulteriumve, ſed propria uxore, u uxoribus, mancipiiſque eſſe conntum: abſtinere à vino, à carne ſua, à ſanguine, à morticinis, ab animalibus immundis. Quod ſi tamen horum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

horum aliquid quis prævaricatus fu
rit, luſtratione, atque externâ corpo
lotione vel tridui jejunio, eleëmoſyn
ve, aut carcerati alicujus redemptio
peccatum expiari credunt: & cum ta
facilem peccatorum expurgation
eſſe ſibi perſuadeant, omnia pęnè ma
data negligunt, & velut bruta anima
tia, & rationis penitus expertes in om
nia vitia præcipites ruunt, & volup
tibus ac cœnoſæ libidini immerſi, de
ſtandiſque erroribus impliciti nullu
non ſcelus admittunt. Sodomiticu
vitium pro peccato non habent, fa
teſtimonia, perjuria, rapinas, extorſi
nes, latrocinia, pauperum atque adv
narum oppreſſiones, circumvention
que, ac pejora his, tanquam leviora
communia pro nihilo ducunt; adeo
præter exteriores quaſdam ceremo
as, quæ plerumque in Lotione, Orati
ne, Templorum viſitatione, Eleëmo
nis, Peregrinatione, atque annuo J
junio, ciborumque delectu conſiſtun
nulla illis religio, nulla pietas, null
que penitus eſt diſciplina. In eo tame
commendandi quod in egenos miſ
roſque homines multo largiores, lib
ralioreſque ſunt noſtratibus: largas
nim in pauperes quoſvis ultro eroga
eleëmoſynas, carceratis cibum ſupp
ditant, eoſque proprio ſæpius ære è ca
ceribu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ceribus redimunt: gratiorem namque
eſſe Deo datorem illum putant, qui
ponte quid det, quã qui rogatus. Licet
utem unum Deum æternum, facto-
em cœli & terræ confiteantur, & ado-
ent, eumque omnipotentem, omni-
cium, benignum, miſericordem, ex-
pertem iracundiæ, veniæ datorem, bo-
is præmia, malis cruciatus tribuentẽ
prædicent: verum tamen Deum, qui
per Filium Vnigenitum adorari, & coli
ult, non cognoſcunt, cum trinum in
perſonâ, & unum in eſſentiâ negent,
abellium hæreticum in hoc ſequuti;
qui unam in Deo eſſentiam ponendo,
egavit Trinitatem perſonarum; aſſe-
ens unam perſonam quandoque dici
Patrem, quandoque Filium, quando-
que Spiritum ſanctum. Negant adhæc
enerationem in divinis, Arrium ſe-
quentes, qui FiliumDei creaturam eſſe
icens, manifeſtè generationem (qua-
opus naturæ) in divinis eſſe negavit.
Cum vero nullam aliam generationem
ſſe norint, quam carnalem, per com-
ixtionem maris & fœminæ, Deum
on poſſe habere filium, cum uxorem
on habeat, putant; idque vel eo ma-
is ſibi perſuaſum habent, quod inde
niverſi deſtructionem cauſari poſſe
quandoque exiſtiment. Nam (inqui-
unt) ſi Deo filius eſſet, fieri poſſet, ut
 nei-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

aliquando filius patri non obtemper,
ſed adverſetur: quod ſi contingat, m-
xima inde creaturis ſequutura inco-
moda, atque univerſi futurum excid.
Quam male vero, quamque abſurde
Deitate ſentiant, non eſt noſtri pro-
ſiti ut latius ea de re hic diſſeram.
Chriſtianis ſaltem conſtat Ioannis
ſtimonio, *Niſi quis honoret Filium,*
trem nequaquam honorare: adeoque il
fruſtra Deum Patrem colere, eique
vire, qui Deum Filium ignorant: Na
ut, idem Ioannes ait, *Qui negat Filiu*
nec Patrem habet; qui confitetur Filium,
Patrem habet. Spiritus Sancti quoq
proceſſionem & Deitatem expreſſe r
gant, in hoc Macedonium ſequuti: ci
Spiritum ſanctum non Deum à Pa
Filioque æternaliter procedentem, ſ
creaturam eſſe docuit. Eundem
men nonnunquam cum perſona Ch
ſti conjungunt, ipſumque Chriſtu
Spiritum Dei nuncupant: quem tam
non Deum, nec Dei filium, neque e
iam humani generis redemptorem
ſed purum hominem conſtituunt,
Prophetam tantum ſapientem, bon
optimum, & veraciſſimum fuiſſe pr
dicant. Sunt etiam qui Chriſtum ipſi
Mahometis teſtimonio Verbum, Vi
tutem, Sapientiam, Animam, & C
Dei, itemque Meſſiam promiſſum I
dæi

ſeis, nec non Mentem, Principium, & Caput omnium hominum appellent, & divino quodam afflatu è Spiritu ſancto conceptum, & ex Maria Virgine ſine patre generatum, atque omnis mendacii & peccati immunem affirment. ita ut ſibimet planè contrarii ſuo ſe gladio jugulent, adeoque vel inviti Divinitatem Chriſti palam profiteri cogantur. Tanta nempe & vis veritatis eſt, & virtus, ut eam ſæpe hoſtes, & ab ipſa extorres, obtorto velut collo velint, nolint, proferre & fateri compellantur. Porro è cœlo originē traxiſſe, converſatione ſanctum, doctrinam ſanctam ac rectam docuiſſe, eamque miraculis illuſtraſſe, ac confirmaſſe, cæcos enim illuminaſſe, leproſos mundaſſe, & mortuos ſuſcitaſſe fatentur omnes. Mortuum autem, ac revixiſſe, ut obſtinatè cum Manichæo negant, ita imprudentiæ & ſtupiditatis arguunt Chriſtianos, qui Chriſtum probra Crucis, mortem acerbam & ignominioſam perpeſſū ſibi perſuadeāt credantq;. Cœleſte namq; corpus eum aſſumpſiſſe, eoque Virginis uterū penetraſſe cū credāt, morti obnoxium minimè fuiſſe exiſtimant; ſed immortalem, ac vivum, & incorruptū aſſumptum in cœlos in monte Olivarū prędicāt. In tāta enim fuiſſe apud Deū gratia ferunt, ut quū Iudęi in

eum conſpirarent, ex eorum manibu
ereptum Deus in cœleſtem gloriã tra
ſtulerit: quia nimirum Dei bonitati in
dignum fuiſſe putant Prophetam inſi
nem & omni virtutum genere affluen
tem, nequiſſimorum hominum libid
ni exponere. Iudam verò proditore
in Chriſti ſimilitudinem (cum in hort
quæreretur) mutatum, ejus loco ab in
vidis Judæis captum, ac Cruci affixũ
& mortuum affirmant. Denique Chri
ſtum nunc coram Deo in cœlis in carn
vivere, & Antichriſtum (ubi advenerit
gladio ſuæ virtutis interfecturum, &
Iudæos reliquos ad legem ſuã conver
ſurum. Extremi verò Iudicii die adve
niente è cœlis ſe oſtenſurum omni po
pulo, & judicaturum ſuæ legis homi
nes, ac Deo proximum in Iudicio aſſeſ
ſurum perhibent. Propterea Chriſti no
men non minus quam ipſius Mahome
tis execrantes acriter puniunt, hone-
ſtiores pœnâ pecuniariâ, humiliores
flagris. Neque Chriſti ſolum, ſed &
Mariæ nomen blaſphemantes ca-
ſtigant. Sic enim lege cautum eſt. *Si
quis ſive Chriſtianus, ſive Turca, vel
Maurus, vel Arabs Chriſti illud verbum
Dei, quem Virtute Spiritus Sancti à Maria
procreatum credimus, vel etiam ipſam Vir-
ginem, quam Deus omnibus creaturis purio-
rem fecit, & excellentiorem, blaſphemave-
rit,*

rit, præter mulctam pecuniariam, ſexaginta fuſtiarii plagas ſuſtinebit. Cujus quidem Legis exactiſſima eſt apud Turcas obſervatio. Sanctos tam veteris, quã novæ Legis, puta Abrahamum, Iſaacem, Iacobum Patriarchas, Moyſẽ, Eliam, David Prophetas, Mariam Virginem, Catharinam, Georgium, alioſque invocant, non ut totidem Deos, nam unicum tantum Deum agnoſcunt eumque adorant, ſed ut Dei amiciſſimos, & apud Deum ſingulares interceſſores. Horum quoque ſepulchra viſunt, & venerantur, preceſq; juxta ea fundunt: non ea ratione quod mortuos colant, ſed quod eorum animas apudDeum vivere ac Divina fruitione gaudere credant: itaque licet ſciant eorum corpora in cineres eſſe reſoluta, quæ non alloquuntur, nec precantur, ſperant tamen ſanctiſſimas eorum animas ut luce Divinâ perfuſas, preces ſuas exauditurас, atque apud Deum pro ſe interceſſuras. Libris Euangelii (quos *Ingiles* vocant) ac Moyſis Pentateucho (*Treuit* illis appellato) ſi non integram, aliqualem tamen præſtant fidem: nam & creationem Mundi, Adæ formationẽ, ac omnem ferè Hebraicam probant hiſtoriam; Chriſti quoque ex parte doctrinæ aſſentiuntur. His tamen longè præferunt Alcoranum, id eſt Articulo-

rum ſeu Præceptorum collectione:
quem veritatis codicem nominant: e
que illis velut Iudæorũ Pentateuchu
aut Chriſtianorum Euangelium. Hu
addunt & Sunam. Is liber eſt, imo v
lumina multa, in quibus dicta atq
facta ſunt Mahometis: quæ ſi quis l
gat, neminem tam à communi ſen
putaverim remotum, qui non protin
ſuperſtitionẽ deteſtetur; adeo plera
ſunt ridicula. Etſi vero in Suna nil
præter nænias & ſtulta fabulamenta i
venias; illi tamen hæc omnia veriſſin
putant, & tanquam oraculum venera
tur. Licet autem Mahometes ſuis hiſ
in libris Moyſem & Prophetas cæter
commendet, Davidem etiam, ejuſqu
Pſalterium ſummis efferat laudibus,
Chriſtum denique ſupra omnes exto
lat Prophetas, cunctiſque viris, qu
Mundus tulit, excellentiorẽ prædice
nullumq; Iudæos poſt Chriſtũ habitu
ros Prophetã velit, adeoque & Lege
Moyſis, & Chriſti Euangelium ex par
approbet, atque etiam utrunque ſe
vari præcipiat, neutrum tamen ampl
ctendum cenſent, quod Chriſtiano
Euangelium, Iudęos legem Moyſis co
rupiſſe, tantumq; in utroque veritat
eſſe, quantum in Alcorano ex illis c
tatur, exiſtiment. Cum vero præcep
ta Chriſti obſervatu difficillima, im
im

[i]mpoſſibilia putent, Mahometem id-
[i]rco miſſum à Deo Prophetam, ac Dei
[i]uſſu mitiorem ac faciliorem edidiſſe
[l]egem volunt, quo facilior foret cre-
[d]entibus via ſalutis. Et ut Euangelio
[p]rodito abrogata eſt Lex ceremoniarũ
[M]oyſis, ſic Mahometem ſucceſſiſſe
[C]hriſto, Deique mandato Alcoranum
[i]n Euangelii locum ſubrogatum exiſti-
[m]ant. Neque ſolum Chriſto Mahome-
[t]em ſucceſſiſſe, ſed etiam à Deo in man-
[d]atis habuiſſe, ut nõ amplius exemplo
[C]hriſti, hortatione, verbo, & precibus
[a]d Legis ſuæ obſervationem homines
[i]nduceret, aſt ferro & viribus reniten-
[t]es aggrederetur, & tanquam juſtitiæ
[d]ivinæ vindex Chriſtianorum perfidi-
[a]m (in tot hæreſes ſectaſque diviſam)
[c]aſtigaret, eorumque ſummam erga
[D]eum ingratitudinem ulciſceretur,
[a]c de nefario prioris legis contemptu
[v]indictam ſumeret, prædicant. Vnum-
[q]uemque tamen in ſua Lege, ſive Chri-
[ſt]ianum, ſive Hebræum, aut Mahome-
[t]eum, modo honeſtè & juſtè vixerit,
[ſa]lvari poſſe, & miſericordiam à Deo
[c]onſequuturũ putant: quod & Alcorani
[i]i Azoara ſeu Capite ſecundo cõpro-
[b]ant. vbi legitur: *Quod omnis rectè vi-
[v]ens, boni que operator indubitanter Divinũ
[a]morẽ conſequetur.* Et Azoara 5: *Deus pius
[&] miſericors prius Teſtamentum Vetus, dein*

Euangelium rectas vias hominibus tradid *poſtremo Librum veraciſſimum Alfurc* *vobis deſuper præbuit*. Azoara vero 1 *Nemo perfectè fidelis eſt, qui teſtamenti V* *teris, & Euangelii, non minus quàm huj* *Libri (Alcorani) præceptis paruerit*. Hi eſt quod Chriſtianos ſub Imperio O mannico degentes ad fidem Mahom tanam amplectendam minimè cogar Cujuſcunque enim ſectæ Chriſtia fuerint, ſua lege, ſuoque ritu vivere cu que liberum eſt. Peculiarem propter quæque natio Chriſtiana in eorũ urb bus oppidiſque Eccleſiam habet, & ea publicum ſuę religionis exercitiur Quod ad Imperii Oſmannici incremen tum plurimum facit. Hac namque r tione Imperator ſubditos ſuos, etiam alienigenæ Legis ſint, ſibi benevol reddit, auctoritatem etiam ac regno rum amplitudinẽ ſibi conſervat. Qu re ut provinciam aliquam bello ſubju gaverit, ſat ſibi eſſe putat, ſi ſubdito obedientes habeat, & modo tributu præſtent, quâ religione demum vivan curat nihil. quâ arte amplitudinem im perii ſibi peperiſſe, atque hactenus ſta biliviſſe multi putant. Interim tame quo modo ſalventur animæ, variæ ſur apud Turcas opiniones. Alii namqu ſolam Divinam gratiam ſufficere ad ſa lutem, alii contra Legem quam qui

qu

que profeſſus fuerit ad amuſſim debe-
e obſervari ac ſemotâ gratiâ ſolis bonis
peribus ſalutem acquiri poſſe exiſti-
nant. Sunt qui ſolos Mahometæ Le-
is obſervatores ſalvandos credant, cæ-
eros nequaquam. Id vero vel maximè
n gente hac cæcâ deplorandum exiſti-
no, quod Satanico quodam inſtinctu
iam ſibi præcludentes ſalutis, nullum
ontra Mahometis doctrinam, fabu-
aſve docentem, prædicantemve ad-
mittant, aut diſputantem; ſed ſolum
mis eam defendendam putent; idq;
ex Legis præſcripto; quo omnis diſpu-
atio de fide Mahometana Laicis ſub
pœna capitis interdicta eſt. Sacerdoti-
bus autem permiſſa, cum vel inter ſeſe
exercitationis ergo, vel cum Perſis hæ-
reticis ad refellendam hæreſim diſpu-
tant, alias nequaquam. Apoſtatas flã-
mis mox interimunt; parique pœna
Chriſtianos, qui veram Fidem aliquem
eorum docere præſumat, plectunt, pu-
niuntque. Sive enim Græcus aliquis
ſive Romanus, Mahometæum ad ſuam
quiſque religionem abducere conetur,
Lex illi ſtatim mortem decernit. Quin-
imo ſi Perſa quiſpiam in ſuam hære-
ſim Turcam aliquem pertrahere ſata-
gat, non minus hunc, quam Chriſtia-
num mortis ſupplicio adjudicat: cum
neminem Turcæ patiantur à ſua ad aliã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

quamcunque religionem averti. Vt a
tem nullã ſuæ ſectæ impugnationẽ a
mittunt; ita neq; eam uti nulla ratio
ac veritate fultam, argumentis, diſput
tionib⁹, publiciſq; concionibus prop
gare ſatagunt; ſed vi, minis, injuriis, pe
ſecutionibus, aut his ſi nequeant, poll
citationibus, largitionibus, ſæculi bla
ditiis, honoribus, muneribus, carniſ
allectamentis pervertere fideles, & a
ſuam attrahere perfidiam conantu
Si neque hoc modo efficere quicqua
valeant, ex mandato ſui Prophetæ ſt
dent ut ipſis imperent. Neq; ſolum ve
Dei cognitione (ut diximus) carent, ſe
ridicula præterea multa, & gerris Sic
lis vaniora, de corporum Reſurrectio
ne, de extremo Iudicio, de Paradiſo, &
Inferno, deque Angelis & Dęmonii
ſomniant, & nugantur: quorum aliqu
hic duximus ſubjungenda, ut ex iis le
ctor agnoſcat, quam craſſis erroribus
vaniſq; ſomniis cæca hæc gens irretit
ſit. Extremi Iudicii diem in proximo e
ſe, Antichriſtum venturum peſſimũ ho
minem, & à Chriſto occidendum: priu
tamen neſcio quem Prophetarum (qu
mortales omnes de peccatis, quodque
Legi Mahometææ nõ paruerint, arguet
exoriturũ credũt. Vbi vero dies Iudici
aderit, Angelum quẽdam tuba ſonitu-
rum; ejuſque terribili ſonitu homines

pariter & Angelos mortē occubituros, unico excepto tubicine. Mox horrendo terræmotu univerſā terrā conquaſſandā, dein igne è cœlo lapſo Orbē terrarū conflagrandū, montes & valles in cineres vertendas, demum Angelū tubicinē etiam moriturū. Angelis hominibuſq; extinctis, totaque Mundi machina incendio deleta, tū futurū, ut Deus quadraginta dies totidémq; noctes *ſui zehaman*, hoc eſt, pluviam miſericordiæ pluat, eaque rurſus Angelos omnes & animas Hominū excitandas. Extremo mox ab Angelo edito ſono, tum quoq; hominum corpora vitæ reſtituenda, ac cum animis rurſū conjungenda. Hiſce diverſam tribuunt formā: nam eorum quos glorię participes futuros credunt, alios ut Stellas, alios ut Lunā, alios ut Solē ſplendituros, eoſq; cæteros omnes illuſtraturos. Cōtra vero damnatos corpore horridos, in varias item deformeſque formas diſtinguendos: utroſq; tamen in quinquaginta partes juſſu Divino prius dividendos, rationem ſcilicet anteactę vitę ut reddāt omnes: quod ſi præcipua corporis membra, cor & caput peccata & crimina, quæ in vita cōmiſere, ultro confiteri noluerint, cætera tū mēbra corā omni populo ſcelera cuncta detectura. Demum Michaëlem Archangelū corpora humana in ſtatera pen-

penſitaturum: quorum autem bona
pera malis non præponderent, Infer
ſuppliciis tradendos: reliquos vero p
petuis Paradiſi voluptatibus & gaud
fruituros. Neque vero unicum volu
tatis Paradiſum beatis tribuunt, ſed
ptem beatorum ſedes, ſeu Paradiſ
ſtatuunt: quorum nomina hæc ſu
Genete Alkord, Alſiducci, Anachim, R
duan, Azelem, Alcoduz & Almega. qu
nec ejuſdem eſſe formæ, nec ex eade
conſtare materia, ſed alium argente
alium aureum, tertium gemmeu
quartum ſmaragdinum, quintum ad
mantinum, ſextum è carbunculis ig
tum, ſeptimum ex luce divina comp
ſitum volunt. In his aulas & cubicu
gemmis diſtincta, viridaria varia, mi
odore fragrantia, fontes item & flum
na melle, lacte, & vino præſtantiſſimi
dulciſſimiſque ſcatentia conſtituun
Ejus medium arborem occupare *T*
bam nomine, adeo denſam latamqu
ut omnem Paradiſum obumbret, eju
folia ex auro & argento conſtare, ſi
gula habere inſcriptum nomen Dei,
Mahometis. Varia ibi fore ornament
ſupellectilem variam, ex argento, au
ro, & gemmis conflatam; veſtes item
lectos, pulvinaria è ſerico & byſſo, aur
& argento intexta. Has eſſe perpetua
beatorum ſedes, hîc ſuum cuique

eo quietis & beatitudinis aſſignatum
cum: hîc beatos omnes veſtibus in-
tos ſericis, molliſſimis, & coloris o-
nigeni, ſub ampliſſimæ arboris fæli-
ſima umbra æternum gaviſuros. Por-
quicquid ciborum & fructuum de-
erari poſſit, ſingulis abundè & lautè
c Angelos impertituros: eos namque
nquam dapiferos, pincernaſque, de-
atiſſimos cibos, vinaque ſuaviſſima,
pretioſiſſima aureis in vaſis, argente-
ue ſingulis affatim miniſtraturos.
omplexibus inſuper mundarum &
eciociſſimarum fœminarum, ſtella-
m inſtar micantium, fruituros. Has
n ab hominibus genitas, ſed ab æter-
ad beatorum uſum creatas fabulã-
r. Quas autem Alcoranus mundas
pellat, illi liberas à menſtruis inter-
etantur, ſcilicet ut quovis tempore
eat coire. Non tamen inde futuram
olem, ſed voluptatis cauſa adhiben-
s volunt. Quin & ſingulis viris com-
ures illic futuras uxores pro merito-
n ratione, Deumque huic plus, illi
nus virium largiturum, ut vel pau-
, vel multis reddat debitum: atque
de etiam colligunt, nihilque certius
e ducunt, longè plures futuras in Pa-
diſo fœminas quam viros. Denique
nnes tantas delicias, tantaque carnis
lectamenta percepturos credunt,
quantæ

quantæ excogitari à quoquam poſſi.
Harum omnium tamen miſeras ſu
mulierculas nolunt fore participes;
Paradiſo excluſas eminus tantum
rorum gaudia intuituras nugant
Tranſgreſſores vero legis Mahomet
& Prophetæ ſui adverſarios, ac cæter
damnatos, prius tamen gravia paſſ
hujus quoque beatitudinis quand
que partem habituros, celebrato
mirum à Deo in Paradiſo *Alcoduz* n
mine convivio, quod *Hadrate Alcod*
vocant: tunc enim omnes à pœna I
ferni à Deo Mahometis opera fore
berandos. Hunc ſiquidem flamma e
uſtos, atros, ac torridos ad fontem qu
dam *Alcanzar* nomine in medio Par
diſi conſtitutum (de quo mira & ani
planè narrant ſomnia) deducturu
omnes; in quo poſtquam ſe laverin
jam nive candidiores cum cæteris be
tis perpetuis deliciis fruituros. D
Angelis abſurda planè memorant,
à natura Angelica prorſus aliena: eos
quidem corporeæ ſubſtantiæ, de flam
ma ignis generatos, mortales eſſe, a
peccare poſſe putant; diverſaſque e
tribuunt formas, hominum, equ
rum, boum, gallorum, aliorumqu
volatilium, & quadrupedum: quos e
tiam pro iis animalibus, quorum fo
mas referunt, offerre Deo preces exiſti
mant

nant. In tertio Cœlo Angelum inter
ęteros ſtatuunt *Melec Almeuti* nomine,
oc eſt Angelum mortis, tantæ vaſtita-
s, ut oculi ejus ab invicem diſtent iti-
ere ſeptuaginta dierum. Hunc in libro
tæ (quem jugiter volvit atque revol-
t) omniũ naſcentium nomina, atque
orũ vitæ terminũ à Deo cuique conſti-
ıtũ, ſcribere, eademq; inſtante mortis
ora delere: cujus vero nomẽ deleverit,
atim è vivis excedere nugantur. In
uarto Cœlo omniũ vaſtiſſimũ conſti-
ıunt Angelũ, plangentem jugiter con-
emnatorũ peccata, dolẽtemq; miſerã
orum conditionem & ſtatum. In ſep-
mo Cœlo Angelũ exiſtere inter cæte-
os narrant, 7000. habentem capita, u-
ſquodq; vero caput ſeptingẽtas mille
ontinere linguas, ſingulis linguis toti-
em ineſſe voces, iiſque abſq; ulla inter-
iſſione Deũ laudibus efferre, ac San-
ũ ejus celebrare numen prædicãt. De
ferno, quem ſeptem patere oſtiis di-
nt, deque ſitu ejus, & conditione, de
emoniis (quos etiã ſalvandos quan-
oque ex Origenis opinione credunt)
rumq; variis formis, deformitatibus,
poenis, nec non de condemnatorum
tu & tormẽtis tam mira narrãt ſom-
a, tamq; ridicula, ut qui ea legerit, riſũ
tinere non poſſit. Quis unquam mor-
iũ his quæ retulim⁹ audivit vaniora?
quis

quis ſtulta hęc blateramenta non ri-
at? & indigna putet quæ ſanæ men
hominibus exponantur? & tamen
ſera illa & cæca gens nihil verius h
nugis putat, imò pro ipſa veritate
bet, & amplectitur; atque adeo dæ-
num præſtigiis excæcata & faſcin
eſt, ut etiam Alcoranum ſuum ac S
aniles haſce fabulas & ſomnia co
nentem, Veritatis codicem appell
non vereatur. Sed de nugis jam ſa
ad multifarias nunc eorum lotion
quas expurgationi peccatorum in
mis prodeſſe exiſtimant, veniamus

CAPVT IV.

De Turcarum variis lotionibus,
balneis: deque balneorum apud
eos forma, & uſu.

NIhil equidem Mahometææ le
cultoribus magis curæ eſt, quam
luſtrali aqua bis terve in die ſeſe ab
ant. Idcirco Meſſitis ſuis pulcherrim
adjungi fontes curant: quo commo
us quotidianæ luſtrationes ſive ab
tiones ab omnibus Templum ingre
ris peragi queant. Nefas alioquin e
ducunt illorum quempiam Templu
ingredi. Hanc externã lotionem cęte

æ legis præceptis longè anteferunt,
eque quovis oblato impedimento
ætermittunt: efficaciſſimū ſiquidem
medium ad animæ inquinamenta e-
undanda eſſe cum putent, Deo ma-
mè placere, eaque in primis ſe Deo
concilatum iri ſperāt confiduntque.
iplex vero lotio apud eos in uſu eſt.
ima quoties vel templa adire, vel
ecibus vacare intendunt;nec enim ſe
ſſe ſine luſtratione horarias preces
e peragere putant. Hæc autem luſtra-
o ita ſe habet: Brachiis ad cubitum
que denudatis, manus inprimis la-
nt:dein dextrum erectum brachium,
anus ſummitate inchoantes, palma
iſtræ manus abluunt, aqua per ex-
emum cubitum in terram delabente:
em in ſiniſtri brachii ablutione ob-
rvant. Vtroque abluto, os, naſum,
ulos, aures ac faciem deniq; totam,
llum item, verticemque capitis, mox
pudenda, poſtremo vero pedes, ſi
di fuerint, ſi vero calceati, extremi-
tem tantum, ſuperficiemque calcei
ua madefaciunt. Dum vero ſe la-
nt, ſubmiſſa voce preces obmurmu-
nt, atque inter alia, *Elhemdu lillahi*,
eſt, gloria vel laus Deo: alii, *iſtag fur-*
k, hoc eſt, peto veniam, vel, Miſerere
ei, ſubjungunt. Lotione peractâ, lin-
olo (quod ad zonam appenſum ha-

bent) ſeſe abſtergunt. Quod ſi in de-
to fuerint, aut loco ubi aqua deſit, t-
ra aut pulvere corpus adſpergunt. F-
tum eandem obtinere vim autuma-
quam habet lotio. Hac ad leviora
cia emundanda; ad graviora vero, p-
homicidium, furtum, ſtuprum, adul-
rium, aliave his ſimilia, lotione tot-
corporis opus eſſe ſtolidè arbitrant.
Hinc tot ubique per urbes atque op-
da videre eſt balnea publica, quæ d-
noctesq; cum viris tū fœminis pate-
Ne vero hîc indecora, libidinoſa, a-
turpia fiāt, viri cū fœminis promiſcu-
lotiones haudquaquam peragunt, -
qua hora fœminas intromiſſas noru-
ad eas accedere viros nefas eſſe duc-
Sunt autē balnea hæc pleraq; lapid-
nonnulla etiā marmorea, vel intus -
risq; marmore obducta; ampla quid-
atq; in plurima diſtincta concamera-
cubicula, eleganti ſanè opere, ac ma-
nificentia inter ampliſſima Turcaru-
ędificia publica privataque plurimu-
eminentia. Ingredientibus primo lo-
ſe offert ſpatioſū patēsq; quadrata fo-
ma apodyterium, cujus pavimentū p-
rietesque verſicolore veſtiti marmo-
plurimū relucent. In pavimenti med-
marmoreum labrum quadrangula-
amplum fontem excipit. Circum-
quaque parietibus murus adjectu-
ma

armore pariter verſicolore cõſtratus, tus pedes quinq; à terra pedes tres, it quatuor eminet. Hunc loturi ad- endunt, & veſtes complicatas in eo llocant, ſervanturque à balneariis, uoad loti eas repetant. Super labrum fornice pendẽt perticæ quaternæ ob- ngæ ; quarum imæ tranſverſis infixæ rticis, triplici ordine, uno alteri emi- entiori quadrangulum conſtituunt. has balneatores ſudaria, aliaque nteola, ut plurimum ad balnei uſum ectantia, exſiccanda, mira quadam xteritate canna Indica injiciunt, ex- nduntque. Veſtibus eo loci depoſi- , duo cuique loturo porriguntur ſu- ria, alterum quo corpus pudenda- e tegat, alterum quo caput cingat: q; ita ad penitiora pergunt loca. Pro- edientibus primum ſeſe offerunt ſu- toria, quorum extremum majus & lidius cæteris, patenti labro marmo- o & calidas continente aquas orna- m eſt. Omnes vero cellæ fornicatæ, biſque tectæ ſunt. Quarum ſuprema bæ pars ſpecularibus verſicoloribus iro ordine compoſitis ornata, intus cem reddit, additq; operi elegantiam ſplendorem. His cõtigua hærent alia uo triave cubicula; quæ nobilioribus ntũ patent, nõ item cæteris. Vltimo ſe fert ſpatioſa & ampla cella, in qua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

vas ingens marmoreum videre eſt,
quas recipiens calidas, frigidasq
quod poſt ſudationem quiſq; ingre
aquas pro ſuo temperare arbitrio,
vare corpus, aut lavandum dare b
neatoribus, prout libet, poteſt. Cu
cula hæc omnia unico igne è fimo
melorum vel caprarum ſuppoſito ca
fiunt. Sunt aute balneatorum ſervi
ſic ſatis ſtudioſa; habentque mirabile
modum rectificandi membra balnea
tium. Vtuntur adhæc ad pilos toto co
pore depellendos ullâ abſque læſior
unctione quadam, quam *Ruſma* inc
gitant, è minerali & calce viva aqu
commixta compoſita. Lotis atque
apodyteriū reverſis duo munda ſud
ria exhibentur, quibus lotorum corp
ra balneatores deſiccant. His ita per
ctis, ac balnei præfecto ſoluta merced
quæ ſanè perexigua eſt, loti lætique di
cedunt. Neque ſolum viri, ſed & fœm
næ ad balnea hæc admittuntur: ſepara
tas tamen à viris lotiones habent. ſi
daria, cæteraque ad balnei uſum nece
ſaria ut plurimum ſecum deferunt: hu
miliores ſe mutuo, honeſtiores ancill
vel ſervæ (quas ſecum adducunt) la
vant. Ad balneorum oſtia, ubi fœmi
næ adſunt, linteum ſuſpenditur, ſignur
viris, adeſſe mulieres, ne ſe temerè au
ignoranter ad eas ingerant. Chriſtian
nul

lli, ut nec Hebræi, ab ingreſſu bal-
orum arcentur, aſt liber cuique patet
itus: excipiunturque perhumaniter
mnes, modo ab ingreſſu abſtineant
m fœminæ intus lavant. Cavere au-
m ſummoperè debent Occidentis
hriſtiani ne quiſpiam eorum balneũ
cedat ingrediaturve ſolus: id enim
faxit, verendum maximè ne Turca-
m, Maurorumve delationibus ſe red-
t obnoxium, ac pœnam temeritatis
l immeritus luat. Chriſtianum itaq;
nguæ Turcicæ vel Arabicæ peritum,
e decipiatur à barbaris, adhibere ſibi
mitem ne negligat, ſi ſaluti, ſi cru-
enę conſultum velit. Et hęc de ſecun-
lotione dicta ſint. Tertiam neceſſa-
am putant, cum vel alvum vel veſi-
am exoneraverint: gravi enim naturæ
nere depoſito, tam viri quam fœmi-
æ, non charta, linteove detergunt a-
um (id enim religioni habent, putant-
ue ſic Deum offendi poſſe, quod ejus
omen plerumq; in charta ſcribatur,)
d aqua frigida ſibi abluunt ipſi, pri-
natibus mancipia. Latrinæ à noſtris
iſſimiles cloacæ ſunt, ſub dio poſitæ,
c ab ædibus remotæ, profundæ, & latæ
eſquipedem: quibus incurvato corpo-
e inſident. Refertæ expurgantur, &
er cõtiguos ſubterraneos meatus for-
es emittuntur. Dum verò lotium red-

dunt, viri (ut ſunt ſuperſtitionibus ad-
dictiſſimi) ſubligacula diſſolvunt, &
veſtes poſt terga rejiciunt, ne ſi urina
adſpergantur, in legem peccent. In
Suna ſiquidem præceptum eſt, ut ubi
quis minxerit, ſiniſtræ manus digitis
exprimat, ſi quid fortè circa præputium
ſit reliquum: atque etiam in eum uſum
pannum plerumque ſecum deferunt
abſtergendi cauſa: qui ſi defuerit, la-
pillum aliqui è proximo tollunt, quo
ſummitatem virgæ perſtringunt, ne ve
guttula veſtes coinquinet. Hinc quo-
que non recti, ſed incurvi, & ad ter-
ram uſque inclinati fœminarum mo-
re conjunctis cruribus lotium emit-
tunt. Si adſit fons, ſtatim mem-
brum genitale abluunt; alioquin a-
qua, quam vel ſecum deferunt, aut
deferendam curant, ſe luſtrant: imo
(quod magis mireris) ſi vel pepede-
rint tantum, luſtratione opus eſſe exi-
ſtimant.

CAPVT

CAPVT V.

Templa Mahometæorum: precandi ritus & ceremoniæ: conciones & ſuperſtitiones.

LOti (ut diximus) Templa accedunt, neque enim aliter ſe fore gratos Deo, & exaudiri ſuas preces exiſtimant. Templa Meſſitæ, ſive Moſcheæ, vulgo Meſchit appellantur: quod tamen propriè denotat lignea Templa, qualia exſtruebant nondum Imperii opibus auctis. Lapidea vero proprie *Zuna* dicuntur. Hæc ſphęricam pleraq; formam referunt, exceptis quæ primum ritui Chriſtiano conſecrata, in ſuas Meſſitas commutarunt. Sunt autem elegantis & magnifici operis ædificia, è lapide albido, ſeu vivo ſaxo, æquali fere mēſura conciſo: teſtudine ſuperimpoſita, ac plumbeis laminis tecta, pulcherrimo foris intuētibus ſpectaculo. Intus quidē tota dealbata, nullus tamē pręterea ornatus, nullæ imagines, nulla altaria, ſed nudi tantū parietes conſpiciuntur. Quæ vero pars ad Meridiem vergit, ac portam plerumq; è regione habet, concavitatem quandā in medio continet,

cubitali forma ſemirotundam, pari
interiori inciſam, lapide marmore
ornatam, ſtatuarum loculis non ab
milem. Locus is Dei nominis inſcri
tione inſignitus, ſacratior cæteris h
betur, & Chriſtianorum Aræ Maxim
reſpondet: ad quem accedere (dum pu
blicæ in templo fiunt preces) cuivis no
licet, ſed ſoli Seripho, qui Mahometæi
loco ſacerdotis eſt; & tum lychno pen
ſili illuſtratur. Sunt præterea lampade
plurimæ è fornice dependentes, qua
tempore Precum accendere, iiſque fi
nitis exſtinguere ſolent. Storeis è can
nis pavimentum inſternunt. His ple-
beii ſuo more inſident, ditiores tapeti-
bus utuntur; quos mancipia ipſis ſub-
ſternunt. Ad hæc templa nemini Chri-
ſtianorum patet aditus: prophanari ſi-
quidem Mahometæi putant, ſi Chri-
ſtianus aliquis ea introeat: quare ſum-
moperè cavere debet Chriſtianus ne te-
merè ea ingrediatur: id enim ſi faxit,
vel fidem Chriſti abneget, & Mahome-
tæis ſacris initietur, vel ultimum ſup-
plicium ſuſtineat, neceſſe eſt. Quem-
admodum autem diligenter cavent ne
Chriſtianus quiſpiam eorum Moſque-
as ingrediatur, interſit ceremoniis, li-
bros eorum ſacros legat, inſpiciatve; ita
multo ſtudioſius obſervant, ut nemo
nuper è Chriſtiano factus Mahometęus

ad

ad miniſterium eccleſiaſticum aſſumatur. Ad ſacra ſiquidem adminiſtranda apud illos portentum habetur, ſi quiſpiam adſpiret, qui non Mahometano patre natus, à prima ætate conſtans & aſſiduus fuerit Mahometanæ legis cultor. Etſi vero ſepenumerò plurimi ad illos confugiant abjectis cucullis, & religione Catholica abnegata religioſi, tam Græci, quam Latini ritus, neminem tamen reperias, qui ad honorem Eccleſiaſtici miniſterii vel adſpiraverit, vel admiſſus unquam fuerit. Tanta enim illorum animos ſacrarum rerum reverentia occupavit, ut cæteris neglectis, ſolos illos ad ſacra adminiſtranda dignos putent, qui ab incunabulis Mahometææ religioni fuerint addicti. Præaltæ Meſſitis adjunctæ ſunt turres, quas *Madenas* appellant, figuræ quaſi ſphericæ, aut cylindricæ, ſeu teretes, ea forma, ut in ſuperiori parte propemodum ubi occipiunt diminui, & tandem in acuminatum faſtigium deſinũt, in projectura lapidea quaquaverſum obambulari poſſit. Has ſtatis horis interdiu noctuque conſcendunt Hoggii, & circumeuntes projecturam, ſeu porticum, acutiſſima voce clamorem tollunt, digitis in alteram aurium inſertis: eoque clamore populum ad Orationem convocant, & ad invocan-

dum Numē exhortantur. Vox ipſa lo
gius quā credi poſſit à quoquam qui
loca non adierit, perſonat, atque exa
ditur. A meridionali autem turris late
clamorem exordiuntur, dein ad Orien
tem vergentes, continuato gradu circu
eunt, atque interim *La Illah Illa Alla*
itemque *Allah haibir*, (quod nobis eſ
Deus vivus eſt unus,) alta, rudi, ac fra
cta voce reboant, repetuntque plurie
Addunt quandoq; & Hymnos, & Cān
tica in laudem Mahometis. Eo vero or
dine atque obſervatione clamores ho
ce inſtituunt, ut niſi prius ſuprema
Meſſitæ Hoggius inceperit, cæteri ab
ſtineāt; eo vero inchoante, ſubſequan
tur & reliqui; ac demū finem imponēt
eodem, ſileant omnes. Clamor hic no-
ſtris reſpondet campanis, quarū nullus
apud Turcas eſt uſus: nam præter pre-
ces faciendas, etiam horas dierum po-
pulo denotat, cum horologia nulla ha-
beant: ſi quæ tamen ad eos perveniunt,
planè admiranda, & proceribus longè
gratiſſima ſunt, eorumque uſui priva-
tim ſerviunt. Hoggii vero ſive Chog-
gii clepſydris utuntur, ad diſtinguendū
tam diurna quàm nocturna temporum
ſpatia; quibus publicas Preces accom-
modant. Quinquies autem interdiu
noctuque ad horarias has preces popu-
lū excitant: quibus hæc indita ſunt no-
mina, *Aſcher*, *Adorh*, *Aſſera*, *Magreb A-*
le-

ſcher. Primã ſecunda antelucana hora
bſervant; quæ continet quatuor *Erket*,
& duo *Chalamat*. Erket autẽ eſt gemina
nclinatio, cum totidẽ proſtrationibus.
Chalamat eſt ſecreta oratio, quę cũ cer-
is ceremoniis perficitur poſt quãlibet
roſtrationem. Secundã circa meridiem
aciunt, quæ continet decem proſtra-
iones, & quinque orationes ſecretas:
ertiam poſtmeridiem : quæ continet
octo proſtrationes, & quatuor oratio-
nes ſecretas: quartam ſole occidente,
quæ habet quinq; proſtrationes, & tres
orationes ſecretas: quintã & poſtremã
circa mediã noctẽ: quę cęteris prolixior
eſt, habens quindecim proſtrationes, &
octo orationes ſecretas; ideoq; à Santo-
nibus inſtituta dicitur, ut populũ augẽ-
dũ indicet, quo creſcente, Fides quoq;
eorũ creſcat & multiplicetur. Has qui-
dẽ preces quiſq; Mahometęorũ cũ Pa-
rochiano Hoggio ſuo in Eccleſia propria
frequẽtare tenetur, niſi legitimè impe-
diatur: tunc enim omni loco hoc licitè
facere poteſt. Singulis dieb⁹ Iovis Taliſ-
manni, Choggiiq;, turriũ projecta ſeu
portic⁹ circa veſperũ conſcendunt, lãpa-
dibuſq; accenſis illuſtrãt: quas, dũ per ſe
extinguãtur, relinquunt. Interea illi va-
riis Hymnis Mahometem celebrant,
Deoq; alta voce gratiã qualemcũq; refe-
rũt. Die Veneris, qui illis hebdomada-
tim, ut nobis Dominicus, ſacer, omnes
cer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

certis horis ad Templa convolant,
orationibus vacant, atque attentius
rant:non tamen à laboribus,negotiis
eo die abſtinent: ſed officinas tantu
dum Preces fiunt, occludunt; finitis
periunt, & ad ſua ſinguli negotia red
unt, fæliciores ſe ſequenti hebdoma
futuros arbitrantes, ſi eo die merces ſ
lito plures divendant, & lucrentur.
ſeptem autem dies (uti & nos) temp
ra diſtribuunt, hebdomadasque co
ſtituunt. primum *Zumaghiuni*, id eſ
diem Templi vocant, nos diem Ven
ris: ſecundum *Zuma Erteſi*, id eſt, po
Feſtum, nos Sabbatum: tertium *Baza*
ghiuni, id eſt, diem Mercatus hebdoma
darii, nos diem Dominicum : quartun
Bazar Erteſi, id eſt, poſt Mercatum, no
diem Lunæ : quintum *Salli*, nos dien
Martis:ſextum *Dſarſcamba*, id eſt, quar
tam Feriam, nos diem Mercurii: ſepti
mum *Peſchembè*, id eſt, Feriam quin-
tam, qui nobis dies Iovis eſt, indigi-
tant. Precum publicarum tempus ubi
adpetiit, ſuo quiſque relicto negotio,
atque opere, ad Templum accurrit o-
cius. Illoti in fonte Templo proximo
diligenter ſe lavant, ante januam Tem-
pli calceos exuunt, & diſcalceati tem-
plum ingrediuntur : tacite ad ſuum
quiſque pergit locum, nec reſpicit uſ-
quam. Nullæ intus deambulationes,

con-

onfabulationes, riſus, joci, ſtre-
itus, (ut in noſtris proh dolor fit
cclesiis) nullæ item tuſſes, nec ſter-
utationes, imo ne ſputantem quidem
llum audias: quieta, ſedata, compoſi-
a hic omnia. Viri inter precandum
ileos vel Thulipanta ſua non depo-
ūt, ſed ſummis digitis attingunt: qua-
elevaturi. Tum ſinguli in Seriphum
el Hoggium oculos figunt, ejuſque
notus & corporis geſtus diligenter ob-
ervant, & imitantur, in terram pro-
umbunt, & verſus Meridiem ſe ſtatu-
ntes precibus incumbunt: hoc ſervato
rdine: Seriphus, vel Hoggius, aut ali-
s, qui vel ætate vel dignitate aliqua e-
ninet, primo genua flectit: poſt eum
eliqui in Templo præſentes: porro
rimus ille ubi ſingulos genua flexiſſe
utat, tum ſe proſternit: poſt eum &
eliqui, prout ordine conſident, pro-
rati aliquamdiu cum gemitibus &
rofundiſſimis ſuſpiriis orant. Tum
rimo illo erecto, erigunt ſe cæteri. At-
ue ad hunc modum pluries faciunt,
rout tempus orationis poſtulat. Nam
ro temporis ratione (uti ſupra recen-
uimus) vel minores, vel plures genu
lexiones, proſtrationes, & ſecretas o-
ationes publicis hujuſmodi Precibus
dhibent. Tandē finitis precibus, quaſi
mpetraverint quod petierunt, lęti con-
ſur-

ſurgunt. Seriphum interdum Oratio[rem]
cum cantu inchoantem ſinguli canta[n]
tes ſubſequuntur, uniſonoque cant[u]
modo ſtantes, modo ſe inclinantes,
rurſus poplitibus deflexis terram deo[s]
culantes, vel fronte eam tangente[s]
Deum ſuo more invocant & adorar[t].
Eſt autem orationis, quam ſępiſſim[è]
iterant, hæc communis forma: *In n[o]*
mine miſericordis Dei: Sit laus Deo in [æ]
ternum, Regi ſæculorum ſupremo, propiti[a]
tori & pio Regi Iudicii. Serviamus igit[ur]
illi, quia adjuvabimur. Dirige nos in via,
ô Deus, & in ſemitam eorum in quibus ti[bi]
complacuiſti, & quibus non iraſceris; & n[e]
quaquam errabimus. Hanc *Elfata* vocan[t]
eſtque illis tam uſitata, quam nob[is]
Oratio Dominica. Habent præterea [&]
alteram quotidianã: qua: recenſo priu[s]
omnium hominum ſtatu, Muſſulman
norum ſalutem, Imperii fælicitatem
ſectæ Mahometææ augmentum, ho[ſ]
ſtium & præſertim Chriſtianorum diſ
cordiam, atque excidium à Deo pre
cantur. Precatione finita Laudes, Can
tica, & Hymnos ſuo more ac modul[o]
è ſuggeſtu concinunt. Poſtremo Can
ticum *La Illah Illa allah* elata voce quot
quot adſunt perſonant. Dumque his
clamoribus ſunt intenti, alii corpus
caputque continuo agitatu ita quaſſãt,
volutantque, uti viribus & animo non-
nun-

nunquã deficiant: alii collũ caputq; in utrumque humerũ in tantum flectunt, moventq;, ut laſſi tandem in terrã concidant: quẽ quidem precandi ritũ Deo in primis gratiſſimum eſſe ſibi perſuadent. Nam non ſolum corde & ſpiritu, ſed & toto corpore, totiſq; viribus divinum numen laudandum, & colendum autumant. Nonnulli tanta feſtinatione (qua inter ſe certant) & clamore *La Illah, Illa Allah*, repetũt, ut verba illa proferre amplius nequeuntes, vociferationem verbo *Hou* terminent; quod quoties proferunt (Dei enim nomen denotat) corpus inclinant, & manus ad terrã demittunt, rurſumq; ſe elevant, ac frontem tangunt: atque hunc clamorem in tantũ protrahunt, ut nimio quandoq; clamore feſſi, ſpumam alii ex ore emittãt, alii ob vim ſibi clamorib⁹ illatã faciem nigreſcant, & velut ſemimortui in terrã labãtur. His corporis afflictionib⁹ Deũ maximè placari putant: imo quo majorẽ ſibi quis vim inferat, eo ſe gratiorem Deo fore arbitratur. Id quoque ſibi perſuaſũ habent, negligenter orantium defectus & errores repetitione ac plurima corrigi & ſuppleri. Fœminæ plerumq; Precum tempore ad Templa nõ admittuntur, nobilioribus exceptis, quæ & ipſæ raro accedũt, habentq; locum à conſpectu virorũ ſeparatũ. Eas

vero

vero adeo negligunt & vilipendunt, u
nedum Templo, ſed & Paradiſo (ut-
pra diximus) excludant: una namq
cum Chriſtianis ante fores Cœli u
Paradiſi eminus Beatorum gloriam ſ
ſolum inſpecturas nugantur. Præt
publicam Seriphorum precatione,
conciones publicas aut nullas, aut
ras ad populum habent. Cum nov
Baſſa aut Saniaccus inito Magiſtra
primo ſolemniter Templum adit, p
publicas peractas preces, populo co
cionaturus aliquis Seriphorum ſugg
ſtum conſcendit, & concionem ſtric
ad terrorem acinace auſpicatur; au
tores admonet, ut Mahometææ Leg
memores illius mandata exequant
ſeſe ejus defenſores alacres exhibea
armiſque Fidem tueantur, & prop
gent. Hujuſmodi & diebus Vener
cum *Ramadam* (quod annuum il
eſt Iejunium) celebrant, populo prop
nunt.

CAPVT

CAPVT VI.

Ramadam ſive Iejunium menſtruum, quotannis apud Turcas aliosque Mahometæos celebrari ſolitum. Feſta annua, & ſuperſtitioſæ Turcarum obſervationes circa Lunæ incrementum & decrementum.

RAmadam, vel Ramadan, ſeu Ramaſan, Turcarum Iejunium, noſtro
ere Iejunio Quadrageſimali reſpon-
lens, ſingulis annis per integrum men-
em, ſed non eundem obſervant; qui
iginti novem aut triginta diebus con-
tat: ſunt enim Turcarum menſes luna-
es omnes; Quo tempore à crepuſculo
d ſolis uſque occaſum, donec ſidera
onſpiciantur, vel certa nox advenerit,
ihil cibi potuſve guſtant. Si autem Ie-
unium hoc anno menſe Decembri in-
idat, anno ſequenti menſe Novembri
d celebrabunt: ſic ſequenti ſerie per-
unt. Annum ſiquidem ex majorum
raditione conſtare diebus 354. docent,
uot nempe dies conſtituunt men-
trua ſpatia duodecim: unde menſes il-
is ſunt errones, & incertis ſedibus va-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

gantes: quos tamen ſua ratione conſ
tuunt & revocant ad Solis & Lunæ ſt
tos circuitus, anno interim Lunari
tentes ſuo poſtea modo accommoda
eũ ad ſolis converſionẽ. Anni princip
referunt ad menſem *Silchidſe* nomin
ſecundus menſis illis eſt *Mucharen*
tertius *Sepher*, quartus *Rebuil euel*, qui
tus *Rebuil acher*, ſextus *Dſciumaſiel*, S
ptimus *Dſiumaſiel acher*, octavus *Reze*
nonus *Scaban*, decimus *Ramadan*, und
cimus *Schevval*, duodecimus *Silcad*
Hoc autem Iejunii tempore flagrantiu
omnes precibus incumbũt, & prolixiu
orant: eleëmoſynas etiam largius ero
gant: orationem namque & eleemoſy
nam alas eſſe Iejunii, nec ſine his grati
eſſe Deo jejunium arbitrantur. Si qu
tamen tenuioris fortunę homines non
habeant unde aliis eleemoſynas largiri
queant, hos ſatisfacere, ac Deum pla-
care, ſuæque ſaluti conſulere putant, ſi
tempus, quod habent ab occupationi-
bus vacuum in viis publicis ſternendis
conſumant, vel lignum, lapides, arenã,
ad explendos hiatus hominibus vel e-
quis periculoſos comportent, vel fonti-
bus effodiendis, vel fontanis aquis, ad
ciſternas, vel cellulas viis publicis vici-
nas, deferendis dent operam; qui autẽ
negligentius hac in re ſe geſſerit, vel
quadrageſimam integram non jejuna-
verit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

erit, paradiſo nunquam potiturum, uin potius diabolum, quem *Seitam* ocant, rectà eum delaturum ad infeos ſibi certo perſuaſum habent. Ne vero fraus aliqua fiat vel Iejunio, vel Orationi, ſed in officio contineantur omnes; Cenſores publici conſtituti ſunt, ui in tranſgreſſores animadvertunt, oneſtiores pecuniaria pœna multantes, humiliores corporis pœna affligentes. Licet autẽ interdiu à cibis abſtineant, nocte tamen quibuslibet liberaliter veſcuntur, & indulgent genio: imo ntegras quandoq; noctes crapulis conumunt, tabernis ubiq; patentibus. Inens ibi hominũ concurſus, ſtrepitus, uſurri, clamores infiniti. Hi cantilenas oncinũt, illi tympana cytharasve pulant, alii venuſtis pueris adhibitis turibus, impudicisque confabulationius, & contactibus tempus terunt, aq; Zerbeta largiter potant: quicquid nim pleriq; laboribus lucrati ſunt, hoc otũ fere tũ diſſipant, dilapidant, & diſerdunt turpiter; ita ut non jejuniũ ad urgandã animã, & placandũ Deum ſed erius artificiũ quoddã ad ſaturandum orpus, & explendã libidinem, imo poius ad ſacrificandum Baccho & Veneri icendũ ſit. Vltimo Iejunii hebdomaario feſto circa meridiem, prolixa à antono fit Precatio; mox etiã à cæteris,

legiturque demum ex Alcòrano capu
cui titulus eſt *Almeide,* hoc eſt Cœn
Interim ſibi mutuo manus faciemq
exoſculantur, fælix fauſtumque Paſc
precantur, dicentes *Baaram,* hoc eſt, v
niat vel ſit tibi bonum Paſcha. Si qu
alterum offenderit, veniam ab offen
poſtulat, ac mutuas injurias ignoſcun
id enim ſi negligant, Paſcha Deo hau
gratum fore arbitrãtur. Finito jejuni
ſuum *Vlubaaram* ſive Magnum Feſtum
inſtar Paſchatis noſtri per triduum c
lebrant. Primo die (ut ſupra retulimus
ab omni opere vacant, cæteris non it
Iis vero diebus ex antiquâ conſuetud
ne paterfamilias etiam pauperrimu
vervecem mactat, epulatur, indulge
que genio cum domeſticis. Hunc ſacr
ficii loco mactatum prodeſſe animar
ſaluti putant, imo eos ipſos verveces o
mnes etiam Paradiſi gloriæ participe
quandoque futuros, ac pro domini
ſuis, qui eos in ſacrificium obtulerint
in extremi Iudicii die precaturos Deũ
ſtolidè exiſtimant. Sexageſimo à Ba
raam die alterum obſervant feſtum
quod *Chutſi baaram,* id eſt, Minus, ve
Parvum Feſtum, vel *Chairbaaram*, ho
eſt Religioſorum Feſtum, nuncupant
Eo namque tempore plurimi vel vot
rei, vel religionis ergo Mecham ad Ma-
hometis ſepulchrum peregrinantur,
veniam

eniam peccatorum ſuorum illic im-
etraturi: atque hi ſoli feſtum illud per
iduum obſervant, cęteri nequaquam,
um ad ejus obſervationem minimè
eneantur. Omnes interim manuū la-
oribus incumbunt, tabernas offici-
aſque ſuas aperiunt, & negotiationes
xercent. Genizari vero ludicra popu-
o exhibent. ſub porticibus quippe
hanorū ſive Caravanſarajorum pue-
os amictos ſplendidè funibus inſiden-
es, & in aëre libratos ſubvectant; liba-
ue *Cachas* appellata ad ſummos forni-
es appendunt, auferenti præmium
onſtituunt: à tranſeuntibus interim
hriſtianis munus expoſcunt, vel ab
nvitis exigunt. Liba hæc annulari for-
na ex farina frumentacea mixta ovis,
roco illita, ſeſami aut coriandri ſe-
nine ſuperſtrato conſtant. Cæterum
nultiplices apud omnes ſuperſtitiones
eprehendas. Somniis autem in pri-
nis multum tribuunt. Creſcentem &
lecreſcentem Lunam obſervant: Creſ-
entem ſalutant, & adorant : Turcæ
præſertim, qui in incremento fæliciſſi-
num quoddam omen ponunt; eamq;
pro ſigno militari habent, veluti fatali
quadam lege ſuo Imperio propitiam.
Hinc creſcente Luna omnia ſua nego-
ia (quæ quidem alicujus ſunt momen-
i) auſpicantur, exiſtimantes, maxima-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

rum eſſe virium in adjuvandis conat
ſuorum ſucceſſibus: decreſcentem ve
infortunia & triſtia omnia portende
Vnde cum in itinere ſunt, ſubſiſtu
nec niſi nova apparente Luna progr
diuntur: & ita curſu ejus & decurſu
ſuaque regunt omnia. Atque de Mah
methæorũ ſacris, Ritibus, Ceremoni
Templis, ſuperſtitionibus hactenus
tis. Reſtat ũt de eorum Eccleſiaſtic
viris aliquid dicamus.

CAPVT VII.

De variis Mahometæa Legis Ec-cleſiaſticis viris; eorum muneribus, conditione, & vitæ genere.

HAbent quoque ſuos Eccleſiaſtic
dignitatis viros diverſis muneribu
& ordinibus diſtinctos. Alii enim ju
dicunt, alii legem interpretantur, al
delubris præſunt ſerviuntque, ac ſa
cra exercent, alii mendicantes, pau
pertatem, quaſi abdicato Mundo, pro
fitentur. Auctoritate autem & dignitat
plurimũ inter ſe differunt, atq; alter al
tero dignior habetur. Supremum di
gnitatis gradum obtinet Muphtis, ve

Mophtis,

Mophtis, aut Mophti. Is enim reliquorum eſt Princeps, & veluti Catholicorum Summus Pontifex, ſacrorum Rex, ac ſummus Iuris Mahometæi Iudex: qui ut in alios ſui ordinis ſummam poteſtatem habet, ſic Eccleſiaſtica ſolus gubernat: quibus nec Imperator ipſe, nec Supremi Vizires, nec Baſſæ cæteri ſe immiſcent. Hujus præcipuum munus eſt ut perpetuo obſervet ne quicquam in conſilio Principis contra Mahometis legem, aut in Mahomethææ religionis præjudicium à Supremis illis Viziribus ſtatuatur: qui licet omnes vel ſinguli pro Imperatoris arbitratu ad tēpus moveri, vel excludi à cōſilio poſſūt, Muphtis tamē nunquā excluditur, nunquam ab ingreſſu arcetur; ea ratione, quod ſemper invigilare debeat, tanquam ſupremus ſuperintendens, & Mahometææ Legis Pontifex Maximus, ut ea perpetuo ſarta tecta cuſtodiatur: quam alioqui politici homines ex induſtria nunquam, ex negligentia tamē aliquando fortaſſe perfringerent, dum ad humana & civilia commoda nimis acriter mentis oculos intendunt; niſi aſſiſtens iſtiuſmodi graviſſimus Pontifex eos errantes in viam revocaret, & doctrinæ Mahometis ſubinde commonefaceret. Hanc ob cauſam prædictis Veziribus (qui numero quatuor intimi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

& ſupremi Imperatoris Conſilia
ſunt) quaſi quintus extraordinari
perpetuo adjungitur: ejuſque tanta
auctoritas, ut quamvis ſive in Caſtri
ſive in Curia, Lex à Principe, ſuprem
ſententia omnes comprehenden
ſubditos, feratur, nunquam deince
revocanda; eadem tamen ſtatim irri
ſit, & nulla, ſi ab hoc Pontifice pronu
cietur Alcorano, & Legibus Mahom
tis contraria. In aliis autem quæſtion
bus de lege Mahometæa, & difficill
mis, & maximè obſcuris, ſolus exemp
Pontificis ſummi, & veteris, & nov
Legis, ſeu Hebraicæ, & Chriſtianæ, co
troverſias omnes determinat, ſuprem
iis finem imponens, omni prorſus ſub
lata & appellatione, & cavillatione.
Huic uni propter ſummam in rebus Ec
cleſiaſticis dignitatem, & quod Maho
metis perſonam in hoc religionis offi
cio gerat, Imperator ipſe eum honorem
exhibet, quem nulli mortalium defert
ut quotieſcunq; eum accedat hic Pon
tifex, Princeps è ſolio ſuo exſurgat, ad
motaque pectori manu, & demiſſo in
terram capite, eum veneretur. Præterea
hic Pontifex in omnes Legis Mahome
tææ tranſgreſſores pœnas ſtatuit, edi
cta promulgat, ceteriſque Magiſtrati
bus exequenda mandat. Muphti ſucce
dunt Cadileſcheri, id eſt, Iudices ſu
pre-

premi, alias Cadiaſcheri, id eſt, Iudices
exercitus, numero tres, provectæ ætatis homines, & Legis Mahometææ peritiſſimi: qui, ne Muphtis cauſarum multitudine diſtrahatur, eoque facilius in hoc ſuo munere labatur, ei coadjutores & aſſeſſores ſunt dati, & ex ſuo munere peramplos annuatim percipiunt redditus: quorum primus miniſtrorum omnium in Romania vel Europa, alter eorum, qui in Natolia, vel Aſia Minori, tertius eorum, qui ſub Sultanico Imperio ſunt, generalis eſt ſpeculator, & ſupremus ſuperintendens. Hunc Selymus ſecundus ejus nominis Imperator poſt devictos Mameluchos prioribus adjunxit: qui licet ordine poſtremus ſit, dignitate tamen & auctoritate præſtat cæteris, par Caliphæ Babylonio. Vna omnes tanquam præcipui & primarii Mahometææ Legis interpretes, & Doctores eximii, Catholicorum Patriarchis reſpondent, & in Cadios, Seriphos, Santones, Choggios, Taliſmannos, Derviſioſque imperium (ut diximus) habent, eoſque quoad Eccleſiaſtica monent, dirigunt, corrigunt, & omnino quæ ſunt in ſacris agenda præſcribunt. Vt hinc facilè quis videat etiam apud Turcas præcipuam haberi religionis curam, politicasq; rationes ſic moderari, ut nequa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

quam religioni adverſentur, ſed cu
Alcorani Legibus conſpirent, Eccleſi
ſticorumque examini ſubjaceant. C
dileſqueri præterea Cadiorum offic
ſeu munia ſuo arbitratu conferunt: ſ
ab ipſis conſtituti ab Imperatore m
confirmantur. In hos item, ſi mun
negligenter aut indebitè adminiſtren
vel alicujus criminis rei inveniantu
ſeverè admodũ inquirunt, & animad
vertunt acriter, eandemque auctorita
tem ferè in omnes magiſtratus exer
cent, quam apud Venetos Syndici. Ho
Cadii adeo extimeſcunt, ut quand
provincias inquiſitionis ergo peragrar
eos ſciant, ſi ſceleris alicujus conſcii ſi
bi fuerint, ac placare poſſe muneribu
hominum ſeveritatem deſperent, eo-
rum adventum non exſpectent; ſed
publicum dedecus & ignominiam ve-
riti, fuga ſaluti ſuæ conſulant, & in a-
liis provinciis ſeſe abdant. Nam quos
culpæ reos inveniunt, non ſolum exau-
ctorant, ſed & flagris (ac ſi vilis eſſent
conditionis homines) acerbe admo-
dum cædi jubent. Si crimen eſt enor-
mius, vel gladio, aut laqueo eos neci
dant, vel ignibus comburendos tra-
dunt. Muneribus tamen (auri cupi-
ditate pellecti) corrumpi ſe ſępenume-
ro ſinunt. Cadileſqueros ſequuntur
Cadii, poteſtate Epiſcopis noſtris aſſi-
mi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

milandi. Iudices hi ſunt ordinarii, qui de divortiis, cæteriſque civilibus cauſis in aliqua urbe vel oppido cognoſcunt, in eos qui blaſphemi ſunt, qui vinum bibunt, qui Templum Precationis tempore non frequentant, nec Quadrageſimam obſervant, vel ſimile quidpiam contra conſuetum religionis uſum committunt, atque in legem peccant, animadvertunt. Nobilioribus vel ditioribus mulctam pecuniariam imponunt, humiliores flagris affici jubent: ſi tamen hos etiam aliquid in bonis habere ſubodorent, quo corpus redimant, pecunia mulctandos cenſent. Chriſtianos quoque & Iudæos, ſi quid criminis commiſerint, puniunt acerrimè, etiam capitali pœna, ſi cum Mahometana quapiam rem habuerint, vel Mahometeæ Legi maledixerint, vel cũ Mahometæo contra Prophetæ ſui Legem diſputaverint, eumve Chriſtianam fidem docere præſumpſerint, vel Muſſulmannum deteſtati fuerint. Maximũ ſiquidem ſcelus exiſtimant, ſi quis Chriſtianorum Muſſulmanno maledicat. Muſſulmannos autem vel Muslimonos ſe vocari volunt Mahometæi, aventque maximè ſalutari ſe hoc nomine, cum id rectè credentes & orthodoxos ſonet; alienę namque legis cultores cũ infideles reputent, ſe ſolos tali no-

nomine dignos arbitrantur. Cæteru
in controverſiis civilibus dijudicandi
Veteris Teſtamenti leges ut plurimu
ſequuntur. In exercendis vero litib
quæ fermè incidunt ob matrimonia
divortia, unusquiſque ſuam propria
agit cauſam, ſibi quiſque defenſor, nc
alius: nullus ibi advocatus, nullu
procurator, nullus ſollicitator: verur
utraque pars judicem adit. Is momen
to temporis rem tranſigit, litemque de
cidit. Si quis probare quid habeat, ſcr
pto, vel teſtibus, vel juramento pro
bat, juratque hic ſuper Euangelium
ille ſuper Talmud, alter ſuper Alcora
num. Nullæ præterea dilationes, null
juris ſubterfugia, ſed ſummaria omni
judicia. Nec enim ſciunt quid ſit Sen
tentia interlocutoria, quid Appellatio
quid Reviſio. Vbique eſt ſententia de-
finitiva: & fermè lis ſopita eſt, ante-
quam conteſtata. Succedunt Cadiis
Santoni, vel Hoggii & Taliſmanni: illi
Presbyteris, hi Diaconis Catholicorum
aſſimilandi. Templis namque inſervi-
unt, ſacra peragunt, ad Preces horarias
populum convocant, Precibus vacant,
concionãtur, ſed rarius, Hymnos, Can-
tica, Pſalmosque ſacros in Meſſitis
concinunt; Scribarum præterea ſeu No-
tariorum munere funguntur. Nulla
tamen illis circa curam animarum oc-
cupatio,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ipatio, neque ullis in ſcripturis ſacris,
ut etiam in humaniore literatura eru-
itiores ut evadant, curant quicquam:
d ſatis ſibi eſſe putant ſi Alcoranum
gere, & ſecundum literam interpre-
ri queant; quoniam non vulgari, ſed
eteri Arabica lingua à Mahomete eſt
aditus; & nefas exiſtimant, ſi vulgari
ngua interpretatus deſcriberetur. E-
guntur Sacerdotes à populo, ſtipen-
ium autem accipiunt è publico. Vxo-
, liberis, & familiæ dant operã: quod
ſtipendium nõ ſufficiat propter mul-
tudinem fortè liberorum, agricultu-
am exercent, jumenta curant, mercan-
ur, uſuram capiunt, vel mechanicis ar-
bus inſudant, quibus victum ſibi ſuis-
ue procurant. Ex his nonnulli Mau-
is Seriphi Nobiles, Turcis Emiri, vel
eithi dicuntur, & viridibus Thulipan-
is à cæteris diſtincti, in ſumma apud
mnes veneratione habentur, eo præ-
ertim intuitu quod à Mahometis ſtir-
e progeniti, vel ab Ali Propheta origi-
em ducere communi opinione dican-
ur. Præter hos, & eos, qui Mahome-
is ſepulchrum viſitarunt, Thulipanto
el veſtitu ullo viridi uti licet nemini:
piaculum quippe ingens putant viride
quempiam adhibere capiti tegumen-
um, aut viridi indui veſte, qui genus
ſuum ad Mahomedem vel Alim non re-
ferat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ferat, vel Mahometis ſepulchrum ni
adierit. Hinc etiam Chriſtianis & H
bræis, calceis, manicis, tibialibus, a
iſve interioribus veſtibus viridibus i
dui, lege vetitum eſt, pœna conſtitu
in eos qui contra faciunt. Ad hæc ſac
dotes omnes, cujuſcunq; ſint ordin
propter officium, & quod cœleſtia
Divina tractent, à ſervitute liberi ſu
& ab omnibus exactionibus, tribut
& aliis oneribus immunes, nec pend
teruncium, cum tamen reliqui omn
Imperatoris ſubditi, cujuſcunq; den
conditionis ſint, vectigalia fiſco ſolvā
ac cęteris exactionibus & oneribus ſi
obnoxii. Neque ſolum Seriphi in max
mo apud omnes ſunt pretio, ſed & c
teri Eccleſiaſtici plurimum à reliqu
populo honorantur: putant enim M
hometæi ad legis & religionis ſuæ ho
norem & laudem vel maximè pertin
re, ſi Sacerdotes honore afficiantur, qu
quidem honorem & legis providenti
& Imperatoris voluntas, ac populi pie
tas Sacerdotibus tribuendum duxit, &
longo uſu confirmavit, nec immerito
Nam ſacerdotum ſplendor & exiſtima
tio ſine dubio ad ipſius religionis glo
riam redundat, nec fieri poteſt quin re
ligio illa ſordeat & negligatur, cujus
miniſtros populus contemnit, & deſpi
cit, neq; ulla veneratione proſequitur

CAPVT

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAPVT VIII.

Agonizantium Mahometæorum ſtatus & conditio, eorum teſtamenta. Mira quædam ſomnia de animarum ſtatu in diem uſque judicii. Mos item ſepeliendi mortuos. Eorum cœmeteria. Vulgarium ſepulchrorum formæ & primatum monumenta; itemq; parentalia. Necnon Chriſtianorum & Hebræorum cœmeteria & ſepulchra.

Riuſquam modum ſepeliendi mortuos Mahometanis uſitatum, eomque cœmeteria & ſepulchra deibamus, operæpretium duximus, nnulla quæ ægrotantes dum ſe è vorum contubernio migraturos arrantur curare ſummoperè ſolent, idque de defunctorum ſtatu ante dicii extremi diem ſentiant, commeorare. Superius retulimus, Mahoetæos omnes luſtrationibus, eleeoſynis, jejunioque plurimum triiere, iiſque peccata, quantumvis ormia, purgari poſſe exiſtimare; atta-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

attamen ſi quid vi ablatum ſit, aut al
ri debeatur, id etiam reſtituendum,
ſolvendum, ſi non verè, ſaltem app
renter, exiſtimant. Hinc vicina labora
tes morte in primis operam dan
ſyngraphum ſolutionis à creditorib
ut nanciſcantur, etiamſi veram ſol
tionem non præſtiterint, reſtituerint
ablata, eoque velut præſtitæ ſolution
teſtimonio capiti agonizantis ſupp
ſito, ſatis factum debito putant: quin
mo etſi quandoque morientium ami
aut familiares ſyngrapha hujuſmodi
creditoribus vi etiam & metu exto
queant, crimini hoc ſibi à Deo nequ
quam verti, ſed perinde prodeſſe d
functo, ac ſi verè ſatis feciſſet, putan
Si quas vero furto, latrociniis, aliiſ
malis artibus divitias ſibi conflaverin
& neſciant quibus reddi debeant, tu
pecuniæ ſummam aliquam Xenod
chiis legant, vel balneum publicum
rigi, aut Meſſitam certo numero lam
padum illuſtrari, Santonisve annua
eleëmoſynam elargiri, aliave pietat
opera (de quibus in præcedenti capit
egimus) pro ſe fieri teſtamento ſtatu
unt, quod à Santonis Seriphisve pl
rumque conſcribi ſolet. Quia vero p
fas & nefas ut plurimum opes cumu
lant, majorem idcirco bonorum par
tem Meſſitis & Xenodochiis legandam

ve.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

el in uſus prędictos convertendam ſa-
gunt, reſiduo hæredibus relicto; hac
ge, ut uxorum inprimis dotes, ſervo-
im mercedes ac cętera debita ſolvant,
isque ſatisfaciant creditoribus. Ne-
ue tamen hæreditatem ſtatim à mor-
teſtatoris adire hæredibus liberum
t, ſed eam à jure Imperatoris redime-
, & à magiſtratibus enundinari ne-
ſſe habent, niſi defunctus ex eorum
umero ſit, qui libertate gaudeat, qui-
ue privilegio Imperatoris liberè de
onis ſuis ſtatuere poſſit. Teſtamento
onfecto, ubi ſupremum ſpiritum æ-
otum ducere animadvertunt, Santo-
um advocant. Is Alcoranum ei impo-
t, atque ex eo Caput quoddam *Cha-
ret elizi* nomine, id eſt, Tractatum Ie-
Chriſti ſepties legit: id enim animam
genti viatici loco fore, ac facere ad
rtam ſalutem, credunt, quam tamen
on ſtatim defunctos conſequi, ſed (ita
ctante eorum Zuna) in ſepulchro
uemque ſuo in diem uſque Iudicii
anere, ibique, prout in vita hac mor-
li ſe geſſerit, vixeritque, vel ab Ange-
s conſolari, vel pœnis affligi. Mox
nim atque ſepulchro quis conditur,
d tumulum defuncti accedere Ange-
s duos piceos, *Mungir & Quarequir*
ictos; horum alterũ clavam ferream,
terum uncum tenere, eoſque jubere
M ca-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

cadaveri ut elevato capite in genua
erigat, induatq; animam; quam ut i
duit, ab utroque Angelo interroga
num Mahometis legem obſervaver
Quod ſi bonã anteactę vitæ reddat r
tionem, hos diſcedere, ac duos alios i
ſtar nivis candidos eam accedere. H
ſeſe cuſtodes ac ſocios defũcto adhib
re, aſſiſtere & ſublevare jugiter in die
uſq; Iudicii. Sin malam, remanere n
gros, & hũc clava ferrea defuncti cap
tantis viribꝰ contundere, ut unico ict
ulnis quaſi ſeptem corpus defuncti i
terram adigat; mox illum pari impet
unco ferreo defuncto vulnus infliger
eumq; è terra eruere: atque hoc ho
rendo ſupplicio continuo miſerũ uſq
ad extremum Iudicii diem torquer
Hinc vero linteola, quibus cadavera in
volvunt, ab imo & ſupremo (ut ad An
gelorum imperium caput tollere, & i
genua ſeſe erigere facilius poſſint) no
conſuunt. Ne tamen hujuſmodi pœni
reddantur obnoxii, valentes profun
dunt vota & preces indies, his verbis
Libera nos Deus ab Angelo interrogante, a
tormento ſepulchri, & à via mala. Cada-
vera priuſquam ad ſepulturam efferan-
tur lavari proximiores conſanguinei
quam diligenter curant, aromatibus
inſuper; atq; aquis odoriferis ungunt,
odorantque, ne fœtore cubicula infi-

cian-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ſantur. non enim capulis (ut apud nos
noris eſt) includunt: ſed feretris Ita-
orum more imponunt: mox Thulipā-
um capiti addunt, & melioribus ve-
ibus induunt, ornantque floribus, at-
ue ita omnibus conſpicua efferunt.
ræeunt viri frequentes, & primo cero-
erarii cum candelis, monachi illorum,
ein Sacerdotes, poſtremo conſangui-
ei, non bini uti noſtrates ſolent, ſed
onfuſim, Pæana canentes ſuum, *la*
lah illa allah. Feretrum poſt hos qua-
uor aut ſex ad ſummum geſtant baju-
. Subſequuntur fœminæ, Mahome-
eo ejulantes ritu, voce ſtridula, lugu-
ique. Ad ſepulchrum ut ventum eſt,
onſiſtunt, lapidem removent, foſſam
fodiunt, corpus veſtibus ſpoliant, rur-
um goſſypino linteo aut ſindone illud
nvolvunt, ac tegunt: atque ita facie
d cœlum verſa, brachiis, manibuſque
xtenſis, ac lateri admotis, non in cru-
is modum complicatis, neque pectori
mpoſitis, ut apud Italos moris eſt, ſe-
ulchro impoſitum terra operiunt. In-
rim dum hæc ſedulo curantur, con-
nguinei, ceterique, qui proximi ad
eretrum adſtant, ſuum *la illah* conci-
unt; idque in tantum protrahunt, do-
ec omnia quæ ad funus pertinent, ritè
eracta ſint. Sępius etiam amici cum
ctu ad monumentum redeunt, & pro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

defuncti anima eleëmoſynas pauper
bus diſtribuunt. Solent quoque ple
que religioſis in funere prodeuntib
plena manu eleemoſynas imperti
quod ſi defunctus pauper fuerit, n
habeat unde religioſis funus comita
tibus ſatisfiat, plateatim collectæ p
cuniæ in eleëmoſynam illis elargiu
tur. Cœmeteria juxta vias publicas pl
raque poſita ſunt, ut tranſeuntes
mortales reminiſcantur; Deumque pr
ſalute defunctorum precentur; ext
urbes tamen & oppida: in urbibus o
pidiſve conſpicias nulla; cum id leg
vetitum ſit, ne cadaverum fœtoribu
urbes inficiantur. Eademque de cauſ
etiam remotius ab urbe pecora ſu
mactant, excoriant, & exenterant. Qu
in re veterum Romanorum ſecuti ſun
morem; qui ne in urbe ſepelirentur au
cremarentur demortuorum cadavera
legibus ſtatuêre: quemadmodum i
etiam lege Duodecim Tabularum ſan
citum conſtat: cujus verba ſunt: *In urb
ne ſepelito, neve urito*: Cum tamen ant
id tempus in domibus, quas ſinguli in-
colebant, doliis, aut vaſculis cadavera,
aut demortuorum cineres conderen-
tur: unde Lares (quos domeſticos vo-
citabant Deos) colere antiqui cœpere.
Neque Romanis tantum, ſed Hebræis
quoque olim uſitatum fuit ſuos extra

op-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ppida ſepelire mortuos, ut in viduæ
aimitanæ filio unico à Chriſto reſuſ-
tato videre eſt : idque è Legis Moſai-
æ zelo: vetuit enim Lex, ne quis ſe cō-
ctu cadaveris coinquinet: in quam
uo minus quis impingeret, voluit Syn-
goga ſepulturas longius abeſſe. Solis
atẽ melioris notæ Santonis, aut prin-
pibus viris, ſuis impenſis Mauſolea
ſepulchra intra urbis mœnia habere
ermiſſum eſt: quod item ab antiquis
omanis accepiſſe videntur. Sunt au-
m Turcarum cœmeteria ampla, ac la-
patentia: plebeiorum plerique ſub
o tumuli unius ferè viſuntur formæ,
pidei omnes, ac tres, quatuorve, ad
ımmum quinque pedes longi, inſtar
ınarum, ſuperficie plana, canalicu-
m in medio continentes, quam terra
nplent, floribuſque, aut herbis odo-
feris exornant. Extrema ſepulchri
tera ſupra mediam ſuperficiem quaſi
ſquipedem eminent, in frontiſpiciis
mortuorum nominibus ac die obi-
s, Arabicis literis inſculptis. Inter
ılgaria hæc ſepulchra quibuſdam in
cis Circaſſorum veterum, ac primatũ
auſolea conſpicias plurima, non py-
amidalem, ſed ſphęricam ſeu Meſſita-
m formam referentia: aliqua etiam
hriſtianorum monaſteriis, neque mi-
ora, nec ſtructuræ magnificentia or-

natuque inferiora, Meſſitam, portic
clauſtra, ambulatoria, variaque cub
cula continentia, in quibus ditiore
Taliſmannos ſuis ſumptibus alunt: q
ſacra inibi in demortuorum memor
peragunt, Preceſque, ac Pſalmos, hun
divaricatis ſedentes cruribus, quotid
ad certum numerum pro anima fun
datoris juxta ejus ſepulchrum obmu
murant. Id ex marmore, quadrat
tumbæ inſtar, panno viridi coopertum
cui à capite defuncti Thulipantum
lino ſubtiliſſimo contortum ſpiri
candidiſſimis, quo vivus uti conſuev
rat, itemque ornamenta equeſtria, ga
lea præſertim, & acinacis ſuperpoſit
ſunt. Santoni vero, cum nefas eſſ
putent in Templis quemquam ſepeli
re, non in ſuæ curæ commiſſis Meſſitis
ſed juxta eas ſua ſepulchra habent: qu
muro, cancellis ferreis impoſitis, præ
tereuntium conſpectui patent. Mar
morea hæc, vel lapidea ſunt plera
raque, oblonga, ad quadratam tamen
formam accedentia; ſuperficie plana
duobus, tribuſve circumſepta gradibus
canaliculas in medio exciſas, ad modū
vulgarium tumulorum, licet latiores
continentia: quas terra pariter imple
tas floribus atque herbis odoriferis or-
nant. Alii Palmis, vel Oleis ſepulchra
circumſepiunt; quarum veſci fructibus
ob

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

o demortui reverentiam religioni ha-
ent. Illud vero in primis mirandum,
uod nullo ferè mortis timore ducan-
r, neque etiam à peſtifera contagione
bi præcaveant. Si cauſam ſciſciteris,
ivinæ vindictæ morem eſſe gerendũ,
c ejus voluntati renitendum, nemi-
emq; mortem poſſe effugere, nec niſi
ſtinato evenire ajunt: ideoque fru-
a vitari loca peſte infeſta putant; irri-
ntq; Chriſtianos, qui tanquam divi-
æ ordinationi reſiſtẽtes luem peſtife-
m fugiendo declinare ſe poſſe autu-
ant. Cæterũ fœminæ ſingulis diebus
ivis (qui Mahometæis profeſtus heb-
omadarius eſt) frequentiſſimo cõcur-
u ad ſuorũ coſanguineorũ ſepulchra,
eces, Sacraq; pro ritu Mahometęo ibi-
m dicturæ, conveniunt, eaque ramis
ondẽtibus, & herbis odoratis, in aquã
gidã intinctis, adſpergunt; hærentq;
i à prima uſq; in ſerã lucẽ, pane, caſeo,
rnibus, aliiſq; obſoniis, quibus natu-
æ neceſſitati eo die ſatisfaciant, ſecum
atis, miſcẽtes hoc modo cũ ſupplica-
onibus & parentalia. Chriſtiani itẽq;
ebręi extra urbes & oppida ſua quoq;
culiaria cœmeteria habẽt; ſed à Ma-
ometæorũ longe remota: quæ ſaxorũ
rma, ſepulchris impoſita, eorũq; in-
iptione internoſcuntur. Chriſtiano-
m namque ſepulchra, maximè Occi-

dentalium, ſaxa habent oblonga, i
quadrangula, longitudinis pedũ qu
que aut circiter, nominis defuncti i
ſcriptionem, atque diem obitus La
nis verbis continentia. Hebræoru
quadrata, & minora, ac Hebraicis ch
racteribus inſignita. Neque hæc c
meteria gratis Chriſtianis & Hebræ
concedi quis putet: ſed vectigal in
ſolvendum Imperatori noverit. V
cunque enim ſive Chriſtianum, ſi
Hebræum mori, ac ſepulchro cor
contingat, pro cujuſque conditione t
butum penſitare coguntur omnes.
rientales Chriſtiani, itemque Hebr
groſſos aliquot pro jure ſepulturæ e
ſolvunt. Occidentales vel Europæi m
jus tributum dependunt. Si conſul vi
functus fuerit, quadraginta quinq
cechinos, ſi mercator, ſex, reliqui tre
Soli vero Mahometæi ab hoc tribu
immunes ſunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAPVT IX.

Varia quædam circa Syriæ indigenarum mores, & conditionem tam Mahometæorum, quàm Chriſtianorum.

SYriæ indigenæ vel Mahometæi, vel Chriſtiani, vel Hebræi ſunt. Mahometæi in Turcas & Mauros diſtinguuntur. Turcæ ut plurimum divites ſunt, & opibus præſtant cæteris. Horum alii negociationibus incumbunt, alii Mahometææ Legis ſtudiis addicti, vel Meſſitis ſerviũt, vel magiſtratus obeunt: alii vel ampla, ut Genizari, Spahi, vel Timariotæ, ab Imperatore merent ſtipendia, vel nobilium, ſeu primatum dignitate gaudentes, Begi titulo clarent. Mauri contra numero præſtantes (nam qui ruri degunt, oppidaque & pagos incolunt, ferè omnes Mauri ſunt) mechanicis plerique artibus dediti (quarum omniũ opifices aſſequuntur egregios) manuum laboribus vivunt. Homines etenim induſtrii, laboris minimè pertæſi, atque inediæ patientes, ſudorem ocio potiorem ducunt. Plurimi tamen vel mercaturam, vel agriculturam exercent, vel Meſſitis inſerviunt. Reliqui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

vel Imperatori militant, vel ſervilibu operibus ſibi victum quæritant, vel ſt pe emendicanda vitam tranſigunt. A unum vero omnes imbelles, effœm nati, inermes, molles, ac timidi vitar agunt inglorii, & Turcicum jugum, in viti licet, ferunt. Arma illis nulla, arcu ſagittis, & curvo ad latus pugione (qu *Cugnaram* vocant) exceptis. Quo vero pugnaciores atque audaciores appare ant, dum iter agunt, pectore & brachio dextro nudi incedunt, induſio veſteq ad tergum rejectis: quo corporis habi tu ſibi mirè applaudunt, ac ſe viros pu tant, & bellatores egregios. Turcæ ve ro otioſam plerique agunt vitam, labo ris pertæſi, & mechanicarum artium o ſores, & rudes; comeſſationibus, o tio, luſibus, potationibus, aliiſque re bus frivolis integros dies abſumunt. Nobiliores venationibus ut plurimum dant operã; vel armorũ exercitationi bus, equitationibus, haſtarum concur ſibus, vel latrunculorum luſibus tem pus terunt. Hinc marceſcentes otio, voluptatibus omnifariam immerſi, ni hil ferè præter Mercurium & Venerem tractant: quinimo, quo in Venerem ſunt ardentiores, eo ſe Mahometi gra tiores eſſe arbitrantur; tantumque Ve neri tribuunt, ut etiam in carnis deſide riis, ac comeſſationibus dies feſtos

agi

gi debere exiſtiment. Cæterũ in fami-
ari colloquio, ac mutuis officiis, &
uotidiana converſatione ſatis huma-
ios & civiles ſe exhibent: frequentibus
iatnq; honoribus ſe mutuo proſequũ-
ur, & ſalutant ſedulo, ac comiter. Mi-
ior majori citò loco cedit, tranſeunti
ſſurgit, caput inclinat, non aperit, ſed
nanu dextra ad pectus applicata, vel
apiti impoſita, capite inclinato hono-
em exhibet. Vulgaris autem Turcarũ
ſalutatio hæc eſt *Salam aleck*, id eſt, Sal-
vet te Deus, vel Pax tibi: cui reſpondet
alter *Alecieme Salam*, quaſi dicat: Tibi
quoque Pax, vel, Reddat ſalutem tibi
Deus, qui me ſalvum jubes. Maurorum
hæc, *Sabalcheir*, quod nobis eſt, Fœlix
ſit tibi dies vel bonum manè: ſubjicit
alter *Sanacheir aſia*, hoc eſt, Et dies & an-
nus uterq; ſit tibi fælix, vel, Tibi bona
ſanitas. Chriſtianis ſalutē non impre-
cantur: hac enim illos indignos exiſti-
mãt. Obvio tamē, & maximè noto, aut
cũ ejus accedunt ædes, *Marchabà*, dicũt;
quod nobis eſt Benè venias, ſeu Fauſtè
adſis. Cæteroquin Turcæ omnes hoſpi-
talitate plurimum gaudent, advenas ad
capiendũ cibum ſæpenumero liberali-
ter invitãt: pretium ſi quis exigat, ruſti-
citatis maximę loco ducũt: cujus rei &
nos in itinere ſæpè experimētũ fecim⁹:
nã ad cibi comeſtionē & communionē
frequenter invitati, aſſentientes eis
grati

grati fuimus: renuentes vero deſpect
In eo quoque laudandi, quod null
tam durus caſus eis contingit, ut fract
impatiētia redigantur in blaſphemia
id quod (proh dolor) apud Chriſtiano
nimis commune eſt. Verum quicqui
Turcis Mauriſque evenerit, non ſtoma
chantur, ut plerique apud nos ſolent
ſed illud habent in ore, *Suphan allah*
hoc eſt, Laus Deo. Vulgare Syrorum i
dioma Arabicum eſt: in urbibus autem
oppidiſque primariis etiam Turcico u
tuntur, maximè Turcæ, primateſque
viri, & Milites Genizari: qui & Arabicam quoque callent linguam, quam quidem maximi æſtimant, nec in minori pretio habent, ac nos Latinam: nullumque ferè invenias Turcam, nobilem præſertim & honeſtiorem, qui Arabicum ignoret idioma, etiam extra Syriæ provinciam: quinimo adeo omnibus cordi eſt, ut eo paſſim inſtrui liberos curent, quo doctiores evadant, Legiſque ſui Mahometis incumbere ſtudiis commodius queant. Hac enim lingua ſacra ipſis volumina conſcripta ſunt, hac preces publicæ & privatæ, Pſalmi item, Cantica, hymnique in Meſſitis fiunt. Publicæ idcirco per urbes paſſim ſpectantur Scholæ, ubi pueri Arabicis literis dant operam. In hoc autem toti ſunt, ut à primis annis

ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

verbum ediſcant Alcoranum, & infi-
nt memoriæ librum, quem non in-
lligunt. Neque vero ullis in Scholis
c comparet codex, ſed ludimagiſter
nemoria depromit penſum, & in ta-
la lignea deſcribit: id puer reponit in
imo, & poſtridie alterum ſcribitur
nſum: donec anni aut biennii ſpatio
tum ediſcat Alcoranum, ideoque
ulto plures reperias qui teneãt ſic Al-
ranum, quam qui ipſum habeant
mi codicem. Poſt hunc ad verbum
iſcunt libellum, in quo præſcriptæ
nt gentis ceremoniæ: nec tamen eis
uippiam declaratur, niſi quantum aſ-
quuntur commercio ſermonis verna-
li; qui tametſi diſtat multum ab ea
tione quæ conſpicitur in libris, tamẽ
agnum adfert aditum ad percipien-
a pleraque vocabula. Hinc jam per-
unt ad Grammaticam, quæ mille di-
chis compoſita eſt. Hanc verſuum
hiliadem tabulis ſuis commendant
emoriæ, & quotidie apud præcepto-
m penſum reddunt: nam in Scholis
ullus comparet codex. In hac Gram-
atica fermè biennio aut triennio ver-
ntur. Inde ad altiora pergunt aliis in
holis. Sunt namque & alii in urbibus
udi Literarii, quos doctiores, & in
rammatica jam verſati frequentant,
iiſque Mahometis ſui atque Imperii
civi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

civilibus Politiciſque Legibus ſtude
& doctoribus ſcholaſticis inſudant,
poſtea ad magiſtratus obeundos d
niores reddantur. Liberalibus ſtud
nullã navant operã: neq;enim Philo
phiam, aut Medicinã, vel Matheſim,
liasq;artes liberales quicquã curãt, ſ
negligũt prorſus, atq;inutilia ſtudia p
tãt. Pauci ſaltẽ Dialecticã, Rhetoricã,
artes reliquas attingunt. Etſi vero inv
nias aliquos, qui Medicinã calleãt, pr
fiteanturve; quam ex Avicennæ, Hipp
cratis, & Meſuę libris Arabicè conſcri
tis hauriunt, rariſſimi tamẽ eam exe
cent, manente interim Medicinæ ſtudi
ut plurimum apud Hebræos; qui ubi
fere locorum apud Turcas & ſub Tu
cica ditione eã profitẽtur, & exercitã
Hi namq; linguarum peritiæ ſtudioſio
res quam Turcæ, Mauriq;, Hebræorum
Græcorum atq; Arabum ſcriptis adjut
luculentius Medicinæ artem addiſcũt
doctiores & peritiores evadunt cæteri
Orientis populis: adeo ut & ipſe Impe
rator eorũ opera in re medica, cæteri
poſthabitis, utatur. Verſibus autẽ com
ponendis utraque lingua & Turcica &
Arabica multi cum Turcæ tum Mauri
tempus omne impendunt: quibus e-
gregia & præclara ſuorum Imperatorũ,
ac Ducum, & fortium virorum geſta fa-
ctaque enarrant, laudeſque ſui Maho-
me-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

etis decantant. Typographos nullos
abent, prælaque ignorant. Hinc libri
orum non typis excuſi, ſed à publicis
ribis conſcripti proſtant: ideoque &
riores & cariores habentur. Magni
item laboris eſt hic aut emere codi-
s, quod nullæ ſint tabernæ librariæ,
t hinc iſtas merces avehere; ideoque
fficillimum parare ſupellectilem li-
ariam. Ea vero ratione calcographos
llos admittunt, quod pernicioſos &
eipublicæ & Fidei eſſe autumēt: Hinc
im Fidei noſtræ ſchiſmata & hæreſes
llulare ajunt. Scribarum pleriq; ſupra
nua ſcribunt, non pennis anſerum, ut
s, ſed calamis, more veterum. Char-
vero utuntur non è membranis, aut
teis noſtro more confecta, ſed goſſy-
na, eaque candidiſſima, & lęvigata,
am ſupra aſſerem complanatam, co-
ſeu dente, aut cōchylio aliquo miri-
e poliunt, & nitidam reddunt. Mos
ſcribendi & chartæ uſus omnibus
ſim Orientis populis communis eſt,
ibis præſertim & Chiecagiis, qui
rens eo munere ſibi lucrum com-
rant. Chartas autem Occidentalium
re haud quaquam complicant, ſed
ongum protenſas convolvunt; con-
ptas ad alios uſus non accommo-
nt, ſed religioni habent, & cri-
ni vertunt ſi quis id faxit; putant
enim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

enim Dei nomen deſpici ſi fortè in
deſcriptum fuerit. Plerique ſyngrap
non ſua manu ſubſcribunt, ſed ſigi
æreo (cui nomen cujuſque propriu
inſculptum eſt) atramento madefa
id firmant. Sigillis tamen Occiden
lium more ullis in literis non utunt
ſed contenti nudis literis, ſi nomen
ſit mittentis, vel ſyngrapha, cætera
na reputant. Cęterum cuncti matrim
nium ineunt, & uxorati ſunt, etiam
cleſiaſtici, exceptis Draviſiis: quib
connubia licet vetita ſint, adulteria
men, & ſtupra, ac nefanda contra n
turam peccata impunè committu
Neque una contenti, etiam duas, tr
ve & plures ſibi copulant Mahome
uxores. Mahometæa ſiquidem Le
quatuor cuique legitimas ſimul du
re uxores permiſſum eſt. Has etia
prout libet dimittere, aliamque in l
cum miſſæ ſubrogare liberum eſt:
tamen lege, ut quaternum repudii n
merum non excedant. His pellic
& mancipia, quotquot volunt, atq
alere poſſunt, adjungunt, quæ illis v
lut uxores ſecundæ notæ ſunt. Lex
nim Mahometæa emptas aut bello ca
tas tot habere cuique permittit, qu
quis nutrire prævalet: illiſque pro v
to uti, & revendere pro arbitratu, m
do ſteriles fuerint, haud quaquam gr
vida

das : quam enim herus ex ſe gravidam
gnoſcit , hæc ſervitutis excuſſo jugo li-
ertatem perpetuam adipiſcitur, neque
mplius ſervituti obnoxia reddi , aut re-
endi, ſed donari tantùm poteſt. Neque
olum extraneas fœminas , ſed agnatas
uoque & affines ducere uxores Alco-
ani edicto conceditur, quod eâ ratione
nſtitutum dicunt , ut genus uniuſcujuſ-
ue propagetur , & ex duplici conjun-
tione amicitia inter eos firmior redda-
ur , mutuaque benevolentia commo-
iùs conſervetur. Nec mirum cuique vi-
eri debet Mahometæos omnes tanto-
erè intemperantiæ & rei venereæ eſſe
editos,ac velut bruta pecora ſolam car-
is voluptatem, ſolam libidinem ſpecta-
e,cùm & ipſum Mahometem eorum
Prophetam, effrænis licentiæ hominem,
& planè belluinum,ſexdecim aut ſeptem
upra decem uxores habuiſſe auctores
radant , tredecim ſaltem Chronicon
urcicum ei fuiſſe uxores non diſſimu-
et , quibus & concubinas plurimas ad-
civiſſe, atque etiam aliorum uxorum
dulterio ſe polluiſſe ſcribunt hiſtorici.
Quæ tamen omnia ſua adulteria, ſcorta-
iones , & libidines Deo adſcribere , ac
antæ fœditatis Deum ipſum auctorem
onſtituere,ac jactare patronum,non eſt
eritus;Deum enim hæc ſibi omnia con-
eſſiſſe , & ſibi uni decem aliorum pro-
hetarum in coëundo virtutem & forti-
udinem tribuiſſe, audaciſſime auſus eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

gloriari. In contrahendis vero nu-
tiis non noſtratium more Sponſæ
parentibus dotatæ Sponſis offerunt,
ſed Sponſi, ſive Turcæ, ſive Mau-
dotem Sponſæ conſtituunt, & prop-
modum à parentibus emunt, quæ q-
dem conſuetudo apud omnes Orie-
tis Chriſtianos etiam viget, eamq-
veteribus uſitatam fuiſſe ſacræ p-
dunt Literæ. Nova nupta, pridie quam
viro congrediatur, ſolemni pompa n-
meroſa propinquorum comitante cat-
va, accenſis præaltis cereis, ad baln-
procedit. Poſtero die Sponſus dona C-
dio mittit, petitque de dote jam ſolu-
dotale ſibi confici Inſtrumentum. H-
veſtes, & ornatus omnis muliebris, cæ-
raque ad uſum Sponſæ neceſſaria comp-
rantur. Mox Sponſi Sagoſius (nos Pa-
nymphum rectè dixerimus) plurimis c-
mitatus Sponſi convivis, inſtrumentiſq-
muſicalibus, ædes Sponſæ adequitat,
ſumpto cum ſuis, in ipſo veſtibulo aut i-
pluvio domus, jentaculo, Sponſam ev-
cat, quam à patre ſibi traditam, equo i-
ponit, atque ad ædes Sponſi ducit, eg-
gio apparatu. Præcedunt tibicines,
tympaniſtæ: ſubſequuntur varii generis
tenſilia, omnis ſupellex Sponſæ, omniſq-
ornatus muliebris, equis (qui à Spo-
Sponſæque mancipiis manuducuntu-
impoſita. Inter hæc media ſub umbe-
la equitat Sponſa, velata facie, ac te-
goſſypina tenuiſſima obvoluta, cuj-
utrun-

rumque claudunt latus Sponſæ pediſſe-
uæ, & nutrices plurimæ, pedites om-
es, luctuoſo ululatu & voce ſtridula
eræ deplorantes virginitatem. Illa in-
rim cuicunque obvio, noto maximè
onorem exhibet, capite nonnihil incli-
ato, quod alias fœminis non licet. Ac-
edens ad limen Sponſi ex equo depo-
tur: cui obviam Sponſus occurrit, gra-
labundus excipit, & ad penetralia in-
oducit; nuptiaſque eo die cum amicis
lebrat, fœminis à viris ſeparatim epu-
ntibus. Cœna completa choreas du-
unt, & tripudiis terunt tempus. Poſt
oras aliquot à Sagoſio ad Sponſi thala-
um ducitur, traditurque Eunuchorum
ſtodiæ: mox ab accedente Sponſo de-
latur: quæ ſi ipſa exuere ſe veſtibus
cuſet, aut differat, à Sponſo, ejuſve à
ubiculis exuitur, & lecto imponitur. Po-
ridie rurſum cum ſuis balnea repetit,
inori tamen ac conſanguinearum tan-
m comitatu; lota denique ad domum
ariti læta reducitur. His quidem
eremoniis nobiliores fœminæ nup-
as celebrant, cætere non item. Id
num ab omnibus obſervatur, ut do-
tæ prius ac lotæ maritis tradan-
r. Quod ſi quandoque Turcarum
iaurorumve quiſpiam tædio, vel
viori quavis cauſa, imo nulla, ex
rimariis aliquam ſibi amplius ha-
ere uxorem nolit, ſoluta vel paren-
bus uxoris, vel ipſi uxori dote, Ca-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

dii accedente auctoritate, demitter eam, atque aliam ducere pro arbitrat poteſt. Fit enim ſine ullâ culpâ divorti modò dotem certam initio pactam ma ritus dimiſſæ conjugi perſolvat; conce sâ interim dimiſſæ alteri nubendi facu tate. Neque ſemel tantùm unam ea demque repudiare conjugem cuique fa eſt, ſed & tertiũ dimittere, ac denuò re cipere, modò alteri interim nõ nupſeri permittitur, ultra nequaquam, niſi inf miæ notam ſubire quis velit. Hinc faci videre eſt non magis firma eſſe apu Turcas virorum & mulierum conjugi quàm impuros vulgò proſtitutarum & ſcortatorum amores. quinimò æquè le vibus de cauſis matrimonia diſſolvi uxoreſque à viris rejici, quam apud no moroſi & imperioſi domini dominæve ſuos ex ædibus famulos famulaſque ſib non ad nutum ſervientes expellunt. Ad eò ut ob tantam divortiorum crebrita tem, & uxorum leviſſimis de cauſis mu tationem, eò ſpectare Turcarum matri monia jure dixeris, non ut pietati, ſe ſpurcitiæ; non ſpiritui, ſed carni; non un Deo cœli, ſed Ventri, & Veneri, & Cu pidini ſerviatur, hominumque impoten tium immoderatæ intemperantiæ quan laxiſſimè remittantur habenæ. Plure autem cum alant uxores, quibus ſingil latim quotidie victum diſtribuunt, avari tia immenſa, ſumma diſcordia, conten tiones, rixæ continuæ, illos torquent

qua

quas demum divortia plurima, & de re-
pudiis controverſiæ fere infinitę(ut dixi-
mus) ſequuntur. Vtriſque enim & viris
& fœminis vel quâvis datâ occaſione,
etiam nullâ interjectâ causâ, quovis tē-
pore divortium petere conceditur. Hinc
verò filii quandoque parentes, iidem-
que filios ſuos non cognoſcunt, ac nullo
idcirco amore ſe mutuò proſequuntur.
Chriſtiani Orientales, itemque Hebræi,
unicâ uxore contenti, polygamiam non
admittunt. Fœminæ tamen, lotæ prius &
dotatæ à viris, uti & Turcæ, matrimonia
ineunt. Cæterùm Chriſtiani Syriæ indi-
genæ (qui quidem per univerſam Sy-
riam plures ſunt quàm quis credat) ob
diutinam cum infidelibus conſuetudinē
(ex convictu enim, ut author eſt Seneca,
mores formantur) plurimi immerſi vi-
tiis, nihil præter nomen Chriſtianum
præ ſe ferunt, pejores quandoque ipſis
Turcis ac Mauris. Non tamen omnibus
eadem conditio eſt: ſunt enim multi vi-
tæ ſanè exemplaris, ſynceri admodùm,
ſimplices, & hæreſeos neſcii, Chriſto in
primis devoti, ac carnem jejunio mace-
rantes, quibus & Mundus mortuus eſt,
& ipſi mundo; adeoque virtutibus de-
diti, ut etiam quandoque moribus & vi-
tæ ſanctitate noſtræ religionis monaſti-
cos longè ſuperent. Licet autem variis
exactionibus, oppreſſionibus, injuriis, &
opprobriis à Turcicis Magiſtratibus, lu-
cro plerumq; inhiantibus, indies vexen-

 tur,

tur, deprimantur, & affligantur, vi
pendanturque ab omnibus cum Tur
tum Mauris: ſub jugo tamen vivere
ſueti, ac libertatis commoda prorſ
ignorantes, ſecum optimè agi p
tant, ſuamque cæterorum gentium co
ditioni longè præferunt, ac ſe ſolos f
lices arbitrantur; quinimo ſe longè be
tiores Occidentalibus prædicant, qu
fæliciores ac temperatiores regiones i
habitent, cum tamen omnium miſe
rimi atque infeliciſſimi habendi ſint, qu
bus ipſa miſeria pro ſolatio eſt. Qu
enim acerbius quid calamitoſius even
re alicui poſſit non invenio, quam p
tyrannidem ſępenumero bonis ſpoli
ri, ſtuprari filias, abduci filios, eo
que in avitæ fidei ac proprii ſanguin
perniciem educari; denique vapular
innoxios, & quibuſvis barbarorum e
poni injuriis; neque tamen vel hiſcer
quidem audere? Atqui his, aliiſqu
malis calamitatibuſque premi plero
que Orientalium manifeſtum eſt: ne
minem tamen reperias, qui de illat
injuria, aut vi, vel damno accepto a
pud magiſtratus Turcicos conquera
tur, cum nulli tutus ad judices pate
at acceſſus: id enim ſi quis facere præ
ſumat, prius omnem conſumat ſub
ſtantiam, vitæ etiam incurrat diſcri
men, quam ſuis rebus afflictis auxi
lium ferat, vel maxime verendum eſt
fraude nimirum & potentia Turca
rum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

um omnia confundente. Interim hoc
nicum miſellis in hac lerna malorum
latium ſupereſt, quod publicum Re-
gionis Chriſtianæ exercitium impunè
mnibus permittatur. Habet namque
a quæque natio & Templa & Orato-
a, ubi ſacra peragere, & conveni-
religionis ergo libere poſſunt. Lex
nim Mahometæa Chriſtianos cujuſ-
unque ſub Imperio Turcico degen-
es non attigit, niſi uſque eo ut ne-
inem à Lege Mahometis dehorten-
ir, cæterum omnibus liberum eſt ſuæ
uibuſque Eccleſiæ parere decretis.
inc heri famulos, parentes liberos,
Epiſcopi ſubditos quotidianis ex-
ortationibus admonent, excitantque,
t in ſua quiſque Fide conſtantiſſime
etinenda ad mortem uſque perſeve-
et. Licet autem Patriarchæ vel
piſcopi Chriſtiani ſub Turca de-
entes Romam quandoque ſe con-
erant, ut à Pontifice Romano vel un-
antur in Epiſcopos, vel ab aliis in-
ncti confirmentur, vel ſuam Ec-
leſiæ Romanæ ſubjectionem, & cum
a communionem confiteantur; nun-
uam tamen quiſquam illorum damnum
liquod ea de re paſſus eſt, multo minus
magiſtratibus Turcarum vel in carcerem
onjectus vel ſupplicio affectus eſt, niſi
rætextu religionis aliquid contra Rem-
ublicam eos egiſſe conſtiterit, aut ea
e cauſa apud Magiſtratus Turcicos
 fuerint

fuerint accuſati. Quinimò nec religi
ſos Romæ in academiis educatos,liter
imbutos, & ſacris initiatos , cum in p
triam reverſi ad dignitates eruditio
ergo promoti fuerint , ulla injuria u
quam à Turcis acceptos, aut detrimen
quicquam hactenus à magiſtratibus Tu
cicis ſuſtinuiſſe quiſquam intellexi
Præter publicum autem religionis exe
citium etiam arcum ligneum , ac tela
ſagittaſve Chriſtianis Orientalibus, cu
iter faciunt,geſtare,ædificare domos, a
gros colere , vineas plantare , arment
poſſidere, propriaque re uti omnibus l
berum eſt.Neque tamen hæc gratis con
cedi quis putet, ſed ſoluto à ſingulis tri
buto annuo,aliiſque præſtitis & angarii
& vectigalibus,fiſco penſitari ſolitis,qui
bus omnes nemine excepto redduntu
obnoxii. Sunt autem varia apud Turca
tributa, ut vectigalia publica : pro cujuſ
que tamen magiſtratus arbitrio modò
majora modò minora. Ordinaria , uti
accepimus, hæc ſunt. Quotannis ſinguli
patres familias pro cujuſque capitis re-
demptione Cechinum ſive Sultaninum
aureum ſolvunt. Si parentes ſolvere ne-
queant , ad liberos ſuos in ſervitutem
vendendos compelluntur. Alii catenis
vincti oſtiatim obambulant , ut ſtipem e-
mendicent. Quod ſi nec ita quidem ſol-
vendo ſint, perpetuis carceribus manci-
pantur. Adhæc pro Ove, Caprâ,aut Vi-
tulo Maidinos quinque : pro Bove , E-

quo,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

uo, aut Camelo tria Sajata: quartam
tem partem fructuum, quos colligunt,
n publicum inferre horreum, aut ære
edimere coguntur. Mechanici quoque
e ſuo quæſtu quartas dependunt. Pro
omo, ſi quis propriam habeat, pretio
omus æſtimato, certum annuum tribu-
um publico exactori pendit. Cum nos
lepi hæreremus, inter cætera maxi-
num à Baſſâ Alepino Chriſtianis urbis
ncolis impoſitum fuit vectigal: quo
xatis domibus pro cujuſque valore,
uiſque ſemeſtris locationis pretium
olvere cogebatur. Publici exactores ſeu
ublicani, *Emini* vulgo appellati, ut plu-
mũ Hebræi ſunt, gens exactionibus &
ſuris ſupra mortales cæteros dedita.
inc *Scifut*, id eſt Cornuti per ignomi-
iam dicti, odio ab omnibus, cùm Chri-
ianis, tum Mahometæis habentur,
uum ipſi etiam Turcæ paulo ſyncerio-
s homines conſcientiæ, nolint audire
ublicani; non aliter ac ſi cum infamiâ
onjuncto propter aliorum nequitiam
omine virum bonum appellari nefas
t, etiamſi præter officium nihil ipſe
aciat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAPVT X.

Variæ Arabum & Turcarum monetæ: earumque genera & pretia.

FRequentem ſuprà Turcicæ mone mentionem fecimus, pretium tam nullibi expreſſimus. Locus idcirco l poſtulat ut nummorum Turcicorum v lorem brevibus explicemus, quo ſingul rum pretium lectori innoteſcat, colli que poſſit qui noſtrorum Principu nummis reſpondeant. Varia ſunt ap Turcas Mauroſque Syriæ indigenas m netæ genera, argenteæ præſertim, & ære unicum aureæ. Hanc Turcæ *Altum* Mauri *Dahab*, Itali *Sultaninum* indigitar reſpondet autem Venetorum Cechin ſeu Ducato Vngarico; ejuſque pretium r tione temporis, vel ob bellorum gravam na, vel alias ob cauſas Baſſarum edic modo augetur, modo minuitur. Cu nos Syriam peragraremus, valoris er Maidinorum nonaginta; licet paulo an minoris extitiſſet pretii. Diximus ha valore æquare Cechinum Venetum, Ducatum Vngaricum: ſunt tamen qui Ga lica quoque atque etiam Hiſpanica ſc ta aurea juſti ponderis (etſi minus apu nos valeant) pro Sultanino expendar Monetæ argenteæ plura ſunt gener

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

el enim Sajat vel Maidini, vel Aſpra,
urcicè *Achtſia*, nuncupantur. Aſprum
inus cæteris valet: id Turcis etiam *Oſ-*
an, Mauris *Atmenie* dicitur. Duo-
ecim Aſpra decem Gazettis, vel viginti
archettis, aut Solidis Venetis æſti-
antur: quæ noſtris Stupheris octo re-
ondent. Maidinus vero Aſprum cum
midio facit, ac noſtrum Stupherum
quat: quinque Maidini, vel octo Aſpra
num Sajat conficiunt: quatuor Sajat du-
libras Venetas cum dimidia, ſeu no-
os Stupheros viginti valent: Sajat octo
ucatum Turcicum valoris quadragin-
Maidinorum conſtituunt, duo Du-
ti cum ſemiſſe Sultaninum efficiunt.
æter Turcicos hos omnes Chriſtiano-
m quoque Principum nummos argen-
os admittunt plurimos; Ducatos argen-
os Venetos, Taleros Germanicos om-
s generis, Batavicos item, & Regales
ſpanicos; qui omnes eodem æſtiman-
pretio, valentque ſinguli Maidinos
aginta quinque, licet apud nos pre-
multum inter ſe differant; adeo ut
lerus unus cum ſemiſſe Sultanini au-
valorem æquet. Ob tamen evidens
que ingens lucrum Taleri præſertim
tavici eo plurimi advehuntur, Ce-
ini vere Veneti nulli penitus, aut
i, cum pluris æſtimentur Vene-
s. Habent & Syri æneos nummos
rii pretii; Zibit, Mangurem, Direm,
Nuccaros appellatos. Nuccari
ſex

ſex Maidinum efficiunt, Mangures it
ſex Aſprum valent, unus verò Nucca
duobus conſtat Diribus, duo item Zi
unum Direm faciunt. Hieroſolymi
perque univerſam Palæſtinam Dama
uſque Maidini Cairenſes in pretio ſu
valentque duplo plus cæteris Syriæ M
dinis. Hinc Cechinus ſive Sultani
aureus dum nos moram Hieroſolym
traheremus, quadraginta quinque ta
tum Maidinis iis in partibus conſtab
Talerus verò triginta æſtimabatur. I
maſci nobis iſtac iter facientibus Cec
nus centum & ſexdecim Maidinos va
bat; Talerus ſexaginta quinque. Al
ſub diſceſſum noſtrum Cechinus ad ce
tum & viginti Maidinos, Talerus
ſexaginta octo excreverat. Cæteru
Turcicæ monetæ argenteæ pleræque a
ulterinæ ſunt, ut etiam ipſi mercator
iis recipiēdis aſſueti probas ab improb
vix diſcernant. In Cypro inſulâ Vene
monetæ nummi & argentei & aurei i
digenis in primis grati ſunt, magiſq
expetuntur quam Turcici: quinimo S
jatos & Maidinos Syriacos omnino r
cuſant, ſolaque admittunt Aſpra.
Cretâ cæteriſque Veneti juris inſu
ſola Veneta moneta in uſu eſt, eaq
cum lucro expenditur; cum majoris ib
dem ſit pretii, quam Venetiis.

C A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAPVT XI.

rivatorum in Syriâ ædes , & habi-acula. Varia in iis ſupellex , & circa domeſtica cultus.

Iximus hactenus de variis Turcarum
Ritibus , Ceremoniis , Templis,Re-
iofis, Magiſtratibus,Publicis ædificiis,
que privatorum in Syriâ moribus , vi-
inſtituto , ac monetæ genere , & pre-
: ſupereſt modò ut de Ædium in Sy-
qualitate ac conditione , Ciborum,
m & Veſtium genere aliqua ſubjicia-
us ; ac primum de Ædibus Syriæ di-
ndum , & Supellectili variâ. Hæ unius
e contignationis ſunt,paucæ duarum,
uciſſimæ trium , lapideæ pleræque :
cta non cuneatim coëuntia, ſed plana,
pavimentis ſubdialibus ex contusâ
tâ fiſtucatâ operta : quæ tranſverſis
abibus ſuſtentantur. Sacra Scriptura
mata vel Solaria vocat , noſtræ leges
iam Solaria vel Meniana appellant :
ntque ut plurimum corona cincta , ne
cilis in præceps lapſus ſit. Ianuæ ita
miles & anguſtæ, ut quiſquam niſi in-
rvato corpore ingredi nequeat. In-
oitus aliqui profundi adeo atque ob-
uri, ut ſpecus ingreſſum potius , quam
mus putes. Frontiſpicia plateas ad-
icientia nullas feneſtras habent , aut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

raras. Impluviis pleræque ditiorum e
ornatæ; quibus lumen deorſum cubicu
capiunt. Quadratæ præterea formæ co
tinent, diætas, hieme ad Solem, æſta
ad umbram admittendam percommoda
magnifico ſanè & fornicato opere co
ſtructas. patent ab uno latere, & noni
hil eminent, ternis quaterniſve gradib
marmoreis, vel lapideis adſcenſum ad
tumque præbentes: parietes marmore i
cruſtati, pavimentum è marmore verſic
lore eſt; id tapetibus inſternunt, quib
(calceis in ipſo aditu relictis) more ſi
inſident. Hic convivantur, latruncul
ludunt, confabulantur, ac quoſvis ill
convenire volentes admittunt. Ser
clavibuſque utuntur ligneis, non ferrei
uti apud nos moris eſt. Claves palm
res, quadratæ, oblongæ, digitum craſſ
quarum alteri lateri extremo infiguntu
clavi ferrei quini, vel ſeni, aut ſepten
pluresve, prout ſeræ exigit ratio: qu
certo ſpatio ſejuncti quaſi unciatim e
minent. Claves hæ ſerarum foramin
bus inſertæ, clavis infixis, illos (qu
in ſera occuluntur mobiles & oppoſi
ti) elevant: atque ita ſera reſera
tur. Rara in his ædibus ſupellex
nullus aulæorum ſplendor, pictarum
tabularum varietas nulla, nullus in
ſuper cathedrarum aut ſcamnorum u
ſus: non menſæ, non mappæ, no
quadræ, non mantilia, imo nec ful
cra, nec capſæ, aliave cubiculorum
orna

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

namenta noſtratibus uſitata. Ditio-
n quidem cubicula tapetibus inſter-
ntur, culcitris è byſſo vel holoſerico
perpoſitis. Culcitris adduntur pulvina-
, cervicalia, & coopertoria ſerica, lin-
nequaquam: eorum namque uſum
nimè cognoſcunt. Arma pendent de
rietibus. Ciſta hic tantum una, atque
era, eaque viminea, & corio tecta. Ra-
ſimi præter Baſſas, ſcamna cathedraſ-
in uſu habent, deauratas & holoſerico
titas. Plebeii unica culcitra conten-
ſtorea tantum ſuppoſita, humi de-
mbunt; tegumento autem goſſypino,
lineo depicto, & goſſypio ſuffulto
ctu ſe contegunt, & ſuperioribus
tum exutis veſtibus, ſubucula, cali-
que goſſypinis induti, dormiunt. Men-
llis eſt corium rotundum, *Sofra* di-
m, humi extentum: cui panem, ob-
iaque imponunt. Hinc aſſident mo-
ſuo, & velut bruta animantia, ca-
e inclinato, avidiſſimè ſimul & im-
ndiſſimè vorant. Ante cibum pre-
præmittunt. Panem non ſcindunt, ſed
ngunt. Tribus aut quinque digitis ci-
m ſumunt, nunquam duobus; Diabo-
n enim hoc modo veſci ſtolidè nugan-
: quem nequaquā imitandum cenſent.
neſtiores tabulam rotundam, pe-
culo palmaris altitudinis affixam
uam *Tubaccam* vocitant) menſæ lo-
habent; eamque corio pro mappa in-
rnunt, & ſubſtratis ſtoreis, vel
tape-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

tapetibus, aut parvis pulvinaribus
ſidentes, cibum ſumunt. Cœnâ perac
aut prandio, ſpongiâ madefactâ coriu
abſtergunt, ac lavant: mox fune extrem
infixo oris, veluti marſupium cont-
hunt; cui panem reliquum, ac cochl-
ria includunt, & in angulo cœnaculi ſ-
pendunt. Tenui autem victu conte
non eos ciborum apparatus, nec tam
rias dapes habent, neque ea celebr
convivia, quæ noſtrates ſolent. Fœmi
cum viris nunquam aut rarò prande
ſed ſeparatis in cubiculis prandia
munt, ac parcè admodum victitant. S
vis duodecimum annum egreſſis mul
rum ingredi habitacula non permittu
ſed minoris ætatis pueros adhibent: c
illis inſerviant, & neceſſaria quæque c
ferant. Servæ ſeu captivæ uxoribus coh
bitant, iiſque inſerviunt, & domi con
nuo latitantes manuum operibus i
cumbunt, nec ſervorum uti conſuetu
ne, aut colloquia cum ipſis miſcere u
modo illis liberum eſt. Quinimò nec c
mo egredi, aut in publicum prodire co
ceditur: niſi cùm vel heras ad baln
progredientes, vel extra urbem, orati
nis vel recreationis ergo exeuntes, c
mitantur. Inter empticios ſervos ſe
vaſque matrimonium quidem permit
tur: ſed geniti ex illis vernæ fiunt,
utrique ſeparatim ab heris cibum ſ
munt. Sed de ciborum genere nunc d
ſerendum.

CA

CAPVT XII.

Varia apud Mahometanos ciborum genera, & coquendi modus: ac potiones variæ.

SImplicibus Turcæ Maurique, ac Mahometani omnes, & naturalibus cibis famem pellunt, nec curioſum convivio-rum apparatũ (ut diximus) ullatenus curant; ſed quam diligentiſſimè fugiunt; quinimo epulæ eorum adeò ſimplici, adſtrictaque apparatione fiunt, ut parcius vel frugalius peragi nequeant: cum & ipſæ Baſſarum & Procerum lautiſſima convivia longe abſint à communibus diciorum apud nos mercatorum & nobilium cœnis & conviviis. Nullæ enim ſecundæ menſæ, nulla bellaria, nulla hîc irritamenta gulæ, nullæ vini compotationes; adeò ut tanta ſua frugalitate, tantaque in eſculentis ſimplicitate non obſcurè nimiam noſtrorum luxuriam, nimiam epularum lautitiam taxare videantur. Quæ (eo proh dolor) crevit, ut non ſolùm nobilium & mercatorum menſas opiparas, variiſque dapibus inſtructas, ſed etiam infimæ plebis ad epulas ac delicias parandas immoderatam ſupra ſuas facultates profuſionem ubique ſpectes. Quæ enim omnium ferè mentes de optimis cocis parandis, de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

venatu, de aucupio, de caponum ſagi
tione, quæ ventri, luxui & libidini ſer
ant, invaſerit cura & ſollicitudo, ne
non novit. Neque his contenti, eti
vini generoſi copia ſtudioſiſſimè men
inſtrui curant: certant cyathis, nimioq
potu ſe ingurgitant ; & dum certat
Principum, aliorumque vitam & ſalute
propinant, ac magnos plenoſque cyath
epotant, propriæ ſanitati officiunt, mo
bos ſibi accelerant, nimiaque vini ingu
gitatione ſeipſos quandoque necant. N
enim quis ſatisfeciſſe convivis putat, n
cyathis & numina & amicos lædat, exem
ploque ſuo cogat alium, cui propinav
alienæ favere valetudini, ut ſuam merga
à quibus omnibus Turcæ vel maximè a
horrent.

Quotidianus autem Turcarum Mauro
rumque cibus panis eſt ut plurimum fr
mentaceus, optimus Alepi, & Damaſc
qui pondere ubique divenditur, & pl
rumque recens piſtus. Caro item ve
vecina elixa, vel aſſata; quam minuti
ſecant, oſſibuſque detrahunt, mox i
proprio adipe, non addita aqua, leb
tibus impoſitam coquunt, vel verubus a
fixam, & in minutulas partes conciſa
ad ignem torrent, aſſantve: vel conciſam
adipe immixto, manibus ſubigunt, & a
tocreas conficiunt. Eſculēta hæc in publ
cis opſopoliis apud fartores & coquos i
maxima proſtant copia: qui & omnis fe
generis legumina decocta, pulmentaqu

ex

k Farre, Hordeo, vel Oryza, ſuo more
ræparata venalia habent.Hic quoque Pi-
ores, Furnarios, Laniones, Oenopolas,
t ſimile genus hominum, ſuas habentes
fficinas, conſpicias plurimos. Ab his
inutula plebs victum quotidianum e-
ere eſt ſolita: domi namque cum nulla
rè utenſilia ad coquendum neceſſaria
umiliores habent, ad publicas haſce cu-
nas, quo cibos emant, ſe conferant ne-
eſſe eſt. Nullæ enim hic tabernæ hoſpi-
is deſignatæ, aut publica diverſoria; in
uibus indigenis, aut viatoribus exteris
bus præparetur, ut in noſtris videre eſt
rtibus;ſed publice in plateis proſtant ci-
aria omnia. Caro præterea vervecina,
lita, vel ſiccata. Placentæ item ex Sac-
aro, Nucibuſque compoſitæ,Mala ci-
ina melle condita, Muſtum ad ſpiſſitudi-
em mellis coctum, Vvæ paſſæ,Caſeus, &
utyrum (quod quidem prius coctum a-
malium utribus ſeu pellibus caprinis in
ſus neceſſarios condunt) Turcis Mau-
ſque in cibum cedunt. Herbis quo-
ue hortenſibus fructibuſque, Amyg-
alis nempe, Nucibus, Avellanis, Fi-
aceis, Piris, Pomis, Ficubus, Vvis,
oſcis, aliiſque veſcuntur ut pluri-
um. Licet autem in maxima hic re-
rias copia omnis fere generis volu-
es,& domeſticas & ſilveſtres, Turtures
æſertim,Perdices, Coturnices, Colum-
os,Turdos, Gallinas, Anſeres, Anates,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Meleagrides, aliaſque; raro tamen
comedunt, cum religioni id habeant
crimini ducant. Patinæ, Lances, Parop-
des, Cucumæ, Ollæ, Cacabi, Caldar
Sartagines, aliaque utenſilia culinaria
nea ſunt, ſtanno obducta: Cochlea
lignea, depicta ut plurimum, formâ
longâ & præacutâ. Mauri humilio
cochlearia nil curant, ſed digitis ut
dum & cibum ſumendum putant. D
enim liquidi quippiam edunt, & præſ
tim Oryzam coctam, digitis inſimul c
contractis, cochleare efficiunt, iiſc
pulmentum ſumunt, orique admove
atque ita cibo inter digitos per barb
defluente, ut ſunt barbari, barbaro pl
more vorant, deglutiuntque. Mauris
qua eſt potus, vino ipſis lege interdic
Turcæ & maximè milites Genizari le
hac neglectâ, bibunt avidius vinum qu
Chriſtiani: quorum nocturna convi
cupidè ſectantur, & quandoque integ
noctes vino epotando abſumunt, fœr
nis ſuis legem hanc prohibitoriam (li
forte invitis) ſervandam relinquent
Vinum propterea ſive rubrum ſive
bum (utrunque enim Syria producit)
pud Turcas Mauróſve venditur nullun
ſed ſolis Chriſtianis id venale habe
ſoliſque Chriſtianis divendere, non T
cis Mauriſve fas eſt, quod ſi quis con
ſaxit, pœnam incurrit pecuniariam.
tribus more veterum vina urbibus in
runt, ac teſtaceis vaſis ſub terrâ defo
reco

condunt, conſervantque diu. Nonlli etiam (uti Amanti obſervavimus) treis vaſis in uſum neceſſarium longo mpore aſſervant. Rotulam (menſura t Venetam æquans vini libram, ac ſeſipoculum noſtrum) Maidinis octo aut cem, nobis in Syriâ moram trahentis, vendebant. Turcæ nobiliores, dioreſque aquam Saccharo dilutam vel cco Citrinorum mixtam (*Zerbetam* lior is vulgo vocatur) bibunt, eaque ſim ſublevant. Vinum quidem negliunt, non ut legi obtemperent, ſed vel eo abſtinendum ducunt; quod ad mulmala impellere, ac cerebro in primis oxium eſſe cognoſcant. Hinc illud emoriæ mortem & peſtem, ac letale nenum appellant. Neque verò (uti ad nos moris eſt) potum cibo intermient, aut inter edendum bibunt, ſed reotis vel abſumptis jam cibis potant, ac eluti poſt diu neglectam ſitim, pleno ſe aſe proluunt. Sunt prǽterea aliæ potioes Turcis Mauriſque uſitatæ, ex Melle Vvis paſſis aquâ mixtis, quam *Haſſap* ocant: ex hordei quoque & frumenti rinâ in maſſam coactâ & aquâ decoctâ, Poſco vel Poſcet appellata, nec on ex Muſto cocto aquâ diluto: quius æſtivo tempore nivem injiciunt, t magis refrigerent. Adeò verò hiſe potationibus publicis in diveroriis quandoque indulgent, ac in tanm eas protrahunt, ut non minus in-

inebrientur quam noſtri Zythopotæ
ventres cereviſiarii cerviſia. Ad hæc q
tidiana quadam utuntur potione, qua
Cahua Arabicè indigitant. Itali *Ca*
Aqua hæc inſtar atramenti nigra, gu
amara, in herbæ cujuſdam ſemine (
Cahua, vel, ut alii volunt, *Bunnu*, ſ
Bunchi nomen eſt, & in Ægypto copi
ſiſſime naſcitur) decocta, ſtomacho pr
deſſe, corroborare cerebrum, ac noxiu
expellere humorem fertur. Semen
mola truſatili prius contuſum vel co
contritum, aqua decoquitur, in hunc
rè modum. Seſquilibram ſeminis vigin
libris aquæ immiſcent: quam ad dimid
partis conſumptionē bullire ſinunt; ea
que calidiſſimam, ac ferè bullientem
deliis Indicis vulgo Porcellanis bibu
vel potius guttatim ſorbent, ſibique in
cem propinant, tam lentè ut interdu
integra hora unam fideliam vix epoter
exhauriantve: quod quidem ea ſe rati
ne facere aſſerunt, ne ſimul & feces, qu
paulatim ſidunt, ebibant: eas ſiquiden
uti noxias, abſorpta aqua abjiciunt. Su
ex plebe quam plurimi qui Bazarros v
aſque publicas, matutino præſertim tem
pore percurrunt, aquam hanc venalem
circumferunt, & foculo ſuppoſito calefa
ciunt, calefactam poſcenti porrigunt, ne
niſi calidiſſimam præbent. Nulli ſiqui
dem vitio vertitur, aut dedecori, cuju
cunq; demum conditionis aut religioni
ſit; ſi eam in publico bibat. Ad publi

Ca

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

a vero diverſoria ſingulis fere horis a-
uæ hujus (cujus ſunt appetentiſſimi) po-
ndæ cauſa infiniti conveniunt, & con-
bulationibus terunt tempus. Adſunt
ræterea in urbibus plurimi, qui capras
rcumducunt ac caprinum lac publicis
viis divendunt, & modo mulſum
pidum cuique poſcenti porrigunt. Sed
m ſatis de cibis ac potionibus, ut de ve-
ibus nonnihil dicamus.

CAPVT XIII.

Veſtes Turcarum, Maurorumque: itemque Chriſtianorum & Hebræorum habitus: & in quibus ab invicem ſecernantur.

TVrcarum Maurorumque veſtes eandem referunt formam, talares ferè o-
nnes, non conciſæ, ſed integræ, mani-
is in terram defluentibus: in eo ſolum-
nodo differentes, quod aliæ aliis laxio-
es ſplendidioreſque ſint, pro cujuſque
onditione. Omnes quidem byſſo &
ærico ſe veſtire, quocunq; colore tinctis,
xcepto viridi, liberè ac licitè poſſunt,
nodo vires ſuppetant. Pręter ſericas ac la-
eas, goſſypinaſq; etiã ex panno cymatili
ù undulato (Zambellotam vocant Itali)
eſtes habent. Is ex caprarum pilis con-
exitur, & Ancyræ præſertim (quæ urbs

Galatiæ eſt, hodie *Angori* vulgo dict
egregie laboratur, atque omnium præ
ſtantiſſimus habitus per univerſum fe
orbem abundantiſſime diſtrahitur. S
premam veſtem vulgo *Spahi* appellatan
nonnulli pellibus magni pretii ſuffult
alii ſimplicem tantum, lineâ vel goſſyp
nâ telâ ſubplicatâ, oblongis ſtrictiſqu
manicis, ad talos uſque pendentibu
(quas in humeros aliquando rejiciunt
geſtant. Vtuntur & alia ſuperiori, non
nihil à priori differente quam Dulimar
num appellant, mediis manicis cubit
tenus largioribus. Interiorem veſtem
vulgo *Iubam*, (quam goſſypio plerique
ſufficiunt) alioqui talarem, quidam a
mediam uſque tibiam deſcendenten
gerunt, poſticâ nonnihil excedente anti
cam. Hanc fluxiore cincturâ, ſive zon
byſſinâ, vel goſſypinâ leviter ſtringunt
diſcincti cætera. Humiliores plerique
pecuniam zonis involvunt, veteres ſe
quuti, quibus in more poſitum fuit, u
pecuniam zonis conderent, quod & ſa
cra pagina teſtatur, Domino ibidem A-
poſtolis prohibente ne aurum neve ar-
gentum aut pecuniam poſſideant in zo-
nis ſuis. Interior hæc veſtis, ut ſuperior
integra, nullas conciſuras habet, utraque
collariis caret: collum propterea dum
iter agunt, contra ſolis æſtum linteolo
vel ſudario cingunt. Sunt autem Tur-
carum veſtes ſive ſericæ, ſive laneæ, li-
neæve, aut goſſypinæ, coloris omnigeni,
unico

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

nico excepto atro colore, cujus nullus
pud eos Mauroſque eſt uſus. Hunc e-
im uti funeſtum, & turpem contem-
unt, vilipenduntque, ac ſolis idcirco
hriſtianis Occidentalibus utendum re-
nquunt, cum etiam Orientales Chriſti-
olæ eum abhorreant. Thoracem no-
ratibus uſitatum prorſus ignorant, ejus
amen loco laxâ utuntur ſubuculâ umbi-
co tenus, quam ab anticâ duplicando
omplicant. Brachas caligis adhærentes,
s non abſimiles, quas vulgus Italum a-
oſtolicas appellat, induunt, eaſque li-
ulis aſtrictoriis ſubuculæ non alligant,
t nos thoraci noſtras, ſed leviter tan-
um goſſypina faſcia ſtringunt, firmant-
que. Caligas verò etſi laxas fluxaſque
erant, nulla tamen faſcia crurali (uti
obis uſitatum eſt) ſubcingunt. Æſtate
ubligacula ex goſſypina tela laxiora, &
d talos dependentia geſtant. Calceos
implices è corio cæruleo, vel flavo cali-
is aſſuunt. His crepidas *Babus* dictas,
ubtus ferratas, atq; in fronte acumina-
as ſuperaddunt. Induſia pleraque goſ-
ypina ſunt, ſine collariis, manicis duplo
axioribus noſtris, ditioribus è tela goſ-
ypina tenuiſſimâ, pauperioribus ex vi-
iori materia: quorum extrema humi-
iores aliqui non ſubligaculis condunt,
ſed ſupra femoralia pendula relin-
quunt. Dum verò iter agunt, aut obequi-
tant, ocreas induunt genuum tenus. Tu-
lipantho etiam, pluvio maximè cœlo,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

acuminatum pileum prææaltum, plure habentem plicas, ex rubra vel alba materia imponunt. Tunicis adhæc & aliam ſuperinjiciunt veſtem, *Gepenecam* vel *Iamurluchion* appellatam, à prioribus non multum diſſimilem, laxiorem tamen, longioremque, ad arcendas pluvias, nives, gelu, cæteraque aeris incommoda aptiſſimam: qua & noctu in Chanis ſtraguli loco utuntur. Pauperiores plerique cum capſarum uſum prorſus ignorent, ſi quas habent veſtes, diſtentis funibus ſuperextendunt, ditiores ciſtis vimineis corio obductis includunt. Capitis velamina apud Turcas varia. His enim optimates à plebeiis, militibuſq; diſtinguuntur: his & optimatum inter ſe diſcrimen dignoſcitur. Baſſæ namque & Saniacchi Tulipanthum ferunt ex tela Indica tenuiſſima, arachnidis telis tenuitate conferenda, & candidiſſima, variis circum flexionibus & gyris mira arte contorta, forma oblonga potius nonnihil quam ſphærica. Muphtis, Cadileſcheri, Dephterdarii, ac Cadii omnes ſphæricum ac Baſſarum Tulipantho longè majus, ex ſexaginta nonnunquam & amplius goſſypinæ telæ tenuiſſimæ conſtans ulnis, ſpiris aptatum candidiſſimis. Primates cæteri, Chelibegi nuncupati, Santoni, Seriphi, Hoggii, & Taliſmanni ejuſdem ferè formæ habent tegmina, ſed paulo minora: Seriphi ex goſſypina tela viridi, cæteri ex alba. Mercatores, ac reliqui cives, & incolæ, in-

feriorem

eriorem Tulipanthi partem nonnihil plaam habent, ſuperiorem in rotunditatem deſinentem, multiſque gyris ſinuoſam, viginti ut plurimum ulnarum longitudinis; in reliquo prioribus non abſimile, minori tamen forma. Reliquus populus ſeu minutula plebs pileolo cineraceo, è camelorum pilis, vel rubro è lana caput tegunt: quod ſpira ex tela goſſypina circumvinciunt, apice eminentiore, & inflecto. Chiauſii Imperatoris aulici, Baſſarum item & Saniacchorum, qui præconum munera, ſubeunt, inter cæteros Tulipanthi forma emicāt. Eminens enim ſupra lineum velamen inſtar diadematis geſtant pileolum, ex holoſerico rubro, goſſypio ſuffultum, & conſarcinatum; quod in rotundam deſinens formam Tulipantho ſummum addit decorem. Genizari, dum Zarculis non utuntur, (quod præcipuum illis eſt capitis tegmen, cujus formam alibi deſcripſimus) purpureo ſtrictoque pileolo, quam Tachiam vocant, caput operiunt: quod candidis tenuiſſimæ telæ involvunt ſpiris, ut tamen cacumen nudum ſupereminent. Genizarorum ſervi, atque Bedoini, & Arabes plurimi, pileolum nigro & vel rubro vittarum volumine contegunt. Cæterum Mauri tenuiores, à pueris inediæ & laboribus aſſueti, nec caligis utuntur, nec ſubligaculis, nec frigus metuunt, nec æſtum; majorem autem vitæ
ſuę

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ſuæ partem nudis peragunt pedibus,t
frigus nimis intenſum ſit, vel via cœn
ſa; tunc enim vel crepidas, vel calce
induunt.Hinc plurimi calcanea callo c
ducta, rimiſque ſciſſa habent. Vilib
verò è lana amicti veſtibus, ſurarum t
nus (quas *Gabà* vocant,) manicis ut pl
rimum carentibus, ſuperiorem diſci
ctam ferunt; interiorem vix ad med
genua protenſam, longa lataque zo
e corio cingunt, quam tamen induſiu
longitudine ſuperat. Neque enim (ut ſu
prædictum eſt) induſia aliqui ſubligacul
condunt (uti apud nos moris eſt) ſe
pendula ferunt, quorum manicæ ade
laxæ ſunt, ut urgente frigore manus p
eas ad nudum pectus facillimè compl
cent, ac calefaciant. Ex pannis lane
Meſka vulgò appellatis, quos ex capra
rum ſeu aſinorum pilis rudi modo te
xunt, limbis nigris albidiſque diviſin
intervenientibus, Mauri cæterique te
nuioris fortunæ homines non ſolum ve
ſtes, ſed & ſaccos conficiunt, in quibu
commeatum omnem per vias deferunt
& Muchari animalium pabula condunt
eorumq; tergoribus ſuperinjiciunt: cu
juſmodi idcircò antiquis Hebræis cæte
riſque Orientis populis & cilicia & ſac
cos fuiſſe putaverim: quibus dum ve
mortuos lugerent, vel crimina ſua plan-
gerent aut pœnitentiam agerent, ſe in-
duiſſe ſacra Scriptura memorat. Chri-
ſtiani Orientales, etiam opibus affluen-

s, vilibus & ſordibus plerique induun-
r veſtibus, ejuſdem tamen formæ, cu-
s & Mahometæi. Plurimi tunicam ge-
nt ſuperiorem è lana manicatam du-
am genu tenus, cujus ſuffultura candi-
a eſt, exterior verò pars colore infecta:
iqui pelliceam arietinam & candidam
rubram habent, interiorē ex lino vel
oſſypio ſuffultam: vel ex lana coloris
neracei talarem. Occidentales verò nec
on Hebræi eadem uti & Turcæ ferunt
enera veſtium, ſoloque capitis tegmine
Turcis Mauriſque diſtinguuntur. O-
entales Chriſticolæ ut plurimum Tuli-
antho è goſſypina tela verſicolore, non
men candida, ſimplicem in modum
omplicata caput tegunt. Armenii Pi-
um acuminatum pellibus ſuffultum,
el cerulei coloris Tulipanthum forma
ommuni capiti imponunt. Occidentales
hriſtiani vulgarem Italicum nigri co-
oris Pileum ferunt. Hebræi rubrum
ræaltum in rotunditatem deſinentem,
que alis carentem. Iam verò de fœ-
ninarum amictu ornatuque aliqua refe-
amus.

CAPVT

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

CAPVT XIV.

Turcicarum ac cæterarum in Syriā fœ-minarum habitus, ornatus, ac mores.

TVrcicæ fœminæ, magnatum præſe
tim uxores, & pellices, ſuperbè :
ſumptuoſè veſtiuntur. Harum ind
menta non ſolum ſerica & byſſina ſur
ſed auro quoq; & argento intexta, gem
mis micant, forma tamen viris uſitata. V
ſtibus autem quas plurimæ ad talos, non
nullæ ad ſuras dependentes ferunt, ubi i
publicum prodeunt (quod raro accidi
cum vel ad balnea, vel ad propinquorum
tumulos procedunt) utuntur ſimplicibu
nullamque oſtentant pompam, nullam
laſciviam. His induſium albidum ſuper
induunt, vel tenuiſſimæ telæ linteo ſe
involvunt, extremamque lintei oram (u
nos pallium) in humeros rejiciunt. Capu
præterea linteo tegunt, faciemque velant
oculis reticulo ex equinis ſetulis tenuiſſi
mis contexto, vel faſcia ſerica tranſpa
rente & nigra adhibitis, ut ſpectare illa
commodius alios poſſint, & ab aliis ipſa
ſpectari nequeant: idque ex legis præ
ſcripto: cavetur enim ;Alcorano ne fœ
mina in publicum prodeat aperta facie
quod adeo ſtudioſè obſervant, atque ita
diligen

iligenter ſe obvelant, & operiunt, ut
edum proximi & familiares illis occur-
entes,ſed nec ipſe maritus uxorem ſuam
oſſit internoſcere. Si quos obvios
abeant, etiam notos; neminem ſalu-
ant, neminem alloquuntur. Vix etiam
tſi centies aliqua maritum obvium ha-
eat, vel ſemel eum alloquentem repe-
ias: quinimo adeo fugiunt virorum col-
oquia in publico, ut etiam monſtrum
abeatur virum & mulierem in aperto ſe-
ere aut ſimul equitare. Quo ſanè mo-
o quemadmodum omnis prorſus ad ad-
lteria & illicitos amores ſollicitandi
ræciditur occaſio, ideoque multo ra-
ora apud Turcas ſunt adulteria quam
pud Chriſtianos, ita etiam ſimplicitate
eſtium publicè prodeuntes noſtrates fœ-
inas nobiliores præſertim longè ſupe-
ant: quæ prodigioſa veſtiendi incon-
antia, & ſumptu, ac varietate adeo la-
civiunt, ut hiſtriones in ſcæna magis re-
ræſentare jure dixeris, quam matronas.
rachatæ omnes per vias plateaſque pu-
licas obambulant, ſubligaculis è tela
oſſypina ad talos vſque pendentibus, &
bter corrugatis, longioribus ipſis veſti-
us, quas ſuperinduunt. Nonnullæ ocrea-
e, quædam caligatæ; quæ & calceos
epidaſque ferunt viris uſitatas. Ple-
eiæ ac vulgares fœminæ eodem quo-
ue utuntur genere veſtium, ſed
lioris materiæ: goſſypinis ete-
m, aut lineis, laneiſve amiciuntur.
Brachatæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Brachatæ inſuper atque ocreatæ, ut c
teræ, lineo induſio ſuperinduto ind
dunt; unaque omnes, etiam vetulæ,
deformes, faciem velant. Porrò nobili
rum fœminæ non ſolum ſplendidis,
ſumptuoſiſſimis, ac inſigni arte elabor
tis utuntur veſtibus, ſed etiam Torque
Armillas, Pedalia, Brachialia, Dextrali
Periſcelides crurum, Monilia, Inaure
atque Annulos aureos gerunt; vulgar
argenteos. Nonnullæ etiam nobilior
cum domi hærent quo proceriores a
pareant, magiſque placeant viris, pa
maris altitudinis calopodiis argente
deauratis utuntur. Oculos pæne omn
depingunt, fucantque ſtibio, quod ven
ſtatem addere putant, veterem in h
ſervantes Orientis morem; de quo a
pud Ezechiam & Hieremiam paſſim f
mentio. Digitorum etiam ungues cer
mate quodam ex pulvere herbæ (quæ i
lis *Alcanna* dicitur) aquâ admixtâ ill
niunt, ac rubros efficiunt. Turcarum
Maurorum & Chriſtianorum Orient
filiolæ faſciâ ſericâ frontem ornant, &
ex qua juxta uniuſcujuſque opes plur
mi pendent nummi, vel aurei, vel argen
tei. Hebræorum verò Vſcufiam argen
team, vel æneam deauratam ornamen
loco capiti imponunt, qua & grandiore
natu utuntur, capillis arte compoſitis
ac in byſſina vel holoſerica fiſtula inclu
ſis per dorſum ab occipitio pendenti
bus. Puellis quoque teneræ ætatis, di
tioribu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

oribus tamen, cujuſcunque tandem re-
gionis ſint, non minus quam grandio-
bus Armilla, Pedalia, Monilia aurea ſi-
argentea uſitata ſunt. Dum per vias
ptæ obambulant, ſuos ſæpenumero
cum ducunt infantulos; quos non bra-
ii s Occidentalium more, ſed humeris,
varicatis tibiis impoſitos circumfe-
nt, aut mancipiorum opera in geſtan-
utuntur. Cæterum Orientis fœminæ
des, inſulſæ, ineptæ, ac male moratæ
nt, inceſſum habent incompoſitum.
rſitant pleræque, ventilantque bra-
ia, agreſti planè modo, nullumque
orſus (ut noſtrates) obſervant deco-
m. Neque ſolum Mahometææ, He-
ææq; omnes velata incedunt facie. His
iam & eadem veſtium forma, & mo-
s paſſim. Nonnullæ tamen Chriſtianæ
ulimanno laneo pro ſuperiore veſte u-
ntur, cum in publicum prodeunt, nul-
ſuperinduto induſio lineo: atque in
inprimis à Turcicis differunt, quod
anibus detectis incedant, cum Turcicæ
s linteo condant, atque involvant. Ad
um vero omnes balneis delectantur,
equenterque utuntur. Baſſarum ac
agnatum uxores ac pellices privatas
lneas habent, reliquæ publicas acce-
nt, bis ut minimum ſingulis hebdo-
adibus. Dum verò eo pergunt, non
læ ſed comitatæ ut plurimum com-
eant, præcedunt ſervæ, ſeu pediſſe-
æ: quæ ciſtulas linteis ſudariiſque re-

P fertas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ſertas capiti impoſitas deferunt: ſequu
tur heræ plures quandoque, quandoqu
ſingulæ. Humiliores ſua ipſæmet conf
runt ſudaria, lavantque ſe mutuo. Hon
ſtiores ab ancillis lavari ſe curant; qu
poſtquam heras laverint, ipſæ quoqu
ſe mutuo lavant. Hinc corpore mundi
ſimæ Occidentales munditie longe ſup
rant: nec enim putent, aut fœtent; qui
imo adeo corporis munditiem colun
ut etiam quotieſcunque earum aliqu
opera faciunt quæ natura fert (pud
vetat dicere) pudenda lavent. Eam v
ro ob cauſam tam frequens illis eſt ba
neorum uſus, quod id ſanitati in prim
prodeſſe, ac eo ſpeciem ſibi addere
putent, qua ſe gratiores viris fore co
fidunt; vel quod honeſtam aliqua
exeundi occaſionem quærant, cum alio
qui perpetuo ipſis domi hærendum ſi
Zelotypi enim cum ſint mariti, no
ita facile fœminis exeundi veniam co
cedunt, niſi vel balnei, vel parentaliu
occaſio id poſtulet. Id autem miran
dum quod altera alterius, etiam diverſ
religionis, aut conditionis conſortiu
in balneis non evitet. Sive enim Chr
ſtianæ, ſive Turcæ, vel Hebreæ ſint,
ſe mutuo haud quaquam abhorrent, ſe
ſimul omnes balnea frequentant, ſequ
invicem nudas conſpicere, & attrectar
non verentur: quapropter maxima inte
eas neceſſitudo viget, ſeque invicem in
tenſiſſimo amore proſequuntur. Maur

inopes,

inopes, nec non & Bedoinæ Arabes, Cinganæ Italis dictæ, goſſypinis ut plurimum indutæ veſtibus, velatæ pariter incedunt, ſed pedibus & cruribus nudæ: ut vero ornatiores appareant, labra, frontes, palpebras, genaſque colore cæruleo ſubfuſco fucant; digitorum etiam ungues colore quodam ſubrubro tingunt. Armillis, Monilibus, Pedalibus, Annuliſque non minus ac cæteræ Mahometææ utuntur, ſed æneis, ſtanneis, ferreis, vel chalybeis. Aliquæ æneis, vel ferreis circulis, quinis, vel ſenis brachia onerant potius, quam ornant: nonnullæ teſtaceis vario colore depictis. Faciem inſuper characteribus cæruleis inurunt: vel genas leniter cultello incidunt, & vulnere obducto cicatrices relinquunt. Auricularum quoque torulos Mauræ perforant, æneoſque vel ſtanneos annulos in iis ferunt. Naſi item extremum puellis perturant, & foramini æneos annulos inſerunt. Indecentius me vidiſſe quicquam haud memini: putant tamen illæ ſibi ſpeciem addere, ac nihil eo eſſe elegantius. Quo exemplo quam vane ruat gens humana in ſui cæcitatem, quamque fallamur omnes, edocemur. Exiſtimat Æthiops nigrum colorem candido pulchriorem. putat & candidus aliter. detonſus capillato, barbatus imberbi ſe credit eſſe ſpectabiliorem. Hinc tam varii, ſibique contrarii apud Orbis incolas & mores & habitus. Orientales univerſi imberbes ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

glabros exoſi , raſis novacula capitis pi
lis, barbam intonſam relinquunt. Occi
dentales contra comam nutriunt , bar
bam tondent ; & vitium putant , ſi qui
barba incompta procedat , aut in publi
cum prodeat. His ſuccinctæ , illis long
placent veſtes. Hi variam veſtium con
ciſuram ornatum veſtimentis addere ex
iſtimant ; illi id deteſtantur , ac meram
ſtultitiam putant. Sic alter alterius ride
ineptias,& ſuum cuique pulchrum vide
tur. Eſt enim (ut ille ait) amor & rerum
cunctis tutela ſuarum; cum tamen inte
rim appetitu potius urgente quam ra
tione ſuadente vanitati ſtudeamus , ſtul
titiaſque ſectemur omnes.

EX-

EXCERPTA EX LODOVICI GODOFREDI ARchontologiâ Coſmicâ.

Deſcriptio Arabiæ.

ARABIA ſi generatim ſumatur, complectitur ingens terrarum ſpacium, quod inter duos Sinus in modum Peninſulæ includitur. Sinus hi ſunt, *Arabicus*, qui & mare Rubrum & Etythræum ad occidentem; & *Perſicus* ad orientem. A meridie habet Oceanum: ad ſeptentrionem Syriam & Euphratem amnem. Eſt autem Arabia triplex: *Deſerta*, *Petræa* & *Fœlix*. *Deſerta* quam *Aſperam* Ariſtides, *Humilem* Servius, *Profundam* Lucianus appellat, ab Hebræis *Kedar* dicitur. Fines ejus ſunt ab ortu montana Babyloniæ, cum parte Sinus Perſici: ab aquilone Meſopotamia juxta Euphratem fluvium: ab occaſu Syria & Arabia Petræa: à meridie montana Arabiæ Felicis.

Petræa tangit Syriam ab occidente & ſeptentrione, habetque confinem ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Oriente Deſertam, & à meridie Felicem. Hanc Plinius, Strabo, Ptolemæus *Nabathæam* vocant, Tyrius ſecundam, nonnulli *inferiorem*. Petræa dicitur à præcipu[a] regionis urbe *Petra*. Barbaris hodie appellatur nominibus, diciturque Barra, ut Zieglerus putat, vel *Bengacal*, ut Caſtald[o] placet. In hac eſt *Sinai* mons, cujus tam frequens eſt in S. Literis mentio, quod in eo lex Moſi à Deo tradita eſt. Eſt aut[em] Sina mons prȩaltus & aſcēſu perdifficilis gradibus induſtria humana in lapidem vivum & petras duriſſimas inciſis, ut homines & jumenta illas tranſire poſſint. Eſt in iſto monte conventus Monachorum Chriſtianorum, ſed Maronitarum, qui Græcorum more vivunt. Sunt autem Monachi circiter quinquaginta, qui viatores, qui illuc religionis cauſa peregrinantur, hoſpitio excipiunt. Eſt in eadem regione alius mons, non minus celebris in Hebræorum monumentis, nomine *Horeb*, altitudine tamen multum infra Sinam: appellanturque hi duo montes à Ptolomæo *Melanes*. Caput hujus Arabiæ eſt *Petra* urbs, quam S. Literæ nominant *Petram Deſerti*, quo non facile adiri poteſt ob viarum difficultatem: multique ſunt qui eam ipſam putant eſſe *Mecham*, in qua Mahometes natus fuit: ſed hæc ſententia repudianda videtur, cum Mecha communiter putatur eſſe urbs Arabiæ Felicis.

Hæc *Arabia Felix* cum deſerta & Petræa conjungitur, excurritque in modum

Penin-

Peninſulæ inter duos ſinus, *Arabicum* & *Perſicum*, complectiturque circumnavigatio ejus 3504. mill. Solino aliisquedicitur *Ayaman*, ſive, ut alii ſcribunt, *Giamen*. Præſtantiores ejus urbes ſunt *Medina Talnabi* (idem quod Civitas Prophetæ) ſita ad latus Arabiæ Petrææ, ſatis frequens populo. Spectatur in hac ſarcophagus *Mahometi* Pſeudoprophetæ, circa quem ultra III. lampadum millia ardere perhibentur. Porro Mecha civitas, patria Mahometi non longè diſtat ab oppido Petra, quanquam non ipſa Petra ſit, ſed ſitus potius reſpõdeat *Mecharæ* Ptolemæi. locus eſt ſatis amænus & elegans, etſi intra montes concluditur & circum ſe deſerta habet ipſa quoq; urbs deſtituta mœnibus: numerantur autem in ea ad ſex habitationum millia. Proficiſcuntur ſingulis annis Mecham tres Caravanæ, una ab Damaſco, altera ab Cayro, tertia ex India, viſendi cauſa loci natalitii Pſeudoprophetæ: quo viſo Medinam proficiſcuntur, ut & ſepulchrum ejus devoti ſalutent.

Zidem oppidum eſt maritimum, diſtans xl. millibus à Mecha. Muros non habet, domibus tamẽ pulchris conſpicua eſt. *Zibeth* pręcipua eſt totius hujus Arabię urbs, ſita loco plano inter duos montes ſupra fluvium ejuſdem nominis, itinere medii diei à mari Erythræo. Cum Aden urbem Turcæ cepiſſent, hanc quoque occupavere, miſſo eo Beglerbego cum exercitu.

Aden urbs eſt regia, ſita in littore Rubri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Arabicarum urbium pulcherrima, fort
& tuta, non ſolum ratione ſitus, ſed
humanæ induſtriæ. Aggeres habet
propugnacula firmiſſima, & portũ cla
ſum, populoque valde abundat, ut qu
ſex domuum millia complecti credatu
Aſtu & proditione ceperunt Turcæ ha
urbem cum toto regno Anno à N. C
MD XXXVIII. occiſo Rege. Præeſt hu
noſtro ævo Beglerbegus Turcicus, i
ſtructum ſemper juxta ſe habens exerc
tum.

Quamvis in *Arabia deſerta* vaſtæ ſi
ſolitudines, habitatur tamen frequent
bus opidulis villiſque; neque deſtituitu
incolarum multitudine, inprimis jux
Euphratem, & circa montana Arab
Felicis: ea enim pars quæ in occidente
porrigitur, tota arenis cooperta eſt.

Arabiam Petræam Veteres omnin
ſterilem judicaverunt, illa tamen pa
quæ Syriam attingit, melior eſt alter
Quicquid ſit, conſtat fere deſertam eſſ
& carere pleriſq; rebus ad vitam com
modè agendam neceſſariis: deſtituitu
autem vel maximè lignis & aquâ dulc
Palmæ tamen alicubi creſcunt ferent
fructus craſſos & teneros, quique no
nimis abundant humiditate. Sed & Ma
na hic decidit, & in littoribus naſcitu
Coralion, ſpecie quidem ſatis pulchr
ſed intus concavum. Invenitur & in qu
buſdam hujus Arabiæ partibus Am
thyſtus gemma.

Arab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Arabia Felix melius quam *Petræa* vel *Deſerta* culta eſt, ut quæ pluribus rivis & fluviis irrigatur, quorum nonnulli etiam in lacus diffunduntur. Ergo fert hordeum & reliqua frumenti genera, inprimis oryzam, ut & mellis ceræque copiam, nec non arborum omnis generis fructus. Bis & hic in anno ſeritur, bis metitur, ut & in Indiæ plerisque locis. Proveniunt inſuper hic Palmarum Dactyli, Nardus, Caſia, Cinnamomum, Myrrha, Thus & aliæ res atque herbæ odoriferæ maxima copia. Nec Metallis omnino deſtituitur, nec gemmis lapillisq;, inprimis quæ in littore maris felici piſcatione extrahuntur. Alit præterea Arabia hæc equos præſtantiſſimos & arietes adeo pingues, ut cauda eorum nonnunquam viginti libras pendat. Ager tamen circaMedinam eſt prope ſterilis, qui non multum gignit rerum bonarum: is vero qui circa Mecham eſt, etiam aquæ potabilis inopia laborat.

Mores antiqui Arabum.

Artes & ſcientias priſci Arabes hili non faciebant. Capillos capitis promittebant omnes, barbam vero alii radebant mento tenus, alii non; qui ceteros ætate anteibat habebat in juniores imperium. Qui ſanguine juncti erant, omnes facultates ſuas communes habebant, etiam mulieres; ut qui interdiu

primus ad aliquam ingreſſus fuiſſet,poſi ante oſtium baculo ſuo , ejus frueret concubitu: noctem vero exigebat muli cum maximo natu. Hac ratione omn inter ſe fratres haberi volebant, conſu tudinem Veneris etiam cum matrib ſororibusque habētes, brutorũ inſtar. A ulterium morte puniebatur: is autem habebatur adulter, qui cum alia conſue ſceret muliere,præterquam cum ſanguin juncta. Quicquid hoc pacto in aliqu familia naſcebatur,habebatur legitimum Curam mortuorum nullam gerebant, u qui & reges ſuos vita functos in ſterquili niis defodiebant.

Fidem in promiſſis contractibusqu præ ceteris ſanctè præſtabant: cumque d re aliqua ſtipulari volebant, tertius quidā inter duos contrahentes conſiſtebat medius, percuſſaque palma manus ſuæ, contrahentes in eam imponebant primores digitos: deinde ſumebat parvum villum de utriuſq; veſtimento, tingebatque eum ſanguine manus ſuæ, & conſpergebat ſeptem lapides in hunc finem ibi præſentes, invocabatque teſtes Dionyſium & Vraniam. Huc accedebant certæ obligationes, comparituros eos qui ad hunc modum paciſcebantur, coram certo judice quem Mediator iſte nominabat, ſi opus eſſet, ſive peregrinus is foret ſive civis.habebaturque hoc honeſtiſſimum paciſcendi genus, quo utebantur in conciliandis novis federibus, aut amicitia. Cinnamomum

colli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

lligebant non alii quam ſacerdotes Ara-
es, qui antè animalia quædam ſacrifica-
ant: quique inter eos authoritate cæte-
s præſtabat, dividebat cinnamomum in
rtas partes, reſervato primo faſciculo in
norem Solis. Quod ſi arbitraretur,
nnamomum æqualiter diviſum eſſe, ex-
ato vehementiâ radiorum ſolarium ig-
, ſeipſum eo exurebat.

Fuit & certa quædam gens inter Ara-
es, quæ ſerpentum carnibus veſci ſole-
t, unde *Ophiophagi* dicti fuerunt. Alii
melorũ carnibus & lacte vivebant, qui-
s etiam utebantur ad expeditiones bel-
& ferenda onera. Qui vero inter eos
ebes dicebantur, paſtionibus & agricul-
ræ dediti erant: perhibebantur hi non-
nquam inter glebas & ceſpites terræ
venire auri puri globos rotundos, ad
agnitudinem nucis juglandis, quibus in-
udant precioſos lapillos, atque inde tor-
ues ac monilia conficiant. Vendebant
utem etiam aurum vicinis extraneiſque,
as auri libras dantes pro una æris Cyprii
t etiam alius metalli.

Apud *Sabæos* ſolus Rex judicabat con-
overſias, eligebanturque reges arbitrio
opuli, adſcitis fere ad eum honorem
, qui ex ea orti erant familia, unde an-
a quoque reges electi fuerant. Perſua-
m autem erat regibus iſtis, quod ſi pro-
ederentur extra palatium regium, è
eſtigio obruendos eſſe lapidibus à popu-
. unde pedem porta Regiæ non effe-
rebant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

rebant. Lecticæ eorum & cathedræ pr
grandes erant, quarum pedes ſive fulc
ſolido conſtabant argento, reſpondeb
que huic magnificentiæ reliqua ſupell
regia. Negant autem Scriptores eos u
quam captos fuiſſe deſiderio invader
rapiēdiq; alienas terras aut poſſeſſione

Garæorum, qui & ipſi Arabes fueru
tantas fuiſſe aiunt divitias, vt omnis e
rum ſupellex eſſet ex auro & argent
aditus vero ædium & tecta & pariet
ex ebore. Infra quem ſplendorem mul
erant poſiti Nabathæi, apud quos inf
miæ notam incurrebat, qui bona ſua d
minui patiebatur. *Panchaii* utebantur
bello curribus, dividebantque regnu
ſuum in tres partes: primam aſſign
bant *Sacerdotibus*: ſecundam *laborator*
bus: tertiam *bellatoribus*, in quibus etia
cenſebantur paſtores. Sacerdotes decide
bant omnia litigia, ſive verſarentur inte
privatos, ſive concernebant Rempubl
cam, excepto ſupplicio capitali.

Laboratores cum collegiſſent fructu
terræ, conferebant eos in commune, qui
que inter eos habebantur magis ſtrenui
numero decem ſeligebātur, ut diſtribue
rent fructus viritim. Paſtores obligati e
rant uti magna diligentia in publicum
proferrent ea quæ ad ſacrificia ſolenni
ſpectabant, utque omnia legitimè diſtri
buerentur ſecundum pondus: ita nihil e
rat inter eos privati, præterquam domu
& horti. Tributa & ſubſidia erant in ma-
nibus

bus ſacerdotum, qui cuiq; dabant pro
ceſſitatis exigentia, ipſi vero duplum
rcipiebant, conſentientibus cæteris.
bitus veſtitusq; eorum purus erat &
ridus, quod lanæ apud eos multo mol-
res eſſent quā noſtrates. Tā viri inter
s quam fœminæ geſtabant aurum, fe-
ntes collo torques & monilia, armillas
achiis, digitis annulos, auriculis gem-
is more Perſarum, utentes calceis ver-
oloribus. Deſenſio regionis erat penes
itiū genus, nempe *Bellatores*. *Sacerdotes*
am vivebant deliciis affluentem, caſti-
is tamen ſtudio clari. Veſtes eorum e-
nt ſtolæ longæ, candidæ, è lino puriſſi-
o, quidam etiam geſtabāt togas è mol-
ri lana. Capitibus imponebant mitras
rificum induſtria factas exornataſque,
cabantq; fere ſervitiis divinis, recitan-
s ad ſonum harmoniacum hymnos in
dem Deorum ſuorum. Ajebant autem
omnes genus ab ipſo Iove ducere, qui
eorum regionem aliquando venerit,
nc cum inter homines moraretur. Au-
m, argentum cęteraque metalla regio-
exportare nefas erat, nec licebat Sa-
rdotibus egredi Templis locisque ſa-
is, ut ſiquis in loco prophano depre-
nſus fuiſſet, impune à quovis interfici
ſſet. Dona atque anathemata Tem-
orum magna cum cura cuſtodiebant.
ſe locus, ubi ſimulachrum Dei quem
lebant cuſtodiebatur, longus erat
bitos ſex, latus quatuor, magnifico
& ad-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

& admirabili ſtructus opere. Omnis
tem ager circa templum ad ducenteſi
ſtadium, ſanctus habebatur, & quicq
in eo proveniebat, ſervitiis divinis ap
cabatur.

Mores Arabum noſtri temporis.

Sunt autem Arabes colore fuſco,
genioſi ac ſubtiles, ſuperſtitioſi boni n
gociatores, vindictæ, novitatis & mu
tionis rerum cupidi. In commune ſu
latrociniis dediti, quique multum mo
ſti ſunt viatoribus. In bello plus efficiu
ſolertia & vafritie quam robore & for
tudine: pugnant non ſervatis ordinib
confiſi potiſſimũ numero. Hoſtẽ ab om
bus lateribus ſimul aſſiliũt, donec turba
ordinibus rumpant aciem. Aggrediu
tur autem hoſtem diſperſi, fugiuntq; ru
ſum incredibili celeritate. Mulierum ſu
appetentiſſimi, ducuntque plures ſim
uxores, nec ſinunt ullam prodire in pub
cum, niſi velata facie. Multi eorum ſu
rupibus aut cryptis ſubterraneis habitã
Ingrediuntur ſeminudi, ferentes ſinuo
pallia & caligas laxas. Arma eorum ſu
arcus cum ſagittis, & longũ haſtile, quo
mitti è manu poteſt. Qui per Arabia
Deſertam iter faciunt, ductum Solis
ſtellarum ſequi coguntur, ob latiſſim
campos arena tectos, accedente alio i
commodo, quod etiam numeroſi ſæpe a
Arabicis latronibus invadantur, & mu
torum

rum dierum cibaria & aquam ſecum
rre cogantur. Petrenſes ut plurimum
vunt è dactylis palmarum,qui cibus eo-
m optimus eſt & vulgatiſſimus.
In littore Rubri Maris ſaliunt ſiccant-
ue magnam copiam piſcium, qui ſic in-
rati benè ferunt ætatem. In Arabia
lici multum vivunt ex re pecuaria,multi
iam, præſertim maritimi, ex negocia-
one.
Veri autem propriéque ſic dicti Ara-
s ſub papilionibus ac tentoriis vitā de-
nt: nam qui in oppidis habitant, Mau-
appellantur: illorum cibus uſitatus eſt
uza ſive placenta ſub candentibus car-
onibus cocta: oleum ejuſque uſum in
liciis habent. Divitiæ eorum conſiſtunt
camelis, paucioribuſque equis & ar-
s: hæc ſunt bona quæ à patribus ad fi-
s hæreditatis jure tranſeunt. Soleas
rreas equorum ungulis nequaquam in-
cunt, ephippiis utentes leviſſimi pon-
ris;inque hac paupertate magnificè ſen-
nt de ſua nobilitate.

*rratio,unde & quando Arabum & Mau-
rorum gentes in Hiſpaniam venerint.*

Mahometis Arabis vitam qui deſcrip-
runt, multi fuerunt, qui etſi non uno
odo illius res tradunt,in eo tamen con-
niunt omnes, quod eum è plebeio vili-
e genere ortum, pauperibus parenti-
s, patre Ethnico, matre Iudæa natum
affirmant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

affirmant: fraudibus tamen atque ve
ſutia effeciſſe, ut propheta vulgo cred
retur. Hic igitur Mahometus aſcito ſi
in Societatem Sergio Monacho Arrian
novam illius ope commentus eſt re
gionem, ſive ſuperſtitionem, è Iudaiſm
& Arrianiſmo confuſis coadunatam
quod virus primo clam, deinde publi
diſſeminare auſus eſt per Arabiam. H
modo magnam hominum multitud
nem, in primis Arabum ad ſe colleg
adeo ut circa annum Chr. DCXVII. D
cem ſe appellare auderet omnium Ar
bum & Sarracenorum.

Poſtea Caliphæ Arabici (ſic enim v
cabantur ſucceſſores Mahometi) bene
cio novæ hujus ſuperſtitionis, & arm
rum ſuorum, in tantam excrevere pote
tiam, ut octoginta poſt mortem ejus a
nis, *Vlitus* Calipha nullo prope mortal
interpellante, omne poſſideret litt
Africæ, quà illa ſeptentrionem reſpici
prætereaque Palæſtinam, Syriam, Ar
biam & Perſiam: & ut enumeration
compendium faciamus, quicquid terr
rum in longum velut ducta linea exte
ditur, ab extrema in occidentem Afric
parte ultra Atlantem montem uſque
Indum fluvium, qui terminus credit
terræ Aſiæ majoris in orientem ſoler
Hoc igitur Vlito imperitante, circa a
num Domini DCC XIII, cum reges H
ſpanorum, ultimi è Gothis, immar
quantum omnibus immerſi torpere
vitii

itiis, adulteriis, crudelitati, ignaviæ; via
ncta eſt Arabibus, Mauris & Saracenis
rrumpendi in Hiſpaniam. Ingreſſi igitur
am per fretum Gaditanum, interfece-
unt ſpacio quinque annorum ultra ſep-
ngenta millia Chriſtianorum, ſublatiſ-
ue his impleverunt regionem Mauris,
ejectis a regali ſolio Gothis, quorum
men prioribus ſeculis tanta virtus fue-
it, ut non ſolum imperium Romanum
verterint, ſed & ipſam Romam cum I-
alia calcaverint.

Tradit conſenſus Hiſtoricorum Fran-
æ anno Chriſti DCCXXV. Abderamũ,
egis Geziti, qui Vlito ſucceſſerat, Pro-
egem per Hiſpaniam duxiſſe trans
nontes Pyrenæos Maurorum, Arabum
Saracenorum quadraginta millia,
uod agmen inſtar diluvii ſe in Galliam
fuderit, inque medium illius regni pe-
etraverit, uſque ad quartum à Turo-
um civitate milliare. Hos autem omnes
rſos fuiſſe à Francis, ductu Caroli Mar-
lli, qui tunc magnus Aulæ Magiſter,
ve, ut appellant, Major domus fue-
t apud *Dietericum* Regem. Narrant
dem quinto anno poſt Amorrhæum
gem conatum ſuppetias ferre Sara-
nis, quos idem Martellus in-
a Narbonenſe oppidum compulſos
avi premebat obſidione, acie victum
ſumque fuiſſe Barbaros iſtos, ne poſt-
c pedem ulterius in Europam profer-
nt, eâdemque operâ effectum eſſe, ut

Q mise-

miſeræ Chriſtianorum reliquiæ per Hi-
ſpaniam la titantes, qui colla Mahometa-
no jugo hactenus ſubtraxerant, ſeque ar-
mati in montium aſperitates per Aſtu-
riam Cantabriamq; receperant; animum
ac vires colligerent, & nova quædam
regna ſtabilirent, etſi perexigua, Sobaro-
brenſe & Ouiedanum.

Arabibus in univerſum tribuunt pleri-
que authores ingenium inſtabile, quie-
inimicum, ambitioſum, audax, ordini
impatiens. Sic poſterioribus annis in A-
ſia duos creaverunt Caliphas: unum in
Perſiâ: alterum Damaſci: ex qua diviſio-
ne imperii Arabici poſtea nati ſunt Tur-
cæ, qui omne prope nomen Saracenicum
& Arabicum per univerſalem deleve-
runt Aſiam.

Sic *Miramulini* Arabes, nacti ſummam
in Africâ potentiam, Caliphas Aſiaticos
ſuperiores recognoſcere noluerunt. Hi-
ſpania quidem quadraginta tribus anni
per Legatos regum ſive Calipharum ſibi
invicem ſuccedentes adminiſtrata fuit,
donec Maurus quidam Abderamus, in-
terfecto Ioſepho, ultimo Hiſpaniæ Pro-
rege, Regem ſe appellavit Cordubæ, au-
ſpicatus novum regnum, quod ſub XX re-
gibus duravit annis CCLVII.

ARA

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ARABIÆ
Topographia & alia,
EX ADRIANI ROMANI
Theatro Vrbium
EXCERPTA.

Catharinæ monaſterium in monte S. Synai, in hoc monachi ſunt S.Baſilii, qui ſingulis annis cum maxima votione celebrant feſtum Glorioſæ rginis Catharinæ, ardentque continuo decim lampades ante altare. Hîc cors quieſcit hujus virginis.

Arach, antea dicta Petra: hîc adhuc quæ ſuperſunt reliquiæ Chriſtianorum cingulo denominatorum.

Iterorum, civitas olim magnæ negotianis, dum floreret Ægyptus, celebris iverſo mundo, cum undique ex oriente veherentur merces: ſita eſt ad ſtrictum es dictum.

ARABIA FOELIX.

Imbum, civitas magnæ negociationis, qua exonerantur omnes merces, quæ echam vehuntur, tam ex occidente, am ex oriente.

Medina, à Mauris dicta *Talnabi*, qua
Propheta civitas, celebris apud Mah
metanos, ratione fugæ & ſepulchri M
hometis. Eſt autem Mahometis ſepu
chrum non in aëre ſuſpenſum (ut vulg
fabulantur) ſed in terris catenis vi
ctum, ne forſan rapiatur ab aliquo. N
eſt autem in Mecca, ut communiter
cunt, Mahometis ſepulchrum.

Danchali, prope hanc civitatem
mare arenoſum ſive ſabuloſum, jux
quod proficiſcentes mercatores utunt
pixide nautica, tanquam ſi per mare p
riculoſum proficiſcerentur. Et revera p
tiuntur pericula plurima, debentque
pra camelos, certis ciſtellis incluſi veh
in quibus exiſtentes aërem hauriunt p
foraminula. Quod ſi ventos habeant a
verſos, ſubmerguntur omnes homin
arena.

Mecha, civitas illuſtris, magnæque n
gociationis, templum & turrim hab
Abrahamo attributum. Hic aqua eſt A
ezzazon, quam ſanctam exiſtimant, qu
ex ea bibit Agar. Hanc civitatem ſancta
exiſtimant Mahometani, ideoque à nu
lis niſi Mahometanis eam videre lic
Itaque Chriſtianis aliiſque cujuſque r
ligionis hominibus, etiam totam orie
tem peragrandi poteſtatem habentib
hanc civitatem ingredi eſt capitale. L
pis quoque hic oſtenditur ab eorum ſa
tonibus, in qua dicitur Agar ſediſſe: a
que ab hoc fingunt lapide Mahomete

vola

volaſſe in paradyſum, ideoque à multis peregrinis Mahometanis hæc viſitur civitas.

Sana, civitas non vulgaris eſt.

Damarcana civitas, aërem habet optimum, eſt ex pulcherrimis Arabiæ.

Zibitta, Regem habet proprium, qui hodie tributarius eſt Turcæ.

Adem civitas, principem habuit proprium, qui per fraudem occiſus eſt opera Solimanni Belerbi Cairenſis, qui civitatem occupârat, cum antea eſſet Luſitanorum: Hodie ſubeſt Motoar Regi de Hieman, qui eam cepit à Selim I I. Hæc civitas clavis eſt hujus Orientis, magnaque in ea mercatura aromatum & Zibetti.

Fartacum, regem habet proprium.

Calaiate, in regno Motoar, huc mercatores maximam ducunt quotannis multitudinem pro India.

Gubelchama, hîc reſidet rex.

Amanſiſilirina, proprium habet regē.

Alibinali, metropolis ſuæ regionis.

Moſſa, civitas regia eſt.

Lazzach, hîc magna negociatio equorum, & aquæ roſaceæ, quæ vehuntur in Indiam.

ARABIA DESERTA.

Baſſora, antea Regem habuit, Luſitanis tamen ſubjectum; jam præſidium hîc habet Turca, cum aliquot triremibus, quæ aliquando ad Ormus uſq; excurrunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

EXCERPTA EX GEOGRA-PHIA NVBIENSI.

A Mecca ad Medinam, cujus nom[en] eſt Iathreb (quę urbes ſunt Arabię felic[is]) via recta, decem ſunt ferè ſtationes: N[am] à Mecca ad Batn-Marri, eſt diverſori[um] quoddam, in quo eſt fons aquæ per a[re]nas decurrentis, palmis aliquot circu[m]ſeptum, & ad quod recipit ſeſe ge[ns] quædam Arabum, ſexdecim haben[tur] milliaria. A Batn-Marri ad Oſfan t[ri]ginta tria milliaria: Oſfan autem [est] Caſtellum diſtans à mari decem ferè m[il]liaribus, & extant in illo putei aquæ du[l]cis, coliturque cætu quodam de fami[lia] Giohainæ. Ab hoc ad Codaid, millia[ria] viginti quatuor: inter Codaid & mare [in]tercedit ſpatium quinque millium p[as]ſuum. A Codaid, ad Giohfam hoſpitiu[m] Damaſcenorum peregrinantiũ ad Me[c]cam, diſtans à mari quatuor fere p[as]ſuum millibus, viginti ſex habentur m[il]liaria. A Giohfa ad Alabua diverſoriu[m] in quo ſunt putei, milliaria vigintiſep[tem]. Et ab hoc ad Socqia totidẽ milliaria; [at] verò Socqia eſt hoſpitium ſecus flum[en] ſitum, horto, & palmetis amœnum: h[a]bitatque illud populus quidam ex fam[i]lia Tai, cæteriſque Arabum familiis. [A] Socqia ad Roüaitham, in qua ſunt ſtag[na]

qu[a]

quatuor, habitatores nulli, milliaria triginta ſex. Ab hac ad Sebalam, triginta quatuor. Et ab hoc ad Malal hoſpitium in quo ſunt putei dulcis & copioſæ aquæ, milliaria ſeptemdecim. Ab hoc ad Sogeram receptaculum incolarum Medinæ, milliaria duodecim. Ab hoc denique ad Medinam ſex milliaria. Totius deſcripti ſpatii ſumma eſt ducentorum ſeptuaginta milliarium.

Patet etiam alia via à Mecca ad Medinam, quæ obliqua eſt & per montes: Nā cum quis egreditur è Mecca, arripit iter per oras maritimas ad Batn-Marri, deinde ad Osfan, tum ad Codaid, ad Choüar, ad Theniat-almara, ad Madlat-Mahag, ad Batn-Madhag, ad Batn-dhat-Kaſed, ad Agerad, ad Dhi-Samar, ad Batn-Aghda, ad Madlagiat-Giaafar, ad Aina, ad Adhan-alfahat, ad promontorium montis Argi, ad Thaniat-alaiar, ad Rima, ad Hai-Amar filii Aauf, ad Medinam, quam palmæ circumdant plurimæ craſſorum feraces dactylorum, quibus vitam ſuſtentant incolæ ſuam, nulla aut ſemina, aut armenta poſſidentes; Potum iiſdem miniſtrat exiguus amnis, quam à parte orientali ex magno quodam fonte duxit ad latus Vrbis ſeptentrionale Omar filius Chattab per canales in ipſa effoſſas. Magnitudo vero urbis Iathreb æquat mediam partem Mecchæ. Aquam ad irrigandas palmas, & ſi quam habent ſementem ſervi è puteis exhauriunt. Bac-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

qyo-lgharcad eſt extra portam civitati ad Orientem. Et ſex paſſuum millibus procul ab urbe, à parte ſeptentrionali eſt mons Ohod, quo nullus eſt alius eidem urbi propinquior: eminetque mons iſte terræ multis ruribus ac pagis refertæ ad habitatores Medinæ pertinenti. Quatuor millibus paſſuum longe à Medina ex parte ipſius meridionali, in via quæ ducit ad Meccam, eſt flumen quod vocatur Vadi-Laacqic, cujus ripas agri & palmæ diſcriminant. Inter Medinam & mare intereſt ſpatium trium dierum, & Algiar eſt portus ipſius. Algiar autem eſt oppidum frequenti populo cultum, eratque priſcis temporibus urbs proxima Gioddæ.

Via vero à Medina ad oppidum iſtud eſt ejuſmodi: Exibis primum è Medina ad Choſciob, conficieſque ſtationem unam: Ab horad Ghoraib ſtationem alteram, per cujuſdam montis radices: & hic eſt puteus aquæ vivæ & potus ſuavis. Et ab hoc ad Algiar, ſtationem ſimiliter unam. Algiar autem adjacet mari, & naves ad eam appelluntur. Similiter ab Algiar ad Gioddam habetur iter terreſtre decem fere dierum per oras maritimas, & mare modo vicinum eſt, modo remotum. Harum vero ſtationum pleræque conficiuntur per arenas ventis agitatas, & vias abditas, quas maris, ac montium ductu indagare neceſſe eſt.

Ad orientalem plagam Mecchæ poſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

ſexaginta milliaria extat Taief, ad quam
ſi quis ire cupit à Mecca, procedit ex ip-
ſa ad Badid-almortafe oppidum populo-
ſum, in quo ſunt Arabes vagabundi: De-
inde ad Carn-almanazel Caſtellum po-
pulo frequens, in angulo bivii ſitum: &
ab hoc ad Taief. Volenti vero ab eadem
Mecca proficiſci ad Taief per viam qua
itur ad Acqic, tria ſunt millia paſſuum
conficienda ad Arfat: tum ad Batn-Naa-
man locum palmis conſitum: deinde ſu-
perabit aſcenſum Keda, unde proſpiciet
Taief; ac tum deſcendens, alium facilem
collem tranſcendet: tum demum ingre-
dietur Taief. Porro Taief eſt habitacu-
lum Thacqifi, eſtque urbs parva, populo-
ſa, ſuavibus aquis irrigua, cœli temperie
ſalubris, frugibus abundans, ruribus am-
pla, uvis præſertim opulentiſſima; Porrò
ejus uvæ ſiccæ celebres ſunt, & in partes
univerſas diſtrahuntur: & major pars
fructuum Mecchæ ab illa defertur; eſt au-
tem ſita prædicta Taief ſuper dorſo mõ-
tis Ghazuan: & in dorſo hujus ejuſdem
montis ſunt habitationes filiorum Saad,
quibus fit comparatio in aliquo ingenti
numero exprimendo. Ibidem quoque
degunt cætus familiarum Hodhail. Cæ-
terum nullus in univerſa regione Hagiaz
(i. e. Arabiæ) reperitur mons frigidior
cacumine hujuſce montis, in quo aqua
interdum tempore æſtivo conglaciat. In
partibus Mecchæ orientem reſpicienti-
bus vigent præſertim filii Helal, & filii
 Saad
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Saad cum familiis Hodhadl: in partib
autem occidentalibus, familia Modla
atque aliæ ex familiis Modhar.

Mecca præterea habet caſtella, ſive a
ces, è quibus eſt Naged Altaief, & N
geran, Carn-almanázel, Acqic, Ocad
Lia, Tarba, Maiſa, Caiſa, Gioras, & Sara
ex caſtris vero quæ poſſidet in Tæhám
ſunt Sancan, Serrain, Sorqia, Ghaſr
Bais, & Aac. Porro Caſtella Medinæ
ea denominata, ſunt Taima, Dauma
Algiandel, Alferè, Dhu-Lmorüat, Vad
Liqora, Madian, Chaibar, Fadac, Cqer
Arinæ, Vahidà, Saiara, Rohba, Saiala, S
bana, Rahett, Adhab, Achhal, & Hami

Iter autem à Mecca ad Sanaa, id eſt
Exibis imprimis Mecca ad Serrain ſup
riorem, ubi puteum reperies: deinde a
Carn-almanazel oppidum magnum: tu
ad Sofe parvum oppidum, ubi duo ſu
putei multæ & ſuavis aquæ ad bibendū
tum ad Care oppidum habitatum, palm
abundans, & excurrentibus irriguu
fontibus: poſtea ad Roüaitha oppidu
magnum, frequentibus palmis & font
bus diffluentibus conſpicuum: tum a
Tabalam urbem exiguam in collis rad
cibus ſitam, fontibus, palmis, & agris a
fluentem: inde ad Baiſat-Iactan civita
tem parvam, populoſam, bonis domici
liis, campis pulchris, aquis erumpenti
bus, & palmis non multis: tum ad Gia
da, ubi eſt puteus parcus aqua: tum a
Niab oppidum ingens, populo, & palmi
fre

frequens, ubi invenitur fons aquæ dulcis: tum ad ſangia hoſpitium inhabitatum: inde ad Caſſa pagum magnum abundantem fontibus, vineis, palmis prædiis, oleribuſque: hinc ad Negem pagum habitatum, ubi extat puteus; poſtea ad Sadum-Rah oppidum magnum cultum habitatoribus, & ædificiis amplum, fontibus, & vineis refertum: Diſtat ab hoc urbs Gioras intervallo octo milliarium. Gioras autem, & Nageran ſunt ejuſdem pene magnitudinis, & utraque abundat palmis, & in utraque ſunt officinæ ad condiendas pelles, in quibus conſiſtunt merces, & negotia incolarum, qui ea in arte excellunt. Item à Sadum ad Mahgera pagum magnū ſcatebris irriguum, ubi etiam eſt puteus profundus, aqua fœcundus: In hoc pago eſt arbor maxima, quæ vocatur Talhat-almalec, ſalici perſimilis, majoris tamen molis: & hæc arbor eſt terminus inter ditionem Mecchæ, & ditionem Iaman. Illinc ad Adhia pagum formoſum: tum ad Saada civitatem parvam, ſed populoſam, in qua optimæ pelles condiuntur, ac deinde ad permultas Iaman, & Hagiaz regiones aſportantur: Diſtat vero hæc à Sanáa milliaribus centum octoginta. Ab hac ad Amaſiam hoſpitium incultū in quo parvus eſt fons. Deinde ad urbem Gionuan, ex qua eſt arx munitiſſima, & duo ſtagna aquarum, incolæ miſcellanei ex gentibus Omar. Creſcunt in hac vineæ, atque

uvæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

miræ magnitudinis granorum, è quib
conficiuntur uvæ ſiccæ, ſuaves guſtu,
craſſitie præcellentes, quæ deferunt
in regiones finitimas, & remotas:
hæc diſtat à Sanaa ſeptuaginta duob
milliaribus. Similiter à Gionuan ad Sa
da habentur quadraginta octo milliari
Gionuan poſſidet pagos, ædificia,& ru
aquis irrigua, & populis culta; degu
quoque in illa diverſæ familiæ Ghaſa
variæque nationes Arabum. Ad occi
dentalem partem Gionuan habes terra
Abadhitarum, quorum regiones ſun
populoſæ, arces munitæ, arva permulta
pagi frequentes. Ex hac progredieris a
urbem Anafeth, in qua vineæ ſunt mu
tæ, palmæ raræ; cujus cives utuntur aqu
magni cujuſdam laci fontibus ſcatenti
Inde ad Rabda urbem parvam quaſi ca
ſtellum, multis circumdatam vineis, ar
vis latiſſimis, fontibuſque manantibus
cujus præterea incolæ poſſident armen
ta, & camelos. Hac in urbe eſt puteu
altiſſimus, & ædes illa firmiſſima memo-
rabilis apud ſcriptores: Diſtat autem hæc
à Sanaa ſtatione una. Totum iter à nobis
deſcriptum conficitur à Caravannis ſpa-
tio viginti ſtationum.

Porro via, quæ ducit à Mecca ad Dhi-
Sohaim de terra Chaulan, eſt hujuſmo-
di. A Mecca ad Malecan hoſpitium via-
torum, indeque ad Ialamlam montem
interjectum ab Oriente ad Occidentem,
in quo eſt hoſpitium gentibus Tehamæ,
habes

abes ſtationem unam: Tum ad domi-
lium quoddam ſolitarium, in quo eſt
ons aquæ, ſtationem item unam: Ab
oc ad Caina pagum exiguum, ubi ſunt
uo putei, ſtationem unam: Hinc ad
arca, & Olbob duo oppida populoſa,
ationem unam: Ab his ad Habaſcia pa-
um parvum, aquis abundantem ſtatio-
em unam: Tum ad Canona diverſo-
ium, in quo habetur puteus, ſtationem
idem unam: Deinde ad Baiſat-Haran
oſpitium, in quo manent adhuc reli-
uiæ Arabum, & extat puteus aquæ ſua-
s, ſtationem unam: Ex hoc ad urbem
ali parvam mari adjacentem, ſtationem
militer unam: Ab urbe Hali maritima ad
umē Sancan, quod fluit uſque ad urbem
ancam, ſtationem unam: Inde Baiſat-Ia-
an, ſtationem unā. Tum ad Haran-Alca-
n oppidum parvum, populoſum tamē, &
n quo habes rivos aquarum currentium,
t palmas aliquot, ſtationem unam: Tum
enique ad Chaulan-Dhi-Sohaim arcem
unitam, cujus incolæ ſunt fortes, ac
obuſti. Omnes prædictæ regiones ſunt in
erra Teſamæ, quæ eſt portio Iaman.
¶ Terra vero Tehamæ ſunt montes in-
exti initium ducentes à mari Calzumęo;
ui etiam præeminent: & eorum par-
es aliquot tendunt in plagam orienta-
em. Porro limites Tehamæ hi ſunt;
b Occidente terminatur mari Rubro,
b Oriente montibus protenſis à Meri-
ie ad Aquilonem. Longitudo ejuſdem,
à Sor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

à Sorgia ad Aden ſecus litora, eſt duodecim ſtationum: Latitudo vero ipſius à montibus uſque ad ditionem Alabeorum, quatridui eſt; Habet etiam à parte ſui Orientali urbem Saada, Haus, & Nageran: & à patre ſeptentrionali, Meccam, & Gioddam: à meridionali Sanáa ad diſtantiam decem fere ſtationum. In terra Tehamæ ſunt Arabes errabundi ex omni ſtirpe. Mecca vero eſt centrum ac meta habitatorum Peninſulæ Arabæ videlicet regiones Iaman. Nam à Mecca ad Sanàa eſt intervallum viginti ſtationum: & ab eadem Mecca ad Zobaid ſtationum totidem: Rurſus à Mecca ad Iamama interſunt ſtationes una cum viginti: item à Mecca ad Damaſcum ſtationes triginta: Et ab eadem ad Baharain, ſtationes viginti quinque.

De Alcorano, ſeu lege Arabum, & ratione XX annorum quibus utuntur.

LEgem ſuam (ut ait Cl. D. Erpenius in notis ad Hiſtoriam Ioſephi) Arabes & reliqui Muhammedani vocant Coranum, quam Muhammed iis perſuaſit cælitus ad ſe demiſſam. Ea enim licet futilis ſit, inepta, mendaciis referta, nulloque ſenſus acumine, aut argumentorum pondere, quod vel leviter hominem Chriſtianum movere poſſit, inſtructa; tanta tamen eſt ſermonis puritate, tam accurata analogia, & ſcripturæ perfectione expreſſa,

preſſa, ut merito iis materia & norma
rammaticæ conſtituatur.

Vocant legem illam ſuam *Koranum*, à
rbo *Karaa*, quod eſt *legere* & *colligere*,
nde *Koranus* eſt *lectio*, & *collectio*. Etſi
tem *lectionis* notio propterea male ei
nvenire non videatur, quod Iudæi
oque legem ſuam, ſeu vetus Teſta-
entum, ab eodem Themate *Mikra*,
eſt, *lectionem* vocent, quod lectione
gna ſit, & in Eccleſia legatur: tamen
rabes eruditi omnes ita dictam volunt
collectione Suratarum, ſeu capitum quę
mprehendit.

Moles ejus haud multo minor eſt mo-
novi Teſtamenti, atque hoc caput,
uod ordine eſt duodecimum, partem
us conſtituit fere octogeſimam. Incre-
bile autem eſt dictu quantum ei libro
rtutis, majeſtatis, & autoritatis, ad-
ribant, quantum ei honoris, imo ve-
erationis deferant. Integri de præſtan-
a ejus extant libri, quos ſine riſu homo
hriſtianus non legat: Super omnes eum
eaturas excellere, & proximum à Deo
cum tenere prædicant: qui irreveren-
r eum tractat, vita indignum, nec mi-
us flagitioſum eſſe, quam ſi ipſum con-
mneret Deum. Hinc magna cum re-
rentia & veneratione eum accipiunt,
è manibus deponunt, neque Chriſtia-
um vel Iudæum attingere eum permit-
nt: inſidere autem ei, immane eſt pia-
lum; Chriſtianis etiam & Iudæis ca-
pitale

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

pitale. Quin ipſis Muhammedanis nefa
eſt, niſi bene mundi ſint, & loti, v
extremis eum digitis attingere: qua d
cauſa, ne imprudẽter peccent, corio eju
extrinſecus, majuſculis literis Arabice in
ſcribere ſolent *ne tangat eum niſi mundu*

Sunt autem Corani, ſeu Alcorani cap
ta centum & quatuordecim. Horum ca
pitum alia *Meccenſia*, alia *Medinenſia* in
ſcribuntur: cum enim pſeudopropheta
Meccæ, quod celeberrimum eſt Arabia
emporium, invito magiſtratu & civibu
pleriſque doctrinam ſuam divulgaret, coa
ctus tandem fuit urbem deſerere, & Iat
ſribam, quod oppidum eſt exiguum, de
cem dierum itinere à Mecca diſtans, con
fugere: ubi à civibus cum gaudio excep
tus viſum ei fuit imperii ſui ſedem collo
care, unde & *Medinatalnabi*, id eſt, *civi
tas Prophetæ*, & abſolute *Medina*, id eſt
civitas, dictum fuit. Hic quæ accepit cœ
leſtia, ſceleſta penè dixeram; oracula, ea
Medinenſia vocata ſunt, ut quæ antea ſui
Meccæ obtruſerat, Meccenſia. Cæterum
ut Meccæ natus & educatus fuit, ac, Ma
giſtratui ſubditus, decem annos doctrinam
ſuam clam primum, deinde palam ſparſit
ita Medinæ, excuſſo ſubjectionis jugo
jam princeps factus politicus ſimul & ec
cleſiaſticus, totidem annos imperavit, &
docuit; ac tandem undecimo à fuga ſua
anno obiit, atque ſepultus eſt.

Ea fuga *Hegira* iis dicta, incidit in no
ctem illam quæ ſequuta eſt 15 Iulii ann

æra

ræ Chriſtianæ 622, & communis eorum
t æra, uti nobis nativitas Chriſti. Sup-
ıtant tamen illi annis lunaribus, qui un-
ecim ferè diebus breviores ſunt ſolari-
ıs. Hactenus Erpenius. Cæterum in
ınc rem illuſtris locus eſt in Hiſtoria
racenica Georgii Elmacini, ſub finem
tæ Muhammedis: *Cum æra,* inquit, *He-
ræ annos obſervet lunares, commemorabi-
us eos ut in illa ſeſe habent, & docebimus
ot ex iis anni fiant ſolares, ut ſana nobis ſit
hronologia inde ab Adamo, piæ memoriæ,
l hoc uſque tempus. Traditur itaque Mu-
ammed obiiſſe, impletis annis ſolaribus
23, menſibus novem, & quatuordecim die-
us: elapſis temporis Hegiræ annis Lunaribus
ecem, & diebus ſeptuaginta: id eſt annis
laribus novem, & undecim menſibus, mi-
us uno die: primus enim Hegiræ dies fuit Io-
is, & ultimus vitæ Muhammedis fuit Lu-
; ut dies fuerint 3614.* Hæc ille.

VVOLFANGI DRECHSLERI

HISTORIA ARABVM.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

VVOLFANGI DRECHSLERI

HISTORIA ARABVM.

An. 597. Naſcitur Machometus patre Abdalla, matre Emma ex gente Iſmaelitarum temporibus Mauricii Imperatoris, & Gregorii pontificis Romani.

623. Machometus ſuo pernicioſo dogmate inſtinctu & inſidiis Ioannis Antiocheni, & Sergii Italici Monachi Alcoranum ſcripſit, & ſeducẽs Arabas, alioſque Aſiaticos populos, eos Saracenos nuncupavit.

637. Moritur Machometus, ipſe ætatis agens annum quadrageſimum, Sepultus in Meccha Perſidis urbe.

638. Hieroſolyma poſt biennalem obſidionem à Saracenis devaſtata.

639. Tota Syria à Saracenis clade affecta eſt.

640. Saraceni ab imperatore Romano defecerunt.

641. Antiochia à Saracenis everſa, Damaſcus capta, Phœnicia oppugnata, ſubacta Ægyptus.

648. Maximam partem Africæ Saraceni ſuo imperio ſubjugarunt.

655. Rhodus nobiliſſima inſula à Saracenis oppugnata eſt, quam capientes plurimum ex ea auri avexerunt: & Coloſſum ſolis nobilem altum 110. ped. ex cujus ære Iudæis vendito, noningentos Camelos oneraſſe dicuntur.

656. Ægeum mare pyratica infeſtarunt, & Cycladibus inſulis multa intulerunt damna.

663. Saraceni Olympium Italiæ Exarchum in Sicilia, cum toto exercitu fuderunt.

668. Conſtantinus IV. cum Muchamodo Rege Saracenorum, hac conditione iniit pacem, ut Saraceni magnam vim auri, Romanis exolverent, cum inſigni equo, & cum nobile puero.

672. Irrupere Saraceni in Siciliam, & Syracuſis captis, omnique terra devaſtata, Alexandriam rediere.

675. Obſeſſa eſt Conſtantinopolis à Saracenis, qua fruſtra ſæpius oppugnata, cum navibus conſcenſis, domum redire ſtatuiſſent, major eorum pars naufragiis periit.

676. Romani Saracenos vicerunt, occiſis triginta eorum millibus.

679. Pax ſecundo inter Romanos ac Saracenos ad triginta annos hac lege facta eſt, ut Saraceni Romanis, tria millia librarum auri, quinquaginta captivos nobiles cum totidem equis annuatim ſolverent.

686. Saraceni Rege Ammiratho Afri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

cam & Lypiam invaſerunt, multis ſpoliis ditati.

687. Mortuo Conſtantino, Iuſtinianus ejuſmodi conditionibus cum Saracenis pacem iniit, ut Africa & Lybia imperio reſtituta, per decem annos ſingulis diebus mille aureos, & equum cum nobile puero loco tributi penderent.

688. Hoc fœdere rupto Iuſtinianus pugnam cum Saracenis iniens, plurimum damni ab iis retulit.

692. Fuſis per Saracenos Romanis, nomen Saracenum crevit, dignitas Romanorum valde imminuta eſt.

698. Abimelech Saracenorum Rex Africam invadens non diu victoria gaviſus eſt.

700. Romani Syriam deprædantes, ducenta millia Saracenorum fuderunt.

706. Contentione de imperio inter Iuſtianum & Leontium orta, Saraceni Africam rurſus occupaverunt.

710. Saraceni ex Lybia navigantes, primum intulerunt pedem Hiſpaniæ, vaſtantes Tarraconenſem, Bethicam & Luſitaniam.

718. Cum trecentis navibus Saraceni Aſiatici Conſtantinopolim appulere, & eam mari terraque acriter oppugnarunt. Eodem anno in Bulgaris duo & viginti millia Saracenorum cæſa.

719. Zulemon Saracenorum Rex, in caſtris ante Conſtantinopolim moritur, ſublato in ejus locum Amiratho.

720. In obſidione Conſtantinopolitanæ urbis multi ex Saracenis, fame, peſte, & frigore interierunt. Superſtites cum domum reverti ſtatuiſſent, exorta tempeſtate maris, & igne de cœlo cadente. partim igni, partim aquis, conſumpti ſunt, adeo ut ex claſſe trium millium navium, quinque tantum naves evaſerint. Duravit hæc obſidio totum biennium. Eodem anno Saraceni reſarturi perpeſſa mala, cum ingenti exercitu in Hiſpaniam irruunt, omnem terram excepta Gallicia depopulantes.

721. Abidimarus Saracenorum Africanorum dux BurdegalamGalliæ urbem, vi captam diripuit, & in Pictavos movens à Carolo Martello repreſſus eſt. Abidimaro autem principe occiſo, Saraceni aliquantulum ab armis quievere.

730. Saraceni deductis ſecum uxoribus, liberis, ac omni familia, Galliam incurrunt, quaſi perpetuo ibi habitaturi. Cum iis pugnam iniit Carolus Magnus Gallis in auxilium vocatis, & trecentis octuaginta millibus Saracenorum interfectis, ipſe tamen mille & quingentorum militum ex ſuis jacturam fecit.

735. Carolus Francorum Rex Avinionem claram Galliæ urbem, à Saracenis dolo captam ſua virtute liberavit.

737. Carolus multas alias civitates, expulſis Saracenis, paci ac libertati reſtituit. Amorreo altero eorum duce occiſo Athino altero fugato.

738. Idem adjutus Luitprandi Lombardiæ Regis auxiliis, ex tota Gallia Saracenos ejecit, atque expulit.
744. Conſtantinus Copronymos imperator Conſtantinopolitanus claſſem adverſus Saracenos Ægyptios duxit.
759. Saraceni in oriente ſuo imperio, ſemper aliquid, quod Romanorum erat, ſubjecerunt, Romanis inteſtinis odiis diſſidentibus, & in ſolos Galliarum Reges intentis.
778. Carolus Magnus contra Saracenos pugnavit feliciter, in Hiſpania. Rolandus Saracenum Chriſtianos ſæpe provocantem, duello vicit, eoque ſtrato ſuis faciliorem victoriam præbuit.
780. Leo quartus Imperator in Saracenos Syriam inhabitantes incurſionem fecit.
803. Aaron Saracenorum princeps cum trecentis millibus expeditis equitibus, Nicephorum Regem Conſtantinopolitanum oppugnavit, eumque tributarium reddidit, impoſitis legibus iniquiſſimis.
807. Sardinia & Corſyca inſulæ à Saracenis deprædatæ.
826. Saraceni Cretam inſulam ſuæ ditioni ſubjiciunt, Græcis duplici prælio ſuperatis.
828. Saraceni Aſiatici in Palæſtinam: Africani in Siciliam irrumpunt.
830. Bonifacius Corſicæ comes Chriſtianorum auxilio deſtitutus, exceptis

Hetruſcorum populis, trajecit in Afri-cam, & inter Carthaginem & Vticam quatuor prœliis victor extitit, & terrore nominis ſui ex Sicilia Saracenos domum ire ad propria defendenda compulit.

836. Multis terris Saraceni maxima intulere damna, & metu civitates plurimæ hinc inde ad eos defecerunt.

843. Saba Rex Maurorum Saracenorum dux, Siciliam & ſinum Crotonienſem vaſtat, Tarentum capit, cui Theophilus Imperator, & Venetorum claſſes fruſtra reſtiterunt.

845. Saraceni invadentes Hetruriam & Latium Romam deprædati ſunt, ſed antequam domum redirent, plurimi naufragiis deperire.

846. Illyrio & Dalmatia vexata, Adriaticum mare tranſeuntes Anconam Piceni urbem direptam incenderunt.

847. Leo quartus pontifex reliquias Saracenorum ex portu Oſtienſi ejecit, & transtyberinam regionem contra eos munivit.

867. Saraceni prædæ cauſa iterum irrupere in Italiam & Beneventanum agrum in Samnitibus igne ferroque vaſtarunt, ſed à Ludovico & Lothario regibus in fugam ſunt converſi.

870. Cum Perſis Saraceni iterarunt bella. Perſæ Turcico milite uſi (montem Caucaſum tum Turcæ habitabant, & vocabantur Tartari) illorum auxiliis vicerunt. Ab eo uſque tempore Turcæ nun-

quam

quam poſtea reliquerunt Aſiam,& in Saracenicum tam regnum, quam nomen tranſiverunt.

878. Ex Sicilia Saraceni, quam ſeptimum & quadrageſimũ annum tenebant, penitus expelluntur.

881. Carolus Craſſus irrumpentes Saracenos Italia arcuit.

891. Nicetes dux Conſtantinopolitani imperatoris,egregiam victoriam de Saracenis reportavit.

910. Saraceni Apuliam & Calabriam invadunt.

913. Ad Lyrim Campaniæ fluvium, Saraceni Romanorum civitates vaſtantes, vincuntur.

934. Saraceni Fraxineto irrumpentes ad Aquas uſque pervenerunt, ubi Sagitus dux eorum cum toto exercitu deletus eſt.

935. Genuam Liguriæ urbem Saraceni depopulati ſunt, collectaque ingenti præda in Africam redierunt.

941. Hugo Italiæ Rex Fraxineto capto Saracenam claſſem exuſſit.

944. Radimirus Rex Galliciæ maximum exercitum Saracenorum fudit in Hiſpania.

951. Saraceni Calabriam, Apuliam, Lucaniam cædibus & incendiis replentes, virtute Alberici Hetruſci Marchionis repreſſi ſunt,& in agro Minturnẽſi in Campania ad Lyrim fluvium ſuperati,cum acceſſionem ad urbem Romam inſtituiſſent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

952. Saraceni ex Gargano monte, i
quem ſe contulerant, incurſiones fre
quentes in finitimos faciunt. Beventun
captum incendunt.

969. Otho primus, Germanorum Im
perator, Saracenos Italia expulit, & Ga
ganum montem recepit.

970. Saraceni Coſentiam recuper
runt, ex qua paulo ante ab Vngaris ej
cti erant.

977. Creta inſula Saracenis erepta.

982. Otho ſecundus, cum Saracenis
quibuscum ſocia arma ex fœdere Græ
conjunxerant, in Calabria, magna ſu
clade conflixit, Idibus Iulii, fortiſſim
autem ſuorum interfectis, ipſe fuga vi
ſalvus evaſit.

1000. Alphonſus Hiſpaniæ Rex, Sara
cenorum præſidium quoddam, nomin
Viſeum, obſidens, ſagitta percuſſus, vitan
cum morte commutavit.

1007. Saraceni duplici exercitu Ita
liam ingreſſi, Capuam ceperunt, Barun
obſidione preſſerunt.

1009. Saraceni Aſiatici Hieroſolyman
occuparunt.

1013. Henricus ſecundus Germano
rum Imperatori Saracenos Capua expu
lit, & duces quoſdam eorum partibu
faventes gravi bello perſecutus eſt.

1018. Calyphas Ægypti præſes Sara
cenico exercitu & Turcico (qui tum Pe
ſidem occupaverant) adjutus templū Do
mini Hieroſolymis diripuit & ſpoliavit.

1048

1048. Calypha mortuo, Imperator
onſtantinopolitanus cum Dobire filio,
i ſucceſſore ejus fœdus iniit, & ejus per-
iſſu Dominicum templum inſtaura-
m eſt.

1056. Robertus Nortmannus Capuam
Saracenis obſeſſam liberat, & Græcos
um eis confœderatos Calabria ejicit,
cerdotibus tantum relictis.

1060. Antiochiam & Cæſaream ve-
ntes Saraceni repreſſi ſunt.

1095. Ad Cinitum oppidum ultraBoſ-
orum Thracium multi Chriſtiani à Sa-
cenis occiſi ſunt.

1096. Ex Hiſpania, Gallia, Anglia,
cotia, Dania, Lotaringia, Alemania, Bur-
undia, Lombardia, Italia multi exerci-
is, contra Saracenos in unum confluxe-
e, animo exturbandi illos ex Hieroſo-
mis & tota terra ſancta

1097. Prædicti exercitus apud Niceam
rbem duabus ſtragibus Saracenos fude-
unt. Receptæ quoque ſunt Eraclea &
arſus.

1098. Chriſtiani ex Antiochia expu-
ère Saracenos, quam obſederunt men-
bus undecim. Hoſtium centena millia
ccisa. quod prælium commiſſum eſt
uarto Cal. Iulii.

1099. In agro Hieroſolymitano bel-
um à Chriſtianis contra Saracenos com-
iſſum eſt, & Dei benevolentia Saraceni
icti, Hieroſolyma à Chriſtianis recupe-
ata, Idibus Iulii menſis.

Got-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Gotfridus Bolionius Remenſis, Lotharingiæ dux, qui primus muros aſcenderat, Rex Hieroſolymorum, à Chriſtianis victoribus creatur.

Eodem anno Saraceni duce Calypho Babylonio cum centenis millibus equitum, & quadringentis millibus peditum contra Chriſtianos paraverunt exercitum: Chriſtiani autem quinque millibus equitum & quindecim millibus peditum victores extitere, centum millibus virorum occiſis, & Hieroſolymis conſervatis.

1100. Gotfridus Aſcalonem cepit, magnoque auri pondere ibi potitus eſt. Eodem anno Gotfridus moritur, cui ſucceſſit Balduinus frater.

1102. Balduinus magna ſtrage vincitur & vix fuga incolumis evadit. Ramæ mœnia, in quam reliquiæ exercitus ejus confugerant, ab hoſtibus diruuntur.

1103. Boemundus Apuliæ Rex cum cæteris in expeditionem Hieroſolymitanam profectus, à Saracenis capitur, & poſtea à Tancredo nepote ſuo liberatur.

1104. Chriſtiani Accaron civitatem Palæſtinæ, quam alii Ptolemaida appellant, poſt vigeſimum diem obſeſſionis capiunt.

1105. Magna pars Saracenorum à Chriſti fidelibus deleta eſt.

Eodem anno Alexius Imperator Conſtantinopolitanus conditiones pacis à Balduino oblatas, accipere cogitur.

1106. Balduinus Berythum & Sidonem,

em, urbes maritimas ſubigit. Apud Car-
as ſeditio inter Chriſtianos principes
ta, maximo illis damno fuit, irruen-
bus enim in illos ex improviſo hoſtibus,
uidam capti, quidam duces fugati ſunt,
ercitu miſere deſtituto. Hanc notam
ulo poſt recenti de Saracenis victoria
endavit Balduinus.

1113. Saraceni in regnum Hieroſoly-
tanum ex Perſide incurrentes, Regis
pias forte oblatas fugant & cædunt.

1115. Tancredus, qui patruum ſuum à
racenis liberaverat, ad montem rega-
n ab hoſtibus vincitur, & occiditur.

1117. Piſani inter Hetruſcos nobiles
puli, Saracenos ex Balearibus inſulis
nis ejecerunt.

1118. Balduino ſecundo Hieroſolymo-
m Rege mortuo, alter ejuſdem nomi-
ſuccedit, qui Regem Perſarum devi-
, atque occidit. Damaſci Regem fuga-
. Sed Parthorum Rege ſibi reſiſtente,
illos ulciſci volente, Balduinus capi-
, & vinctus ultra Euphratem cuſtodiæ
mandatur.

1119. Balduinus poſt octavum & deci-
um menſem inſidiis è carcere liberatus
ſuos revertitur.

1122. Venetorum claſſis in Syria Sara-
is moleſta fuit, Dominico Michaele
ce. Fuerunt Venetis propter multa
rita, & virtutem conceſſa magna pri-
egia.

1125. Pugnatum contra Chriſtianos eſt

qua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

quadringentis millibus militum, quibu
occurrerunt tribus millibus virorũ Chri-
ſtiani, & Dei benignitate, ſeptem milli-
bus hoſtium gladio cæſis, & quinq; milli-
bus aquis ſuffocatis, Chriſtiani victoria
conſecuti ſunt.

1127. In Syria Chriſtiani duabus ſtra-
gibus fudere Saracenos, ubi in prima pu-
gna duo millia Saracenorum, & quingen-
ti deſiderati. In altera, quamvis uterqu
exercitus afflictus eſt, Chriſtiani tame
victores extitere.

1129. Rex Aſcalonitarum à Balduin
repreſſus, Rex Damaſci tribus prælii
victus,

1130. Balduino tertio Rege Hieroſo-
lymitano, è vivis ſublato, Fulco quartu
Rex conſtituitur.

1131. Tripolitanus comes proditu
occiditur. Fulco Rex ab hoſtibus fuga-
tur, & iniquas conditiones, ut ex obſi-
dione liberaretur, accepit,

1133. Chriſtiani Ægyptiis felici Mar-
te reſtiterunt.

1139. Aſcalon à Chriſtianis recupe-
ratur.

1142. Fulco quartus Rex in Hieroſo-
lymis, inſequens leporem, & ex equ
decidens, efflavit animam: cui ſucceſſ
Balduinus filius, qui quintus Rex fuit.

1143. Vrbs Ediſſa, & tota fere Meſo-
potamia à Saracenis & Alapho duce Tu-
carum, qui jam in oriente magni nomin
erant, devicta eſt, multa & miſerab

Chri

hriſtianorum ſtrage edita, matronis in
de D. Ioannis Baptiſtæ ſupra altare ſtu-
ratis.

1144. Balduinus III. quintus Rex Hie-
ſolymorum Gaza & Aſcalone Sarace-
s ejecit, & apud Hierichunta Noradi-
mDamaſcenæ militiæ principem,quin-
e millibus hoſtium interfectis, vicit &
gavit.

1145. Emanuel Conſtantinopolitanus
perator exercitus Chriſtianorũ con-
a Saracenos euntes, multis inſidiis fa-
avit, ne quid utile Chriſtianæ Reip.
icerent.

1146. Rogerius Siciliæ & Nortman-
rum Rex Saracenos Africanos Rege
orum capto, ad triginta annos ſibi
butarios reddidit.

1146. Eo annoConradus ſecundusIm-
rator ingentes copias pugnatorum,
ntra Saracenos parat, ſed pugnat infe-
iter.

Ludovicus Rex Galliæ contra infideles
aximam vim militum cogit.

1147. Ex Flandria, Anglia, Lotharin-
inſtructis ducentis navibus bellũ con-
Saracenos inſtitutum eſt.

Hoc anno Conradus Imperator tranſ-
ſſo feliciter Boſphoro, prope hoſtes
eſſit, verum deficiente comeatu, &
(nonnulli ajunt) frumento gypſo cor-
pto, coactus eſt continere curſum,
copias raducere. Quo cognito Sa-
ceni, à tergo inſequentes, aliquot
homi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

hominum millia trucidaverunt.

Eodem anno confluit ad Imperatorem Rex Franciæ, adjuvandi illum ſtudio, ſed exercitu fame confecto nihil præclari actum eſt.

Eodem tempore Neneti iuſtructa claſſe profecti ſunt in Aſiam, opem latur[i] Imperatori, qui Saracenis bellum faciebat.

1148. Hiſpani expulſis Saracenis, Almariam, & Tortoſam turrigeras urbe[s] recuperarunt.

Eodem anno Damaſcus à Syris, Gallis[,] AlemannisHieroſolymitanis oppugnata eſt, ac extremi muri diruti, cumque jam ſpes eſſet potiundæ urbis, & expugnandi Saracenos, exorta diſſenſione inter principes, quiſque convocato ſuo exercitu, ab oppugnatione deſtiterunt.

1149. Rex AntiochiæRaimundus cum toto exercitu deletus à Saracenis eſt, omnique terra ejus devaſtata, ſola Antiochia à Rege Hieroſolymorum ægre ſervata eſt.

1151. Rex Hieroſolymorum Balduinus, Ægyptios ac Babylonios fudit.

1158. Saraceni exAlmaria armis profligarunt Hiſpanos.

1159. Balduinus multas civitates ejectis Saracenis in pacem & libertatem reſtituit.

1164. Moritur Balduinus Hieroſolymitanus Rex, ſubrogatuſque eſt frater ejus Almericus, Sextus Rex.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

1170. Almericus in Ægypto clara po-
ur victoria.

1171. Idem Rex Damiatam obſedit,
d malis conditionibus init pacem.

1172. Saraceni Africani, plurimas fe-
runt excurſiones in Hiſpaniam.

1175. Almericus Hieruſalem Rex fe-
i extinctus, Balduinus filius ejus, in Re-
m ungitur, Septimus Rex.

1177. Balduinus Saladini Ægyptiorum
egis copiis bis victis & deletis, mul-
m auri Hieroſolymis intulit.

1180. Filia Regis Saracenorum, quæ
gano principi nupſerat, à Rege Siciliæ
mari, cum ſponſo domum deducere-
r, capitur.

Eo anno Chriſtianæ religionis profeſ-
res, qui Hieroſolyma inhabitabant,
acuntur.

1181. Maximis impenſis ac ſumptibus
arthago à Rege Saracenorum Mauſa-
untho inſtaurata eſt.

1184. Balduinus Septimus Rex in Hie-
ſolymis, quẽm lepra infecerat, abſque
ærede vita excedit. Nepos ejus ex So-
re Balduinus nomine, Rex quidem de-
aratur, ſed fatorum invidia ex illo ho-
rum gradu eripitur, cui ſucceſſit octa-
is Rex Guido Luſignanus.

Inter Guidonem Hieroſolymitanum
egem, & Raimundum Tripolitanum
omitem orta diſſenſio, cauſa extitit, ut
hriſtiani in extremum diſcrimen inci-
erent.

1186. Congreſſi Chriſtiani cum exercitu Saldini Regis, viginti millibus a quingentis ſuorum interfectis, miſer occumbunt. Guido Rex capitur, Tripolitanus Comes ſubitanea morte extinguitur.

1187. Octoginta & octo annis, cum Hieruſalem à Chriſtianis habitata eſſet hoc anno Regi Saracenorum, expulſi Chriſtianis, deditione tradita eſt, die ſecundo Octobris.

Eo anno univerſam Iudeæ regionem hoſtis Saracenis eripuit Tyro, Tripoli,& Antiochia, vix conſervatis.

1188. Fridericus Romanorum Imperator cum Friderico filio, Philippus Galliæ,Richardus Angliæ Reges cum plurimis aliis principibus, in comitiis decernunt, relictis in Iudæa Chriſtianis ſubveniendum eſſe. Inſtruitur bellum, Fridericus Imperator deductis in Syriam copiis, Armeniaque minore recepta, æſtatis tempore lavandi cauſa Selephium amnem ingreſſus, periit.

Eodem anno Danica & Flandrica claſſis Africana littora infeſtavit, Sylva urb capta, & incenſa.

1189. Guido collectis copiis Aconen graviter obſidet, ſed Saladini aſtutia ſemper vincitur, magna clades Chriſtianis illata morbo, fame, armis. Sibylla Guidonis uxor cum quatuor filiis in caſtris moritur diſſenteria.

1190. Franciæ & Galliæ Rex conjun-

cti

ſuis navibus cumGuidonis exercitu,
onem oppugnant.

191. Acon poſt biennalem obſidio
n conditionibus dedidit:

192. Inter Philippum & Richardum
ges ſimultate orta, copiæ disjungun-
r, & Rex Galliæ domum rediit. Angliæ
nem Rex diutius aliquantulum expe-
atur belli fortunam, ſed fruſtra.

Eodem anno Venetæ quoque & Piſa-
claſſis disjunctio, Chriſtianæ Reipub.
niciofa fuit,quia & ipſæ diſceſſum pa-
tes, odiorum cauſas domum ſecum
ulerunt.

193. Sultanus Saladinus Imperator
acenæ gentis, rebus geſtis, modera-
ne, & fortitudine inſignis,efflavit ani-
m, filiis ejus regnum inter ſe diſper-
ntibus.

195. Saraceni Africani in Hiſpaniam
uentes, binis ut nunc ſunt, regnis po-
ntur, Caſtellæ & Granatæ.

198. Henricus ImperatorMoguntino
chiepiſcopo, & Othonæ Saxoniæ Ele-
re belli præfectis, ac pleriſque aliis
gni nominis viris, novas inſtruxit co-
s cōtra Saracenos, & receptis ad cer-
n numerum civitatibus, conſtituunt
riſtiani Regem, Hamericum nomina-
n.Fuit in eadem expeditioneHerman-
s Landgravius Turingiæ.

199. Henrico Imperatore mortuo,
es modo dicti victoriam deſperantes,
Germaniam revertuntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

1200. Saraceni poſt captam crudelite
Iopem, ſævierunt in omnes Chriſtiano

1202. Africani Saraceni utramq; H
ſpaniam igne & cæde vaſtarunt, excurſio
nibus in Galliam quoque factis.

1216. Friderico ſecundo Imperator
nova expeditio in Syriam decreta, mu
tis principibus conſpirantibus, contr
Saracenos.

Eodem anno in ſuburbio Aconis c
vitatis, exercitus Chriſtianorũ confluun
& civitatem Damyatam Ægypti urbe
ab impiis munitam obſident.

1217. Quatuor Hiſpaniæ Reges colle
cto in unum exercitu Saracenos repre
ſerunt, ex Betica tamen ejicere non va
luerunt.

1221. Damyata Sultano reddita, Chri
ſtiani Aconem & Tyrum redierunt.

1228. Fridericus Imperator in Syriam
profectus inducias cum Saracenis pepi
git, & Hieroſolyma, cum ſuis copii
Regio Diademate honorandus ingre
ſus eſt.

1237. Chriſtianorum exercitus, cu
Theobaldus Navarræ Rex præfuit, inte
Gazam & Ptolemaida occubuit.

1244. Saraceni à Ferdinando Reg
forti & celebri, ex Hiſpaniis expulſi.

1247. Saraceni Aſiatici Chriſtianos i
Syria vexarunt & ſepulchrum Chriſt
ignominioſe defœdarunt.

1248. Ludovicus Rex Galliæ, exerci
tum trajecit in Syriam, animo expu-
gnand

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

nandi Saracenos, & cupiditate liberan-
Chriſtianos.

1249. Congreſſus Ludovicus Galliæ
ex cum Saracenis Damyatam civita-
m populoſam ac turrigeram cepit.

1250. Cum inter procellas pugnæ ad
ramiam à Saracenis comprehendere-
r Ludovicus Rex cum Carolo & Alfon-
fratribus, reddidit Damyatam: quo fa-
o ſuæ ſuorumque ſaluti conſuluit, &
vinculis liberatus eſt. Captus Rex eſt
e 5. Apr.

1252. Saraceni Baleares amiſerũt inſu-
s, quas occupavit dux Tarraconenſium.

1261. Hiſpaniæ Reges inter ſe diſcor-
es, alius Gallos ſocios ad ſe allexit, al-
r Saracenum militem adverſus fratrem
onduxit, ſuo ſuorumque maximo in-
ommodo.

1262. Factiones Veneta & Genuenſis
hriſtianos Ptolemaidē & Tyrum inco-
ntes, inteſtinis odiis exercuerunt.

1265. Expulere ex Syria Saraceni
hriſtianos.

1268. Antiochia à Bodegaro Sultano
aſtata.

1270. Iterum Rex Galliæ Ludovicus
um filiis tribus ingentes copias, contra
aracenos, in Africam duxit, ubi cum
ontra illos feliciter pugnatum eſſet,
arthaginem obſedit, ſed peſtis exerci-
um inficiens Regem, ſimulque filium
jus Ioannem vita privavit, & ſic ſoluta
ſt obſidio.

1281. Armenii & Scythæ adGamalar Iudeæ urbem cum ipſa pene urbe à Saracenis delentur.

1289. Sultanus Ægypti Rex Tripolin incendit, Chriſtianos in ſervitutem abigit.

1290. Tyrus, Sidon, Tripolis, Berythus ab eodem incenſæ & complanatæ Ptolemais fuga diſperſis Chriſtianis, ſin vi capta atque diruta, fundamentis quoque effoſſis. Chriſtiani qui urbem reliquerant, Cretam fugientes, perierunt naufragio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

APPENDIX

Sive

Excerpta ex Muhammedis Alfergani Aſtronomicis.

Ex verſione cl. viri I. G.

De annis Arabum & Barbarorum; de nominibus menſium & dierum; eorumque inter ſeſe diſcrepantia.

ARabes & Barbari numerant menſes anni duodecim. *Arabum* quidem menſes hi ſunt, 1 *Muharram.* 2 *Tſafer.* 3 *Rabe prior.* 4 *Rabe poſterior.* 5 *Zjumáda prior* 6 *Zumáda poſterior.* 7 *Rezjeb.* 8 *Sjabân.* 9 *Ramedhân.* 10 *Sjavvâl.* 11 *Dulcàda.* 12 *Dulházja.* Qui menſes conſtant alternatim diebus tricenis, & undetricenis. ita ut ex iiſdem menſibus ſex integri ſive pleni ſint; ſex reliqui mutili ſive cavi: annuſq; dies obtineat CCCLIV, juxta calculum abſolutum ſive rotundum;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

qui & vulgatior. Sed juxta ſubtilius ratiocinium, hæc anni Arabici quantitas, per tricenos annos, excreſcit diebus undecim: de quibus anno cuiq; cedit portio quinta & ſexta diei. Atque ita annus præciſe habet dies CCCLIV, cum quinta & ſexta portione diei unius: & annus ille, quo hæc fractio, ſeu hę partes diem integrum conſtituunt, menſes ſibi vindicat ſeptem plenos, & quinque cavos.

Hic autem numerus diebus menſium congruit, ſubductâ ratione ad Solis & Lunæ congreſſum, juxta medium utriuſq; motum. Sed ab ipſa neomeniæ phaſi initus numerus variat, quo minus conſequentes menſes alternis ſint pleni & cavi. Non enim ſemper contingit, initium menſis, ratione & calculi & conſpectus novæ Lunæ, incidere in eundem diem: neque hoc fit, niſi tractu temporis ambo inter ſe æquentur.

Dies Arabum, quibus dinumerantur

antur menſes, ſunt dies ſeptem;
uorum primus eſt dies Solis, ini-
um capiens ab occaſu Solis die
aturni; finem vero ab ejuſdē oc-
aſu die Solis: quo modo etiam re-
qui ſeſe dies habent. Auſpicantur
nim Arabes diem quamque na-
uralem ab eo momento, quo Sol
ccidit: propterea quod dies cu-
uſque menſis apud illos ineunt à
comeniæ aſpectu; is autē contin-
it circa occaſum Solis. Sed apud
omanos, & alios, qui non inſti-
uunt ſuos menſes ad Lunæ pha-
im, dies nocti præmittitur, & dies
uilibet naturalis incipit ab ex-
rtu Solis, & ad exortum ejus ſe-
uentem finitur.

Menſes vero *Syrorum* ſunt,
Tiſchrin prior, conſtans diebus
xxI. 2 *Tiſchrin poſterior*, dierum
xx. 2 *Cancun prior*, dierum xxxI.
Canoun poſterior, dierū itidē xxxI.
Sjubat, habens tribus annis dies
xvIII; at quarto anno dies xxIx:
ui annus, ob diei hujus aucta-

rium, embolimæus ſeu intercalaris dicitur. 6 *Adâr*, continens dies XXXI. 7 *Niſân*, dies XXX. 8 *Eyâr*, dies XXXI. 9 *Itaziràn*, dies XXX. 10 *Tamoùz*, dies XXXI. 11 *Ab*, dies XXXI. 12 *Eiloùl*, dies XXX. Itaque anni dies colliguntur CCCLXV; quartuſq; annus, uno auctus die, præciſe cōplectitur dies CCCLXVI.

Menſes *Romanorum* numero dierum conveniunt cum mēſibus Syrorum. Et quidem primus illorum menſis *Ianuarius*, eſt horum Canoun poſterior. ita cōveniunt, 2 *Februarius*, & Sjubât. 3 *Martius*, & Adâr. 4 *Aprilis*, & Niſân. 5 *Majus* & Eijâr. 6 *Iunius*, & Itazirân. 7 *Iulius*, & Tamoùz. 8 *Auguſtus*, & Ab. 9 *September*, & Eiloul. 10 *October*, & Tiſchrîn prior. 11 *November*, & Tiſchrîn poſterior. 12 *December*, & Canoun prior.

Menſes *Perſarum* hi ſunt, 1 *Fervvardîn-mah*: cujus prima dies *Neurouz* dicitur. 2 *Ardabehiſch-mah*. 3 *Chodâd-mah*. 4 *Tîr-mah*.

5 Mor-

5 *Mordâd-mah.* 6 *Sjahrîr-mah.* 7 *Mihr-mah.* hujus diem XVI *Mihrzjan* vocant. 8 *Abân-mah.* cujus dies XXVI primus eſt illorum decem, qui vocantur *Fervvardizjan:* ex iis quinque complent menſem; quinque reliqui adjiciuntur extra menſium ordinem, dicti *Andarzahât.* 9 *Adur-mah.* cujus primus dies celebratur, equitatu *Keuſec.* 10 *Dei-mah.* 11 *Bahmén-mah.* 12 *Asfendârméd-mah.* Et quidem ſingulorum menſium dies ſunt numero triginta. Sed inter Aban-mah, & Adur-mah inſeruntur dies quinque: ita ut conflentur anni dies CCCLXV.

Singulorum autem menſium diebus Perſæ hæc indiderunt nomina, 1 *Hormoùz.* 2 *Bahmèn.* 3 *Ardabehiſcht.* 4 *Sjiahrir.* 5 *Asfendârmèd.* 6 *Chordâd.* 7 *Mordâd.* 8 *Deibadùr.* 9 *Adûr.* 10 *Aban.* 11 *Chaur.* 12 *Mâ.* 13 *Tîr.* 14 *Zjùs.* 15 *Deibamihr.* 16 *Mihr.* 17 *Surouſch.* 18 *Reſch.* 19 *Ferloardîn.* 20 *Bahrâm.*

21 Râm.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

21 *Râm.* 22 *Bâd.* 23 *Deibadîn.* 24 *Dîn.* 25 *Ard.* 26 *Iſchtâd.* 27 *Aſmân.* 28 *Zamiâd.* 29 *Marasfend.* 30 *Anirân.*

Dies verò *Anderzjahat*, ſeu appendices ita vocantur: 1 *Ahnoud-zjah.* 2 *Aſchund-Zjah.* 3 *Aſfendmed-Zjah.* 4 *Ochsjuter-Zjah.* 5 *VVahèſcht-Zjah.*

Menſes denique *Aegyptiorum* hi ſunt, 1 *Toth.* 2 *Paophì.* 3 *Athyr.* 4 *Choiàc.* 5 *Tybi.* 6 *Mechir.* 7 *Phamenòth.* 8 *Pharmuthi.* 9 *Pachòn.* 10 *Paynì.* 11 *Epiphì.* 12 *Meſorì.* Hiſce adjiciuntur quinque dies reſidui, Lavvàhic dicti, id eſt, appendices, Egyptiacè Epagomenæ.

Menſes enim ſinguli conſtant xxx diebus: annus autem comprehendit dies CCCLXV; totidem, quot habet annus Perſarum.

Olim quidem principia horum menſiū reſpondebant initiis menſium Perſicorū: ita ut principium *Toth* idem eſſet cum initio *Deimah*; & porro menſis quivis alter

cum

um altero: donec anni Ægyptiaci finis conveniret cum fine menſis *Adur*. Quod etiam obtinet in tabulis, ad tempus illud conſtructis. At vero menſes Ægyptiaci, qui apud Ægyptios hodie in uſu ſunt, aliter procedunt; illi enim imitati Romanos ac Syros, magnitudinẽ anni augẽt diei quadrante. Quamobrem etiam illorum menſes Perſicis diſſimiles ſunt: at Romanis atque Syriacis congruunt, univerſos inter ſeſe anni dies complexi. Primus autem apud eos anni dies, reſpondet diei XXIX menſis Ab.

Æra, ſive *Epocha*.

ÆRa Arabũ ducitur à principio ejus anni, quo Muhammed relicta Mecca, cõmigravit Medinam: eratque iſtius anni initium feria quinta.

Æra Perſarum petitur ab initio illius anni, quo imperare cœpit Iezdezjird fil. Sjahriar, fil.

Coſræ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Coſræ; eratque iſtius anni principium feria tertia.

Romani, & Syri, æram deducunt ab initio annorum Alexandri, dicti bicornis; qui quidem dies fuit feria ſecunda.

Ægyptiorum æra, uſurpata in magno Ptolemæi opere, ſubducitur à principio ejus anni, quo regnare incepit Bochtonaſrus: quod incidebat in feriam quartam. at vero æra Ægyptiaca, in Ptolemæi tabulis expreſſa, procedit ab initio annorum Philippi, qui dies fuit feria prima.

Inter epocham vero Alexandrinam; & Iezdezjirdicam ſunt anni Romani 292, & dies 259.

Intervallum inter epocham Bochtonaſri, & epocham Iezdezjirdis, conſtat annis Perſicis 1379, & 3 menſibus. Epocha Philippi diſtat ab Epocha Iezdezjirdica annis 955, & 3 menſibus.

Jnter epocham vero Alexandrinam & Iezdezjirdicam, ſunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

nni Romani 942, & 259 dies.

Denique epocha Alhiziræ, id ſt migrationis Muhammedicæ, b eadem Iezdezjirdis epocha iffert diebus 3624.

Harum epocharum omnium ima eſt epocha Bochtonaſri; cunda Philippi; tertia Alexan-rina; quarta Albizjræ; ultima ezdezjirdica.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 58